

Transcriptie 'Register van akten betreffende de inpoldering, het bestuur, de keur en zo meer', 1457-1552, circa 1550.

Archief van de polder Burghorn, 80.2.003, inventarisnummer 18

Door K.C. Numan

1

1. Item die eerste principael brieff ende ghifte
2. van borchorn daer mede dat die heerlicheijt
3. ende lant van borchorn eerst bedijct is ende
4. is gegeven bij hartoghe philips van bourgongen
5. in die stadt van bruessel den ij^{en} dach in *2 maart 1456*
6. martio int jaer ons heeren duijsent vier hondert
7. ende ses ende vijftich Gheteyckent j

2

1. Item een brieff beginnende wij willem broeder
2. tot ghelre heere tot egmond / daermede hij
3. bevolen heeft zijn onderdaenen dat lant van borch-
4. horn te bedijcken ende is van date int jaer ons
5. heeren duijsent vierhondert zeven ende vijftich *zaterdag na de heilige kruisdag inventio 1457*
6. des saterdages nae des heijlighe cruijs dach
7. inventio Gheteyckent ij folio 4

3

1. Item een brieff beginnende philips bijder
2. gratien goods hartoghe van bourgongen roerende
3. willem van scaghen zijn leenbrief van die
4. goerssen van thienden van borchorn ende is van date
5. den xxij^{en} dach in februario int jaer ons heren *2 februari 1462 (= 1463)*
6. duijsent vierhondert twee ende tsestich na den loop
7. van onsen hove Gheteyckent iij f 5

4

1. Item een brieff beginnende philips bijder gratien goids
2. hartoghe van bourgongien ende is een octroy mit een
3. transfix ende zijn van date opten derden dach van *3 mei 1463*
4. mej int jaer ons heeren duijsent vierhondert
5. drie ende tsestich ende die transfix is van date
6. den sevenden dach in julio int jaer ons heeren
7. duijsent vierhondert drie ende tsestich ende is *7 juli 1463*
8. een leenbrief van willem van scaghen gheteyckent
9. iijij 5 f 6

6

1. Item een mainctenue daer mede willem van
2. scaghen weder in zijn possessie gheset is beginnende
3. in wale karolus bijder gratien goods hartoge
4. van bourgongen mit een relacie vanden duerwaerder
5. ende is van date den ix^{en} dach in mej int jaer
6. ons heeren duijsent vierhondert vier ende tsestich
7. ende die duerwaerder is ghenoept arent
8. spijsijnck gheteijckent ses

9 mei 1464

7

1. Item een acte vanden hove van hollant roerende
2. thomas rombout contra die heere van scaghen
3. ende is van date den nensten dach in julio int
4. jaer ons heeren duijsent vierhondert vier ende
5. tsestich gheteijckent vij

9 juli 1464

8

1. Item een octroij omme scrave mannen te setten in
2. borchorn bijden heere van borchorn beginnende
3. philips bijder gratien goods hartoge van
4. bourgongen ende is van date den xxvi^{en} dach
5. van septembri int jaer ons heeren duijsent vier
6. hondert ses ende tsestich gheteijckent viij

26 september 1466

9

1. Item een brieff beginnende wij willem die bastaert
2. van hollandt ridder ende heere van scaghen
3. daer mede hij willem zijn zoen gheeft alle
4. alsulcke costen ende ghelden als hij an borchorn
5. ghelent heeft ende is van date den x^{en} dach in
6. agosto int jaer ons heeren duijsent vier hondert
7. seven ende tsestich gheteijckent ix

10 augustus 1467

10

1. Item den sententie interlocutorum dat tanderen
2. tijden die commissarissen vanden hove van hollant
3. op die sluijse van die watermolent gheweest

8. hebben in borchorn ende is van date den xxvij^{en}
9. dach van octobri int jaer ons heeren duijsent vier
10. hondert seven ende tsestich Gheteijckent x

27 oktober 1467

11

1. Item twee acten vanden hove van hollandt roerende
2. jan ende gherrijt van berkentroedt mit hoer
3. consorten roerende dat recht van borchorn daer
4. mede zij verwonnen zijn defaut contra willem van
5. scaghen roerende van dat recht van borchorn ende
6. zijn van date die een den xxij^{en} dach in februario
7. ende die andere is den eersten dach in maerte ende
8. zijn beijden int jaer ons heren duijsent vier hondert
9. acht ende tsestich Gheteijckent xj

23 februari 1468

1 maart 1468

12

1. Item een sententie daer mede die dijckgrave
2. heemraden warscappen van scagher cogge ende
3. van gheestmar ambocht bevolen is geweest dat
4. zij voort an hoer scouwen ende alle hoir rechten hoef-
5. slach ende vaecken hebben ende houden sullen elcx
6. nae grootheijt sijns dijcx inden nijeuwen vriessen
7. zeedijck van borchorn gestelt in allen scijn als men
8. die inden ouden zeedijck die nu een slaper is men
9. plach te doen ende is van date den xxvij^{en} dach
10. in juni int jaer ons heeren duijsent vier hondert
11. neghen ende tsestich Gheteijckent xij

28 juni 1469

13

1. Item een octroij datmen scepenen mach setten in
2. borchorn beginnende die heere van gruijthuijsen
3. prince van steenhuijsen ende is van date xvj^{en}
4. dach van novembri int jaer ons heeren duijsent
5. vier hondert negen ende tsestich Gheteijckent xij

16 november 1469

14

1. Item een octroy roerende die schout ende
2. scepenen van borchorn gheset bij willelm van
3. scaghen dat zij recht sitten sullen nijet tegenstaende
4. enijghe drieghementen van vangenissen mit een
5. relaes ende is van date den xij^{en} dach in januario
6. int jaer ons heeren duijssent vier hondert vier ende
7. tseventich naden loop shoofs van hollant ende dat
8. relaes hier aen gehecht is van date den xj^{en} dach
9. in januario int jaer ons heeren duijssent vier hondert
10. vier ende tseventich secundum cursu curie Gheteijckent
11. xiiij

12 januari 1474 (= 1475)

11 januari 1474 (= 1475)

15

1. Item een mandament beginnende die president
2. overste in absentie van mijnen heere die stadthouder
3. ende mit een acte daer aen gehecht roerende harman
4. albertsz als onlancx schout van boorchorn dode
5. goikesz cum socijs schout ende scepenen van borchorn
6. ghestelt bij willelm van scaghen heer van borchorn
7. ende is van date den xx^{en} dach in april int
8. jaer ons heeren duijssent vierhondert vijf ende
9. tseventich ende die acte daer an gehecht ende is van
10. date den xix^{en} dach in april int jaer ons heren
11. duijssent vier hondert vijf ende tseventich gheteijckent
12. xv

20 april 1475

19 april 1475

16

1. Item een mandament crimineel in wals beginnende
2. karolus bij der gratien goods hartoge van bourgongen
3. mit een relaes ende mandament is van date den
4. xxvj^{en} dach in juni int jaer ons heeren duijssent
5. vier hondert vijf ende tseventich ende dat relaes van
6. dien is van date den vj^{en} dach in septembri int
7. jaer ons heeren duijssent vier hondert vijf ende
8. tseventich gheteijckent xvj

26 juni 1475

6 september 1475

17

1. Item een mandament beginnende die grave van
2. grampre ende van boechem here vander beert
3. ende dat relaes daer an gehecht ende sijn beijde
4. van date dat mandament opten seventiensten
5. dach van decembri int jaer ons heeren duijsent
6. vier hondert seven ende tseventich ende dat relaes is
7. van date den negensten dach in januario int jaer
8. ons heeren duijsent vier hondert seven ende tseventich
9. secundum cursi curie daer mede die schout
10. scepenen ende ghebueren van scaghen bevolen is
11. gheweest op een peijne van hondert enghelsche
12. nobelen elcx uijt hairen properen goeden te
13. verbueren dat sij gheen kennisse nemen en sullen
14. in gheenssins aengaende die heerlijkkeit van borchorn
15. Gheteijckent xvij folio 23 folio 25

17 december 1477

9 januari 1477 (= 1478)

18

1. Item een mandament beghinnende die raidtsluijden
2. ons ghenadichs heren ende vrouwen van oosten-
3. rijcx ende van bourgongen daer mede mijn ghenadich
4. here heren oorlof ende gheconsenteert willem
5. van scaghen dat hij uijt twee of drie die
6. naeste dorpen mach nemen ende kiezen seven scepenen
7. ende is van date den derden dach van maerte int
8. jaer ons heeren duijsent vier hondert seven ende
9. tseventich naeden loop shoofs van hollant ende
10. dat relaes vandien is verdroncken gheteijckent
11. xvij

3 maart 1477 (= 1478)

19

1. Item een mandament crimineel beginnende
2. marie bijder gratien goids hertoginne van
3. bourgongen ende is van date den xvj^{en} dach
4. in mej int jaer ons heeren duijsent vier hondert
5. seven ende tseventich gheteijckent xix folio 25

16 mei 1477

20

1. Item een certificatie van borchorn beginnende
2. wij jonghe gherijt garbrantsz claes reijersz
3. etc. ende is van date den vierden dach in februario
4. int jaer ons heeren duijsent vier hondert acht
5. ende tseventich nae den loop schoofs van hollandt
6. Gheteijckent xx

4 februari 1477 (= 1478)

21

1. item een mandament beginnende die raide mijns
2. ghenadichs heren ende vrouwen van oosten-
3. rijcx dat den heere van borchorn zijn schout
4. zijn bruecken mach inwinnen tot allen plaetsen
5. daert hem belieft ende is van date den derden
6. dach in april int jaer ons heeren duijsent vier
7. hondert acht ende tseventich Gheteijckent xxj

3 april 1478

22

1. Item een brief beginnende wij jan willemsz
2. smijt vrederick diricx zoon ende simon
3. sappis etc. daer mede zij gheconsenteert
4. hebben dat wij van borchorn door hoer
5. sluijse wateren zullen ende is van date int
6. jaer ons heeren duijsent vier hondert acht
7. ende tseventich opten twaelfden dach in
8. april Gheteijckent xxij

12 april 1478

23

1. Item den certificatie beghinnende ick jelle wa-
2. lichsz nu ter tijt gheedt schout in borchorn
3. certificere voor die rechte waerheijt dat ick
4. gheset hebbe seven scepenen in borchorn ende
5. is van date den vierden dach in junio int jaer
6. des heeren duijsent vier hondert acht ende tseventich
7. Gheteijckent xxij

4 juni 1478

24

1. Item een acte onder gheteijckent teijlingen opte
2. x^{en} dach van junio int jaer ons heeren duijsent
3. vierhondert acht ende tseventich ende is roerende
4. die thienden ende geersstalen van borchorn dat
5. het vrij goet is ende gheen leen goet is ende vrij
6. ghecoft is gheteijckent op die rugge xxiiij

10 juni 1478

25

1. Item een brief beginnende maximiliaen ende
2. marien bijder gratien goods hartoghinne van
3. oostenrijcx daer mede mijn ghenadighen heeren
4. ende vrouwen die tienden van borchorn ende hondert
5. ende vijftich gheersen lants toebehoerende willem
6. van scaghen die hij vanden graefflicheijt van
7. hollandt te leen plach te houden ende dat nu vrij
8. goet is ende die coopbrief is van date den xv^{en}
9. dach in augusto int jaer ons heeren duijsent
10. vier hondert tachtich ende die quijtancie van
11. dien daer an gehecht beginnende ick lucas
12. van teijlinghen ende is van date den xvj^{en} dach
13. in junio int jaer ons heeren duijsent vier hondert
14. acht ende tseventich Gheteijckent xxv

15 augustus 1480

16 juni 1478

26

1. Item een mandament van boven beghinnende
2. maximiliaen ende marien bijder gratien goods
3. hartoch en hartoghinne van oostenrijcx daer
4. mede willem van scaghen heer van borchorn
5. schout ende scepenen in borchorn gheset heeft ende
6. is van date den xvij^{en} dach in junio int
7. jaer ons heeren duijsent vier hondert neghen ende
8. tseventich ende dat relaes van dien is verdroncken
9. in die storm Gheteijckent xxvj

17 juni 1479

verdronken in de storm

27

1. Item een mandament beginnende maximiliaen
2. ende marien bijder gratien goods hartoghen van

3. oostenrijcx ende van bourgongen etc. daermede
4. dat mijn ghenadighen heeren gheconsenteert ende
5. octroyeert heeft dat die heere van borchorn sijn
6. ghevangen binnen borchorn tot allen plaetsen sluijten
7. ende ontsluijten mach ende is van date den sesten
8. dach novembris int jaer ons heeren duijsent vier
9. hondert tachtich Gheteijckent xxvij

zes november 1480

28

1. Item een leen brief beginnende maximiliaen
2. ende marien bijder gratien goods hartoghe van
3. oostenrijcx ende van bourgongen daer mede jan
4. scaghen sijn leen mede ontvangen heeft ende is
5. van date den xxij^{en} dach in junio int jaer
6. ons heeren duijsent vier hondert een ende tachtich
7. gheteijckent xxvij

23 juni 1481

29

1. Item een mandament beginnende die raide mijns
2. ghenaden heeren ende vrouwen van oostenrijcx
3. ende van bourgongen daer mede jan van scagen
4. gehuijlt here is gheworden van borchorn ende is
5. van date den vierden dach in octobri int jaer ons
6. heeren duijsent vier hondert een ende tachtich
7. Gheteijckent xxix

4 oktober 1481

30

1. Item een sententie diffinitijve ghepronunchieert
2. bij mijn heeren vanden raide in hollandt dat onse
3. watermolen hoer ganck sal hebben dat wij
4. ingelanden van borchorn mit die cogghe van scaghen
5. ghelden sullen oncosten gars garsghelijcx tviskerije
6. ghelden vanden sluijsen etc. daer of die van scaghen
7. gheappelleert hebben ende die van den hogen rade
8. hebben mit hoerluijden vonnisse ghewesen qualicken
9. gheappelleert ende wel ghewesen bij mijn heren

10. vanden raide in hollandt als blijcken mach bij
11. sentencie daer of wesende ende is van date den xxv^{en} *25 oktober 1486*
12. dach in octobri int jaer ons heeren duijsent vier
13. hondert ses ende tachtich gheteijckent xxx

31

1. Item een sentencie beghinnende maximiliaen bijder
2. gratien goods roemsch coninx altijt vermeerder des
3. rijcx ghepronunchieert bij mijn heren vanden hoghen
4. raide ende inden hoghen hof roerende die sentencie vanden
5. watermolent van borchorn ghepronunchieert bij mijn
6. heren vanden raide in holland daer zij van scagher cogge
7. gheappelleert hadden ende is van date den xiiij^{en} dach *13 november 1488*
8. in novembri int jaer ons heren duijsent vier hondert
9. acht ende tachtich gheteijckent xxxj

32

1. Item een sentencie beginnende Gesien bijden hove
2. van holland dat intendit overgegeven bij arians
3. pietersz wijlen gheeedt schout in borchorn op
4. cornelis simonsz mit een exercitie is van dien ende
5. die sentencie is van date den xxix^{en} dach in maerte *29 maart 1503 (= 1504)*
6. int jaer ons heeren duijsent vijf hondert drie secundum
7. cursum curie ende die executie vandien is van date den
8. xj^{en} dach in april int jaer ons heeren duijsent vijf *11 april 1504*
9. hondert ende vier naden loop shoofs van hollandt
10. Gheteijckent xxxij

33

1. Item een brief beginnende philips bijder gratien
2. goods hartoghe van bourgongen van loten ende is
3. van date den sevenden dach in julio int jaer ons *7 juli 1463*
4. heeren duijsent vier hondert drie ende tsestich
5. roerende die oversettinghe van die heerlicheijt van
6. scaghen van borchorn op willem van scaghen gheteijckent
7. xxxij

34

1. Item een acte beginnende Alsoe die here van
2. scaghen willem van scaghen zijnen jongxsten zoen
3. als here van burchorn mitten anderen gheerfden ende
4. ingelanden vanden nijeuwen dijckage van borchorn
5. ende is van date den xxvij^{en} dach in junio int jaer
6. ons heeren duijsent vier hondert neghen ende tsestich
7. roerende die stolinghe vanden ouden dijck opten
8. nyeuwen zeedijck Gheteyckent

28 juni 1469

35

1. Item een sentencie beginnende Gesien bij den hove
2. van hollandt dat proces dat voordien voorscreven hove
3. vuytstaende ende hangende is geweest tusschen
4. willem van scaghen eijsscher an deen zijde ende
5. heer aelbrecht van scaghen ridder verwerer
6. ter andere ende is van date den xxvij^{en} dach van
7. septembri int jaer ons heeren duijsent vier hondert
8. vijf ende tseventich roerende dat die heerlijkheit van
9. borchorn gheregeert sal worden bij een sequestrateur
10. van mijns ghenaden heeren wegghen

28 september 1475

36

1. Item een mandament beginnende Die grave van
2. grampre ende van borchorn here vander veer ende
3. is van date den xvij^{en} dach van decembri int jaer
4. ons heeren duijsent vier hondert seven ende tseventich
5. ende dat relaes van dien is van date den negenden
6. dach in januario int jaer ons heren duijsent vier
7. hondert seven ende tseventich secundum cursum curie
8. roerende zekere moeijenissen ende perturbatien die here
9. aelbrecht van scaghen willem van scaghen zijnen
10. broeder gedaen heeft int gebruyck van zijnen
11. heerlijkheit van borchorn Geteijckent

9 januari 1477 (= 1478)

37

1. Item een mandament beginnende die raide mijns ghenadigen
2. heren ende vrouwen van oostenrijcx ende van

3. bourgongen ende is van date den vierden dach
4. in octobri int jaer ons heren duijsent vier hondert
5. een ende tachtich roerende daer mede jan van scaghen
6. gehuijlt here gheworden in borchorn gheteijckent

4 oktober 1481

38

1. Item een sentencie beginnende Gesien bij den hove
2. van hollant dat proces vuytstaende ende hangende
3. voordn selven hove in cas van reformatie ende is
4. van date den xxv^{en} dach in octobri int jaer ons
5. heren duijsent vier hondert ses ende tachtich Ende
6. is roerende omme dat water te losen vuyt borc—
7. horn daer (= doer ?) die sluijse van borchorn op scagher
8. cogge Gheteijckent

25 oktober 1486

39

1. Item een mandament beginnende Die grave van
2. egmont here tot baer etc. ende is roerende vande
3. nyeuwen zeedijck van borchorn omme die hooght
4. ende breet te hebben ende is van date den xxx^{en}
5. dach in julio int jaer ons heren duijsent vijff
6. hondert ende acht ende dat relaes van dien is van
7. date den xxvij^{en} dach in augusto int jaer ons
8. heren duijsent vijff hondert acht gheteijckent

30 juli 1508

28 augustus 1508

40

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden
2. Soe compareerde voordn hove van hollant
3. christiaen cruijf als procureur van jan van scagen here
4. van borchorn mit zijnen ingelanden aldaer ende
5. is van date den xvij^{en} dach in septembri int jaer
6. ons heren duijsent vijf hondert ende acht gheteijckent

18 september 1508

41

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden
2. Soe compareerde voordn hove van hollandt karel

3. griffier als procureur vanden warscappen van scaghen
4. ende dede bij monde van zijn advocaet opten
5. eijsch bij jan van scaghen op hemluijden gedaen ende
6. is van date opten lesten dach van februario int
7. jaer ons heren duijsent vijf hondert ende acht secundum
8. cursum curie gheteijckent

28 februari 1508 (= 1509)

42

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden
2. Soe compareerde voor den hove van hollant
3. jan jansz als procureur van die van gheestmar-
4. ambocht ende dede bij monde van zijnen advocaet
5. opten eijsch bij jan van scaghen ende den ingelanden
6. van borchorn ende is van date den lesten dach
7. van februario int jaer ons heren duijsent vijfhondert
8. ende acht secundum cursum curie Gheteijckent

laatste dag februari 1508

43

1. Item een brief roerende pieter broers beginnende
2. aldus Pieter broers heer dijckgraef ick
3. laet u weeten dat ghij dese scouw sult laten
4. staen alsoe als ick u lest geschreven hadt ende is
5. sonder date maer is ondergheteijckent j/b/d
6. borselen Gheteijckent

zonder datum

44

1. Item een mandament beginnende die grave van
2. egmont heer tot baer etc roerende jan van scagen
3. mit zijnen ingelanden van borchorn van dat in-
4. breck vanden nyeuwen zeedijck van borchorn ende
5. is van date den xvij^{en} dach in maerte int jaer
6. ons heeren duijsent vijffhondert ende negen secundum
7. cursum curie Gheteijckent

17 maart 1509 (= 1510)

45

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden
2. Soe was bij den hove van hollant ghesien die

3. requeste overgegeven bijden ghemeen ingelanden
4. van borchorn optie van scaghen ende niedorper coggen
5. roerende hoer oepeninghe van waterganck gelijk sij
6. pleghen te hebben ende gehoert trapport vanden
7. commissarissen over te brenghen die welcke optie
8. plecke geweest zijn ende is van date den xxvij^{en}
9. dach in maerte int jaer ons heeren duijsent vijff
10. hondert ende neghen secundum cursum curie Gheteijckent

27 maart 1509 (= 1510)

46

1. Item een mandament beginnende die grave van
2. egmont heer tot baer etc. roerende jan van scaghen
3. mit zijnen ingelanden ende is roerende willem van scagen
4. here van scaghen vader vanden voornoemde jan heeft ver-
5. creghen zekere schoone previlegien hantvesten ende
6. brieven van ghiften van wijlen hartoge philips
7. als grave van hollant ende is van date den xxvij^{en}
8. dach in maerte int jaer ons heeren duijsent vijf
9. hondert ende negen naden loop shoofs van hollandt
10. ende dat relaes van dien is van date den xvij^{en}
11. dach in april int jaer ons heren duijsent vijff
12. hondert ende thien nae paesschen Gheteijckent

27 maart 1509 (= 1510)

18 april 1510 na Pasen

47

1. Item een mandament beginnende die grave van
1. egmont heer tot baer etc. roerende jan van scagen
2. mit zijnen ingelanden ende is roerende tinbreken
3. vanden nyeuwen zeedijck an deen zijde ende die
4. van scagher cogge ende niedorper cogge ter andere
5. zijde ende is van date den xvij^{en} dach in maerte
6. int jaer ons heren duijsent vijfhondert negen nae
7. den loop shoofs van hollandt ende dit selve mandament
8. is roerende datmen huijskens anden ouden dijck setten
9. moghen Gheteijckent

17 maart 1509 (= 1510)

48

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden

2. Soe was bij den hove van hollandt gesien die
3. requeste overgegeven bijden ghemeen ingelanden
4. van borchorn optie van scaghen ende nierp coggen
5. roerende hoer oepeninghe van waterganck gelijk
6. zij plaghen te hebben ende gehoort trapport
7. vanden commissarissen die optie plecke geweest
8. visie ende inspectie ghenomen ende is van date den
9. xxvij^{en} dach in maerte int jaer ons heeren duijsent *27 maart 1509 (= 1510)*
10. vijf hondert ende neghen secundum cursum curie gheteijckent

49

1. Item een acte beginnende optie ghescele wesende
2. voor den hove van hollandt tusschen die van
3. borchorn ter eenre zijde ende die van scaghen scagher
4. cogge ende niedorper cogge mit hoeren consorten
5. ter andere roerende die oepeninghe vanden sluijse
6. ghestopt inden ouden dijck van scaghen ende die
7. reparatie van den dijck van borchorn mit dat daer
8. an cleeft ende is van date den xiiij^{en} dach in aprille *14 april 1510 na Pasen*
9. int jaer ons heren duijsent vijf hondert ende thien
10. nae paesschen Gheteijckent

50

1. Item een acte beginnende optie ghescele wesende
2. vorden hove van hollant tusschen die van scagen
3. ende scagher cogge mit hoeren consorten ter eenre
4. zijde ende jan van scaghen heer van borchorn mit
5. zijnen ingelanden van borchorn ter andere die voorscreven
6. van scaghen versoecken openighe te hebben van
7. een zekere sluijse leggende inden heerlicheijt van
8. borchorn inden ouden dijck navolgende zekere voorgaende
9. appointementen ende is van date den xv^{en} dach in *15 mei 1510*
10. meije int jaer ons heren duijsent vijf hondert ende
11. thien Gheteijckent

51

1. Item een mandament beginnende die grave van

2. egmont here tot baer ende es roerende datmen den
3. nijeuwen zeedijck van borchorn streckende van sinte
4. maertens kerck anden scagher ouden dijck onder
5. houden sal in hoochte ende breete ghelijck men
6. den ouden vriesen zeedijck plach te houden ende is
7. van date den xxvij^{en} dach in maerte int jaer ons
8. heren duijsent vijfhondert enden neghen
9. naden loop shoofs van hollandt ende dat relaes
10. van dien is van date den xv^{en} dach in maerte
11. int jaer ons heren duijsent vijfhondert ende thien
12. ende dit relaes is gedaen bij cornelis andriesz
13. Gheteijckent

27 maart 1509 (= 1510)

15 maart 1510

52

1. Item een relaes gedaen bij nannick bartoutszoon
2. beginnende aldus An u hooghe ende mogende here
3. die grave van egmont etc. ende is van date
4. den xvij^{en} dach in aprille int jaer ons heren
5. duijsent vijf hondert thien ende is roerende die
6. dijckgrave heemraden ende warscappen van gheest-
7. marambocht Gheteijckent

18 april 1510

53

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden Soe
2. was bij den hove van hollandt jan van scaghen doende
3. mitten ingelanden van borchorn op ende tegens jan
4. van scaghen dijckgraef heemraeden ende warscappen
5. van gheestmarambocht ende is van date den xvij^{en}
6. dach van septembri int jaer ons heren duijsent vijf
7. hondert thien gheteijckent

18 september 1510

54

1. Item een mandament beginnende die grave van egmont
2. here tot baer etc. ende ende is op meerder peijnen opten
3. dijckgraeve heemraeden warscappen van gheestmar-
4. ambocht contra jan van scaghen heer van borchorn mit
5. zijnen ingelanden vanden nyeuwen zeedijck ende is
6. van date den xxvij^{en} dach in septembri int jaer

28 september 1510

7. ons heren duijsent vijf hondert ende thien
8. Gheteijckent

55

1. Item een acte beginnende opten dach van huijden soe
2. was bijden hove van hollandt jan van scaghen doende
3. mit zijnen ingelanden op ende jegens jan van
4. scaghen dijckgrave heemraeden warscappen
5. van gheestmarambocht ende is van date int jaer
6. ons heren vijf hondert thien opten xvij^{en}
7. dach in septembri Gheteijckent

18 september 1510

02-03-1457 (paasstijl 02-03-1456), Burghorn

Burghorn, inventarisnummer 18, Regionaal Archief Alkmaar

fol. 1r

Copie 1

1. Philips bijder gratien goods hartoghe van bourgongen
2. van Lothrijck van brabant ende van Limborch grave
3. van vlaenderen van artois van bourgongen palatijn
4. van henegouwen van hollandt van zeelant ende van
5. namen marckgrave van des heijlicx rijcx here van
6. vrieslant van salms ende van mechelen Allen den
7. ghenen die desen brieff sullen sien of horen lesen
8. Saluijt. Alsoe onse lieve ende ghetrouwe ridder
9. raidt ende camerlinck heer willem here van scagen
10. bastaert soon van wijlen onsen lieven oude vader hartoch
11. Aelbrecht van hollandt saliger gedachten ons heeft
12. doen thoonen ende te kennen gheven hoe dat in onse
13. lande van hollandt leggende is ene zekere grote
14. plecke van lande geheten de Zijpe streckende al
15. langhes den vriesen dijck in gheestmanambocht
16. ende anderswair Welcke zijpe van alsoe langhe tijden
17. dat nijemant ter contrarie ghedencken mach
18. alle dage mitten ghetijden vander zee bevloeyt ende
19. overloopt met grooten wateren daer of den voorscreven
20. vriesen dijck in tijden van stormen ende onwederen
21. vander zee die dicwil vallen grooten zwaren last
22. lijden moet ende onse lant van vrieslant ende groot
23. deel ons lants van hollandt daer onder liggende
24. in zee grooten anxt ende vreeze staet ende oock
25. wij ter cause van onsen vroom lande ende allen onsen
26. ondersaeten die inder dijckaedze vanden voorscreven
27. vriesen dijck gelandt zijn dagelicx grooten cost
28. hebben moeten om den selven dijck staende te houden
29. ende hoewel hier voormaels van onsen weggen
30. woorden ende spraken gheweest zijn omme die
31. voorscreven Zijpe te bedijcken nijettemin onvermits
32. datmen nijemant en heeft connen ghevinden diese
33. heeft willen annemen omme te bedijcken ende
34. anders die voorscreven Zijpe is ongedijct gebleven
35. ende en es nijet gescepen ghedijct te worden dan bij
36. beloope van tijde ende bij poldere Ende het zij
37. alsoe dat in die voorscreven zijpe leggende is een horn
38. off houck slijck lants buijten den voorscreven vriesen

fol. 1v

39. dijck binnen Gheesmanambocht dijckaedze streckende
40. al langhes der heerlijkheijt van scaghen ende den

41. ban vanden nijenlande groot wesende omtrent
42. drie hondert morghen als van sinte martijns kerck
43. int voorscreven nijen landt afgaende recht vuijt tot
44. burchorn daer nije tot ghenen dage ijimmer
45. van alsoe ouden ende langhen tijden dattet inden
46. menschen memorie ijet wesen mach / enich koorn
47. gras oft andere vruchten ghewasschen zijn off
48. wasschen moghen noch daer of wij onse voorvaderen
49. saliger gedachten of ijemant anders enich baet of
50. profijt of nutschap gehadt hebben of nimmermeer
51. hebben en sullen alsoe lange als hij onbedijct
52. blijft overmits dattet al slijck is ende altijts
53. of meest onder tzeewater licht ende oock is
54. den voorscreven ham of houck die alder sorgelicxste
55. ende lastelicxste plecke van alder dijckaedze
56. van gheestmanambocht voorscreven maer waert
57. dat hij bedijct ware het soude ons ende onsen
58. lande ende onsen ondersaten tot groote bate ende
59. verseckertheit comen te weeten dat bijden
60. nieuwen dijck diemen daer leggen ende maken soude
61. van omtrent acht hondert roeden lanck den
62. ouden tegenwoordighen dijck die nu ter tijt lanc
63. is tusschen den voorscreven marcken ende bepalinghe
64. omtrent derthien hondert roeden corten soude
65. wel vijfhondert roeden tot ontlastinghe van
66. ons ende onsen voorscreven ondersaeten ende daer toe
67. zoude oec den voorscreven ouden dijck binnen den
68. selven mercken vuyter sorghe ende vrese wesen
69. vanden stormen ende onwederen vander zee ende
70. want die voorscreven heer willem here van scaghen
71. alsoe wael om den ghemenen orbaer ende
72. versekertheit van onsen voorscreven landen daer die
73. heerlicheijt van scaghen inne gelegen is als om
74. zijn eijghen bate groot begheren heeft ende wel

fol. 2r

75. in willen wesen soude den voorscreven ham ofte houck
76. te begripen om te bedijcken of doen bedijcken tot
77. enen polder hoe wael nochtans nae den sorch-
78. lijcken leggher vander plecke dattet hem comen
79. soude tot grooten ende zwaren coste ende al dien cost
80. leggen moeten optie aventure goids tegen der
81. zee ende oock dat den zelven polder die nu
82. omtrent drie hondert morghen groot is verminderen
83. soude van lande mits tmaken vanden dijck grafte
84. slooten ende wateringhen die daer toe behoeven
85. soude wael vijftien morghen indien dattet ons
86. believeen ende hem ghonnen ende gheven wouden
87. den voorscreven ham ofte houck om dien te bedijcken
88. of doen bedijcken uten slijcke toe enen polder
89. ende hooren lande totten vrijen eijgdomme ende

90. profijte van hem ende van den ghenen die van zijnen
91. weggen bedijcken soude ende hueren erven tot eeu-
92. wighen dagen ende oock daertoe hem gheven tot
93. vermeerderinghe zijne heerlicheijt van scaghen
94. die heerlicheijt hoghe middel ende laghe vanden
95. voorscreven polder in allen nutscappen proffiten ende
96. vervallen omme die te houden van ons ende
97. onser graefflicheijt van hollant mitter voorscreven
98. heerlicheijt van scaghen in een onverscheijden
99. leen ende manscip gelijk ende in alder manieren
100. als hij die selve heerlicheijt ende goeden van
101. scaghen houdende is ons des oetmoedelicken
102. biddende Soe doen wij te wetene dat van
103. alle dese saken wel gheweghen ende
104. duersien mit rijpheit van onsen Raide ende
105. sonderlinghe daer op gehadt tadvijns ende goet
106. duncken van ons ghetruwen den here van
107. Lannoij onse stedehouder ende andere ons Raids
108. luijden ende die rekenmeesters van onsen Rekeninghe
109. onser Lande van hollandt zeelant ende vrieslant

fol. 2v

110. die ons ten vollen onderwijst hebben dat dat
111. bedijcken vanden voorscreven polder in vele stucken
112. wesen soude voir onse landen ende ondersaten
113. aldaer grooten orbaer dien wij emmers altijt
114. vorderen willen ende sonderlinghe aendenckende
115. die naemaechscap van bloede die de voorscreven willem
116. ende zijne kijnderen ons bestaen ende angaen waerom
117. wij wel gheneghen zijn hem deucht ende vorderscip
118. te doen op dat zij te bet hebben moghen waer
119. mede hoere staet eerbaerlick te houden nae hoer
120. bethamen den zelve heer willem voor hem
121. ende zijnen erven ende naecomelinghen gegonnen ende
122. gegeven hebben ende vuyt onse zekere wetenheit
123. ende vorstelicker macht ghegonnen ende gheven mit
124. desen brieve voor ons ende onsen nacomelinghen
125. graven ende gravinnen van hollandt den ham off
126. houck slijcklants alsoe groot of cleijn als hij is
127. gelegen binnen den mercke ende bepalinghe
128. van sinte maertens kercke tot burchorn boven
129. verclaert om dien te bedijcken of doen bedijcken
130. tot hueren schoonsten ende meesten orbaer tot enen
131. polder ende kooren lande Ende alle dat lant
132. datter binnen bedijct sal worden te hebben
133. houden ende gebruijcken bijden voorscreven willem
134. of den ghenen diet van zijnen weggen bedijcken
135. sullen ende hoeren erven ende nacomelinghen
136. tot eeuwighen dagen gelijk hoir vrij eijghen
137. goet sonder ijemants tegenseggen Ende daer
138. toe hebben wij denzelven heren willem ende

139. zjnen erven gegonnen ende gegeven gonnen ende
140. gheven mits desen zelven brieve als boven alle
141. die heerlicheijt hoghe middele ende laghe vanden
142. voorscreven polder mit alinghen nutscappen profiten
143. ende vervallen daertoe behoerende tot vermeerderinghe
144. zijne voorscreven heerlicheijt van scaghen dair aen

fol. 3r

145. wij die zelve nije heerlicheijt gheannexeert ende
146. gheenicht hebben om die beijde tesamen ende
147. onverscheijden te houden bijden voorscreven heer willem
148. ende zjnen erven van ons ende onser graeflicheijt van
149. hollandt in een ende onverscheijden leen ende manscip
150. gelijk ende in alsulcke manieren als hij die voorscreven
151. heerlicheijt ende goeden van scaghen houdende is
152. Des sal den nijeuwen dijck vanden voorscreven polder
153. ghekuert ghescauwet ende beheert wesen tot
154. allen tijden bijder dijckgrave ende heemraden van
155. gheestmanambocht ende warscappen van scaghen
156. gelijk den ouden dijck nu is Ende alle die
157. ghenen die mits den voorscreven nijeuwen dijck hoer
158. dijckaedze inden voorscreven ouden dijck ghecort sal
159. worden sullen hoeren houffslach cavel ende vaken
160. hebben aennemen ende behouden inden voorscreven nijeuwen
161. dijck nae grootheijt hoers lants Ende want inden
162. voorscreven polder lettelt lants wesen sal nae grootheijt
163. ende lancheijt zijns dijckx Soe hebben wij den voornoemde
164. heer willem of den ghenen dien van zjnen wegen
165. dijcken zullen te bate gegeven ende gheven mits
166. desen voorscreven brieve tot huereen vrijen eigendom
167. eeuwelick den ouden tegenwoordighen dijck
168. tusschen den mercken ende bepalinghe boven ver-
169. claert Ontbieden daerom ende bevelen mit rechten
170. aernste onsen lieven ende getruwen Stedehouder
171. ende Raiden den luijden van onsen Rekeninghe onsen
172. Rentmeester Generael ende voort allen onsen anderen
173. dienaeren ende ondersaeten ons voorscreven lants van hollant
174. die nu zjyn of naemaels wesen sullen ende ijghelijcken
175. van hem besonder dat zij van deser onser ghifte
176. inder vorme ende manieren als hier voeren verclaert
177. staet den voornoemde heer willem ende den ghenen
178. die tlant inden voorscreven polder bedijcken sullen ende
179. hoeren erven ende nacomelinghen rustelick ende
180. vredelick doen ende laeten ghebruijcken ende hemluijden

fol. 3v

181. daer inhouden stiven ende stercken tegens enen
182. ijghelijcken sonder hem daer inne te doen of te
183. laeten geschien enijgherhande hinder of letsel
184. ende dat nijet en laeten alsoe lief als wij hem

185. zijn Gebieden voort mit sonderlinghe aernste
186. allen onsen ondersaeten ende allen ghelande inden
187. dijckaedze van gheestmanambocht voorscreven alsoe
188. zij mitten voorscreven nijeuwen dijck grootelicken
189. ghebaet wesen sullen dat zij ende ijghelijck van
190. hem nae grootheijt zijns lants den voorscreven nijeuwen
191. dijck tot vermaninghe des voorscreven heer willems
192. off zijnen erven off den ghenen dien hijt bevelen
193. sal helpen maken ende brenghen totten ghemeijnen
194. wercken toe ende dat nijet en laten op al dat zij
195. tegens ons misdoen moghen ende die welvaert van
196. onsen lande mijnnen / Ende indien zij of enich van
197. hem daer off in ghebrecke off onwillich vielen
198. soe bevelen wij ende machtighen onsen voorscreven
199. Stedehouder ende Raide die onwillighe mit onser
200. heerlicker ende overste hant daer toe te bedwingen
201. an hoere lijve ende goeden ende te corrigeren onghe-
202. spaert gelijk den ghenen die ghemenen orbaer
203. ons lants beletten ende hinderen willen want wijt
204. alsoe gedaen willen hebben / Behoudelick ijimmer
205. dat binnen den naesten toecomende thien jaeren
206. ingaende op datum des briefs de voorscreven heer willem
207. den voorscreven polder vol bedijct sal hebben In
208. oirconde van desen hebben wij onsen segel hier
209. an doen hanghen Gegeven in onse stede van bruessel
210. twee dagen in martio int jaer ons heren duijsent
211. vierhondert ses ende vijftich Ondergescreven
212. bij mijnen heere den hartoghe Ondergheteijckent
213. L. Vaesdach* noch onderghescreven Gecollationeert
214. jegens zijn originael ende accordeert bij mij ende
215. gheteijckent J Wijndrecht

2 maart 1456

*jan Mesdach, lid van de Geheime Raad?

Copie 4

1. Wij willem broeder tot gheldre heere tot
2. egmond tot IJsselsteijn ende slants van mechelen
3. laten u weeten allen onsen ondersaeten ghemeijne
4. gheleghen inder dijckaedze van gheestmanambocht
5. Alsoe tot onser kennisse ghecomen is dat mijn
6. ghenadighe heere van bourgongen om den ghemeijn
7. orbaer ende welvaert van allen den landen ende
8. ondersaeten inder zelve dijckaedze gelegen gegonnen
9. ende gegeven heeft den heere van scaeghen ene zekere
10. plecke slijclants leggende buijten sdijcx inder
11. Zijpe tusschen sinte maertens kercke int nijeuwe
12. lant ende burchooren om dit zelve lant te
13. bedijcken of doen bedijcken tot enen polder ende
14. kooren lande bevelende scarpelick allen den
15. voorscreven ondersaeten inder zelve dijckaedze gelegen
16. dat voorscreven lant te helpen dijcken totten ghemeijne
17. wercken Tot welcker nijeuwer dijckaedze
18. ons zeer lief ende danckelick toe is om des voorscreven
19. ghemeijne orbaers wille dien wij immers altijt
20. willen helpen vorderen Soe ist dat wij die
21. nijet en willen hier inne mijnen voorscreven ghenadigen
22. heere overhoorich wesen maer onderdanich ende
23. volcomen goede profitelicke zijne gheboeden
24. nae onsen vermoeghen als wel redelick is u
25. ende ijghelijcken van u ontbieden gebieden ende
26. bevelen met allen aernste op uwe lijve ende
27. goeden dat tot begeren ende vermanen den
28. voorscreven here van scaghen ende tot sulcke daghe
29. als overghedragen sal worden int werck te treden
30. ghij die voorscreven nijeuwe dijckaedze helpt maken
31. ende volbrenghen totten ghemenen werck ende
32. die ghene van u die uwen dijck ende houffslach
33. hebt inden tegenwoordighen ouden dijck tusschen
34. sinte martijne ende burchorn voorscreven uwe cavelinge
35. ende houffslach aen neemt inden nijeuwen dijck
36. nae grootheijt van uwen lande gelijck mijns
37. voorscreven ghenadichs heeren brieven dair op gemaict
38. bet ten vollen verclaeren ende des en laet

fol. 4v

39. in gheenre wijs want wijt alsoe gedaen willen
40. hebben wetende datter ijemant van u in gebreke
41. waer dien souden wij soe corrigeren gelijck den
42. ghenen die den ghemeijnen orbaer hinderlick warfe
43. ende datter ander exempele an nemen souden
44. Des toorconde Soe hebben wij willem broeder

45. tot ghelre here tot egmont tot ijsselsteijn ende
46. slants van mechelen voorscreven onsen segel mit
47. onsen rechten wetenheijt an desen brieff doen ende
48. heeten hanghen Gegeven inden Jare ons heren
49. duijsent vierhondert seven ende vijftich des sater-
50. dages nae des heiligen cruijs dach inventio onder
51. gescrevene Gecollationeert jegens zijn originael
52. ende accordeert Bij mij ondergheteijckent
53. J Wijndrecht

copie 5

1. Philips bijder gratien goods hartoghe van bourgongen
2. van lothrijck van brabant ende van limborch
3. grave van vlaenderen van artois van bourgongen
4. palatijn van henegouwen van hollandt van zeelant
5. ende van namen marckgrave van des heijlicx rijcx here
6. van vrieslant van salms ende van mechelen Onse
7. lieven ghetruwen riddere raidt camerlinck
8. ende stedehouder generael van hollandt van zeelandt
9. ende van vrieslant den heere van gruijthuijsen
10. Saluijt wij hebben ontfanghen die oetmoedighe
11. supplicatie ende bede ons lieffen ghetruwen ridders
12. raidt ende camerlinck heeren willems bastaerts
13. van hollandt heer van scaghen Inhoudende hoe dat
14. die voorscreven heer willem heeft drie soenen levende
15. dair aff die twee joncxste bij alsoe dat die
16. zelfde heer willem die zeer out van dagen oflivich
17. worde souden ghescapen zijn goedeloos te blijven
18. Ende hoewel die voornoemde heer willem in meijninge
19. zij in onsen handen tot behoef willem van scagen
20. zijnen joncxsten zoens op te draghen ende over te
21. gheven die heerlijkheijt van enen nijeuwen
22. landekijn dat hij onlancx mit zijnen hulperen
23. heeft doen bedijcken in die zijpe beghinnende
24. van sinte maertens kercke buijten sdijcx afgaende
25. streckende weder an burchorne ende an die heer-
26. licheijt van sscaghen groot wesende omtrent drie
27. hondert merghen lants Nochtans omme die wille
28. dat die selve heerlijkheijt vanden voornoemde bedijcte
29. landeken ter begheerten des voorscreven heer willems
30. bij ons ende bij onsen brieven hem hierop verleent
31. gheannexeert ende toeghevoecht is geweest an die
32. voorscreven heerlijkheijt van scaghen soe en soude die
33. voornoemde heer willem die voorscreven opdracht ende over-
34. ghifte nijet dorren noch moghen doen noch die
35. voornoemde heerlijkheijt vanden voorscreven nijeuwen bedijcten
36. landeken afsplitsen noch scheijden vanden voorscreven
37. heerlijkheijt van scaghen sonder onsen oorloff ende

fol. 5v

38. consent hierop eerst te hebben alsoe hij zeijdt
39. hieromme Soe ist dat wij die saicke anghesien
40. ende daer op gehadt davijs van u ende van onsen
41. anderen raidsluijden in hollandt ende oeck vanden
42. luijden van onsen Rekenkamer inden hage Ontbieden
43. u ende bevelen u daer toe committerende op dats
44. noot zij mits desen onsen brieven dat ghij ten ver-

45. soecke des voorscreven heer willems zonen van scagen
46. daer toe gheroupen van onsen leenmannen van
47. hollandt sulcke ende in sulcken getale ende ter
48. plaetsen daer dat behoeren sal afscheijt ende
49. split vander voorscreven heerlijkheijt van scaghen
50. die hij van ons te lene houdende is dat voornoemde
51. nijeuwe bedijcte landekijn vande groote voorscreven ende
52. daer of mitter heerlijkheijt sulcke als hij houdende
53. is int voorscreven lant van scaghen ontfangt overdracht
54. ende ontveringhe ende ter stont wederomme daer
55. inne erft ende goedt den voorscreven willem van scagen
56. joncxste soen des voorscreven heer willems Bastaert
57. van hollandt ende hem die van onsen weggen verlijet
58. ende verleent wel ende wettelick nae costume des
59. lants Behoudelick dat die voorscreven polre off
60. tbedijcte nijeuwe landekijn wateren sal doer dat
61. voornoemde landt van scager cogge welcke nijeuwe
62. bedijcte landeken mitter heerlijkheijt ende alle
63. zijne toebehoorten die voorscreven willem joncxste
64. soene des voornoemde heer willems bastaert van hollandt
65. ende zijne erven houden sullen tot enen erfleen van
66. ons ende van onsen erven graven ende gravinnen van
67. hollandt mit sulcke conditien ende voorwaerden
68. waert tsake dat willem voornoemt oflivich worde
69. sonder wittighe blijckende gheboorte van zijnen
70. lijve achter te laeten dat dan dat voorscreven nijeuwe
71. landekijn mitter heerlijkheijt ende zijne toebehoeren
72. voorscreven comen ende erven sullen op jan zijnen
73. broeder bij alsoe dat hij dan leefde ende waert oock
74. dat jan voornoemt oflivich worde sonder wittighe

fol. 6r

75. blijckende gheboorte van zijnen lijve achter te laten
76. dat dan dat voorscreven landekijn mitter heerlijkheijt ende
77. toebehoeren voornoemt comen ende erven sullen opten gene
78. van heer willems voorscreven lijve ghecomen van ghe-
79. trouden bedde zijnde die besitter vander heerlijkheijt
80. van scaghen wesen sal ende dat voorscreven landt
81. mitter heerlijkheijt des selven te verheerghewaden
82. ende andere rechten te betalen die daer toe staen
83. ende in sulcken saken ghewoonlick sijn want ons
84. aldus gelieft ende den voorscreven willem bastaert van
85. hollandt hebben wijt alsoe ghewillecoert ende
86. gheconsenteert willecoeren ende consenteren vuyt
87. sonderlinghe gratien bij desen onsen brieve bijden
88. welcken wij u des gheven volcomen macht
89. Ontbieden ende bevelen onsen leenmannen van
90. hollandt ende allen anderen diet angaen mach ende
91. een ijeghelijck van hem besonder dat hij u dit doende
92. ende datter ancleeft gehoorsaem zijn Gegeven in
93. ons stede van brugge opten iij^{en} dach van meije

3 mei 1463

94. int jaer ons heeren duijsent vierhondert drie
95. ende tsestich Ondergescreven bij mijnen heren
96. den hertoghe ter relacien vanden Raide
97. Ondergheteijckent J Scoenhove noch stont
98. ondergescreven Gecollationeert jegens zijn
99. originael ende accordeert bij mij ende gheteijckent
100. J Zwijndrecht

Copie

1. Philips bijder gratien goods hartoghe van
2. bourgongen van Lothrijck van brabant ende van
3. limborch grave van vlaenderen van artois van
4. bourgongen Palatijn van henegouwen van
5. hollandt van zeelant ende van namen marckgrave
6. van des heijlicx rijcx here van vrieslant van salms
7. ende van mechelen Doen cond allen luijden dat
8. achtervolgende dat inhouden van anderen onsen
9. brieff daer desen onsen brieff duersteken is
10. ghecomen is onse lieve ende gheminde bastaert
11. oom here willem Bastaert van hollandt here
12. van scaghen voor onsen getruwen raidt ende
13. camerlinck den here van gruijthuijsen onse stede-
14. houder generael van hollandt ende voor onsen
15. leenmannen van hollandt hier nae ghenoomt
16. ende heeft ons opghedraghen ende quijt gheschouden
17. als onsen mannen wijsden dat recht was tot
18. behoef van willems van scaghen zijne joncxsten
19. soene die heerlicheijt hoghe middele ende
20. laeghe van enen nijeuwen lande dat hij onlancx
21. bedijct heeft geleghen in die zijpe beghinnende
22. van sinte martens kercke buijten den zeedijck
23. ofgaende streckende weder an burchorn anden
24. zeedijck Dit gedaen wesende soe hebben wij
25. behouden ons ende een ijghelijck zijns rechts verlijet
26. ende verleent verlijen ende verleenen mits
27. desen brieve willem van scaghen joncxste soen
28. van heer willems onsen bastaert oem voorscreven
29. te houden van ons ende van onsen erven graven ende
30. gravinnen van hollandt willem voornoemt ende zijnen
31. erven die heerlijcheijt hooghe middele ende laeghe
32. vanden voorscreven lande tot enen erfleen mit sulcke
33. conditien ende voorwaerden waert dat willem
34. voornoemt oflivich worde sonder wittachtighe blijckende
35. gheboerte van zijnen lijve after te laeten dat
36. dan die voorscreven heerlijcheijt mitten nijeuwen lande
37. ende zijne toebehoeren comen ende erven sal op jan

fol. 7r

38. zijn broeder indien hij dan leefde ende
39. waert oock sake dat jan voornoemt oflivich worde
40. sond wittachtich blijckende gheboerte van
41. zijnen lijve after te laeten dat dan de voorscreven heer-
42. licheijt mit den lande ende dat daer toe behoert
43. comen ende erven sal opten ghenen van heer willems
44. ons bastaerts oems lijve ghecoemen van ghetrouwden

45. bedde zijnde die dan besitter vanden heerlicheijt
46. van scaghen wesen sal ende te verheergewaden
47. mit enen Jaechhoren behangen na zijnen behoeren
48. hier hebben bij aen ende over gheweest heer
49. willem van Alckemade / Adam van Cleve / ende
50. Dirick Poes leenmannen ons graeflicheijts van
51. hollandt In oirconde desen brief besegelt mit
52. onsen segel hier aen gehangen Gegeven inden
53. hage opten vij^{en} dach in Julio int jaer ons
54. heren duijsent vierhondert drie ende tsestich
55. Ondergescreven bij mijnen here den hartoghe ter
56. relatie vanden stedehouder ende leenmannen voornoemt
57. Ondergheteijckent D Zwieten noch stont
58. onder gescreven gecollationeert jegens zijn
59. originael ende accordeert bij mij ende gheteijckent
60. J Wijndrecht

Copie

1. Ghesien bijden hove van hollandt dat proces
2. vuytstaende ende hangende voordende selven hove in
3. cas van reformatie tusschen die poorters inwonenden
4. ende gheerfden vanden stede van scaghen ende scager
5. cogge eijsschers ter eenre zijde / jan van scaghen
6. Dirick jacobsz ende andere huere adherenten
7. in deser sake gheerfden ende ingelanden van
8. tnijschewelant van burchoeren verwerers aen
9. dandere Seggende ende proponerende die
10. voorscreven eijsschers hoe dat inder tijt als tvoorscreven
11. nijuwe lant bedijct worde ende omme te comen
12. ende te vinden enen wech omme dat water vuyjten
13. voorscreven lande te lozen tusschen denselven eijsschers
14. ende den here van scaghen mit andere sijne mede
15. ghesellen dijckers ende gheerfden van burchoeren
16. zoe verre ghesprocken worde dat die voorscreven
17. eijsschers gheconsenteert hadden een sluijs binnen
18. hoere stede ende in hoeren dijck gheleijt ende gestelt
19. te worden / mit zekere conditien verbanden beloften
20. ordonnantien overghiften ende statuten onder anderen
21. punten / inhoudende hoe dat him die selve here van
22. scaghen ende sijn medestanders dijckers ende gheerfden
23. van burchoeren van die tijt voort ghelden soudende
24. mit die twee coggen te weeten scagher cogge
25. ende nijedorp cogge gars gars ghelijck alsoe
26. lange als die voorscreven sluijs ghelegen soudende sijn
27. inden oude zeedijck van scaghen voorscreven ende
28. daer duer wateren soudende ende waert sake
29. dat de voorscreven sluijsen tot enigher tijt vuyjten
30. ouden zeedijck ghebroken bijden bueren van scager
31. cogge of bij hemluiden toeghedamt worde bij
32. ghebreke van te volcomen enijghe vande punten
33. voorscreven ende andere begrepen inden brieven daer
34. van wesende dat alsdan ende van die tijt voert
35. die voorscreven gheerfden van burchoern gheen meer
36. onghelden mitten twee coggen ghelden noch

fol. 8r

37. betalen en soudende gers gers gelijck / Behoudelick
38. dat indien die voorscreven van burchoern in toecomende
39. tijden enijghe sluijsen leggen wouden inde nijuwe
40. dijck van burchoern dat zij dat soudende moghen doen
41. ende soudende oock onghouden wesen van ijet te contribuieren
42. ofte ghelden ter cause vanden bruggen oncosten
43. ende ghemeen wercken die vallen soudende inde voorscreven
44. lande van burchoern Ende hoewel dat navolgende

45. desen die dijckers ende gheerfden van den voorscreven nijuwe
46. lande van burchoern zedert die datum vande voorscreven
47. brieven ende totten overlijden toe van wijlen heer
48. willem van scaghen betaelt hadden mitten voorscreven
49. eijsschers in allen oncosten van visscherijen gelt
50. heemraeden ende ghezwoeren dachgelden ende
51. andere oncosten hoedanich die waeren die opte
52. gheersen sculdich waeren te gaen gers gers ghelijck
53. Des nijet jegenstaende thadde belieft die voorscreven
54. verweerers naden overlijden vanden voorscreven wijlen
55. heren willems onwillich ende in ghebreken te vallen
56. van mitten voorscreven eijsschers te willen contribuieren
57. gers gers ghelijck als zij tot dien dage gedaen hadden
58. Waeromme dat tusschen de voorscrevenen van scaghen
59. eijsschers ende die voorscreven verwerers voor schout ende
60. scepenen van burchoern questie gheresen was
61. eijsschende die voorscreven eijsschers voor die oncosten
62. van een jaer verschenen kersmisse anno lxxxij anno 1483
63. vier groten vlaems van elck gers te weeten van
64. acht hondert xxij geersen of daer omtrent
65. Daer soe verre tusschen de voorscreven partijen gheprocedeert
66. hadde geweest dat de voorscreven scepenen bij hoeren
67. abuijselicken vonnisse ghewijst hadden dat die
68. voorscreven verwerers volstaen soudn mits betalende
69. voor elck gers een wilhelmus thuijn twelck maken
70. soude enen vlaems ende penninck ende die
71. voorscreven eijsschers hemluiden bijden voorscreven vonnisse
72. bevoelende grootelijcken beswaert te wesen waeren
73. anden voorscreven hove clachtich gecomen ende hadden

fol. 8v

74. vercreghen zekere openen brieve van mandament
75. in cas van reformatie dienende vuyt crachte vanden
76. welcken die voorscreven verwerers verdachvaert
77. ende die voorscreven scepenen geintheert hadden gheweest
78. tot zekeren dage te compareren voordn voorscreven
79. hove Ende ten dage dairvan dienende concludeerden
80. die voorscreven eijsschers ende zijden dat bij sententie
81. diffinitive vanden voorscreven hove tvoorscreven vonnisse
82. als abuijselicken ende tegens recht gegeven sculdich
83. soudn wesen gheannulleert ende te nijete gedaen
84. te wesen of ten minsten ghecorrigeert ende
85. ghereformeert nair stijle van rechte condempnerende
86. den voorscreven verwerers te betaelen die oncosten van
87. dat jaer van drie ende tachtich voorscreven voor elck
88. ghemet vier groten vlaems ende alsoe voert te
89. contribuieren mitten voorscreven eijsschers in allen costen
90. lasten ende onghelden tot eeuwichen dagen ofte also
91. langhe als zij doer die lande van scager cogge
92. wateren soude navolgende die brieven die de
93. voorscreven eijsschers dair van hebben condempnerende

94. voert den voorscreven verwerers inde oncosten bijden voorscreven
95. eijsschers tot deser instantie gedaen / Tegens
96. welcken eijsch dat die voorscreven verwerers antwoerden
97. ende zijden hoe dat wijlen hartoghe philips
98. van bourgongen tvoorscreven nijeulant van burchoern
99. gegonnen ende gegeven hadde wijlen heer willem
100. heer tot scaghen ende welcken lant bedijct zijnde
101. soe hadde belieft gehad den voorscreven hartoghe
102. philips bij overghifte vanden voorscreven heren willem
103. tselve lant ende heerlicheijt van dien te splijten ende
104. te scheijden van die heerlicheijt van scaghen ende
105. dat die heerlicheijt van tnieuwe lant van burchorn
106. voorscreven hebben ende besitten soude willem van
107. scaghen des voorscreven heren willems joncxsten soen
108. ende zijnen erven ende nacomelinghen ende was oock
109. gheordonneert dattet selve nieuwe lant zijnen

fol. 9r

110. waterganck hebben ende behouden soude deur den
111. ouden dijck ende lande van scaghen ende navolgende
112. dien soe hadden die voorscreven verwerers of huere voor-
113. saten tot hueren coste den sluijse inden voorscreven
114. ouden dijck doen leggen omme twaeter vanden
115. voorscreven nieuwen lande daer duer te loesen ende hadden
116. die voorscreven verwerers ende hueren voorsaeten mit
117. die van scagher cogge ende nijedorper cogge inden
118. oncosten vanden wateringhen ende onderhoudenisse
119. van den sluijsen van colhorn daer duer die voorscreven
120. twee coggen hueren waterganck hebben mosten ende
121. welcken oncosten ghenoept visscherie gelt op
122. elck gers vanden lande in dese voorscreven wateringhe
123. behoerende te draghen enen halven braspenninck
124. of een blanck ende daer omtrent mede ghecontribueert
125. van huere gheersen ende waren bereijt daer toe voert
126. an mede te ghelden naer hueren advenant ende
127. waerden vanden selven hueren gheersen alsoe zij
128. inde voorscreven wateringhe ende deur die voorscreven sluijsen
129. mede waterende waeren Behoudelijcken dat
130. zij over de rekeninghe mit waerscippen vanden
131. selven twee coggen mede gheroupen souden sijn
132. ende men soude wel bevinden dattet gheers van
133. snoetste of bij naest snoetste landt van scaghen
134. beter was dan dat alderbeste geers lant
135. van tselve nijen lant ende men soude nijmmermeer
136. doechdelicken doceren dat die voorscreven verwerers
137. ofte hueren voorsaeten zedert dattet voorscreven nijen
138. lant van burchoern bedijct ende oock vande heer-
139. licheijt van scaghen gesplijt ende gescheijden was
140. met die van scaghen in enijghen anderen oncosten
141. vanden lande van scaghen dan alleen ende
142. naectelick vanden voorscreven wateringhe sluijsen

143. ende visscherien gelt schulden of gehouden hadden
144. gheweest te betaelen ofte oock betaelt hadden
145. Ende al ist soe dattet gers ter cause van tviskerie
146. gelt voorscreven inde boede ghereckent inde jaire *jaire van (14)83*
147. van lxxxij laestleden nijet meer en beliep

fol. 9v

148. van enen vlaemschen ende enen penninck ende dat
149. die voorscreven verwerers in tgundt dat die voorscreven
150. eijsschers ter cause van hoeren anderen oncosten
151. van huijgendijck van hoeren processen van hueren
152. reijsen van giften ende anders daer op meer
153. gehoecht ende gestelt nijet gehouden en waeren noch
154. hemluijden nijet aen en ginck Soe hadden
155. nochtans belieft de voorscreven eijsschers die voorscreven
156. verwerers te causeren voor schout ende scepenen
157. van tnijeu lant van burchorn hemluijden eijsschende
158. van elck gers lant leggende int selve lant vier
159. groten Vlaems daer soe verre gheprocedeert worde
160. dat die voorscreven verwerers vonnisse tot hueren
161. profijte vercreghen hadden Seggende voert
162. dat die voorscreven heer willem van scaghen nader
163. hant dat tselve lant van burchoern bedijct ende
164. ghesplijt was buijten hueren wille ende consente
165. ende vuijt zijn selfs auctoriteijt nijet en hadde mogen
166. belasten ofte verbinden om met die van scagen
167. in huere oncosten te contribuieren bisonder met
168. vorder van die van 't voorscreven nijeu lant [...]ten
169. voorscreven eijsschers ghemeen hadden ende met hemluijden
170. ghebruijckende waeren Ende dat overmits hondert
171. ende vier rijnsche guldens die zij den voorscreven eijsschers
172. gegeven hadden tot maickinghe vanden sluijsen
173. van colhorn ende xxv rijnsche guldens tot een nijeu
174. overtocht ende noch lij der voorscreven guldens die
175. zij die van nijedorper cogge gaven tot makinge
176. vanden voorscreven sluijse ende dat zij te vreden waren
177. mit die voorscreven ij coggen te ghelden inde oncosten
178. vanden zelve sluijsen bruggen ende anders datmen
179. noemt visscherie gelt die voorscreven eijsschers wel te
180. vreden hadden geweest t voorscreven nijeu lant zijn water-
181. lossinghe te laeten hebben ende men soude oock nijet
182. kunnen doen blijcken dat bij enijghe sententie of
183. vonnisse 't voorscreven nijeu lant ij et gecondempneert
184. was geweest mit hemluijden ij et te ghelden ofte

fol. 10r

185. betalen dan bij goede wille vanden voorscreven verwerers
186. ofte oock dat zij off dat meestendeel van hemluijden
187. in enijghe contracten of andere verbanden gheconsen-
188. teert hadden ende ontkenden voort die feijten vanden

189. voorscreven eijsschers Concluderende mits dien die voorscreven
190. verwerers dat bij sententie diffinitive vanden
191. voorscreven hove 't voorscreven vonnisse als wel ende deuchdelick
192. ghewesen schuldich souden wesen gheapprobeert
193. ende gheratificeert te zijn ende dat sij volstaen souden
194. mits te betaelen van elck ghers een wilhelmus
195. thuijn vanden jare lxxxij offslaende datter off
196. betaelt was ende voort van jare tot jare ghedurende
197. alsoe lange als 't voorscreven nijen lant duer ende over 't voorscreven
198. lant van scaghen wateren soude alsoe vele als ter
199. cause vanden sluijsen ende gelijcke oncosten datmen
200. noemt visscherie gelt in die boede op die gheerse
201. gherekent souden worden elck nae huere waerde
202. gelijck men dat sculdich was te rekenen / die
203. zelve verwerers daer over gheroepen absolverende
204. mits dien die voorscreven verwerers vanden eijsch ende
205. conclusie vanden voorscreven eijsschers condempnerende
206. den zelve eijsschers inde costen bijden voorscreven ver-
207. werers tot deser instantie gedaen / Tegens
208. welcke antwoorde dat die voorscreven eijsschers repliceerden
209. ontkennende die feijten vanden voorscreven verwerers
210. ende zijden dat wes in desen bijden voorscreven here
211. van scaghen gedaen was geweest was bij hem
212. gedaen voor hem ende inden name ende tot versoucke
213. ende begeerte van hem ende anderen gheerfden van
214. 't voorscreven nieuw lant ende dat die eijsschers den verwerers
215. niet en eijsscheden dan hoir andeel van de oncosten
216. die over die gheersen schuldich waren te gaen dat
217. zij navolgende die brieve daer van wesende schuldich
218. waren mitten voorscreven eijsschers gers gers ghelijck
219. die voorscreven costen te betaelen ende te ghelden gelijck
220. zij voortijts gedaen hadden Ende want dan scepenen
221. contrarie dat verbant ende overghifte vanden voorscreven

fol. 10v

222. verwerers ende die possessie ende ghebruijckenisse
223. vanden voorscreven eijsschers ghewijst hadden zoe
224. waeren die voorscreven eijsschers persevererende bij hoeren
225. eijsch ende conclusie aldaer ghenomen / Tegens
226. welcken replijcke die voorscreven verwerers dupliceerden
227. persevererende bij hoere voorscreven antwoorde ende conclusie alsdan
228. ghenomen mit meer feijten middelen ende redenen
229. bij beijde die voorscreven partijen in hoere principale
230. scrifturen ende andere voortgesteld ende gheproponeert
231. daer op dat zij tot huere prouwe gheadmitteert
232. ende toegelaeten hadden geweest / Gesien voort
233. bij de voorscreven hove alle alsulcke informatien brieven
234. munimenten ende anders als elcx vanden voorscreven partijen
235. voor zekere commissarijssen bijden selven hove daer
236. toe gheordonneert in sterckenisse van hueren
237. vermeeten doen beleeden produceeren exhiberen ende

238. overgeven hadden willen ende die acte daer mede
239. dat zij gherenuncheert hadden van meer te produceeren
240. mitsgaders die reprochen ende salvatien tegens
241. malcanderen productien gedaen ende overgegeven ende
242. daer toe die acte bijde welcke dat zij in rechte
243. gheconcludeert ende daerop recht versocht hadden
244. ende dair van dat hemluijden op huijden dach
245. beteyckent was omme recht te hoeren / 'T voorscreven
246. hof mit rijpe deliberatie van raide duerghesien
247. ende over gheweghen hebbende alle tghene dat tot
248. deze materie dienende was in den name ende van
249. weggen mijns alder ghenadichsten here den roomsche
250. coninck ende zijnre ghenadichen soen onsen heere eerts-
251. hartoghe van oostenrijck hartoghe van bourgongen
252. grave van hollandt etc heeft geseijt ende ghewijst
253. seijt ende wijst voor recht dat mit onrecht ende
254. quader cause die voorscreven eijsschers hem becroent
255. beclaecht ende dat mit recht ende goeden redenen die
256. voorscreven verwerers hem daer tegens ghedefendeert
257. ende gheweert hebben approberende tvoorscreven vonnisse
258. gegeven stadthouden sal ende sullen die voorscreven

fol. 11

259. verwerers mede betalen die oncosten vande visscherie
260. gelt mit dat daer ancleeft gers gers ghelijck Ab-
261. solverende voert den voorscreven verwerers vanden vorderen
262. eijsch vanden voorscreven eijsschers condempnerende
263. den zelven eijsschers inde costen bijden voorscreven
264. verwerers tot deser instantie gedaen ter tauxatie
265. ende moderatie vanden voorscreven hove ende daer toe inden
266. amende ende boete van xxx ponden tot xl groten 't pont
267. Aldus gedaen gegeven ende vuytghesproken inden
268. haghe onder tsignet hier aen gehangen opten
269. xxv^{en} dach in Octobri anno xiiij^c lxxxvj Bij *25 oktober anno 1486*
270. meesters jacob Ruijsch Cornelis de Jonghe jan
271. van Wissenkercke jan van soonhoven ende jan
272. van haerlem Raiden van hollandt mij jegenwoordich
273. ende gheteijckent F. de Wijngaerden Ondergescreven
274. Gecollationeert jegens zijn originael ende accordeert
275. Bij mij ondergheteijckent J. Wijndrecht

Copie

1. Maximiliaen bijder gratien goods roomsch coninc
2. altijd vermeerder srijcx ende philips bijder selver
3. gratie eertshertoghe van oostenrijck hartoghe van
4. bourgongen van lothrijk van brabant van limburch
5. van lutsemburch van gelre grave van vlaenderen
6. van tirol van artois van bourgongen Palatijn
7. van henegouwen van hollandt van zeelant van namen
8. ende van zuijtpen marckgrave sheijlich rijcx heren
9. van vrieslant van salme ende van mechelen Allen
10. den ghenen die desen onsen brieven sullen sien saluijt
11. Alsoe binnen zekeren jaren harwarts proces vuijt
12. staende ende hangende is geweest in cas van reformatien
13. voor onsen lieven ende ghetrouwen die Stadthouder
14. ende luijden van onser camere vanden raide in hollandt
15. tusschen den poorters inwonenden ende gheerfden vande
16. stede van scaghen ende scager cogge eijsschers ter eenre
17. zijde ende jan van scaghen dirick jacopssoene ende
18. anderen hoeren adherenten in dese sake gheerfden ende
19. ingelanden van tnijeu lant van burchoern verwerers
20. ter andere op tghene dat die voorscreven eijsschers seggende
21. ende proponerende waeren hoe dat inden tijt zij ghecon-
22. senteert hadden enen sluijs binnen hoeren steden ende
23. in hoeren dijck gheleijt ende ghestelt te worden
24. omme daer mede dat waeter vuijten voorscreven nijeu lande
25. van burchoern te loesen ende dat onder dese conditien
26. verbanden ende beloften dats te wetene dat hem
27. wijlen heer willem here van scaghen ridder ende sijne
28. medestanders dijckers ende gheerfden van burchoern
29. verbonden ende overgegeven hadden dat zij ende hueren naco-
30. melinghen gheerfden van den selven nijeuwen lande van
31. burchoern van die tijt voort ghelden soude mit die
32. twee coggen te wetene scager cogge ende nijedorper cogge
33. in alle oncost ende voort mit die van scagen ende scager
34. cogge gers gers ghelijck alsoe lange als die voorscreven sluijse
35. gelegen soude zijn inden ouden zeedijck van scaghen
36. voorscreven ende daer duer wateren souden ghelijck dese
37. ende meer andere conditien verbanden ende beloften ende statuten
38. mochten breder blijcken bijden brieven daer van wesende

fol. 12r

39. Ende al wast soe dat navolgende desen die dijckers ende
40. gheerfden vanden voorscreven nijeu lande van burchoern
41. die de voorscreven beloften ende verbanden gedaen hadden
42. ende oock die voorscreven verwerers huere nacomelinghen
43. zedert die datum vanden voorscreven brieven ende tot
44. den overlijden toe vanden voorscreven heer willem here

45. van scaghen betaelt hadden mitten voorscreven eijsschers in
46. allen oncosten van visscherien gelt heemraden ende
47. gheswoeren dachghelden ende anderen oncosten hoe
48. danich die waeren die optie gheersen sculdich
49. waeren te gaen gers gers ghelijck Des nijet jegen-
50. staende het hadde belieft den voorscreven verwerers naden
51. overlijden vanden voorscreven heer willem onwillich
52. ende in ghebreke te vallen van mitten voorscreven eijsschers
53. te willen contribuieren nae vuytwijsen der
54. voorscreven brieven gers gers ghelijck alsoe zij tot dien
55. dage gedaen hadden Waeromme dat die voorscreven van
56. scaghen deden aen spreken te rechte die voorscreven
57. verwerers voor schout ende scepenen van burchorn
58. eijsschende aldaer die voorscreven eijsschers voor die
59. oncosten van enen jare verschenen te kersmisse
60. inden jare lxxxij vier groten vlaems van elck *jare (14)83*
61. gers te weeten van acht hondert xxxij gersen
62. of daer omtrent welcken eisch hemluiden sculdich
63. was anghewijst te sijne gemerct dat zij daer van
64. hadden deuchdelijcken gedaen blijcken maer nijet
65. te min die voorscreven scepenen bij hueren abuijselicken
66. vonnisse ghewijst hadden dat die voorscreven verwerers
67. volstaen souden mits betalende voor elcke gers
68. een wilhelmus tuijn twselck maken soude enen
69. vlaems ende enen penninck Ende die voorscreven
70. eijsschers hemlieden bijden selven vonnisse bevoelende
71. bezwaert te wesen hadden vercreghen van onsen
72. voorscreven stadthouder ende raidsluiden zekere
73. openen brieve van mandament in cas van reformatie
74. ende die gedaen executeren als dat behoert Con-
75. cluderende bij die redenen ende middelen ende bij

fol. 12v

76. meer andere daertoe bij hemlieden voortgesteld
77. ten fijne dattet voorscreven vonnisse sculdich souden
78. zijn gheannulleert ende te nijete gedaen te sijne of
79. ten minsten ghecorrigeert ende gereformeert nae
80. stile van rechte Condempnerende die voorscreven
81. verwerers te betalen die oncosten van dat voorscreven
82. jaer van lxxxij voor elck ghemet vier
83. groten vlaems ende alsoe voert te contribuieren
84. mitten voorscreven eijsschers in allen oncosten lasten ende
85. onghelden tot eeuwighen dagen ofte alsoe lange als
86. zij duer dat lant van scager cogge wateren souden
87. navolgende 't inhouden vanden voorscreven brieven die zij
88. eijsschers daer van hadden mitsgaders oock inde
89. costen van desen instantie waer tegens dat van
90. wegghen vanden voorscreven verwerers hadde ghe-
91. antwoordt geweest ende gesustineert ter contrarie
92. seggende dat als tvoorscreven tnijeu lant van burchorn
93. bedijct worde het hadde belieft gehadt wijlen

94. onsen alder liefsten ouder vader van ons coninc
95. ende groothere van ons philips den hartoghe philips
96. van bourgongen saliger gedachten bij overghifte
97. vanden voorscreven heer willem den welcken hij
98. tvoorscreven lant daer te voeren gegeven hadde tselve
99. lant ende heerlicheijt vandien te splijten ende
100. te scheijen van die heerlicheijt van scaghen in
101. soodanighe manieren dat die heerlicheijt van
102. tnijeu lant van burchoern voorscreven hebben ende
103. besitten soude willem van scaghen des voorscreven
104. heren willems joncxsten soen sijnen erven ende
105. nacomelinghen ordonnerende dat tvoorscreven nijeu lant
106. zijnen waterganck hebben ende behouden soude
107. duer den voorscreven ouden dijck ende lande van scaghen
108. ende navolgende desen Soe wort bijden voorscreven
109. verwerers of hueren voorsaeten tot hueren coste
110. een sluijs inden zelve ouden dijck gheleijt om
111. twater vanden voorscreven nijeu lande daer duer te lozen

fol. 13r

112. Ende sonderlinge hadden gegeven ende betaelt gehadt
113. den voorscreven van scaghen hondert ende vier rijnsguldens
114. tot maken vanden voorscreven sluijsen die van nijedorp
115. cogge twee ende twintich rijnsguldens ende noch
116. daer en boven vijf ende twintich der voorscreven guldens
117. om enen nijeuwen overtocht te doen maken ende
118. daer toe hadden die zelve verwerers ende hueren
119. voorsaeten van die tijt voort ghecontribueert
120. gehadt tot die oncosten vanden wateringhe
121. van scager cogge ende nijedorp cogge voorscreven ende
122. tot onderhoudenisse vanden sluijse van colhorn
123. daer duer zij waterden ende voert an noch te-
124. vreden waeren mede te contribuieren ende te
125. ghelden nae advenant ende die waerde van hueren
126. gheersen welcke oncosten ghenoept waeren
127. visscherie gelt ende bedrougen gemeenlick alle
128. jaer op elcke gers vanden ghemenen lande deur
129. die voorscreven wateringhe waterende enen halven
130. braspenninck een blancke ende daer omtrent Ende
131. hoe wel dattet gers ter cause vanden voorscreven
132. visscherie gelt inder boede gherekent int voorscreven
133. jaer van lxxxij nijet meer beliep dan
134. enen vlaems ende enen penninck ende dat zij in
135. gheen andere oncosten sculdich waeren te ghelden
136. of oock ghecontribueert hadden zedert dat tvoorscreven
137. nijeu lant van burchoern bedijct ende oock vanden
138. voorscreven heerlicheijt van scaghen ghesplijt ende
139. ghescheijden was dan alleen ende naectelick vanden
140. voorscreven wateringhen sluijsen ende visscherien gelt
141. nijette min die voorscreven eijschers hadden ter
142. cause van zekere huere andere oncosten gelijc

143. van huijgendijck van hueren processen van hueren
144. reijzen van giften ende andere die den zelven
145. verwerers nijet aen en ghinck gheinposeert (?) des
146. voorscreven verwerers gheersen op vier groten vlaems

fol. 13v

147. Seijden voorts dat de voornoemde heer willem van
148. scaghen naderhant dat tselve lant van burchoern
149. bedijct ende ghesplijt was hemlieden vuijt zijn
150. selfs auctoriteit ende buijten hoeren wille ende
151. consente nijet en hadde mogen belasten noch
152. verbinden om met die van scaghen in hoeren oncosten
153. te contribuieren besonder niet vorder dan die van
154. tvoorscreven nijeu landt mitten voorscreven eijsschers ghe-
155. meen hadden ende met hemluijden ghebrukende
156. waeren Al twelck die voornoemde verwerers
157. deuchdelicken hadden gedaen blijcken den voorscreven
158. schout ende scepenen waeromme zij concludeerden
159. ten fijne dat tvoorscreven vonnisse als wel ende
160. deuchdelicken gegeven soude gheapprobeert ende
161. gheratificeert wesen ende dat zij volstaen souden
162. mits te betaelen van elck gers enen wilhelmus
163. tuijn vanden jare lxxxij voorscreven ofslaende (?) datter
164. of betaelt was ende voort van jare te jare gedurende
165. soe lange als tvoorscreven nijeu lant deur ende over tvoorscreven
166. lant van scaghen wateren souden alsoe veel als
167. ter causen vanden sluijse ende ghelijcke oncosten
168. datmen noempt visscherie gelt inder boede op
169. die gheren gherekent souden worden elck nae
170. huere waerde gelijk men dat sculdich was te rekenen
171. absolverende mitsdien die voorscreven verwerers vande
172. eijsch ende conclusie vanden voorscreven eijsschers ende
173. makende insgelijcx eijsch van costen Op welcke
174. ant(woor)de bijden voorscreven eijsschers werd gherepliceert
175. ende geseijt dat wes voorwaarden conditien ende
176. verbanden dat bij den voornoemde wijlen heer willem
177. bebrieft zijn geweest onder sijnen segel roerende
178. den voorscreven oncost bij hem gedaen was als here
179. ende oock mede gheerfde ende dijcker vanden voorscreven
180. lande van burchoern tot versoucke vervolch
181. begeerte ende bij consente van den ghemenen dijckers
182. vanden zelven lande als doe wesende welcke

fol. 14

183. conditien die voorscreven verwerers sculdich waeren
184. te volbrengen Seijden oock die voorscreven eijsschers
185. dat bij hemluijden anders nijet gheeijst en
186. was dan tgene dat de voorscreven verwerers sculdich
187. waeren te ghelden want bijden voorscreven brieven
188. claerlicken blijkt dat zij behoerden te ghelden

189. in allen oncosten tghemeen lant angaende Ende
190. aldaer die voorscreven verwerers voortstellen waren
191. dat die voorscreven hartoghe philips int splijten
192. vanden voorscreven heerlicheijt van scaghen ende burchoern
193. verclaert ende gheoctroijeert soude hebben dat
194. tvoorscreven nijeu lant zijn waterganck hebben ende
195. behouden soude duer den voorscreven ouden dijck daer
196. op seijden die voorscreven eijsschers dat zij dat
197. ontkenden want nijemant op zijn te kennen geven
198. van enen prince verwerven en mochte enich octroij
199. tot laste vanden anderen hem ongehoort ende onghe-
200. roepen ende d'impetrant vandien en mochte daer
201. mede enich recht vercrighen ende oft int spliten vanden
202. voorscreven heerlicheijt ijet ghescreven oft ghecavelt
203. ware roerende den dijck ofte lande vanden voorscreven
204. verwerers dat en mochte in gheensins prejudiceren
205. den voorscreven eijsschers alsoe zij daertoe gheen consent
206. gegeven en hadden noch oock gheroupen en waren
207. geweest / mits welcke redene waren die voorscreven
208. eijsschers persisterende in hoeren voorscreven eijsch ende
209. conclusie aldaer ghenomen Ende van weggen
210. vanden voorscreven verwerers was daer tegens geduplicateert
211. oock persisterende in hoeren voorscreven finen ende conclusie
212. bij den redenen ende middelen voorscreven ende andere bij
213. hemluiden voortgesteld ende breder begrepen in
214. hoere schrifturen Op welcke schrifturen mitsgaders
215. oock op die ghene die van weggen vanden
216. voorscreven eijsschers overgegeven waeren encqueste
217. ende besouck hadde gedaen geweest bij zekere daer
218. toe ghecommitteerden die anderhant brochten in
219. onser voorscreven raedcamer die voorscreven encquesten ende

fol. 14v

220. al tgene dat bij hemluiden gedaen was in dit
221. stuck aldaer die voorscreven partijen an beijden zijden
222. ghedient hadden van reprochen ende wrakinghen
223. op die productie van elcx anderen ende oock mede
224. salvatien ende daer nae gheconcludeert in rechte
225. welcke conclusie gedaen zijnde ten versoucke
226. van denselven partijen soe hadde hoerlieder proces
227. bij onsen voorscreven stadthouder ende raidsluiden in
228. hollant ghesien geweest ende ghesien sijnde soe
229. was bijden selven stadthouder ende raidsluiden
230. gheseijt ende ghewijst dat mit onrecht ende
231. quader cause die voorscreven eijsschers hem becroont (?)
232. beclaecht ende dat mit recht ende goede redene
233. die voorscreven verwerers hem daer tegens ghedefendeert
234. ende verweert hadden Ende approbeerden tvoorscreven
235. vonnisse verclaerden dattet zelve vonnisse als
236. wel ende deuchdelicken gegeven standhouden
237. soude ende souden die voorscreven verwerers mede

238. betaelen die oncosten vander visscherie gelt mit
239. dat daer ancleeft gars gars ghelijck / Absolverende
240. voorts den voorscreven verwerers vanden vorderen
241. eijssch vanden voorscreven eijsschers Condempnerende
242. dieselve eijsschers inde costen vander instantie
243. ter tauxatie van hemluijden ende daer toe inde
244. boete van dertich ponden tot xl groten onsen vlaemschen
245. munten tpont van welcker sententie ende vonnisse
246. die voorscreven geerfden van scaghen ende scagercogge
247. hadden gheappelleert an ons ende onsen lieven
248. ghetrouwen die cancellier ende luijden van onsen
249. groten raide bij ons wesende ende op hoerluijder appellatie
250. vercreghen onse opene brieven (?) in vorme van
251. relievementen int cas van appele vuyt crachte vande
252. welcken die voorscreven stadthouder ende raidtsluijden in
253. hollant worden ghedachvaert te comparerene
254. t'enen zekere dage in onsen voorscreven groten raide welken
255. dach was gheintimeert den voorscreven jan van
256. scaghen Dirick jacobsz ende anderen hueren

fol. 15r

257. adherenten geerfden van 't nijeu lant van burchhoern
258. ende comparerende die voornoemde partijen inde selven onsen
259. groten raidt ofte procurents voor hemluijden nae
260. die dat van wegghen vanden voorscreven appellanten
261. verclaert hadde geweest die grieven van
262. huerluijder appellatie En dat van wegghen van den
263. voornoemde gheintimeerden ghesustineert was ter
264. contrarie concluderende hinc inde bijden redenen
265. ende middelen bij hemluijden voortgesteld al perti-
266. nentelick in materie van appele ende ten fijne van
267. costen ende consenterende dat huerluijden proces gemaect
268. ende beleet voor die voorscreven gheappelleerde twelck
269. was proces bij geschrifte voor sulcke soude ontfaen
270. wesen om ghewijst te zijn an bene vel male /
271. hendelick die voorscreven partijen gehoert zijnde
272. huerluijder voorscreven proces hadde bij consente als
273. boven ontfaen gheweest als proces bij geschriften
274. om dat te wijsen an bene vel male mitten
275. welcken processe elck vanden voorscreven partijen
276. soude moghen voughen een cort memorie inhoudende
277. zijne conclusie Ordonnerende nijetemin die
278. voorscreven appellanten tselve proces te doen bringen
279. te hove indien hij daer noch nijet ghebrocht
280. en waer binnen enen zekeren dage hemlieden
281. daer toe beteyckent Tot welcken appointementen
282. vulcomen hadde gesijn bijden voorscreven partijen
283. die welcke hebben ons naederhant ernstelick
284. versocht ende ghebeden hem lieden hier op recht
285. gedaen te zijne / Doen te wetene dat gesien
286. ende ghevisiteert in onsen voorscreven groten raide tproces

287. vanden partijen voorscreven ende al tgheen bij dien blijcken
288. mach ende gheconsidereert ende overgheweghen tgene
289. dat tot deser materie dienende was ende behoert
290. gheconsidereert ende overgheweghen te sijne Wij
291. mit grooter rijphede van raide bij desen onsen sententie
292. ende vonnisse diffinitijff ende voor recht hebben

fol. 15v

293. gheseijt ende seggen wel ghewijst te sijne bij
294. onsen voorscreven stadhouder ende raidtsluijden in hollant
295. gheappelleerde ende qualicken gheappelleert
296. bijden voorscreven appellanten inde boete vanden
297. ondeuchdelicker appellatie mitsgaders inde costen
298. bijden voorscreven gheinthimeerde gedaen tot deser
299. instantie die tauxatie vandien den voorscreven luijden
300. van onsen groten raide reserverende des
301. toorconden Soe hebben wij onsen segel hier an doen
302. hanghen Gegeven in onsen stede van Mechelen
303. den xiiij^{en} dach in novembri int jaer ons *14 november 1488*
304. heren duijsent vierhondert acht ende tachtich
305. ende srijcx van ons coninck tderde / Aldus onder
306. geschreven bijden coninck ter relatie vanden raide
307. ende gheteijckent b le fevre / Noch stont ondergeschreven
308. Gecollationeert jegens sijn originael ende
309. accordeert Bij mij ondergheteijckent J Wijndrecht

Copie

1. Wij jan willemsz die smit frerick diricxszoon
2. Simon sappensz heijnrick jansz jan willemsz
3. Dirick pieter jansz ende pieter aelbrechtsz scepenen
4. in nije niedorp ende in oude nijedorp doen condt
5. ende kenlick allen luijden dat wij hebben gegunt
6. ende gonnen mit desen jegenwoordighen brieve
7. thomaes de lumbert mit vrienscappen al alsulcke
8. vrijheden als thomas voorscreven ghewonnen heeft
9. bij sententie vanden hove van hollandt op die van
10. scaghen roerende die wateringhe van dat nuwe
11. lant op ons te wateren ende vorder nijet In kennisse
12. der waarheit ende want wij scepenen voorscreven selver
13. ghenen segelen en hebben op dese tijt soe hebben
14. wij samentlick ghebeden den eerbaren jan tatinck
15. of hij desen brief voer ons bij segelen wille ende
16. Ick jan tatinck voorscreven om beden vanden scepenen
17. voornoemt Soe heb ick desen brief besegelt mit
18. mijnen segel hier an ghehangen int jaer ons heren
19. duijsent vierhondert acht ende tseventich opten
20. xij^{en} dach in Aprille Onderstont ghescreven
21. Ghecollationneert jegens zijn originael ende
22. accordeert bij mij Ondergheteijckent J Wijndrecht

12 april 1478

Copie

1. Die Raide mijns ghenadichs heren ende vrouwen
2. van oostenrijck ende van bourgongen Gestelt
3. ten saicken hueren landen van hollandt zeelant ende
4. vrieslant den eersten ghezworen bode exploitier
5. vander camere vanden raide van hollandt hier op
6. versocht Saluijt Alsoe jan van scaghen here
7. van burchoern ons te kennen gegeven heeft hoe
8. ende al ist soe dat die ingeseten van burchoern
9. ende opten ouden zeedijck onder der selver heer-
10. licheijt gelegen sculdich ende gehouden sijn hem als
11. onlancx heere van burchoern gheworden hulde
12. ende eede te doen ende hemluijden dat expresselick
13. bij onsen besloten brieven bevolen is geweest gelijk
14. dat blijcken mach bijden copie hier aen gehecht
15. Soe sijn sij nochtans in contempte ende versmadenisse
16. vandien onwillich ende in ghebreke hem hulde ende
17. eede te willen doen dat alsoe nijet en behoert
18. aen ons hieromme versoecken hem hier inne te
19. willen voorsien Soe ist dat wij die enen ijeghelicken
20. recht ende justicie sculdich sijn te administreren u
21. ontbieden ende bevelen dat tot versoecke vanden voorscreven
22. suppliant ghij trect anden inghesetene ende onder-
23. saten vander heerlicheijt van burchoern ende vanden
24. ouden zeedijck daer onder gelegen ende sonderlinge
25. an Dirick jacobsz zunel jan Hetsz jan claesz
26. jan luijdenz ende bertelmees bertelmeesz ende
27. den officier vander plecke daer over gheroepen
28. den selven van wegen ons voorscreven ghenadichs here
29. ende vrouwe seer scarpelick gebiet ende beveelt
30. als dat zij tot versoecke vanden voorscreven suppliant
31. hem ter stontd hulde ende eede doen als huerluijden
32. here van burchoern sonder enich vertreck off
33. delaj daerinne te maken ende in cas van oppositie
34. verdachvaert die opposanten tenen zekeren ende
35. tamelicken dage te comen of gemachticht te

fol. 17r

36. seijnden voor ons alhier inden haghe omme te
37. seggen die redenen van hoerluijder opposicie omme
38. die behoert ende parthije daer jegens dair vorder bij
39. ons inden sake gedaen te worden soe als daertoe
40. behoeren sal ons certificerende wes ghij hier inne
41. gedaen sult hebben ende u wedervaren sal
42. wesen Gegeven onder tsignet ons voorscreven
43. ghenadichs heeren dat wij alhier te lande
44. ghebruijkende sijn hier angehangen opten iiiij^{en}

45. dach in Octobri int jaer ons heeren duijssent vier-
46. hondert een ende tachtich ende onderscreven bij
47. mijnen heren vanden raiden van hollant zeelant vrieslant
48. ende gheteyckent J mijne Ondergescreven Gecolla-
49. tionneert jegens zijn originael ende accordeert bij
50. mij ondergheteijckent J Wijndrecht

14 oktober 1481

28-06-1469, Burghorn

Burghorn, inventarisnummer 18 (Regionaal Archief Alkmaar)

fol. 17r

Copie

1. Alsoe die here van scaghen willem van scaghen
2. zijn joncxsten zoon als here van burchorn mit
3. den anderen gheerfden ende ingelanden vander
4. nieuwer dijckaedze van burchorn den hove van
5. hollandt te kennen gegeven hebben soe dat die
6. brieve van ghifte van wijlen hartoge philips
7. saliger ghedachten den voorscreven here van scaghen
8. gedaen omme dat voorscreven njeu lant van burchorn te
9. moghen bedijcken onder andere punten inhoudende
10. was den voorscreven njeuwen dijck van dien
11. polre ghekuert gheschouwet ende beheert soude

fol.. 17v

12. worden bijden dijckgrave ende heemraden van
13. gheestmanambocht ende warscappen van scaghen
14. gelijk zij den ouden deden ende dat alle die
15. ghene die mit den voorscreven njeuwen dijck hoere
16. dijckaedsen inden voorscreven ouden dijck gheroert
17. souden worden hoeren hoeffslach cavel ende vaecken
18. hebben annemen ende behouden souden inden voorscreven
19. njeuwen dijck nae grootheijt hairs lants ende
20. nijemant anders bevelende bijden selven brieven
21. van ghifte den stedehouder ende raiden van hollant
22. die doen waeren of hier namaels wesen souden
23. den onwillighen te bedwingen tot vermaninge
24. vanden voorscreven here van scaghen den voorscreven
25. njeuwen dijck te helpen maken ende te brengnen
26. tot den ghemenen wercke toe gelijk dit onder
27. meer andere punten volcomelicken blijcken mochte
28. bijden voorscreven brief van ghifte Ende achtervolgende
29. dien soe hadde mijn ghenadigen here tegenwoordich
30. wesende mit zijnen besloten brief den voorscreven hove
31. gescreven ende bevolen den voorscreven ingelanden van
32. burchorn sulcke provisie te doen ghelijck tvoorscreven
33. hof bevinden soude nae ghelegentheijt der sake
34. daer toe behoeren nijet jegen staende enijghe
35. opposicie of appellacie diemen ter contrarie
36. van dien doen soude mogen gelijk dat volcomenlick
37. blijcken mach bijden voorscreven besloten brief mijns
38. voorscreven ghenadichen heren vanden date dertien dagen
39. in decembri lestleden Ende begheerde ende versochte
40. daerom die voorscreven here van scaghen mit den anderen

41. gheerfden ende ingelanden van burchorn anden voorscreven
42. hove om die van gheestmanambocht bedwonghen
43. te hebben te volcomen tghene dat voorscreven is gernerct
44. sonderlinghe dat zij grootelick gebaet ende
45. gheordonneert souden sijn mit den voorscreven nijeuwen

fol. 18r

46. dijck want die wel omtrent vijfhondert roeden
47. corter is dan den voorscreven ouden dijck die welcke tot
48. een slaper gelegen heeft sijnt dat die voorscreven nijeuwen
49. dijck gheleijt ende gemaect is gheweest Te weten
50. sint dien jaere een ende tsestich ende boven dien
51. soe sullen hem daer toe te bate comen die gheerfden
52. ende ingelanden van burchorn nae grootheijt van
53. hoeren landen soe dat die van gheestmanambocht
54. in twee manieren grootelick ghebaet ende beholpen
55. souden sijn mit den voorscreven nijeuwen dijck daer men
56. veel min costen an leggen soude om die te onderhouden
57. dan men te doen plach om die onderhoudenisse vanden
58. voorscreven ouden dijck want dat water daer in plach
59. te sacken ende nijet willen ruijmen mits der
60. cromheijt ende langheijt vanden voorscreven ouden dijck
61. daer nu dat water verbij ghewijst ende gheledet
62. wort overmits die cortheijt ende recheijt vanden
63. voorscreven nijeuwen dijck Soe heeft tvoorscreven hoff
64. den voorscreven here van scaghen mit den ingelanden
65. van burchorn gegonnen ende consenteert gehad
66. zekere brieven van mandamente gaende anden
67. eersten duerwaerder vuijt crachte vanden welcken
68. den ghenen die ghelant ende ghecavelt sijn onder
69. die bepalinghe vanden voorscreven ouden dijck bevolen is
70. gheweest van mijns ghenadichs heren wegghen dat
71. zij tot zekeren overleden dagen comen of gemachticht
72. senden souden opten voorscreven nijeuwen dijck bijder kercke
73. van sinte martijns bijden dijckgrave ende heemraden
74. van gheestmanambocht om aldaer die stoelinghe
75. ende hoer lot cavel ende vaecken an te nemen inden
76. voorscreven nijeuwen dijck elck nae grootheijt van
77. sijnen lande achtervolgende die voorscreven brieve van gifte
78. van wijlen hartoghe philips saliger gedachten
79. ende den besloten brief mijns voorscreven ghenadichen heren
80. Ende indien ijemant des weijgherende waren dat
81. die voorscreven duerwaerder die dachvaerden souden te
82. comen of ghemachticht te senden voordien voorscreven hove
83. omme te seggen die redenen van hoire onschulde

fol. 18v

84. Ende als den dach dienende was dat sij comen souden
85. opten voorscreven nijeuwen dijck om die aen te nemen
86. of dat te weijgheren soe quamen aldaer die

87. ghemachtichden vanden inwonenden ende inghelanden
88. van valckencogge van nijeuwelant ende van enige-
89. burch seggende dat zij mijn voorscreven ghenadigen heren
90. ghebot gaerne volcomen wilden ende als vanden
91. anderen ingelande die mede gedijckstaeft zijn inden
92. voorscreven ouden dijck Alsoe die here van egmonde
93. die van scaghen kalverdijck oudkerspel noort-
94. schairwoud zuijtschairwoud broeck ooterleeck
95. ende veenhuijsen Claes cuijp dirick simonsz
96. katrijn jan matheusz weduwe Allert jan comansz
97. coopman jan willemsz jan sael ende Jacop lambrechtsz
98. die opposeerden hem tegen tbevel mijns voorscreven
99. ghenadichen heren mits welcken die voorscreven duerwaerder
100. hemluiden dachvaerde ende dach betiejckende te
101. comen of ghemachticht te seijnden voordn voorscreven
102. hove om te seggen die redenen van hoeren opposicie
103. daer af den dach op huijden dienende was ende
104. concludeerde daeromme die voorscreven heere van
105. burchorn alsoe wel inden name vanden here van
106. scaghen zijnen vader als voer hem selven mit den
107. anderen inghelanden ende gheerfdn alsoe nijemant
108. voordn voorscreven hove en compareerde van wegghen
109. die voorscreven opposanten dan die warscappen van scaghen
110. die seijden dat sij gaerne mijns ghenadich heeren
111. bevel volcomen ende hem nijet opposeeren en wilden
112. ende dirick simonsz alleen die van gheen machte noch
113. procuratie en konde doen blijcken dat voorscreven hof
114. hemluiden consenteren wilde deffault op ende
115. tegens den voorscreven opposanten ende dat vuyjt crachte
116. van dien tvoorscreven hoff bijder heerlicheijt ende overhant
117. mijns ghenadichen heren bijden voorscreven dijckgrave
118. ende heemraden van gheestmanambocht ende warscappen
119. van scaghen die voorscreven cavelinghe ende stoelinghe

fol. 19r

120. wouden doen doen gemerct dat nu den rechten
121. tijt was datmen kueren ordineren ende den voorscreven
122. nijeuwen dijck maicken soudn waer tegens die
123. voorscreven Dirick simonsz alsoe wel voer hem
124. selven als oock seggende macht te hebben van mijnen
125. here van egmonde van sijne ondersaten wegen
126. in gheestmanambocht gesete die ghedijckstaeft
127. zijn inden voorscreven ouden dijck dach van berade
128. begeerde om gehoort te zijn tegen den voorscreven ingelanden
129. van burchorn deden seggen dat die voorscreven dirick simonsz
130. nijet sculdich en was dach van berade te hebben
131. van wegghen des voorscreven heren van egmonde
132. ghemerct dat hij gheen macht en soude connen
133. doen blijcken Oock soe was waer dat die voorscreven
134. here van egmonde int jaer van seven ende vijftich
135. mit zijn segel ende brieve zijnen ondersaeten in

136. gheestmarambocht gheseten die anden voorscreven ouden
137. dijck ghedijcstaeft waren gelast ende bevolen hadde
138. op haren lijven ende goeden dat sij tot versoucke
139. vanden voorscreven here van scaghen int werck vanden
140. voorscreven nijeuwen dijck treden ende die helpen maken
141. ende volbrenghe souden tot den ghemenen wercken
142. toe ende dat zij haer caveling ende hoeffslach annemen
143. souden inden voorscreven nijeuwen dijck nae grootheijt
144. van hoeren landen mits welcken die voorscreven dirick
145. simonsz nijet ontfanckelick en was tot enijgher
146. opposicie al hadde hij al macht gehadt vanden
147. voorscreven here van egmonde gelijk hij nijet en hadde
148. want hij tegen des voorscreven here segelen ende brieven
149. van egmonde nijet seggen en mochte noch sculdich
150. en was te seggen ende concludeerden daerom die
151. voorscreven here van burchorn ende ingelanden van dien
152. gelijk zij hier voeren gheconcludeert hadden daer
153. tegens die voorscreven dirick simonsz persevererende ende
154. blijvende was bij tgunndt dat hij hier voeren geseijt

fol. 19v

155. hadde Concluderende die contrarie Al gehoort
156. ende sonderlinghe bijden voorscreven hove wael ende repelle
157. duersien wesende den voorscreven brief van ghifte vanden
158. wijlen hartoghe philips saliger gedachten den
159. voorscreven besloten brief mijns voorscreven ghenadichen heren
160. ende oock den brief vanden voorscreven here van egmonde
161. mitsgaders die instructie van desen voorscreven hove
162. Soe ist dat voorscreven hof mit rijpe deliberatie
163. van Raide ende al overgheweghen dat tot deser
164. materie dienende was inden name ende van weghe
165. mijns voorscreven ghenadighen heren den voorscreven here van
166. burchorn mit den voorscreven ingelanden aldaer toe
167. ghewijst heeft deffault mit sulcken proffijten
168. als hemluiden van rechts weghe daer nae
169. sculdich is te volghen ende vuyt crachte van
170. dien soe heeft voorscreven hof gheordonneert ende
171. gheappointeert bij manieren van provisie dat
172. die voorscreven dijckgrave ende heemraden van gheest-
173. marambocht mit den warscappen van scaghen
174. den voorscreven nijeuwen dijck ter stont van daghe
175. te dage keuren ende schouwen sullen nae dat
176. hemluiden duncken sal nutlick ende oerbaerlick
177. wesende tot behoudenisse ende versekertheit
178. vanden ghemenen landen daer inne dat zij
179. cavelinghe ende hoeffslaghe sullen alsoe wel
180. den ghestijcstaefden (*sic!*) vanden ouden dijck als
181. vanden nijeuwen dijck elck nae advenant ende
182. grootheijt van sijnen lande ende nijemant anders
183. nae inhoud vanden brief van wijlen den voorscreven
184. hartoghe philips saliger gedachten Ende

185. bij alsoe dat ijemant daer inne ghebreckelick
186. of onwillich viele Soe sal die dijckgrave van
187. gheestmarambocht den onghemaicten dijck
188. doen maken nae den voorscreven kuere ende sijn verleijde
189. ghelden weder inwinnen naden dijckrechte
190. aldaer daer inne dat voorscreven hoff den voorscreven

fol. 20r

191. dijckgrave inden name van mijn voorscreven ghenadichen
192. here stijven ende stercken ende alle hulpe ende bistance
193. doen sal wael verstaende dat dit wesen ende bliven
194. sal sonder preiuditie ende onvermindert elcken zijns
195. rechts ende den voorscreven nijeuwen dijck nader voorscreven
196. kuere volmaect wesende Ist dat dan ijemant seggen
197. of hem beclaghen wil dat hij bijder makinghe
198. vanden voorscreven nijeuwen dijck beswaert is die sal
199. onverlet staen om zijn actie te moghen intenteren
200. voordien voorscreven hove opten voorscreven ingelanden van
201. burchorn welck hoff hemluiden gaerne hoeren ende
202. goet recht ende justicie administreren sal Ende
203. ghebiet voert tselve hoff inden name als boven
204. den voorscreven dijckgrave ende heemraden van gheest-
205. marambocht ende den warscappen van scaghen
206. dat zij hem hier nae voortan voeghen ende
207. reguleren sonder enijghe ogheluijckinghe off
208. dissimulatie daerinne te soecken of te doen
209. Aldus gedaen ende gegeven onder tsignet mijns voorscreven
210. ghenadichen heren van bourgongen datmen geploghen
211. heeft in desen zijnen landen te ghebruijcken hier an
212. gehangen opten xxvij^{en} dach in Junio anno
213. xiiij^c neghen ende tsestich Bij den here van gruijt-
214. huijse stedehouder gherrijt van assendelft meesters
215. lodewijck vanden eijcke henrick vander mije ende
216. michiel de Wilde Raitsluiden van hollandt meesters
217. anthonijs michiel jan van oosdorp ende jacob
218. bossant oock raiden ende daer over gheroupen nader
219. ordonnantie ende instructie vanden voorscreven hove daer
220. mede bij was Ick Ondergheteijckent T de poes
221. Ondergescreven Gecollationeert jegens zijn
222. originael ende accordeert bij mij ondergheteijckent

28 juni 1469

J Wijndrecht

Copie

1. Ghesien bijden hove van hollandt dat proces
2. dat voordien voorscreven hove vuytstaende ende hangende
3. gheweest is tusschen willem van scaghen eijsscher
4. an deen zijde ende heren aelbrecht van scaghen
5. riddere verwerer ter andere die voorscreven willem
6. van scaghen eijsscher seggende ende proponerende dat
7. hoe wel hem op goeden rechtvaerdighen tijtel toe
8. behoorde die heerlicheijt van burchorn mit zijnen
9. toebehoeren mitsgaders zekere gherssen lants ende
10. bijnnen daer selver geleghen ende dat die selve
11. eijsscher die van mijnen gheduchten here als grave
12. van hollandt te leene houdende was hoe wel dat
13. zekere crot en trouble dat die voorscreven here van
14. scaghen hem gedaen hadde int ghebruijck vanden voorscreven
15. goeden die selve willem inden voorscreven goeden ghe-
16. mainteneert hadde geweest daer tegen dat die
17. voorscreven verwerer hem nijet gheopposeert en hadde
18. ende mede dat onlanx bijden voorscreven hove gheappointeert
19. hadde gheweest dat bij maniere van provisie die
20. schout ende scepenen gestelt bijden voorscreven willem
21. selve landekijn van burchoern rechts ende justicie
22. doen soude Soe hadde nochtans belieft ende
23. beliefde noch dagelicx den voornoemde verwerer den
24. voorscreven eijsscher sijnen broeder zekere turbacie crot
25. ende hinder te doen in sijn voorscreven thienden ende gherssen
26. verbiedende dat ijemant die voorscreven thiende vanden
27. velde voeren en soude noch die voornoemde gherssen lants
28. ghebruicken directelick tegen recht ende redenen ende
29. tegen d'inhouden van den voorscreven maintenue Ende
30. dat meer ende argher was hadde belieft ende beliefde
31. noch dagelicx den voornoemde verwerer die ondersaten
32. van burchoern te bedwinghen te rechte te comen
33. voor zijnen gerechte van burchoern ende enijghe aldaer
34. bij nachte ende ontijde vanden bedde te haelen daer
35. hij gheen jurisdictie en hadde die selve eijsscher
36. bijden redenen boven verclaert concluderende ten

fol. 21r

37. fine den verwerer ghecondempneert ende
38. bedwongen te hebben den eijsscher rustelick ende
39. vredelick die voorscreven heerlicheijt ende gherssen ende thienden
40. te laeten besitten ende ghebuijcken naer inhoud
41. zijne brieven van verlijdinghe ende maintenue soe
42. langhe ende ter tijt toe want hij rechtelick dader vuyt
43. ghewonnen wesen soude ende maecten eijsch van
44. costen Op welcken eijsch die voorscreven verwerer
45. dede antwoorden ende seggen dat hoe wel hem

46. op goeden ende rechtvaerdighen tijtel toebehoorde
47. die heerlicheijt van scaghen met alle hoeren
48. ghevolghe ende dat hij die van mijnen gheduchtigen
49. here te lene houdende was hoe wel mede dat
50. an die zelve heerlicheijt van scaghen ghewonnen
51. bedijct ende gheannexeert was dat landekijn
52. van burchorn daer van dat hij oock possessie
53. hadde Soe haddet nochtans binnen enen
54. zekeren tijt harwarts belieft den eijsscher in
55. desen processe den voornoemde verwerer voor desen
56. hove te rechte te betrecken concluderende tegen
57. den selven verwerer dat hij sculdich soude
58. wesen zijn handt te trecken van tvoorscreven landeken
59. van burchoern ende hem daermede te laeten be-
60. warden ende dat onder decxel van zeeckere
61. ghifte die hij seijde daer van te hebben van
62. wijlen heer willem van scaghen hoeren vader
63. des voorscreven verwerer daer tegens gheantwoort
64. ende die contrarie ghesustineert hadde ende in
65. welcke sake soe verre gheprocedeert was als
66. dat die voorscreven partijen inde selver sake ghe-
67. wijst waren te scriven ten fijne van hueren
68. plaijdoije Ende dat nijet jegenstaende dat nae
69. rechte die voorscreven heer aelbrecht verwerer
70. sculdich hadde geweest te bliven inde possessie
71. vande sake contencieuse pendente lite Soe
72. haddet nochtans onlancx daer naer belieft den
73. zelve willem eijsscher op sijn sinister te kennen

fol. 21v

74. gheven ende verzwighen tgrundt dat voorscreven is te
75. volghen ende te vercrighen van mijnen gheduchten
76. here een zeeckere maintenue in cas van nijeuwicheijt
77. daer tegen dat de voorscreven heer aelbrecht verwerer
78. die wonachtich is in een lant daermen van gelden (?)
79. luttel of nijet en useert hem nijet gheopposeert
80. en hadde overmits dat hij nijet en wiste wat
81. hij doen soude van anxt of vrese te misdoen
82. ende hem te misgripen ende oeck te useren menichte
83. van processen ende die voorscreven heer aelbrecht
84. verwerer die voorscreven sake verstaende ende vresende
85. dat onder decxel van dien willem van scaghen
86. zijn broeder soude hebben moghen comen int ghe-
87. bruijck vander voorscreven sake contencieuse hadde
88. tselve mijnen gheduchtighen here te kennen gegeven
89. ende daerop verworven een mandament patent
90. bij dewelcken den voorscreven hove bevolen was onder
91. andere dat tzelfde hof den voorscreven heer Aelbrecht
92. ontfangen soude in opposicie tegen die voorscreven
93. executie vanden voorscreven maintenue nijet jegenstaende
94. die voorscreven versumenisse welck mandament patent

95. die voorscreven willem van scaghen ter executie
96. gheleijt was Soe dat den dach daer van dienende
97. die voorscreven heer Aelbrecht sijnen eijsch daer op
98. gedaen hadde endie voornoemde willem tot zeeckeren
99. anderen dagen zijn defentie Ende welck proces
100. oeck voordien voorscreven hove noch onghedecideert
101. hangende was Die voornoemde heer Aelbrecht verwerer
102. bijden redenen boven verclaert concluderende ten
103. fine bijden voorscreven hove verclaert te hebben dat hij
104. eerst ende al voeren tegens die selve brieve in cas
105. van nieuwichheit ontfangen soude wesen in oppositie
106. navolgende de voorscreven mandamenten mijns gheduchts here
107. boven verclaert ende maickende eijsch van costen
108. waer tegen die voornoemde willem van scaghen eijsscher
109. dede repliceren ende die voorscreven heer Aelbrecht van

fol. 22r

110. scaghen dupliceren beijde blijven ende persevererende
111. in effecte bij tgundt dat sij voor gheseijt hadden
112. bij hoeren eijsch ende antwoordt begerende tselve
113. gheemploijeert te hebben voor hoer replijcke ende
114. duplijcke mit meer redenen ende allegatien bij beijde
115. den voorscreven partijen breder voortgesteld ende
116. gheproponeert bij monde Gesien voort bijden
117. voorscreven hove alle al sulcke brieven ende munimenten
118. als elcx vanden voorscreven partijen hebben willen
119. produceren exhiberen ende overleggen in sterc
120. kennisse ende verificatie van hoeren vermeten ende
121. voorstellen Daer op dat zij recht begerende
122. waeren ende hemluijden den dach op huijden be-
123. teijckent was om recht te hoeren 'T voorscreven hoff
124. al overgheweghen dat tot dese materie dienende
125. was heeft bevonden ende bevindt dat tproces noch
126. nijet in state en is om eijntelick te wijsen ende
127. heeft tvoorscreven hof daeromme ende om seeckere andere
128. merckelijcke redenen ende consideratien den voorscreven
129. hove daer toe porrende gheappointeert ende
130. appointeert ex officio dat die schout ende scepenen
131. gestelt bijden voorscreven eijsscher int selve landeken
132. van burchoern recht ende justicie doen sullen
133. van mijns voorscreven gheduchts heren wegghen ende
134. den voornoemde here van scaghen interdicerende ende
135. verbiedende den voornoemde schout ende scepenen daer
136. inne enich letsel of impediment te doen verclarende
137. voert dat alle die penninghen vanden vruchten
138. thienden ende landen dair off dat de voorscreven eijsscher
139. hem bij desen processe dolerende is bij den ghenen
140. die de ghebuert geheven ende vande velde ghevoert
141. hebben binnen xiiij dagen naestcomende onder den
142. voorscreven hove gebrocht ende gheleijt sullen wesen
143. tot den ghenen behouff die bevonden wesen sal

144. daer inne gherechticht te sijne ende dat voordē
145. toecomende tijt ten eijnde vanden processe off

fol. 22v

146. dat bij den hove andere daer op gheappointeert
147. wesen sal bijden voorscreven hove een sequestrateur
148. nijet suspect sijnde ghenoept ghestelt ende
149. commissie gegeven wesen sal om bij manieren van
150. sequester die vruchten vander voorscreven heerlicheijt
151. van burchoern thienden ende landen te regieren
152. bewaren opboeren ende ontfangen totter gheenre
153. behouf die bevonden wesen sal daer inne ghe-
154. rechtich te zijne ende welcken sequestrateur gehouden
155. wesen sal van sijnder voorscreven administratie goede
156. rekeninghe ende reliqua te doen tot allen tijden als
157. hij van des hoefs wegghen vermaent zijn sal ende
158. dit al bij maniere van provisie ende sonder pre-
159. juditie van een ijghelijcken rechts 'T Voorscreven hof
160. appointerende voort dat die voorscreven partijen an
161. beijde zijden hoeren scifturen ende munimenten van
162. dese voorscreven processe weder naer hemluiden nemen
163. sullen ende van nijens procederen tot allen fijnen
164. alsoe wel op tinterinemente vanden relievementen
165. gheallegeert bijden voorscreven verwerer als ten principale
166. ende tselve hoff sal den voorscreven partijen recht doen
167. bij ordene eerst op tvoorscreven interinemente ende
168. daer nae ten principale op dat voorscreven hoff
169. bevindt die materie daer toe ghedisposeert
170. wesende den selven partijen daer toe dach betiejckenende
171. t(en) viij^{en} dage ende reserverende die costen van
172. deser instantie ten eijnde toe vander sake Aldus
173. gedaen ende gegeven onder tsignet mijns voorscreven gheduchts
174. heren hier an gehangen opten xxvij^{en} dach van *8 september 1475*
175. septembri int jaer xiiij^c vijf ende tseventich
176. Bij meester jan van halewijn president gerijt
177. heer tot assendelft meesters jacob Ruijsch
178. gerijt van gronssele jan van oistdorp henrick
179. vander mije Dirick van zwieten jacob bossaert
180. van belle willem van berendrecht ende jan vanden (*sic!*)

fol. 23r

181. scaghe Raitsluiden van hollandt daer bij was
182. ick boullin Ende was die copie daer dese jegen-
183. woordighe copie vuytghescreven is ondergescreven
184. aldus ghecollationneert jegens den originalen
185. bij mij ondergheteijckent Bruijne noch stont
186. ondergescreven Gecollationneert jegens ene copie
187. gheautentiseert ende ondergheteijckent als hier
188. voeren ende accordeert bij mij ondergheteijckent
189. J Wijndrecht

Copie

1. Die grave van grampre ende van bouchem here
2. vander bBeer stadthouder generael ende andere
3. die raide mijns ghenadichen heren ende vrouwe hertoghe
4. van oostenrijck ende van bourgongen Gestelt
5. ten saken huere landen van hollandt zeelant ende
6. vrieslant den eersten gheswoeren exploicteur
7. vander camere vanden raide in hollant hier op
8. versocht saluijt Alsoe willem van scaghen ons
9. te kennen gegeven heeft hoe dat waer es dat hij
10. zekere langhe jaeren voordien hove van hollant
11. dingplechtich geweest is tegens heer aelbrecht
12. van scaghen ridder zijnen broeder ter cause
13. vanden onbehoorlicke moeijenisse ende perturbacie
14. die hij den voornoemde suppliant doende was int
15. ghebruijck van sijn heerlicheijt van burchoern in
16. welcke proces soe verre geprocedeert is geweest
17. dat bij sententie van ons ghewijst ende verclaert is
18. geweest dat die schout ende scepenen bijden voornoemde
19. suppliant gestelt in zijn voorscreven heerlicheijt van

fol. 23v

20. burchoern recht ende justicie sullen bliven doen
21. van weggen ons voorscreven ghenadichs ende vrouwe ter
22. tijt toe dat vande principale materie ghedecideert
23. soude zijn interdicerende ende verbiedende de voorscreven here
24. van scaghen hemluiden dier tijt hangende enich
25. hinder ofte impedimente daer inne te doen ghelijck
26. dat blijcken mach bijder sententie daer van wesende
27. Nu is waer dat die voorscreven sententie gegaen zijnde
28. in crachte van ghewijsder dinck heeft belieft
29. die voorscreven here van scaghen als rebel ende
30. desobedient zijnen prince ende justicie jegens
31. dinhouden vanden voorscreven sententie inde voornoemde heerlicheijt
32. van burchoern meer ghewelde te perpetreren dan
33. hij ijert te voeren gedaen hadde den schout ende
34. scepenen verbiedende ende bevelende nae die voorscreven
35. sententie recht te moghen doen Ter cause van
36. welcken overhorichede bij ons ghediscerneert
37. gheweest zijnde zekere ende diversche brieven
38. van mandamente vuyt crachte vanden welcken
39. den voornoemde here van scaghen ende oock schout ende
40. scepenen ende buijeren van scaghen geboden ende
41. bevolen is gheweest op zekere peijnen hemluiden
42. in gheenssins te onderwinden tegens de voorscreven
43. sententie te doen maer hoewel dat die voorscreven
44. bueren van scaghen obedierende waren is

45. die zelve here van scaghen bliven perpetrerende
46. zijn voorscreven excessen ende ghewelden soe dat ons
47. als overste rechtere deser landen belieft heeft
48. den voorscreven here van scaghen te vanghen ende
49. alhier opte voerpoerte ghevangen te leggen
50. Dit al nijet jegenstaende ende hoe wel dat
51. die voornoemde schout scepenen ende buijeren van
52. scaghen altijts gheobedieert hebben ghehadt voordesen (?)
53. hem die selve van scaghen tegens die voorscreven
54. sententie ende bevelen voorscreven kennisse ende judicaturen

fol. 24r

55. te willen nemen Inde voorscreven heerlijkheijt van
56. burchoern sonder te willen henghen dat den
57. voornoemde schout ende scepenen bijden voornoemde willem
58. ghestelt recht doen ofte administreren nijet
59. jegenstaende oeck die mandamenten ende bevelen
60. die gegeven sijn bijde welcke ghelast ende bevolen
61. is te vanghen ende aen te tasten alle die ghene
62. diemen bevinden soude tegens die voorscreven sententie
63. ende appointementen doende alle te samen in contempte
64. bespottighe ende versmadenisse van onsen sententie
65. ende appointementen dat alsoe nijet en behoert
66. ende den voorscreven suppliant comt tot sijnen groten coste
67. schade ende verdriete ende noch meer doen sal en
68. ist dat hem bij ons daer inne nijet voorsien en
69. wort mit onse behoorlicke remedie van jusitcie
70. alsoe hij zegt Ons daeromme oetmoedelicke
71. biddende ende mits ghescepen ware onse sententie ende
72. appointemente illusoir te bliven dat ons nijet
73. te ghehenghen en staet ende want wij sculdich
74. zijn enen ijghelicken recht ende jusitcie te
75. administreren ende ons voorscreven sententie ende ap-
76. pointementen te willen laeten sorteren hoir
77. volcomen effect Soe ist dat wij u daeromme
78. ontbieden ende bevelen dat ghij terstont treckt
79. an den schout scepenen ende buijeren van scaghen of
80. tot hoere woenstede ende hemluiden van ons
81. voorscreven ghenadichs heeren wegghen ende vrouwe
82. bij u roupende den officier vander plecke op zekere
83. grote peijnen elcx vuyt hoeren properen goeden
84. tegens die selve onsen ghenadichs here ende vrouwe
85. te verbueren gebiet ende beveelt dat zij in
86. gheenssins kennisse int groote noch int cleijne
87. en nemen vanden voorscreven heerlijkheijt inwonende
88. ende ingelanden van burchoern in wat manieren
89. dattet zij mair dat zij naevolgende onse voorscreven

fol. 24v

90. sententie ende appointemente den schout ende scepenen

91. gestelt bijden voornoemde willem van scaghen suppliant
92. in zijn voorscreven heerlicheijt ghedooghen ende laeten
93. regeren ende om enen ijghelijcken aldaer bij hemluiden
94. recht ende justicie gheadministreert te worden
95. als dat behoert Ofte in cas van opposicien
96. die peijnen ende bevelen stadthoudende dachvaert
97. die voorscreven opposanten te comen ende te wesen voor
98. ons alhier inden hage tot enen redelijcken ende
99. betamelicken dage als ghij heluiden betiejckenen
100. sult omme te seggen die redenen van hoirluijder
101. opposicie ende weijgeringhen ende voort inder sake
102. te procederen alsoe van rechts wegghen daer toe
103. dienen ende behoeren sal Ons certificerende wes
104. ghij hier inne gedaen sult hebben ende u wedervaren
105. sal wesen Gegeven inde hage onder tsignet dat
106. wij ten saken desen landen dagelics ghebruijcken
107. hier an gehangen opten xvij^{en} dach van Decembri *17 december 1477*
108. int jaer ons heeren duijsen vierhondert seven
109. ende tseventich Aldus ondergescreven bij mijn
110. here den stadthouder ende Raide van hollant
111. zeelandt ende vrieslant Ondergheteijckent
112. J duijst Noch stont onder gescreven Gecolla-
113. tionneert jegens zijn originael ende accordeert
114. bij mij ondergheteijckent J Wijndrecht

Copie

1. An hoghe ende moghende heren mijn here die grave
2. van grampre ende van bouchem here vander
3. beer stadthouder generael ende andere vanden raide
4. mijns ghenadichen heren ende vrouwen van oostenrijcx
5. ende van bourgongen Gecommitteert ten saken
6. hare landen van hollandt zeelant ende vrieslant
7. uwen onderdanighe dienre Walraven jacobsz
8. ghezwoeren bode ende exploitier vander camere
9. vanden raide in hollandt Eere dienst ende
10. waerdicheijt mit alre onderdanicheijt hogh ende
11. moghende heren u gelieve te weeten dat ick vuijt
12. crachte van uwe mijn heren commissie ande m..ge
13. vanden welcken dese mijn relatie gehecht is
14. onder mijnen segel ghetoghen bin tot scaghen ende
15. hebbe aldaer openbaerlijcken inder kercken
16. mijne commissie of ghelesen voer die ghemeen
17. bueren ende tbeveel gedaen op een peijne van
18. hondert engelsche nobelen tegen mijn here ende
19. vrouwe te verbueren ende dat gedaen zijnde bin
20. voert vander kerckhove gegaen op den zelven
21. ix^{en} dach van januario anno xiiij^c lxxvij secundum 9 januari 1477
22. cursum curie anden schout ende scepenen van scaghen
23. en de hebbe hemluiden insghelijcx van weggen mijns
24. ghenadichs heren ende vrouwen voorscreven geboden ende
25. bevolen elcx op een peijne van hondert engelsche
26. nobelen vuijt haeren properen goeden te verbueren
27. dat zij in gheensins kennisse int groot noch int
28. cleijn en nemen vanden heerlicheijt inwonende
29. ende ingelande van burchorn in wat manieren
30. dattet zij maer dat zij naevolgende uwer mijn
31. heren sententie ende appointementen den schout ende scepenen
32. ghestelt bij willem van scaghen in zijn voorscreven
33. heerlijckheijt ghedoghen ende laten regieren om enen
34. ijghelijcken aldaer bij hemluiden recht ende justicie
35. gheadministreert te worden als dat behoert

fol. 25v

36. welcke beveel zij obediende waeren hoghe
37. ende moghende heren Ick certificere u dit mijn exploit
38. aldus gedaen te hebben in oerconde mijn segel hier
39. an gehangen opten dach ende int jaer als boven

Copie

xix

1. Marie bijder gratien goods hertoghinne
2. van bourgongen van Lothrijk van brabent
3. van limburch van lucenburch ende van gelre gravinne
4. van vlaenderen van artois van bourgongen palatijn
5. van henegouwen van hollandt van zeelant van
6. namen van suiitphen marckgrave des hijlicx
7. rijcx vrouwe van vrieslant van salms ende van
8. mechelen Onsen lieven ende ghetrouwen stedehouder
9. generael van hollandt zeelant ende vrieslant den here
10. vander vere grave van grampre ende andere van
11. onsen Raide aldaer Saluijt Wij hebben ontfæen
12. supplicatie van jan ende willem van scaghen gebroeders
13. philips ruijchrock vander werve onse raet als
14. voeght ende gheechte man van Joncfrouwe janne van
15. scaghen ende henrick van suiilen als voecht ende
16. gheechte man van Joncfvrouwe barbere van scaghen
17. susters vanden voorscreven jan ende willem inhoudende
18. hoe dat wijlen heer willem van scaghen ridder
19. bastaert van lollandt hoirluijder vadere binnen zijnen
20. leven bij consente van wille ende auctorisatie van wijlen
21. onsen lieven here ende oude vader hartoghe philips saliger
22. gedachten zijn voorscreven kinderen bewijst ende gegoet
23. heeft gehadt optie goederen toebehoerende die

fol. 26r

24. heerlicheijt van scaghen welcke goedinghe ende behui-
25. singhe bij heren aelbrecht van scaghen als oudste
26. broeder ende heere van scaghen van nijens ghedaen
27. gheapprobeert ende gheconsenteert is geweest
28. Gheloevende mit zijnen brieve ende segele nimmermeer
29. daer tegens te doen off te doen doen in gheenre
30. hande manieren op behaelt ende gherepenteert te
31. zijne eerloes trouweloes ende zekerloes ende oock
32. verbuert te hebben zijn heerlicheijt van scaghen
33. tegen onsen graeflicheijt van hollandt behouden
34. der voorscreven supplianten renten Dit al nijet jegen-
35. staende die voorscreven heer aelbrecht heeft geheel gedaen
36. tegens zijn beloften ende besegeltheijt voorscreven waeromme
37. die voorscreven supplianten zijn bedwonghen geweest provisie
38. van justicie te soecken anden luijden vanden rade
39. van hollandt / Daer zij tegens de voorscreven heer
40. aelbrecht tot hoeren groten vedriete vele ende
41. diversche questien hebben moeten intenteren ende
42. welcke questien bij appointementen ende sententien
43. ghedecideert zijnde tot proffite vander voorscreven

44. supplianten die voorscreven heer aelbrecht bij frivole
45. appellatien gebrocht heeft gehad indē hove vande
46. plemente tot Mechelen daer van gelijcken bij
47. arreste ghewijst is dat bijden voorscreven hove van
48. hollandt wel ghewijst is geweest ende bijden
49. voorscreven heren aelbrecht qualicken gheappelleert
50. op welcke sententien ende appointementen ghediscerneert
51. zijn geweest diversche executorien welcke
52. executien eerst te wercke gelijst zijn geweest
53. bij zeeckere ende diversche duerwaerders die
54. welcke die selve heer aelbrecht van scaghen ende
55. heeft willen gheensins obedieren noch ghehoorsamich
56. zijn maer heeft in groote versmaetheijt ende
57. vermindertheijt van justicie sijn huijs tot scaghen

fol. 26v

58. voordē duerwaerders ghesloeten sulcke resistentie
59. bewijsende ghewapenderhant dat gheen vanden
60. voorscreven duerwaerders zijn exploit heeft moghen
61. volcomen Die selve heer aelbrecht tot een
62. vanden voorscreven duerwaerders seggende dat hij van
63. daer ghinghe of hij soude hem soe handelen dat
64. hij nijet meer executien doen en soude Oock is
65. wair dat bij een van de duerwaerders geheten
66. jan vanden polle vuyt crachte van zekere mandamente
67. vanden hove vanden plemente tot Mechelen zekere
68. penninghen staende onder den pachters vanden goeden
69. der heerlicheijt van scaghen ghearresteert ende
70. becommert zijn geweest tot behouf vanden voorscreven
71. supplianten omme bij middele vandien den supplianten
72. te helpen an hoeren toeghewijsden renten twelck
73. die voorscreven pachters al nijet achtende hebben in
74. versmaetheijt vanden voorscreven hove boven tvoorscreven
75. arrest hoer handen ghedeijlt van den voorscreven ghe-
76. arresteerde penninghen tot profite vanden voorscreven
77. heren aelbrecht Oeck mede nijet jegenstaende
78. dat enijghe vanden inwonenden van scaghen ende
79. scagher cogge voordē hove van hollant geloeff
80. hebben gehad die penninghen die zij als pachters
81. sculdich waren tot zekeren dage onder den voorscreven
82. hove te brenghen tot behouf vanden voorscreven
83. supplianten ende hemluiden daer inne te laeten
84. condempneren nochtans zijn zij des ghebreckelick
85. gheweest ende hebben ter contrarie ende in
86. versmadenisse vanden bevelen vanden voorscreven hove
87. ende die nijet achtende die penninghen ghelevert den
88. voorscreven heer aelbrecht die selve supplianten mits
89. desen geheel ende al bliven ghespolieert van
90. hoerluijder goeden ende vanden effecte van den vruchten
91. vanden voorscreven sententie arrest ende executorien daer

fol. 27r

92. op gegeven Oock is waer dat hier voortijts
93. voordien hove van hollandt zekere questie ende ghescil
94. is geweest tusschen willem van scaghen als here
95. van burchoern ende heer aelbrecht voorscreven roerende
96. die heerlicheijt ende goede van burchoern voorscreven daer
97. soe verre inne gheprocedeert is geweest dat bij
98. vonnisse vanden voorscreven hove gheseijt was dat hangende
99. den processe die heerlicheijt van burchoern ghere-
100. geert soude worden onder de handt wijlen ons liefs
101. heren ende vaders saliger gedachten ende den voorscreven heren
102. aelbrecht bevolen op zekere groote peijnen zijn
103. hant daer of te houden ende hem des nijet te onder-
104. winden Dit al nijet jegenstaende heeft die voorscreven
105. heer aelbrecht in versmadenisse ende nijet achtende
106. justicie nu onlanx die vierschare in burchoern
107. doen halen ende verbarnen den schout ende scepenen
108. aldaer doen verbieden op verbuernisse van hoeren
109. lijve gheen recht aldaer te doen ende selven hem
110. aldaer heer gemaect ende veel onredelicheijt aldaer
111. bedreven boven die appointementen ende in versmadenisse
112. vanden vonnisse voorscreven die welcke hij nijet achten
113. en wille als hij dagelicx zeijt ende mitten wercken
114. bewijst alle welcke saken den hove van hollant
115. ghethoont ende te kennen gegeven sijnde ghediscerneert
116. werden zekere brieve van mandamente vuyt machte
117. vanden welcken die eerste duerwaerder daerop
118. versocht bevolen worde hem te informeren op die
119. rebellicheden gedaen ende gheparpetreert bijden voorscreven
120. here van scaghen ende dat indien hem dat bleec
121. hij die selve here van scaghen met zijne mede-
122. standers dachvaerden soude aldair in parsoene
123. te compareren op confiscatie van goeden ende den
124. ban twelck alsoe geschiede ende die voorscreven heer
125. aelbrecht al nijet gheacht en heeft omme
126. welcke informatie te helpen doen die voornoemde

fol. 27v

127. jan van scaghen suppliant bijden duerwaerder
128. versocht worde tot scaghen te trecken twelc
129. die voornoemde jan van scaghen hem betrouwende op
130. die sauve gairde wijlen ons liefs heeren ende
131. vadere ende dat den voorscreven heere van scaghen
132. bevoelen was bijden hove van hollandt op verbuer-
133. nisse van zijn lijve ende goeden die voorscreven jan in
134. gheensins te misdoen noch te doen misdoen in
135. woorden ofte in wercken tooch mitten voorscreven
136. duerwaerder binnen der heerlicheijt van scagen
137. twelck ghecoemen sijnde ter kennisse vande voorscreven
138. here van scaghen nijet jegenstaende tgundt dat
139. voorscreven is dede ter stont vanghen ende antasten den

140. voorscreven jan van scaghen zijnen broeder in meninge
141. hem opten huijse ghevangen te leggen ende hem
142. nae zijnen willen te persecueren soe dat die
143. selve jan bedwongen worde borge te stellen
144. aldaer te rechte te comen ende ten naesten recht
145. dage daer an volgende die voorscreven jan aldaer
146. comparerende en met hem brengende een mandament
147. vanden hove van hollant mit welcken heer
148. aelbrecht bevolen was hem te ontslaen en wiste
149. die voorscreven heer aelbrecht hem nijet te eijsschen
150. ende verdroech hem die voorscreven vanghenisse ende
151. arrestacie Ende want die voorscreven suppliant omme
152. tot ghebruijckenisse van hoirluijder patrimonie
153. ende toeghewijsde renten te comen bij weghe van
154. justicie gedaen hebben tot hoeren zwaren costen
155. ende lasten allen dat mit recht moghelic is
156. soe dat zij niet meer en moghen noch kunnen
157. ghedoen ende nochtans mits der overhoricheijt
158. vanden voorscreven here van scaghen ende zijn
159. ondersaeten nijet jegenstaende alle die sententien
160. ende appointementen bij hemluiden vercreghen daer
161. toe nijet gheraken en connen in groter versmaetheijt

fol. 28r

162. ende cleijnicheijt van justicie ende onser hoecheijt ende
163. heerlijcheijt ende zijn oeck hier toe nijet ghescepen te
164. gheraken ten zij dat bij ons in sterckenisse vanden
165. sententien appointementen ende executien voorscreven anders
166. hem hier op voorsien worde alsoe zij seggen ons
167. oetmoedelick daeromme bidden Soe ist dat wij
168. dese sake anghesien willende dat die voorscreven arreste
169. ende vonnissen sonder verdrach ter executie ghe-
170. leiijt worden als dat van rechts wegghen behoert
171. Ontbiedende u ende bevelen u daer toe committerende
172. bij desen onsen brieve dat bij alsoe dat u blijkt
173. vanden voorscreven arresten ende vonnissen als voorscreven staet
174. ende oeck vanden rebellien ende onghehoersaemheijt
175. voorscreven ghij tot versoucke vanden voorscreven supplianten
176. ter stont legt of doet leggen die voorscreven arreste
177. ende vonnisse ter executie nae vorme ende inhouden
178. der selver bedwinghende daer toe ende sonderlinghe
179. te volcomen ende gehoorsamich te zijn den voorscreven
180. arresten ende vonnissen den voornoemde heer aelbrecht
181. van scaghen zijnen dienaeren ende ondersaeten ende
182. voort allen anderen diet behoeren sal ende daer
183. of ghij versocht sult worden heerlick ende sonder
184. enich verdrach soe wel int aentasten ende
185. vanghenissen van hoeren persoenen soe waermen
186. die vijnden ende ghecrijghen sal kunnen onder ons
187. buijten tghewijde als mit arreste ophouxden ende
188. nemende in onsen handen van alle hoeren goeden

189. beide have ende erve zoe waer die in onsen voorscreven
190. landen van hollandt zeelant ende vrieslant
191. geleghen zijn ende voort mit allen anderen behoorlicken
192. wegghen van bedwanghe daer toe dienende
193. nemende om dit te volcomen ende uwen ghedepu-
194. teerden doen nemen ende begeren hulpe ende
195. bistant op dats van noode zij van anderen

fol. 28v

196. onsen officiere rechters ende ondersaeten aldaer
197. in sulcke wegghen dat u in onser name die
198. overhande fortse ende crachte blive ende dat
199. die voorscreven arresten ende vonnissen volcomelick
200. gheexecuteert worden alsoe dat van rechts
201. wegghen behoort Voert soe doet verdachvaerden
202. alle die ghene die ghij bevonden sult hebben
203. misdadich zijnde vanden voorscreven fortsen rebellien
204. ende ongehoersaemheden tenen zekeren betamelicken
205. dage voor u stedehouder ende luijden van onsen
206. raidtcamere inden hage te weten tot drien
207. toe vanden meesten misdadighen in horen persoene
208. ende die andere simpelicken omme hem te verantwoorden
209. tegens onsen procureur ende oock tegens de voorscreven
210. supplianten opdat zij hem partije maken willen
211. angaende die fortsen rebellien ende ongehoersamicheden
212. voorscreven doende voort hier op ghij stedehouder
213. ende luijden van onsen raide inden hage tusschen
214. partijen die gehoert goet cort ende onvertoghen
215. recht want ons alsoe ghelieft En des voorscreven
216. staet alsoe te doen ghenen wij u volcomen macht
217. Ontbieden voort ende ghebieden allen anderen
218. onsen rechteren officieren ende ondersaeten dat
219. zij u ende uwen ghedeputeerden dit doende hulpe
220. assistentie ende bistant doen tallen stonden
221. als zij des van u oft uwen ghedeputeerden
222. versocht worden ende oock vanghenisse leenende (?)
223. ende anders ende sterckenisse doen op dats
224. van node zij Gegeven in onser stede van
225. Loeven opten xvj^{en} dach in Meije int jaer 16 mei 1477
226. ons heren duijsent vierhondert seven ende
227. tseventich Aldus ondergescreven Bij mijner
228. Joncfrou der hartoghinne ter relatie

fol. 29r

229. vanden raide ende gheteijckent J Scoenhoven
230. noch stont onder gescreven Gecollationeert jegens
231. zijn originael ende accordeert bij mij onderteickent
232. J Wijndrecht

Copie

xvij of xxij (?)

1. Die grave van grampre ende van bouchem here
2. vander bere stedehouder generael ende anders
3. die raide mijns ghenadichs heren ende vrouwe
4. hartoghe van oostenrijcx ende van bourgongen
5. Gestelt ten saken hure landen van hollandt
6. zeelant ende vrieslant den eersten gheswoeren
7. bode exploitier vander camere vanden raide in
8. hollant hier op versocht Saluijt Alsoe willem
9. van scaghen ons te kennen gegeven heeft hoe
10. dat wair es dat hij zekere langhe jaeren
11. voordien hoven van hollant dingplechtich geweest
12. is tegens heren Aelbrecht van scaghen ridder
13. zijnen broeder ter cause vanden onbehoorlicke
14. moeijenissen ende perturbacien dien hij den voorscreven
15. suppliant doende was int ghebruijck van zijn
16. heerlicheijt van burchoern in welcke processe
17. soe verre gheprocedeert is geweest dat hij sententie
18. van ons ghewijst ende verclaert is geweest
19. dat die schout ende scepenen bijden voornoemde suppliant
20. gestelt in zijn voornoemde heerlicheijt van
21. burchoern recht ende justicie sellen bliven doen van wegen
22. ons voorscreven ghenadichs heren ende vrouwe ter tijt
23. toe dat vande principale materie ghedecideert
24. soude zijn interdicerende ende verbiedende de voorscreven

fol. 29v

25. here van scaghen hemluiden dier tijt hangende
26. enich hinder oft impedimente daer inne te doen
27. gelijk dat blijcken mach bijder sententie daer
28. van wesende Nu is wair dat die voorscreven sentencie
29. gegaen zijnde in crachte van ghewijsder dinck
30. heeft belijft die voorscreven here van scaghen als rebel
31. ende desobedient zijnen prince ende justicie tegens
32. tinhouden vander voornoemde sentencie inder voornoemde heer-
33. licheijt van burchoern meer ghewelde te
34. perpetreren dan hij ije te voeren gedaen hadde
35. den schout ende scepenen verbiedende ende benemende
36. nader voorscreven sententie recht te moghen doen ter
37. cause van welcke overhorichede bij ons ghe-
38. discerneert gheweest zijn zekere ende diversche
39. brieven van mandamente vuijt crachte vanden
40. welcken den voornoemde here van scaghen ende oock
41. schout ende scepenen ende buijeren van scaeghen
42. geboden ende bevolen is geweest op zekere

43. peijnen hemluiden in gheensins te onderwinden
44. tegens de voorscreven sententie te doen mair hoe wel
45. dat die voorscreven buijeren van scaghen obedierende
46. waren es die zelve here van scaghen bliven
47. perpetreren zijn voorscreven excessen ende ghewelden
48. soe dat ons als overste rechters deser landen
49. belieft heeft den voorscreven here van scaghen te
50. vanghen ende alhier opte voerpoerte ghevangen
51. te leggen / Dit al nijet jegenstaende ende hoe
52. wel dat de voornoemde schout scepenen ende buijeren
53. van scaghen altijts gheobedieert hebben gehadt
54. vorderen hem die selve van scaghen tegens die
55. voorscreven sententie ende bevelen voorscreven kennisse ende
56. judicature te willen nemen inder voorscreven
57. heerlicheijt van burchoern sonder te willen
58. ghehenghen dat die schout ende scepenen bijden voornoemde
59.

fol. 30r

60. willem ghestelt recht doen ofte administreren
61. nijet jegenstaende oeck die mandamente ende
62. bevelen die gegeven sijn bijde welcke ghelast
63. ende bevolen is te vanghen ende an te tasten alle
64. deghene diemen bevinden soude tegens de
65. voorscreven sententie ende appointementen doende alle te
66. samen in contempte bespottinghe ende versmadenisse
67. van onser sententie ende appointementen dat alsoe
68. nijet en behoert ende den voorscreven suppliant comt tot
69. zijnen grooten laste ende schade ende verdriete ende noch
70. meer doen sal en ist dat hem bij ons hier inne
71. nijet voorsien en worde mit onse behoerlicke remedie
72. van justicie alsoe hij zeijt ons daeromme
73. oetmoedelicke biddende Ende mits ghescepen waere
74. onsen sententie ende appointementen illusoir te blijven
75. dat ons nijet ghehenghen en staet Ende want
76. wij sculdich zijn enen ijghelijcken recht ende justicie
77. te administreren ende onse voorscreven sentencie ende
78. appointementen te willen laten sorteren hoir
79. volcomen effect Soe ist dat wij daeromme
80. ontbieden ende bevelen dat ghij ter stont trectet
81. anden schout scepenen ende buijeren van scagen
82. of tot huerluiden woenstede ende hemluiden van
83. wegghen ons ghenadichs heren ende vrouwe bij
84. u roupende den officier vander plecke op zekere
85. groote peijnen elcx vuyt hoeren properen goeden
86. tegens de selve ons ghenadichs here ende vrouwe
87. te verbueren gebiet ende beveelt dat zij
88. in gheensins kennisse int groot noch int cleijn
89. en nemen vanden voorscreven heerlicheijt inwonende
90. ende ingelände van burchoern in wat manieren
91. dattet zij maer dat zij navolgende onser

92. voorscreven sententie ende appointementen den schout
93. ende scepenen ghestelt bijden voornoemde willem van
94. scaghen suppliant in sijn voorscreven heerlicheijt ghedogende

fol. 30v

95. ende laeten regieren omme enen ijgelijcken aldaer
96. bij hemluiden recht ende justicie gheadministreert
97. te worden als dat behoert ofte in cas van
98. opposicie die peijnen ende bevelen stadthoudende
99. dachvaert die voorscreven opposanten te comen ende
100. te wesen alhier voor ons inden hage tot sulcken
101. redelicken ende betamelicken dage als ghij hemluiden
102. betelijcken sult omme te seggen die redenen van
103. hoerluijder opposicie ende weijgheringhe ende voorts
104. inder sake te procederen alsoe van rechtswegen
105. daertoe dienen ende behoeren sal Ons
106. certificerende wes ghij hier inne gedaen sult hebben
107. ende u wedervaren sal wesen Gegeven onder
108. tsignet dat wij ten saken deser landen dage-
109. licx ghebruicken hier an gehangen opten xvij^{en}
110. dach van Decembri int jaer ons heren duijsent
111. vier hondert seven ende tseventich Aldus
112. gheteijckent Bij mijnen heren den stedehouder
113. ende raide van hollandt zeelandt ende vrieslant
114. Duijst / ende was copie daer vuijt dat
115. dese copie ghescreven en tegens gecollationeert
116. is Ondergescreven ende gheteijckent aldus
117. Gecollationeert jegens den originalen Bij mij
118. Bruijne noch stont ondergescreven Gecollationeert
119. jegens enen copie ondergheteijckent als boven
120. ende accordeert Bij mij ondergheteijckent
121. J Wijndrecht

17 december 1477

Copie

1. An u hoghe ende moghende heren mijn here die
2. grave van grampre ende van bouchem here
3. vander beer stedehouder generael ende andere van de
4. raide mijns ghenadichs heren ende vrouwe van
5. oostenrijck ende van bourgongen ghecommitteert
6. ten saken hoere landen van hollandt zeelant
7. ende vrieslant uwen onderdanighen dienaer Wal-
8. raven jacobsz ghezwoeren bode exploitier
9. vander camere vanden raide van hollant eere
10. dienst ende waerdicheijt mit alder onderdanicheijt
11. hoghe ende moghende heeren u gelieve te weeten
12. dat ick vuijt crachte van uwer mijne heeren
13. commissie ande marge vanden welcken dese mijne
14. relatie gehecht is onder mijnen segel ghetogen
15. bin tot scaghen ende hebbe aldair openbaerlick
16. inde kercke mijne commissie of ghelesen voor die
17. ghemeen buijeren ende tbevel gedaen op een peijne
18. van hondert engelsche nobelen tegens mijne here
19. ende vrouwe te verbueren ende dat gedaen zijnde
20. ben voert vander kerckhove gegaen op den
21. zelven ix^{en} dach van januario anno xiiij^c lxxvij
22. secundum cursum curie anden schout ende scepenen van
23. scaghen ende hebben hemluiden insghelijcx van
24. wegghen mijns ghenadichs heren ende vrouwen
25. voorscreven geboden ende bevolen elcx op een peijne
26. van hondert engelsche nobelen vuijt haren
27. properen goeden te verbueren dat zij in
28. gheensins kennisse int groot noch int cleijne
29. en nemen vander heerlicheijt inwoenende
30. ende ingelanden van burchoern in wat manieren
31. dattet sij maer dat sij navolgende uwer mijne
32. heren sententie ende appointementen den schout ende
33. scepenen gestelt bij willem van scaghen in
34. zijne voorscreven heerlicheijt hem ghedooghen

9 januari 1477 (1478)

fol. 31v

35. ende laten regieren omme enen ijghelijcken bij
36. hemluiden aldaer recht ende justicie
37. gheadministreert te worden als dat behoert
38. welck bevel zijluiden obedierende waeren
39. hoghe ende moghende heren ick certificeer u dit
40. mijn exploit aldus gedaen te hebben In
41. oirconde mijn segel hier an gehanghen opten
42. dach ende int jaer als boven Ende was
43. die copie daervuijt dat dese gescreven ende
44. gheautentiseert is ondergescreven ende gheteijckent

45. aldus gecollationeert jegens den originalen
46. Bij mij Bruijne Onder stont gescreven
47. Gecollationeert jegens enen copie onder
48. gheteijckent als boven ende accordeert bij mij
49. Ondergheteijckent J Wijndrecht

fol. 32r

Copie 08-01-1509

1. Condt ende kennelick zij enen ijghelijcken
2. als dat opten dach van huijden date van desen
3. jan van scaghen here van burchorn inden name
4. van hem ende zijnen schout ende ghebuijeren poorteren
5. van burchorn an deen sijde fries philips jan
6. jacobsz Abel olfertsz Jelle Rensz willem
7. nannisz garbrant ellisz ende jan lambertsz
8. scepenen in scaghen inden name van hem ende
9. hoiren poorteren ende ghebuijeren van scaghen
10. an dander sijden ghevoechlijcke ende eendrachtelijcke
11. over een ghedragen sijn mit malcanderen in
12. dese manieren hier nae volgende Eerst dat
13. alle hoeren twist ende ghescillen pleijten ende
14. rechtvorderinghe als zij mit malcanderen
15. vuytstaende ende oock hanghende hebben soe
16. wel voordien hove van hollandt als oock elcx
17. voor hueren vierschare mits daer ancleeft
18. al geheel of doet ende te nijete sullen sijn totten
19. dach van huijden date van desen voert soe
20. heeft jan van scaghen here van burchorn voorscreven
21. inden name van hem zijnen schout poorteren ende
22. ghebuijeren van burchorn die nu sijn of nae-
23. maels wesen sullen hem verbonden ende ghelooft
24. heeft verbint ende ghelooft mits desen dat hij
25. noch sijn schout of oock noch sijn poorteren ende
26. ghebuijeren van burchorn voorscreven die buijeren
27. poorteren van scaghen voortan nijet moeten
28. inwinnen indaeghen of doen indaeghen omme
29. aldair tot burchorn te rechte te comen ofte staen
30. dan in saken daer inne die selve schout buijeren
31. ende poorteren van scaghen die poorteren ende
32. inwonenden van burchorn ende dat een dorpe
33. dat ander gelegen binnen der graeflicheijt

fol. 32v

34. van hollandt mogen hebben alsulck recht voerde (?)
35. manen inwinnen off indagen Te weten ter
36. cause van hueren landen ende possessie daer zij
37. gelegen sijn van huijere van lant custen van
38. wilkoert gelt van bruecken boeten ende excessen
39. ter plecken daer zij gedaen sijn ende van dier
40. gelijcke Desghelijcke Soe beloeven die buijeren
41. van scaghen voorscreven dat zij die buijeren van
42. burchoern voorscreven nijet en sullen inwinnen noch
43. indaghen dan zij andere gelijcke dorpen doen
44. mits dat jan van scaghen here van burchoern
45. voorscreven sijn schout ghebuijeren ende poorteren
46. van burchorn voorscreven gheen meer rechts of vriheijt

47. hebben sullen contra die van scaghen ende hueren
48. poorteren dan die selve poorteren ende buijeren
49. van scaghen insghelijcx tegens hemluiden moghen
50. hebben voort Soe consentiere Ick jan van
51. scaghen inden name als boven dat die cogge van
52. scaghen finden moghen in burchorn een of
53. twee warscappen omme dat gersse scot aldaer
54. in te winnen ende te manen dat die buijeren
55. ende poorteren van burchorn rechtelijcke sculdich
56. zijn Ende daer sal ick himluiden van scagen
57. voorscreven behulpelick inne zijn tot hueren goeden
58. rechten ende om dese voorscreven ende omme vrinscape
59. ruste ende vrede mit malcanderen an beijden
60. zijden te onderhouden soe sullen die scepenen
61. ende buijeren van scaghen die tseventich rijnsch guldens
62. ofte daer omtrent gheldende penningen die jan
63. van scaghen den scepenen ende buijeren van scagen
64. nu gehouden souden zijn te betalen ende of te corten
65. van zijne visscharie penningen van dese jare noch
66. staen bliven sullen een jaer naestvolgende die

fol. 33r

67. date van desen Ende dan sal jan van scaghen
68. gehouden sijn dese voorscreven tseventich rijnschguldens
69. of daer omtrent die scepenen van scaghen off
70. te corten van sijn visscharie penninghen ende als nu
71. quitancie daarvan te ghenemen van als wel betaelt
72. Allen goeden rechten hantvesten privilegien
73. ende kueren an beijden sijden blivende van goeden
74. waerden ende bij desen onvermindert Alle
75. dinck sonder arch ende liste in kennisse des
76. waerheijts Soe heb ick Wolfaert claes
77. priester pastoer van scaghen als notarius
78. impiael ter bede ende requisitie van elcx
79. vanden voorscreven partijen mijn notarius hanteijcken
80. hier onder ghestelt Ende om der merer
81. vasticheijt Soe hebbe Ick jan van scaghen
82. heere van burchorn voorscreven mijn eijghen segel
83. hier an gehangen ende mijn eijghen hantscrift
84. hier onder gestelt Ende desgelijcx wij scepenen
85. voorscreven selven gheen segelen hebben gebeden
86. hebben jan claes onsen poorter desen brief
87. over ons scepenen ende buijeren van scaghen te
88. willen besegelen mit sijnen segel twelck ick
89. jan claes ter bede vanden scepenen voorscreven
90. alsoe gaern gedaen hebbe ende dese brief mit
91. mijnen segel hier an hangende besegelt hebbe
92. int jaer ons heeren vijftienhondert ende
93. neghen opten achten dach in januario in
94. presentie van heere IJsbrant IJewis oock
95. priester ende pastoor van scaghen

8 januari 1509

fol. 33v

Copie   30-07-1508

1. Die grave van egmont here tot baer etc.
2. Stadthouder generael ende anders die raide ons
3. alder ghenadichsten heren des keijzers van rome
4. ende hartoghe karel onse erfachtigen here
5. Eertshertoghe van oostenrijck prince van
6. spangen is gestelt ten saken hueren ghenadichen
7. landen van hollandt zeelant ende vrieslant
8. den eersten ghezwoeren bode exploitier
9. vander camere vanden raide in hollant hier
10. op versocht Saluijt Alsoe jan van scaghen
11. here tot burchorn mitten ghemenen ingelanden
12. aldaer ons te kennen gegeven hebben hoe
13. dat die voorscreven jan alhier mede suppliant
14. gegonnen ende gegeven sijn bij wijlen hartoghe
15. philips van bourgongen saliger memorie zekere
16. schone privilegien ende hantvesten wijlen
17. willem van scaghen sijnen vader ende oock zekere
18. brieven van ghyften omme te bedijcken ende doen
19. bedijcken tnijeulant streckende vanden voorscreven
20. dorpe van burchorn tot sinte martijns kercke
21. comende vuyter maijse vanden zijpe ende dien dijck
22. te houden ende te doen houden in hoochte breete
23. ende anders in alder manieren als men doet den
24. vriesen dijck gelegen in gheestmairambocht van
25. welcken dijck drie oft vier werffen schouwende
26. Te weeten als men den vriesendijck van
27. gheestmairambocht te beschouwen plach die
28. overmits die nijeuwe dijckaege in mejnighe
29. jaeren nijet bescauwet en is mits dat die
30. selve dijck geheel ende al beschermt ende is al te
31. hant een etdijck Ende hoe wel die voorscreven
32. dijckgrave heemraden waerscippen ende andere
33. wel sculdich waeren den voorscreven dijck te koeren

fol. 34r

34. soe groot hooch breet middel en anders gelijck
35. die ouden vriesen dijck van gheestmairambocht
36. daernae die voorscreven nijeuwen dijck vele meer
37. last draghen moet overmits die voorscreven zijp ende
38. wijlde zee daer op vallende is stercker ende
39. craftelicker dan zij optie voorscreven ouden vriesen
40. dijck gedaen heeft soe dattet van node waer
41. wel die selve roeden te vermeerderen ende nijet te
42. verminderen tot conservatie ende bewaernisse vande
43. landen van vrieslant ende oock tot sommige plaetsen
44. in hollant welcker dijck wel laeger is ses

45. off seven voeten off daeromtrent Daer op die
46. voorscreven dijckgrave heemraden ende andere wel
47. behoorden te letten ende insientie daerop te hebben
48. gelijk die voorscreven supplianten hemluiden dat te
49. kennen gegeven hebben nijet alleen van desen jare
50. maer van anderen voorleden jaeren Des nochtans
51. nijet jegenstaende soe hebben belieft den voornoemde
52. dijckgrave heemraden ende anders den voorscreven
53. dijck die hoochte van dien te roeren vijf of ses
54. voeten lagher dan den ouden dijcken ende in die
55. breete thien off xij voeten twelcke den voorscreven
56. supplianten mitten ingelanden ende anderen boven
57. ghenoeft indien daer enijghe op wateren
58. quamen bij storme winde ende anders alsoe den
59. voorscreven gheheelen dijck nu die last moet draghen
60. inden maniere boven verclaert comen ende redonderen
61. soude niet tot gehele verderffnisse van t voorscreven
62. nijen lant maer oock tot destructie van sommighe
63. plaetsen in hollandt ende boven al tgehele vrieslant
64. ten waere dat bij onsen behoorlicker provisien
65. van justicie hier inne nijet gheremedieert en
66. worde alsoe zij supplianten seggen ons daer

fol. 34v

67. omme oetmoedelicken biddende Ende want wij enen
68. ijghelijcken recht ende justicie administreren willen
69. des versocht zijnde Soe ist dat wij u daeromme
70. ontbieden ende bevelen daer toe committerende mits
71. desen oft van noode zij dat indien u blijkt vanden
72. premissen boven verclaert zoeveel dat ghenouch
73. zij ende bijzonder vanden voorscreven hantvesten ende brieven
74. van ghifte ghij alsdan indien gevallen ter stont
75. trecket tot versoucke vanden voorscreven supplianten anden
76. personen vanden voorscreven dijckgrave heemraden ende
77. allen anderen des noot zijnde dat zij den voorscreven dijck
78. koeren in sulcker hoochte breet ende anders gelijk
79. den ouden vriesen dijck van gheestmairambocht
80. daer toe die voorscreven hantvesten hem toe refereren
81. Ende in cas van opposicie dachvaert die opposant
82. oft opposanten refuijst of delajanten te compareren
83. voor ons alhier inden hage tot enen zekere dage
84. die ghij hemluiden betiejckenen sult omme te seggen
85. die redenen van hoeren opposicie ende partijen gehoert
86. voert inden saken te procederen nae rechte ons
87. certificerende wes ghij hier inne gedaen sult hebben
88. ende u wedervaren sal wesen Gegeven inden hage
89. onder tsignet dat wij noch ter tijt useren ende
90. ghebruijcken hier an gehangen opten xxx^{en} dach
91. in Julio in jaer ons heren duijsent vijfhondert
92. ende acht Bij mijnnen heeren den stadthouder
93. ende Raide van hollandt zeelant ende vrieslant

30 juli 1508

1. ende Raide van hollandt zeelant ende vrieslant
fol. 35r

Copie 18-08-1508

1. An u hooghe vermoghende edele heren die grave
2. van egmont here tot baer etc. stadthouder
3. generael ende andere die raide mijne alder ghenadichsten
4. heren des keijsers van roemen ende hartoghe kaerl
5. onsen erfachtighen heeren gestelt den saicken hueren
6. ghenadichen landen hollandt zeelant ende vrieslant uwen
7. onderdanighe dienaere Sijllaert jansz exploictier
8. vanden voorscreven raide Eer dienst ende waerdicheijt
9. mit alder onderdanicheijt mogende edele heren
10. u sal gelieven van mij te weeten hoe dat Ick
11. vuyt machte van zekere uwer mijn heeren openen
12. brieven van mandamenten an die marghe vanden
13. welcke desen mijn relatie ghehecht is ghetogen
14. ben tot versouck van jan van scaghen here tot
15. burchoern metten ghemeen ingelanden aldaere
16. opten xvij^{en} dach in Augusto anno xv^c ende acht
17. anden personen ende ter woonstede van dodo jansz
18. dijckgrave van gheestmairambocht jan jacobsz
19. macht hebbende van gheestmairambocht alsoe hij
20. sijede pieter jacobsz ziewent jansz dirck etc.
21. pieter gerritsz frerick pietersz als heemraden
22. van langendijck nanning willemsz van Winckel
23. dirick dams zoon van Jan Jacopsz Jacop folkertszoon
24. pieter Wijbrantsz willem korver van oudenijerop
25. frerick diricxsz mathijs willems floris willems van
26. ba(r)singhorn albert albertsz ende willem ockersz
27. van scaghen mit saef olfertsz ende hebben hemluiden
28. van weggen mijns voorscreven ghenadichs heren zeer
29. scarpelicken geboden ende bevolen dat zijluiden
30. den nijeuwen dijck kueren ende schouwen souden
31. ghelijcken den ouden vriesen dijck hoochte ende
32. breete van dien alsoe mij ghebleken was vanden
33. premissen verclaert inden selven mandamente van soe veel
34. dats ghenouch duchte welcke bevele die voorscreven

18 augustus 1508

fol. 35v

35. dodo jansz als dijckgraef geheel ende al bij monde
36. gheobediert heeft Ende voort alle die ander personen
37. voorscreven vuytghesondert Aelbert aelbertsz ende
38. willem occorsz tsaef olfertsz die mij te antwoord
39. gaven ende seijden als dat ick hemluiden dach betiejckenen
40. soude voer u mijn heren ende dat zij binnen middelen
41. tijden hemluiden beraden souden ende hebbe voert
42. van weggen als boven hemluiden ghedachvaert
43. ende dach betiejckent voer u moghende heren alhier

44. inden hage opten eersten rechedach naden vacantie
45. vander oest goets tijts voer middage omme te
46. seggen die redene van haerluijder opposicie ende
47. partijen bij u mijn heren gehoert voert in den saken
48. te procederen soe nae rechte daer toe dienen ende
49. behoeren sal gelijck tselve mandament dat breder
50. inhoud ende begrijpt mogende edele heren dat
51. voorscreven is certificere ick u warachtich te wesen
52. Des toorconde mijn hantteijcken hier onder gestelt
53. opten dach maent ende jaire als boven Onder-
54. gescreven dit voorscreven mandamente mitten relatie
55. gedaen vanden voorscreven eijlaert doerwaerder doer
56. hecht anden selven mandament Accorderen met haeren
57. principalen van woorde te woorde teste manu
58. mea subscripta Ondergheteijckent Gerbrandus filius Cornelij
59. notarius subscripsit

fol. 36r

Copie 18-09-1508

1. Opten dach van huijden soe compareerde
2. voordē hove van hollandt christiaen cruijf als procureur
3. van jan van scaghen here tot burchorn mitten ghemeen
4. ingelanden aldaer ende dede bij monde van zijnen
5. advocaet proponeren ende seggen hoe dat wijlen willem
6. van scaghen ghegont ende gegeven zijn bij wijlen
7. hartoghe philips van bourgongen saliger memorie
8. zekere schoon privilegien ende oock zekere brieve
9. van giften omme te bedijcken ende doen bedijcken
10. tnijeu lant vanden dorpe van burchorn streckende
11. tot sinte maertens kercke comende vuyjter maedze
12. vanden zijpe ende dien dijck te houden ende te doen houden
13. in hoochte breete ende andere in alder manieren als
14. men doet den vriesen dijck gelegen in gheest-
15. mairambocht ende dair drie of vier werff te scouwen
16. te weeten als men die voorscreven vriesen dijck van
17. gheestmairambocht te schouwen plach die over
18. mits die nijeuwe dijckaege in meijnijghe jaeren
19. nijet bescouwēt en is mits dat die selve dijck
20. geheel ende al beschermt en de alte hant een etdijck
21. is Ende hoewel die dijckgrave heemraden war-
22. scappen ende anders wel sculdich waeren die voorscreven
23. dijck te kueren soo hooch breet middel ende
24. anders gelijk den ouden vriesen dijck van gheest-
25. mairambocht naer dat die voorscreven nijeuwen dijck
26. veel meere last draghen moet overmits die voorscreven
27. sijn ende wilde zee die daer op vallende is stercker
28. ende crachtelijcker dan zij optie voorscreven ouden vriesen
29. dijck gedaen heeft soe dattet van noode ware wel
30. die selve hoeren te vermeerderen ende nijet te verminderen
31. tot consevatie ende bewaernisse vanden landen
32. van vrieslant ende oock tot sommighe plaetsen in
33. hollant welcken dijck wel lagher is ses of seven
34. voeten ende daer en boven smaelder bij xij voeten off

fol. 36v

35. daer omtrent daer op die voorscreven dijckgrave heem-
36. raden ende andere wel behoorden te letten ende justicie
37. te hebben gelijk die eijsschers alhier hemluiden
38. te kennen gegeven hebben nijet alleen van desen
39. maer van andere voorleden jaeren Des nochtans
40. nijet jegenstaende soe heeft belieft die voorscreven
41. dijckgrave heemraden ende andere den voorscreven dijck
42. ende hoochte van dien te koeren vijf of ses voeten
43. lagher dan den ouden dijck ende in die breete
44. thien of xij voeten twelck den eijsschers

45. mitten ingelanden ende anderen boven ghenoeemt
46. indien daer enijghe opwaeter quam bij storm
47. winde ande anders alsoe die voorscreven dijck nu die
48. last moet draghen inden manieren boven verclaert
49. comen ende redonderen soude nijet alleen tot gehele
50. verderffnisse van tvoorscreven nijeulant maer oock
51. tot destructie van sommighe plaetsen in hollant
52. ende boven al geheel vrieslant twelck den eijsschers
53. den hoven te kennen gegeven ende hebben vercreghen
54. mandament bijden welcken nae sekere bevelen
55. gedaen ghedachvaert zijn geweest dode janzoon
56. dijckgrave jan jacobs seggende macht te hebben
57. van gheestmairambocht pieter jacobsz die-
58. went jansz dirick jan jansz ende pieter gerritsz
59. frerick pietersz als heemraden van langendijck
60. nanninck willemsz van winckel dirick domisz
61. jan jacobsz jacob folkertsz pieter wibrantsz
62. willem korver van oude nijerop frederick diricxsz
63. mathijs willemsz floris willemsz van ba(r)singhorn albert
64. albertsz ende willem occorsz van scaghen
65. mit saef olfertsz daer van den dach op huijden
66. dienende is Ende concludeerde die voorscreven christiaen
67. cruijff inden name als boven dat bij sentencie

fol. 37r

68. vanden voorscreven hove die voorscreven gedaechden ghecondet (?)
69. sullen zijn de voorscreven nijeuwen dijck te koeren
70. soe hooch ende soe breet als den ouden zeedijck
71. navolgende die privilegie ende hantvesten voorscreven
72. ende dat bij provisie hangende tproces zij sculdich
73. ende bedwonghen sullen zijn die voornoemde dijck te
74. koeren te doen onderhouden ende maicken sulcx dat
75. tlant in gheen scade daerbij en come maickende
76. in cas van proces eijsch van costen Omme
77. op welcken eijsch tantwoorden kaerl gremer
78. als procureur van die van scaghen die substituijt
79. van anthonis jansz als procureur van die van
80. nijerop ende jan jansz als procureur van dandere
81. ghedaechden namen dach van woensdach in
82. viij^e dagen ende versochten copie vanden hantvesten
83. ende privilegien voorscreven dat hem gheconsenteert
84. is Aldus gedaen inden hage opte xvij^{en}
85. dach in Septembri anno xv^c acht / Bij mijnen 18 september 1508
86. here den stedehouder generael meesters florijs
87. oom van wijngaerden jansz gerijt vander mije
88. guert die veer jan van duivenvoorde abel
89. van couster ende jacob bouwensz raitsluijden
90. van hollandt mij jegenwoordich Ondergescrevene
91. Concordat permissa copia cum suo principali, teste manu
92. mea subscripta Ondergheteijkent Gerbrandus filius Cornelii
93. notarius subscripsit

fol. 37v

Copie 28-02-1509 (1508 paasstijl)

1. Opten dach van huijden soe compareerde voordien hove
2. van hollandt kaerl gremer als procureur van die
3. warscappen van scaghen ende dede bij monde van
4. zijnen advocaet opten eijssch bij jan van scaghen
5. op hemluiden gedaen antwoorden ende seggen
6. eerst ten ghenen daer hem die eijsscher sondeert
7. op zekere schone privilegien ende brieven van
8. ghifte hem ende zijnen voorsaeten gheconsenteert
9. bij wijlen hertoghe philips saliger memorie
10. hier van ghedraighen hem die verwerers an
11. die waerheijt van dien ten ghenen daer die
12. eijsscher seijt dat bijden selven brief van
13. privilegie ende ghifte verclaert is datmen
14. tnijewelant van den dorpe burchorn bedijcken
15. ende doen houden in hoochte breete ende
16. anders in alre manieren als men doet den vriesen
17. dijck geleghen in gheestmairambocht ende drie
18. of vier werf te scouwen te weten als men den
19. voorscreven vriesen dijck te scouwen plach daer
20. op seggen die verwerers dat zij ontkennen dat
21. des eijsschers privilegie inhouden ende verclaren
22. als hij eijsscher dat baptiseert maer is houdende die
23. selve privilegien ende oock zekere verclaeringhe daer
24. op gedaen bijden voorscreven hove dat die dijckgrave
25. ende heemraden van gheestmairambocht mit die
26. warscappen van scaghen den voorscreven nijeuwen dijck
27. daer nu questie of valt kueren ende schouwen
28. sullen nae dat hemluiden goetduncken souden
29. nuttelick ende orbaerlick wesen tot bescermenisse
30. vanden ghemeen landen daer inne dat elcx zijn
31. cavelinghe ende hoofslach elck nae grootheijt van hoeren
32. landen hebben souden navolgende desen ende zedert die
33. voorscreven verclaringhe bijden voorscreven hove geschiet

fol. 38r

34. twelck was int jaer lxxix lestleden hebben
35. die verweerders mit die van gheestmairambocht
36. alle jaere die voorscreven nijeuwen dijck helpen
37. kueren ende scouwen mit die voorscrevenen van gheest-
38. mairambocht ende gedaen maicken sulcx als
39. hemluiden oirbaerlickende dochte tot bescermenisse
40. van den landen ende bisonderlinghe dit jegen-
41. woordighe jare sulcx dat den eijsschers daer
42. mede ende enen ijghelijcken vanden ingelanden
43. van burchorn wel te wraecken zijn gheweest
44. concludeerde die voorscreven Kaerl inden name als

in het jaar '69

45. boven dat mits onderhoudende dat deel daer
46. questie van is in den manieren voorscreven die gedaechden
47. gheabsolveert sullen wesen vanden vorderen
48. eijssch ende conclusie bijden eijsschers op hemluiden
49. gedaen ende ghenoomen maickende eijssch van
50. costen Omme op welcken antwoorde te
51. repliceren christiaen cruijff als procureur van den voorscreven
52. eijsschers dach ghenoomen heeft op manedage
53. naestcomende Aldus gedaen inden hage
54. opten lesten dach in Februario anno xv^c acht
55. secundum cursum curie Bij meesters Jacob
56. ruijsch jan boudinsz floris oom van wijngaerden
57. jansz Gerijt vander mije Renijer de jonghe
58. ende abel van couster Raitsluiden van hollant
59. mij jegenwoordich J de zevender Onder
60. ghescreven dese voorscreven copie accordeert mit
61. haren principale gehelick teste manu mea
62. Ondergheteijckent Gerbrandus filius cornelis notarius subscripsit

28 februari 1508

fol. 38v

Copie 28-02-1509 (1508 paastijl)

1. Opten dach van huijden soe compareerden voordien
2. hove van hollandt jan jansz als procureur van
3. die van gheestmairambocht Ende dede bij monde
4. van zijnen advocaet opten eijssch bij jan van
5. scaghen ende den ingelanden van burchorn soe
6. verre dient roert die van gheestmairambocht
7. gedaechden alhier voorscreven antwoorden ende seggende soe
8. dat waer is datter enen dijck leggende is
9. tusschen crabbendam ende scaghen welcken dijck
10. bijden dijckgrave ende heemraden van gheestmair-
11. ambocht bescouwet is geweest ende sonderlinge
12. 't iaer voorleden ende noch alsoe bescouwet
13. wort tot sulcken termijne ende ghewoente hoochte
14. ende breete als men dijck over xx, xxx, xl
15. jaeren bescouwet ende bekuert heeft ende gelijk
16. die oude en andere zeedijcken ende dat in
17. sulcker voughen dat die eijsscher daer wel
18. mede te vreden is geweest ende dat meer
19. is Soe hebben die dijckgrave ende heemraden noch
20. boven desen omme ijmmers hier inne wel te versien
21. boven alle dese kueren ende scouwen opten dijck
22. wesende noch een nijeuwe scouwe opten voorscreven
23. dijck gemaict ende geleijt hebben tot onderhoudenisse
24. van dien soe dat men tot alre heijlighen in tscouwen
25. van desen dijck alle ouwe vaken vuyt nemen moet
26. ende die weder omme maken mit nijeuwe stoffe in
27. sulcken schijne dat die eijsschers den verwerers
28. alhier daer grotelicken van bedanckende waeren soe
29. dat den zelven dijck soe hooch breet ende dick
30. ende starcker ende meerder is opten dach van
31. huijden dat hij oijt was soe dat die eijsschers
32. noch saicke noch reden en hebben hemluiden vanden
33. verwerers alhier angaende die schouwe vanden dijcke
34. te beclaghen ende angaende die privilegien ende hantvesten

fol. 39r

35. die die eijsschers seggen vanden dorpe ofte onder
36. dijck van burchoern te hebben antwoord daer op
37. seggende dat zij hem als van dien ghedraghen ande
38. waerheijt seggende voort die verwerers alhiere
39. dat hemluiden dat nijet an en gaet ende indien zij
40. hemluiden enichsins roert ofte angaen mochten
41. als dat sij daer tegens nijet gedaen maer al
42. gedaen hebben Dat zij hier inne sculdich zijn
43. gheweest te doen nae ouder costume ende veel
44. meer als voorscreven is twelck oock wel gebleken

45. is bij tgunndt dat vele dijcken inne ghebroken ende
46. overvloeijt zijn daer dese dijck daer questie om
47. is is bliven staen Ende ontkennende die
48. verwerers dat sij desen dijck gekuert hebbende
49. dan zij nae ouden ghewoente ofte usantie sculdich
50. zijn Ontkennende voort die eijsschers alle hueren
51. feijten ende verwerers prejuditiabel wesende
52. Concluderende mits desen gelijck ende alsoe die
53. van schaghen alhier mede gedaichde in dese
54. saicke gheconcludeert hebben Omme op welcke
55. antwoorde te repliceren christiaen cruijf als
56. procureur vanden voorscreven eijsschers dach genomen
57. heeft op manendage naestcomende Aldus gedaen
58. inden hage opten lesten dach in februario
59. anno xv^c acht secundum cursum curie Bij meesters jacob
60. ruijsch jan boudinsz florijs oom van wijngaerden
61. jansz gherijt vander mije Reijnier de jonghe
62. ende abel van couster Raitsluijden van hollant
63. mij jegenwoordich J de zevender Ondergescreven
64. dese copie accordeert mit haeren principale
65. gheheel Quid ego Garbrandus filio Cornelii curatus
66. in Scaghen publicus imperiali auctoritate notarius per testum manu et
67. signo meis privatim huius subscripsi Ondergheteijkent
68. Gerbrandus filius Cornelii notarius subsripsit

28 februari 1508

fol. 39v   ? - ? – 1508

Copie

1. Pieter broersz heer dijckgraef ick laet u weten
2. dat ghij dese schou sult laten staen alsoe als
3. ick u lest gescreven hadt want men heeftet
4. gheroepen in die kercken om en tom ende die luijden
5. sijn daerop thuis gebleven ende voert dat ghij
6. die warscappen gheloeft hadt dat ghij daer mede
7. te vreden waert ende ick u dit wel sal helpen
8. verantwoerden waer comen sal ende wilt
9. niet gheloven enijghen boefiens die enijghen
10. brieven brenghen off enighen dinghen an brenghende
11. Ende want men wel bevinden sal dat onse
12. dijck die beste dijck is die in gheestmairambocht
13. leijt Hier in een zijt in gheen ghebreken guede
14. vrient God zij met u Ende was ondergescreven
15. aldus / uwe vrient J. b. d borsselen

fol. 40r

Roerende tproces tusschen die twee coggen van nijerop ende scaghen eijsschers ende joest die bastaert van als nu here van scaghen mitten heemraeden ghenoecht jegens jan van scaghen here tot burchorn verwerer cum socijs etc eerste roerende ende angaende den nijeuwen ende ouden rijetdijck mitten ouden etdijck van tinbreken ende toverlopen vanden souden waeter opten xv^{en} dach van octobri anno xv^c ende neghen (15-10-1509)

Item en is oock hier inne bescreven die copien vanden mandamenten (= bevelschrift om te dagvaarden) appointementen (= rechterlijke uitspraken, vonnissen) eijsschen antwoert duplijcken ende replijcken mit alle die proceduren van dien
int 91 blat

Item inden eersten hebben zij eijsschers voorscreven een mandament verworven daer zij groote loghen taelen in gheset hebben ende is van date opten xv^{en} dach van octobri anno xv^c ende neghen (15-10-1509)
int 91 blat

Item noch een mandament copie daer mede die coggen voorscreven versocht hebben an mijn heeren vanden raide in hollandt om den ouden eddijck bijden sleghe (= slei, grote houten hamer) wel te beslaen ende is van date van tjaer xv^c ende neghen opten xv^{en} dach van novembri (15-11-1509)
int 92 blat

Item den derden een dinctael gedaen voordien hove van hollandt bijden ghemeen coggen tegen den here van scaghen mit hem ghenoecht ende is van date acht dagen in novembri anno xv^c neghen (08-11-1509)
int 95 blat

Item ten vierden noch een eijsch gedaen bij die

fol. 40.v

van winckel ende is van date den xix^{en} dach van novembri int jaer duijsent vijfhondert ende neghen (19-11-1509)
in 97 blat

Item ten v^{en} een appointement mitter executien van tlant datter off gedaen is in burchorn ende is van date voorscreven (?) tappointement vij daghen in decembri anno xv^c ix ende dexecutie van dien den xvij^{en} dach van decembri anno xv^c ende neghen (07-12-1509) (17-12-1509)
beijde int 50

Item v^{en} gheantwoert bij christiaen cruijff als procureur van jan van scaghen alsoe hij oprecht als here ende voer zijn ghemeent van burchorn opten eijsch voorscreven ende is van date (tussen 17 en 31-12-1509)
in 51 blat

Copie

1. Die grave van egmont here tot baer stadhouder
2. generael ende andere die raide des keijzers ende
3. kaerle eertshertoghe van oostenrijck prince
4. van spangen Gecommitteert ten saken zijnre
5. ghenaden landen van hollandt zeelant ende vrieslant
6. den eerste ghezwoeren bode exploitier vande
7. camere vanden raide in hollant hier op versocht
8. Salujt Alsoe die ghemeen warscippen van
9. scagher cogge ende nijdorpcoggen vuijt die naem
10. vanden ghemeen ingelanden aldaer mitsgaders
11. die here van scaghen ons te kennen gegeven
12. hebben hoe dat waer is dat opten xxvj^{en} *26 september (1509)*
13. dach vander maent van septembri lestleden
14. alsoe grooten storme ende tempeesten geweest
15. zijn dat de ingheseten ende alle die
16. ghantscher ghemeente van scagher cogge ende
17. nijdorpcogge geweest zijn opten zouten zee-
18. dijck een ijghelijck in zijnen quartiere omme
19. dat soute water vuijt te keeren nae hueren
20. vermoghen als zijluiden bijder hulpe goods
21. gedaen souden hebben / Nu is waer dat jan van
22. scaghen here van burchorn doer ghedolven heeft
23. den ouden zeedijck bij scaghen of tusschen
24. scaghen ende sinte martijns ende heeft daer inne
25. gheleijt een sluijsen omme daer door te visschen
26. contra ende teghens die privilegien die den onder-
27. saeten vanden coggen voorscreven daer af hebben Soe
28. is ghebuert dat een ijghelijcke vanden supplianten
29. voorscreven opten dijck voorscreven wesende als voorscreven is
30. soe is god betert dat voorscreven sluijsken vuijt
31. gheborsten van crachte des waters ende water-
32. gadt van dezen jare noch mede daer inne ghedolven
33. is geweest soe heeft dat soute water van beneden

fol. 41v

34. en van onderen op daer soe vreesselijcken doer
35. gheloopen dat aldaer gheen hoepe en was omme
36. dat te dammen of toe te stoppen alsoe dat daer
37. inne ghebroken is enen grooten wael lanck wesende
38. omtrent xxij of xxiiij roeden ende is vijf ende
39. een half vaemen diep alsoe dattet soude water
40. bevloeiht heeft alleen dat lant geleghen inden
41. twee coggen voorscreven twelck nijet geschiet noch
42. geweest en is zedert den tijt van lxxxvij *88 jaren (geleden = 1421)*
43. jaren ende en hadden dat voorscreven sluijsken gedaen
44. ten soude bijder hulpen Goods noch ter tijt nijet

45. geschiet hebben maer God betert die arme supplianten
46. nu ter tijt hoere koeijen staen int water ende
47. die sommighe en hebben gheen lant noch plaetse
48. om putten te delven alsoe dat sommighe jaere* *(jaere: sic!, haere?)*
49. koeijen sterven van dat soute water alsoe dat aldaer
50. groote druck ende armoede is Nu is waer dat die
51. ghedeputeerden vanden coggen voorscreven mit den here
52. van scaghen ende mitten dijckgrave aldaer gheweest
53. zijn opten voorscreven wael omme te ondersoecken
54. ende ondertasten mit wat manieren ende hoemen
55. die wael soude weder moghen slaen ende
56. hebben daer toe reescip van masten van sparren
57. van touwen ende anders / dat zij supplianten
58. hopen dat ghenouch souden wesen ende hebben
59. voert die plaetse daermen die voorscreven wael
60. soude slaen besteecken ende gemerct mit sparren
61. Nu is gebeurt dat jan van scaghen here tot
62. burghorn voorscreven is aldaer ghecomen ende heeft de
63. supplianten voorscreven gheboden enen ijghelijcken
64. op sijn lijf ende goet hare handen daer aff te
65. houden ende sijn lant noch aerden nijet te roeren
66. hoe wel nochtans die supplianten voorscreven

fol. 42r

67. deuchdelijcken voor hem presenteerde allen dat
68. lant dat zij hem of delven souden dat wouden
69. zij hem betalen bijden naesten lenden of dorpen
70. als dat ghewoenlick is off bijden here vanden
71. raide inden camere van hollant ende noch
72. presenteren alsoe te voldoen maer allen dat
73. die voorscreven supplianten duechdelijcken presenterende
74. waeren daer en woude die voorscreven jan van
75. scaghen here van burchorn nijet mede te vreden
76. wesen ende soude den armen supplianten aldus
77. in deser groter allende ende armoede bliven
78. moeten tot hoeren verderffelijcke ende onverwinlijcke
79. scade Alsoe zij seggen ons oetmoedelick
80. biddende omme onse behoorlijcke provisie Soe
81. ist dat wij u ontbieden ende bevelen daer toe
82. committerende mits desen dat ghij ter stont trect
83. tot versoucke vanden voorscreven supplianten anden persoen
84. van jan van scaghen here van burchorn
85. ofte tot sijnre woenstede ende hem van wegghen
86. ons voorscreven ghenadichs heren bij u roupende den
87. officier vander plecke oft van noode sij zeer
88. scarpelick gebiet ende beveelt op zekere grote
89. peijnen tegens ons voorscreven ghenadichs te verbueren
90. dat hij ghedooghe dat die supplianten maicken
91. hueren dijck vuyt sijn lant mits hem vernoegende
92. ende betaelende inde manieren als voorscreven is
93. Ende in cas van opposicie die voorscreven peijnen ende

94. bevelen stadthoudende dachvaert den opposant
95. oft opposanten te comen ende te compareren
96. voor ons alhier inden hage omme te seggen die
97. redene van zijner opposicie ende voorts an te comen
98. hooren alsulcken eijsch ende conclusie als die voorscreven
99. supplianten ter cause voorscreven op hem doen ende

fol. 42v

100. nemen sal willen die contrarie van dien te
101. sustineren ende inder sake te procederen als behoeren
102. sal ons certificerende wes ghij hier inne gedaen
103. sult hebben ende u wedervaren sal wes Gegeven
104. inden hage onder tignet hier an gehangen opten
105. xv^{en} dach van Octobri int jaer ons heren xv^c *15 oktober 1509*
106. ende neghen Bij mijnen heeren den stadthouder
107. ende raide van hollandt zeelant ende vrieslandt
108. gheteijckent waetselaer Onderghescreven
109. Gecollationeert ende accordeert tegens zijn
110. principael bij mij rutgher diricxsz exploitier
111. vander camere vanden raide in hollandt zeelant
112. ende vrieslant ende den dach sal dienen van desen
113. exploict den xxv^{en} dach van october goets *25 oktober*
114. tijts voor middage Ondergheteijckent R de Veer

fol. 42v 15-11-1509

Copie

1. Die grave van egmont here tot baer stadthouder
2. generael ende andere die raide des keijsers ende kaerl
3. eertshertoghe van oostenrijck prince van
4. spangen gecommiteert ten saicken sijnre
5. landen van hollandt zeelant ende vrieslant
6. den eerste ghezwoeren bode exploictier
7. vande camere vanden raide in hollant hier op
8. versocht Saluijt Alsoe die warscappen van
9. scagher cogge ende nijedorp cogge ons te kennen
10. gegeven hebben hoe dat waer is dat mits den
11. groten storm ende onweder onlanck leden geschiet

fol. 43r

12. alhier in desen landen onder anderen landen in-
13. ghebroocken es geweest dat landekijn van Burc-
14. horn toebehoorende jan van scaghen ende mits
15. welcken enen zekeren grooten wael ghevallen is
16. geweest inden ouden zeedijck bij scaghen
17. Soe dat ter cause van dien die voorscreven supplianten
18. clachtich ghecomen zijn geweest alhier voor
19. desen hove versouckende consent omme die
20. voorscreven wael ende zeedijck te moghen repareren
21. ende leggen die nijeuwe dijck voor die voorscreven
22. wael over tlant vanden voorscreven jan van scaghen
23. alsoe die voorscreven wael bij toedoen negligentie
24. ende versumenisse vanden voorscreven jan van scaghen
25. in ghebroken was twelck hemluiden genoegh
26. gheconsenteert is geweest Soe dat nae
27. volgende dien die voorscreven supplianten ghetrocken zijn
28. geweest opten voorscreven dijck omme den voorscreven wael
29. te beslaen ende te repareren ende dat die dijckers
30. ende arbeijders hoorende ende werck halen souden
31. ten naesten lande ende ten minsten quetse tot
32. taxatie ende schieringhe die tselve lant sculdich
33. waeren taxeren ende te schieren Ende hoe wel
34. jan van scaghen met oerber woutersz sijnen
35. voecht nijet sculdich en waren den dijckers
36. ende arbeijders te beletten den voorscreven nijeuwen
37. dijck te slaen ende te maicken ende hoer werc
38. te halen ten naesten landen ende te minste quetse
39. des nochtans nijet jegenstaende soe heeft belieft
40. den voorscreven jan van scaghen ende oerber sijnen
41. voecht den voorscreven dijckers ende arbeijders te
42. beletten ende te interdiceren enijghe aerde te mogen
43. halen omme den voorscreven dijck te slaen voor die
44. voorscreven waert dan tot sijnen ende zijne scepenen taxatie

45. ende dat meer ende argher is heeft den voorscreven

fol. 43v

46. arbeijders ende dijckers achterlatende den voorscreven
47. supplianten te betrecken voor zijnen scepenen van
48. burchoern hoewel nochtans datmen naden
49. constume ende usantie van dese lande geen arbeijders
50. ofte dijckers betrecken noch verdaghen en mach
51. vant taertwerck datse halen tot reparatie
52. van haren werck ende dijcken mer datmen sculdich
53. is te procederen opten waersluijden die tvoorscreven
54. werck besteet hebben ende heeft die voorscreven jan
55. van scaghen met oerber woutersz zijnen voecht
56. voordien voorscreven scepenen van burchoern voor elck
57. gers lants hem of ghedolven den voorscreven dijckers
58. ende arbeijders gheeijst vijftich nobelen / Daer
59. tegens die voorscreven arbeijders ende dijckers hem
60. defendeerden seggende datse nijet dan arbeijders
61. ende dijckers waeren ende nijet sculdich en waren
62. te antwoorden ende dat oock tusschen den selve
63. supplianten ende jan van scaghen questie hangende
64. was ghenoech vander selver saicken alhier
65. voor desen hoven Daer inne soe verre gheprocedeert
66. is geweest dat die voorscreven scepenen van burchorn
67. geseijt hebben gehadt dat elcke partije soude
68. nemen drie mannen alder naest ghelant wesende
69. omme partijen te veraccorderen indien zij mochten
70. ofte anders die saicke mitten voorscreven partijen remitteren
71. alhier voer desen hove Ende hoe wel die voorscreven
72. mannen partijen nijet en hebben connen veraccorderen
73. ende dat oock zij supplianten nijet gheroepen noch
74. gehoort en zijn geweest Soe hebben nochtans
75. die voorscreven ghecoren mannen bij vonnisse van scepenen
76. gheseijt dat die voorscreven dijckers ende arbeijders be-
77. talen souden van elcken gerss lants vijftien

fol. 44r

78. nobelen twelck belopen soude vijftich no-
79. belen van elcken marge ende naevolgende welcke
80. vonnisse soe heeft die voorscreven jan van scaghen
81. met sijnen voecht van stonden an gelt ofte pant
82. gheeijst ende daer van oock begeert vonnisse
83. twelck zij van stonden aen ghewesen hebben
84. ghehadt achtervolgende twelcke soe heeft die
85. voorscreven jan van scaghen ghepandt anden voorscreven
86. dijckers ende arbeijders clederen die sij hadden
87. soe dat alle die voorscreven dijckers wech gelopen
88. zijn vuijten voorscreven werck Ende heeft die voorscreven
89. jan van scaghen alleen gheapprehendeert (= gevangen genomen) enen
90. dijcker ghenoeemt comen claes oudt wesende

91. tsestich jaren of daer omtrent den welcken hij
92. in vangenisse houdende is in een zekeren huijskijn
93. staende buijten tsdijcx soe dat te verduchten is
94. dat die voorscreven arme oude man mits desen onweder
95. ende storm nu zijnde verdronckende verdroncken ende
96. vergaen is soe dat gheen arbeijders noch dijckers
97. aldaer meer sullen comen willen dijcken ende arbeijden
98. Soe dattet ghescepen is dat die voorscreven wael
99. onbedijct sal moeten bliven ende tvoorscreven lant sal
100. sal moeten rieden ende drivende Twelck den
101. selven supplianten ende allen den inghelanden comt
102. ende redonderen sal tot irrepabelen scade indien
103. hemluiden hier inne nijet voorsien en worden
104. Alsoe zij seggen ons oetmoedelicken biddende
105. omme onsen behoorlicken provisien van justicie
106. Soe ist dat wij u ontbieden ende bevelen
107. daer toe committerende mits desen dat ghij terstont
108. trect tot versoucke vanden voorscreven supplianten
109. anden persone vanden voorscreven jan van scaghen ende
110. zijnen voecht oerber woutersz mitsgaders schout

fol. 44v

111. ende scepenen van burchorn of tot huerluidjer
112. woensteden ende hemluiden vanweghen ons
113. voorscreven ghenadichsten heeren indien u blijck vanden
114. permissen boven verclaert soe veel des noot zij
115. zeer scarpelicken ende op zekere grote peijnen
116. tegens zijnen genaden te verbueren gebiet
117. ende beveelt dat zijluiden den voorscreven comen
118. claes ghevangen costeloos ende scadeloos
119. ontslaen vanden voorscreven vanghenisse ende hem
120. wachten van gelijcken meer te doen Ende in
121. cas van opposicie die voorscreven peijne ende beveel
122. stadthoudende dachvaert den opposant ofte
123. opposanten te comen ende te wesen voor ons alhier
124. inden hage omme te seggen die redenen van
125. huerluidjer opposicie Ende voorts omme an te
126. comen hooren alsulcken eijsch ende conclusie als
127. die voorscreven supplianten mitsgaders den procureur
128. generael bij manieren van attemptaten op hem
129. doen ende nemen sal willen die contrarie
130. daer van te sustineren ende voorts inde sake te
131. procederen als behooren sal ons certificerende
132. wes ghij hier inne gedaen sult hebben ende u
133. wedervaren sal wesen Gegeven inden hage
134. onder tsignet hier an gehangen opten xv^{en} dach
135. van novembri int jaer ons heren vijftienhondert
136. ende neghen Bij mijnen heeren den stadthouder
137. ende raide van hollandt zeelant ende vrieslant
138. gheteijckent waetselaer Ondergescrevenen
139. Gecollationeert ende accordeert tegens den

15 november 1509

140. principael bij mij rutger diricxsz de veer ex-
141. ploictier vanden hove voorscreven ende den dach sal
142. dienen den neghentiensten van novembri goets *19 november*
143. tijts voer middach Ondergheteijckent R D de Veer

Copie

1. Soe ben ick rutger diricxsz de veer exploitier
2. van desen hove ghetoghen den xv^{en} dach van
3. novembri anno xv^c neghen tot versoucke gereijst
4. ben van die van scagher cogge ende nijedorp coggen
5. ende tot hueren versoucke gereijst bin anden
6. personen van jan van scaghen ende orbor woutersz
7. zijnen voocht ende hebbe hemluiden van wegen
8. ons alder ghenadichsten heren zeer scarpelick bevel
9. gedaen op een peijne van twee hondert gouden
10. guldens tegens zjnre ghenadichsten te verbueren dat
11. zijluiden die voorscreven comen claes ghevanghen
12. costeloos ende scadeloos ontslaen vande vangenis
13. ende hem wachten van gelijcken meer te doen
14. op welck bevel zijluiden mij ter antwoort
15. gaven Wij obedieren mits de presentacie vanden
16. arbiters betalende dat vuytghesproken is ende
17. seijden wij willen den eijssche ende conclusie
18. hoeren die de supplianten ende den procureur
19. generael bij manieren van attemptaten op hem
20. doen ende nemens sal willen die contrarie
21. daer van te sustineren ende voorts inden sake
22. te procederen alst behoeren sal ende overmits
23. hoerluider opposicie soe hebbe ick hemluiden
24. dach betelijckent voor u mijn heren den xix^{en}
25. dach in novembri goets tijts voor middaghe
26. vermogende heren tguntdat voorscreven is certificere
27. ick etc. R. Ondergheteijckent R D de Veer

19 november (1509)

Copie

1. Opten dach van huijden soe compareerden voordē
2. hove van hollandt dirick jansz als substituijt
3. van kaerl grenier als procureur vanden warscappen
4. van scagher cogge ende anthonis jansz als procureur
5. vanden warscappen van nijendorp cogge vuijt
6. den name vanden ghemenen ingelanden inde
7. voorscreven cogge ende meester hendrick claes als
8. procureur vanden here van scaghen met hemluiden
9. ghenoecht ende deden bij monde van hoeren
10. advocaet proponerende ende seggende hoe dat opte
11. xxvj^{en} dach van Septembri lestleden alsoe
12. grooten storm ende tempeesten geweest heeft
13. dat die ingeseten ende alle die ganse gemeente
14. van schager cogge ende nijendorp cogge geweest
15. zijn opten souden zeedijck een ijgelijck in zijn
16. quartier omme dat soute water vuijt te keren
17. nae hoere vermoghen als zij sonder twijvel
18. bijden hulpe goods gedaen souden hebben mair
19. overmits dat jan van scaghen here van burchorn
20. mitter daet ende sonder recht door ghedolven
21. hadde den ouden zeedijck bij scaghen off
22. tusschen scagen ende sinte maertens ende een sluijsken
23. daer inne geleijt omme doer te visschen gelijck
24. hij oock dicwils ende over lange gedaen heeft
25. hoe wel hij geen recht daer toe en hadde gemerct
26. dat die voorscreven visscherie toebehoorde den
27. eijsschers alsoe sij die selve hebben in enen
28. eeuwighen pacht ende met den voorscreven jan van
29. scaghen soe is tvoorscreven sluijsken god betert vuijt
30. gheborsten bij machte vanden watere om dat
31. gat van desen jare noch mede daer inne ghedolven
32. is geweest ende heeft tsoute water van beneden
33. ende van onderen op daer alsoe vreselijcken doer

26 september l.l.

fol. 46r

34. gelopen datter gheen hope en was omme tselve
35. te dammen Alsoe datter inne gebroken is
36. een lange diepe wael lang wesende xxij of
37. xxiiij roeden ende vijf of ses vamen diep soe dat
38. tsoute water dat gehele lant bevløeijt heeft
39. twelck noijt geschiet en is geweest zedert den
40. tijt van lxxxvij jaeren ende sijn mits dien die koeijen (88 jaar geleden = 1421)
41. vanden eijsschers int water ghestaen ende omdat
42. enijghe van hemluiden gheen ander lant en
43. hadden die selve op te setten noch oock om
44. putten te delven soe zijn enijghe van denselven

45. koeijen ghestorven vanden voorscreven souden watere Ende
46. andere hoeren hoij onder ghevloijt ende bedorven also
47. datter is geweest groote drucke ellende ende
48. armoede onder ghemeen volck aldaer waer omme
49. die voorscreven eijsschers clachtich ghecomen sijn anden
50. voorscreven hove ende hebben verworven zekere brieve
51. van mandamente vuijt crachte van den welcken
52. die voorscreven jan van scaghen voordien voorscreven hove
53. ghedachvaert is geweest daer van den dach bij
54. contumatie op huijden dienende is Concludeerden
55. die voorscreven kaerl / anthonis / ende mr henrick elcx
56. inden name als boven dat bijden voorscreven hove de
57. voorscreven jan van scaghen ghecondempneert sal wesen
58. in allen den scaden ende interesten die die
59. voorscreven eijsschers ter cause vanden voorscreven inbreken
60. ghehadt ende geleden hem bedragende ter somme
61. toe van acht duijsent gouden enckel koervorster
62. guldens behouden juste moderatie vanden voorscreven
63. hove ende voort dat die voorscreven jan betalen sal alle
64. die costen die geleijt sullen wesen omme den
65. voorscreven dijck weder omme te maicken ende te doen stellen
66. in zijnen eersten staet ende voert hem te wachten

fol. 46v

67. ende te verdraghen enijghe sluijse te stellen inden voorscreven
68. dijck buijten ende boven den ouden harcoemen ofte
69. ten minsten buijten consent ende goetduncken vanden
70. eijsschers ende sulcke sluijsen als daer inne wesen
71. sullen nijet meer te bevisschen maer den eijsschers
72. daer mede te laeten bewaerden als mit tgunt
73. dat zij gehuijert ende in ewighen pachte hebben
74. ende voort den selven eijsschers te restitueren ende
75. weder te keeren alle die vruchten nutsappen ende
76. profijten die de voorscreven jan van scaghen ter cause
77. vanden voorscreven visscherien ontfangen heeft ende die
78. zij eijsschers daer van hadden mogen ontfanghen
79. maickende eijsch van costen Omme op welcken
80. eijsch tantwoorden heeft christiaan cruijff als procureur
81. vanden gedaechden dach ghenomen te viij^{en} dagen
82. Aldus gedaen inden hage opten viij^{en} dach in
83. novembri anno xv^c ende neghen Bij meesters
84. Jacob ruijsch Jan boudinsz florijs oom van wijngaerden
85. Jansz floris van wijngerden florijsz ende
86. gerijet vanden mije Raitsluijden van hollandt
87. mij jegenwoordich Ondergheteijckent J Beauvoir
88. Ondergescreven Gecollationeert jegens sijn
89. originael ende accordeert bij mij Ondergheteijckent
90. J Wijndrecht

8 november 1509

Copie

1. Opten dach van huijden soe compareerden
2. voor den hove van hollant anthonis jansz als
3. procureur van die nijendorp cogge inden name vanden
4. ingelanden aldaer ende die van winckel dirck
5. jansz als substituijt van kaerl gremer als
6. procureur waerscappen van scagher cogge inden name
7. vanden ingelanden aldaer ende meester heijnrick
8. claesz als procureur vanden here van scaghen
9. voor zijn interest mit hemluijden ghenoecht ende
10. deden bij monde van hoeren advocaet proponerende
11. ende seggen hoe dat die voorscreven eijsschers opten
12. xxvj^{en} dach van Septembri lestleden opten ouden
13. zeedijck van scaghen wesende elcx in zijn
14. quartiere omme den selven te beschermen of sinte
15. martijns dat daer buijten an lach bij fortse
16. vanden watere ende grooten storm inne ghebroucken
17. is mits welck tsoute water anden voorscreven ouden
18. dijck van scaghen ghecome is geweest mit
19. alsulcken crachte dattet inne een sluijse in-
20. gebroken is doer den selven ouden zeedijck ende
21. heeft aldaer een soe grooten langhen ende diepen
22. waele gemaict dattet nijet moghelijcken en
23. is den selven ouden dijck wederomme te
24. repareren ende opten ouden bodem ende brancte (?) te
25. leggen maer was noot enen elleboochte te leggen
26. in ende opt voorscreven lant van burchorn Ende hoe
27. wel jan van scaghen ende orber woutersz hem
28. seggende sijn voocht wel sculdich hadde geweest
29. te henghen ende te ghedooghen den voorscreven elleboog
30. op ende in burchorn geleijt te worden ende voer
31. soe veel als hem bij dien ofhandich ende ontbruijct
32. gehadt soude worden tontfanghen dat advenant
33. van vijf nobelen voor elcke gers lants navolgende
34. dordonnantie vanden dijckgrave ende heemraden

fol. 47v

35. vanden voorscreven coggen ende dat deijsschers zekeren
36. ghereetscap hadden doen maicken van sparren
37. masten ende anders te besteecken omme den voorscreven
38. ellenbooch te maicken Des nijet jegenstaende
39. soe en hebben sij tselfde nijet willen gehengen
40. noch ghedooghen ijmmers dat arger is hebben den
41. eijsschers verboden op lijf ende goet hoere handen
42. daer off te houden ende tlant van denselven
43. jan van scaghen noch aerde nijet te roeren hoe
44. wel nochtans zij eijsschers hem presenteerden

45. duechdelicken te betaelen alle tlant dat zij
46. hem of delven souden als dat ghewoentelicken
47. was off bijden voorscreven hove waeromme zij eijsschers
48. clachtich ghecomen sijn geweest ende hebben verworven
49. zekere openen brieven van mandamente vuijt
50. crachte vanden welcken den voorscreven jan van
51. scaghen op een peijne van hondert marck silvers
52. tegens onsen ghenaden here te verbueren bevolen
53. is geweest dat hij ghedooghen soude dat zij
54. eijsschers hoeren dijck vuijt sijn lant maicken
55. souden mits hem vernugende ende betalende inden manieren
56. voorscreven van welcken bevelen die voorscreven jan van
57. scaghen gheobediert heeft Ende al ist soe dat die
58. voorscreven jan van scaghen ende orber sijnen voocht niet
59. sculdich en waeren noch en behoorden ijte te
60. doen ofte te attempteren boven ende tegens die
61. voorscreven bevelen des nijet jegenstaende het
62. heeft den voorscreven jan ende oerber sijnen voocht
63. belieft den dijckers staende int wercke vanden
64. voorscreven ellebooch te molesteren te causeren
65. ende an te spreecken voor sijn selfs volck ende
66. scepenen van burchorn aldaer hij selfs here
67. is hemluiden eijsschende grote somme van penninghen

fol. 48r

68. ter cause vant voorscreven lant dat hem off ghedolven
69. worde Daer tegens die voorscreven dijckers
70. ende arbeijders hem zelven ghedefendeert hebben
71. bij zekere exceptien sonder enichsins te litis -
72. contesteren ofte peremptoorlicken te antwoorden
73. ende is eijntelijcken soe verre gheprocedeert dat
74. dat die voorscreven scepenen den partijen ghewijst
75. hebben an zekere goede mannen om hemluiden
76. te verlijckenen van huere geschillen indien zij
77. mochten ende indien sij nijet en mochten soe ren-
78. voijeerden den selve scepenen den voorscreven partijen
79. voor den voorscreven hove omme verlijckent te worden
80. het is nu soedat enijghe mannen tusschen
81. partijen ghesproken hebben die favoriserende den
82. voorscreven jan van scaghen hem toegeseijt hebben
83. voer elcke gers lants vijftien nobelen mit welcke
84. toe seggen die eijsschers nijet te vreden en waren
85. ende hoe wel nae rechte op sulcken seggen gheen
86. executie en valt des nijet jegenstaende het
87. heeft belieft den voorscreven jan van scaghen ende
88. oerber sijnen voocht den voorscreven dijckers ende
89. arbeijders in hoere werck staende te panden ende
90. hemluiden te willen vangen omme betalinge
91. te krijghen vanden voorscreven xv nobelen voer
92. elcke gers twelck ansiende die selve dijckers
93. ende arbeijders sijn vuijt hoere werck gelopen

94. sonder een coman claes die een oudt man is
95. van lx jaren ende die soe haestelicken nijet wech
96. loopen en mochte maer is bijden voorscreven jan
97. van scaghen ende oerber woutersz gheapprehendeert
98. ende ghevangen geleijt buijten sdijcx in een cleijn
99. boijken in perickel ende vrese van zijnen lijve
100. twelck ijmmers alsoe nijet en behoert angesien
101. datter na rechte noch gheen executie en
102. valt Ende dat oock naden ghewoonte vanden

fol. 48v

103. lande nijemant dijcker off arbeijder of andere
104. warscap vuijt sijn werck ghenomen noch
105. beletten en mach werden in wenden noch in
106. keren ende blijft mitsdien den voorscreven ellebooch
107. liggen onvolmaect mits datter nijemant op
108. comen en darff noch int werck treden tot grote
109. scade perijckel ende last vanden voorscreven eijsschers
110. ende tgehele lant aldaer ware omme die voorscreven
111. eijsschers clachtich ghecomen sijn anden voorscreven hove
112. ende hebben verworven mandament vuijt crachte
113. vanden welcke die voorscreven jan van scaghen
114. ende oerber zijn voecht ghedachvaert sijn soe
115. wel tegens den eijsschers als den procureur generael
116. opte attemptaten concluderende die voorscreven
117. eijsschers dat tgundt dat voorscreven is vanden voorscreven
118. xv nobelen voor elcke gers mit al datter na
119. ghevolcht is verclaert sal wesen attemptaten
120. ende als zulck off ende te nijete gedaen oft ten
121. minsten dat tselfde verclaert sal wesen negheen
122. ende van onwaerden ende dat die voorscreven jan ende
123. oerber ghecondempneert sullen wesen te gehenghen
124. ende ghedooghen dat zij eijsschers den voorscreven
125. ellenbooch leggen ende volmaicken sullen in ende
126. opt lant van den voorscreven jan van scaghen ende hem
127. wachten van nu voirt an enich hinder ofte
128. belet daer inne te doen ofte te doen doen wel
129. verstaende dat soe wanneer den selven ellenbooch
130. gemaict ende volmaict sal wesen ende datmen sal
131. moghen weten hoe veel lants zij eijsschers van
132. ende vuijt den landen vanden voorscreven jan van scaghen
133. ghedolven sullen hebben zij hem alsdan ende nijet
134. eer betalen sullen dat advenant van vijf nobelen

fol. 49r

135. van elck gars ende wel verstaende oock dat
136. tselfde betaelt wesen sal sonder prejuditie van
137. hoere actie die zij gheintenteert hebben tegen
138. den selven jan van scaghen voert voer scade
139. ende interest Ende dat die selven jan ende orber

140. oock ghecondempneert sullen den voorscreven coman
141. claes costeloos ende rasteloes tontslaen vanden
142. voorscreven vanghenissen bij provisien ende op cautie
143. van tghewijsde vanden voorscreven hove te volcomen
144. ende dat opt ghelijcke cautie hem gheinterdiceert
145. sal wesen hangende dese processe ijemant meer
146. te vanghen maickende eijsch van costen Tegens
147. welcken eijsch christiaen cruijf als procureur vanden
148. voorscreven jan van scaghen antwoorde ende seijde
149. dat hij ontkende enijghe attemptaten gedaen
150. te hebben maer heeft die bevelen hem gedaen
151. gheobediert ende alleenlick gheprocedeert nae
152. volgende die vuijtspraecke gedaen bij goeden
153. mannen bijden voorscreven partijen ghecozen daer
154. bij hem toeghewesen is van elcke gers lant xv
155. nobelen dat hij wael heeft moghen doen nae
156. rechte vanden lande aldaer ende achtervolgende
157. die voorscreven vuijtspraicke om zijn penninghen te hebben
158. sonder oock dat hij den voorscreven coman claes
159. ghevanghen of belet gedaen heeft den dijckers
160. als d'eijsschers seggende sijn Ontkennende
161. voert die feijten vanden eijsschers ende conclu-
162. deerde ten fijne van absolutie ende costen Tegens
163. welcke antwoorde die voorscreven eijsschers
164. replicateerde Ontkennende enijghe submissie
165. ende vuijtspraicke geschiet te wesen daer op
166. enijghe executie geschien mochte ende persevererende
167. bij hoeren eijsch ende die conclusien aldaer genomen

fol. 49v

168. Ende die voorscreven jan van scaghen dupleceerde
169. seggende dat hij sculdich was betalinghe te
170. hebben vanden voorscreven landen naevolgende die
171. voorscreven vuijtspraicke ijmmers bij provisie na
172. grootheijt ende navenant vanden selven zijne
173. landen teijnden maet teijnden gelt met meer
174. redene ende allegatie bij elcx vanden voorscreven
175. partijen gheallegeert ende voortgesteld Al
176. gehoert heeft tvoorscreven hoff verclaert ende
177. gheappointeert dat die voorscreven coman claes
178. costeloos ende scadeloes ontslagen sal sijn vuijten
179. voorscreven vanghenisse ofte arreste naevolgende
180. die dispositie vanden impetranten vanden
181. eijsschers Ende doet off ende te nijete tselve
182. hoff alle proceduren an beijden zijden gedaen
183. tot burchorn voorscreven of tot scaghen verclarende
184. voert dat die voorscreven partijen sullen procederen
185. voordien voorscreven hove angaende die taxatie vanden
186. voorscreven gerssen lants elcx soe huere goeden
187. raet gedraghen sal ende interdiceert tvoorscreven
188. hoff den voorscreven jan van scaghen enijge belet

189. te doen den arbeijders ende dijckers inde
190. voorscreven dijckage ende angaende die provisien
191. bij jan van scaghen gheeijst sullen die voorscreven
192. partijen compareren naden middage voor mrs.
193. jan bouwensz ende florijs van weijngaerden
194. jansz omme hemluiden te hoeren ende te
195. appoincteren off hueren rappoert te doen ende
196. dat behoert sal thof daer op appoincteren
197. dat recht is Aldus gedaen inden hage
198. opten xix^{en} dach in Novembri anno xv^c ende neghen *19 november 1509*

fol. 50r

199. Bij meester jan bouwensz florijs oom van
200. wijngaerden jansz gerijt vander mije florijs
201. oom van wijngaerden florisz jan van duvoerde
202. ende abel van couster Raitsluiden van hollant
203. mij jegenwoordich Ondergheteijckent J
204. beauvoir Ondergescreven Gecollationeert
205. jegens zijn originael ende accordeert bij mij
206. Ondergheteijckent j wijndrecht

Copie

1. Optie geschillen wesende voordien hove van
2. hollandt tusschen jan van scaghen an deen zijde
3. ende die warscappen van scaghen ende scager cogge
4. ter andere angaende die provisien heeft tvoorscreven
5. hoff partijen gehoert ende oock gehoert trapoert
6. vanden commissarissen daer voer die voorscreven partijen
7. ghecompareert zijn geweest gheappointeert
8. ende verclaert dat die voorscrevenen van scager cogge
9. ende nijendorper cogge betalen sullen den voorscreven
10. jan van scaghen van elcke gerssen lants die
11. hem off ghedolven zijn of sullen worden inden
12. dijckaedge aldaer die somme van elftalf nobelen
13. tot xl stuyvers de nobel ghereeckent surcherende
14. executien van desen totter tijt toe dat lant
15. aldaer gheverscht is ende dit al bij provisie
16. ende sonder prejuditie van ijemants recht
17. Aldus gedaen inde hage opten xij^{en} dach
18. in Decembri ao xv^c ende neghen Bij mijnen

12 december 1509

fol. 50v

19. heren den stedehouder generael meesters jacob
20. ruijsch jan boudinsz florijs oem van wijngaerden
21. jansz gerijt vander mije jan van duvenvoorde
22. abel van colster ende jacob goudt raitsluijden
23. van hollant mij jegenwoordich Ondergheteijckent
24. J Beauvoir

Copie

1. Die grave van egmont here tot baer etc stadthouder
2. generael ende anders die raide des keijsers ende hartoghe
3. kaerl onse erfachtichen heere eertshertoghe van
4. oostenrijck hartoge van bourgongen prince van
5. spangen Gestelt ten saken van huere ghenaden
6. landen van hollant zeelant ende vrieslant Den
7. eersten ghezwoeren bode exploictier vander camere
8. vanden raide in hollant hier op versocht Saluijt
9. Wij ontbieden ende bevelen u dat ghij trect tot
10. versoucke van jan van scaghen onse appointementen
11. van date den xij^{en} dach van dese jegenwoordichen
12. maent hier aen gehecht van weggen ons voorscreven
13. ghenaden here bij u roupende den officier vander
14. plecke oft van noode zij ter executie legget nae
15. huere vormen ende inhouden realicken ende bij feijten
16. soe dat behoert in soe verre die executabel is
17. ende executie behoeft daer van nemende uwen
18. behoorlijcken sallaris van twelcke te doen wij
19. u gheven volcomen macht ende speciael beveil

fol. 51r

20. Ontbieden daerom ende bevelen allen officiele
21. justicieren dienaren ende ondersaeten dat zij u in dit
22. doende doen alle hulp assisen ende bistant sonder
23. des te laeten in enijgher wijs op alle tgundt dat
24. zij den thoern van ons alder ghenadichsten heren
25. duchtende sijn ende daer tegens verbueren moghen
26. Gegeven inden hage onder tsignet datmen noch ter
27. tijt useert ende ghebruijct hier an gehangen opten
28. xvij^{en} dach van December int jaer ons heeren
29. duijsent vijf hondert ende neghen Bij mijn heeren
30. den stedehouder ende raide van hollant zeelant
31. ende vrieslant Ondergheteijckent j beauvoir
32. Ondergescreven Gecollationeert sijn dese voorscreven
33. copien vanden appointementen ende dexecutie jegens
34. hoeren principalen ende accorderen Bij mij Onder-
35. gheteijckent J Wijndrecht

17 december 1509

Copie

1. Opten dach van huijden compareerden voordien
2. hove van hollant christiaen chruif als procureur
3. van jan van scaghen cum socijs ende dede mij monde van
4. zijnen advocaet alleer hij antwoert opten eijsch
5. van die warscappen van scager cogge ende
6. nijedorp cogge mitten here van scaghen mit hem
7. ghenoucht Eerst bij maniere van reconventie
8. proponeren ende seggen hoe dat wijlen
9. hartoghe philips van bourgongen als grave van
10. hollant gegeven heeft wijlen heeren willem van
11. scagen vader van jan van scaghen dat nijeulant

fol. 51v

12. van burchorn streckende van sinte martens etc.
13. mit alle heerlicheden jurisdictien hooghe laaghe
14. middele ende oock mede den ouden etdijck daer dit
15. landekijn buijten gelegen is omme zijnen willen
16. daer mede te doen ende oock bevolen den genen
17. die onder den ouden dijcken die nieuwen dijck
18. te onderhouden inder manieren van hoochte brete
19. gelijk zij den ouden dijck onderhouden hebben
20. Ende alsulcken behoert bescout te worden bij
21. dijckgraeff ende warscappen van gheestmanambocht
22. ende scager cogge alsoe hooch ende brete als
23. hoeren dijck is an beijden eenden Alsoe den
24. ouden dijck mitten nieuwen dijck beschermt
25. is ende beter te onderhouden is dan den ouden dijck
26. als die bleef den zeedijck overmits dat den
27. ouden mere dijck heeft ende dattet water in
28. die ham twelck is burchorn den ouden dijck zeer
29. lastich wesen soude dan hij is den nieuwen dijck
30. indien hij onderhouden worde inden qualiteijt als
31. hij behoerde ende in hoochte ende breete gelijk den
32. ouden dijck gehouden plach te zijn Ende hoe wel
33. die eijsschers sculdich hadden geweest den voorscreven
34. nieuwen dijck te maicken ofte te doen maken in
35. hoochte breete ende anders als zij den ouden dijck
36. pleghen te maken soe zijn zij dies altijt onwillich
37. ende in gebreke geweest wat vervolcht hij jan
38. van scaghen cum socijs daeromme gedaen heeft
39. het zij mit rechte ende buijten rechte soe dat duer
40. gebreke van den eijsschers dat den ouden dijck
41. nijet onderhouden was in hoochte ende breete
42. als behoerde ende wel vier of vijf voeten lagher
43. was ende acht ofte thien voeten smaelder dan
44. den ouden etdijck ofte den zeedijck an beijden eenden

fol. 52r

45. an coemt ende bij die gebreecke van laechte ende
46. smaelte voorscreven den nijeuwen dijck van burchorn
47. overghevloeijt is ende alle die kercken huijsen coern
48. huijsraet brieven ende andere wech ghevloeijt ofte
49. ghespuelt ende die menschen tot xxvij-en toe in
50. ghetale ende wel over die iij^c beesten verdroncken
51. ende al duer ghebreke ofte toe doen vanden eijsschers
52. ende dat meer is hebben naden invloeijen den
53. verwerers sluijs doen stoppen dat hij nocte
54. zijnen ondersaten molen nijet gaen ende moghen omme
55. tsoute water quijt te worden Concludeerde
56. mitsdien die voorscreven chruijf inden name als
57. boven dat die eijsschers bij maniere van reconventie
58. ghecondempneert sullen zijn den voorscreven zeedijck
59. van burchorn overgevloeijt te repareren ende
60. te maicken in hoochten ende breeten gelijk zij den
61. ouden zeedijck pleghen te doen ende den zeedijck an
62. beijden eenden ancomt ende voorts repareren die
63. kercken huijsen schuijren koern beesten ende anders
64. in sulcken schijn als die waeren voert overvloeijen
65. ende oock hemluiden gedaechden weder te doen al
66. sulcken huijsraet coern beesten ende anders als zij
67. hadden ofte betalen die estimacie van dien ende die
68. kercke wederomme te repareren mit sulcken
69. ornamenten kelcken als die voert overvloeijen
70. was ende oock te doteren mit sulcken renten ende
71. landen ende stijchten inde kercke van burchorn
72. voer elcke mensche die daer verdroncken is te
73. weeten tot zeven ende twintich toe een eeuwighe
74. misse ter weecken tot lavenisse der sielen vanden
75. verdroncken menschen ende voorts voer anderen scaden
76. ende interesten dat hoere lant nu sout gheworden
77. is ende gheen vruchten draghen sal ende anders in die

fol. 52v

78. somme van xij duijsent philips guldens behoudelijck
79. u mijn heeren juste moderatie ende alsoemen hier
80. optie staende voet wil doen blijcken want recht
81. dat dese eijsschers sculdich sijn den nijeuwen
82. dijck te onderhouden ende maicken in hoochte ende
83. breete gelijk zij den ouden dijck pleghen te doen
84. voer tbedijcken van dat nijeuwe lant ende dat
85. die veel beter te maicken ende onderhouden is dan
86. den ouden dijck die zeer vergaen is overmits
87. outheijt ende vallinghe ende anders is datter noijt
88. in xl jaren schou op gehouden is dat zij
89. eijsschers van stonden an int werck treden sullen
90. omme den voorscreven nijeuwen dijck te maicken ende

91. die kercke ende huijsen te repareren ende oock hem
92. te laeten gebruijcken sijn watermolen ende
93. waterganck vanden sluijsen navolgende zijn
94. recht ende possessie van dien Ende omme nu
95. tantwoorden opten eijsch vanden eijsschers soe
96. ontkende die voorscreven chruijf dat sij eijsschers
97. geweest zijn elcx in hoere quartiere opten zee-
98. dijck als sij behoeren ende men salt alsoe nijet
99. bevijnden noch oock opten etdijck maer zijluijden
100. siende den voorscreven verwerer inden lasten omme
101. te verdrincken ende wetene dat mitsdien den
102. etdijck nijet houbaer en was hebben hoeren beesten
103. ende anders gebrocht ende wech ghedreven sonder
104. weer te doen als zij behoorden Ontkennende
105. insgelijcx die voorscreven verwerer dat hij mitter
106. daet ende sonder recht geleijt heeft een sluijs inden
107. ouden etdijck omme daer duer te visschen maer
108. ter contrarie vandien seijt die voorscreven chruijf inden
109. naem als boven dat den etdijck hem toebehoert

fol. 53r

110. mit sijn ingelanden ende heeft oock recht duer
111. den voorscreven dijck te wateren te weeten voors
112. water te ontfangen ende sijn water daer duer te
113. loosen alsoe daer gheen varschen putten ofte
114. wateren en sijn voor die menschen ofte beesten
115. twelck hij nijet doen en mach sonder sluijsen
116. ende off hij duer die sluijs en zijn zijde van dien dijck
117. ghevischt heeft dat mach hij oock doen want
118. alle visscharien ende andere profijten van
119. burchorn hoeren hem vrij toe sonder ijemants
120. wederseggen ende mitsdien mitter daet ende sonder
121. recht nijet gedaen en heeft ende angaende dat
122. die eijsschers vanden here van scaghen in erff-
123. pachte souden hebben die visscherie van scager
124. cogge dies gedraecht hem die verwerer an die
125. waerheijt maer en hebben nijet in erfpachte
126. die visscherien vant nijeulant van burchorn
127. want dat gehele mit allen proffiten ende
128. jurisdictien toe behoert den verwerer Ontkent
129. voort die voorscreven cruijf inden naem als boven dat
130. hij tvoorscreven sluijsken van desen jare geleijt heeft
131. ende noch wel vijf andere sluijskens ofte huelhuis (= duiker)
132. wel xxx jaren daer gelegen hebben Ontkennende
133. insgelijcx dat duer tsluijsken den inbreck vanden
134. wale ende vanden dijck geschiet is want
135. die wale is an hore zijde ende heeft daer
136. wel geweest over die lxxx jaren ende dien
137. ouden etdijck was bij nae duerghebrocken over
138. mits die waele die zij hadden laten vergaen
139. ende van ondere ingegeten die eerdt daer vuijt

140. ghemortelt soe dat bij hoerluyder toedoen geschiet

fol. 53v

141. is soe dat den dijck nijet doorghebroken is
142. duer den verwerers fijlgin Ende dat meer is
143. en haddet tziijken nader hant nijet mede inne
144. ghebroken den dijck soude omtrent Valcken-
145. kooch inne ghebroken hebben ende soude wel
146. drie werff mere scade gehadt hebben nijet
147. te min al die scade indien zij eijsschers enijge
148. sculde toeghecomen overmits dat zij altijd
149. dese naeste twee ofte drie jaren onwillich
150. geweest zijn den zeedijck te maicken ende
151. te repareren in sulcken schijn als zij pleghen
152. den ouden dijck ende gelijk zij sculdich zijn
153. van doen Ontkennende voert dat zij overvloeijt
154. is in sulcken schijn als zij seggen indien dat den
155. nijeuwen zeedijck van burchorn zijn hoochte
156. ende breete gehadt hadde gelijk den ouden
157. etdijck sonder twijfel twater en soude nijet
158. overvloeijt noch inne ghebroken hebben
159. maer seggen die voorscreven verwerers dat den
160. voorscreven ouden dijck wel hondert roeden vant
161. sluijsken inne ghebroken was alleer den
162. voorscreven ouden dijck inbrack bij sluijsken dat
163. bij desen wel blijkt dat ghebreck bij hem nijet
164. en was Ontkende voert alle die andere
165. feijten hem preiutiabel wesende Concludeerde
166. mits dien die voorscreven chruiff inden naem als
167. boven dat hij absolveert vrij ende quijt
168. ghewesen sal zijn vanden eijsch ende peticie
169. bijden voorscreven eijsschers op hem gedaen makende
170. eijsch van costen

fol. 54r (foto 766)

een notitie *(dit betreft een notitie die slecht leesbaar is en veel doorhalingen bevat)*

1. Ende is te noteren dat bij de selve sententie
2. gepresupponeert ware dat als die van Valcoge
3. cum socijs opt morgen negens stuijver(s) ende een
4. halff te gelde hadden die van Ooterleek (?) opt morgen
5. ses gulden mosten dragen
6. Ende dat het jegenwoordich de req^{ten} niet ofte
7. seer weijnig meer (?) uijt gaef
8. ende te gelden hebben als de ge... ens ende
9. dat het different opt hoogste niet boven drie ofte vier stuijvers opt gars bedrage

fol. 55r

Roerende die bode ofte bellichuijs dat jan van scagen heer van burchorn opten ouden hogen droghen eddijck geset hadde hem ende sijnen medijckers toebehoeren daer hij sijn verdrencte goeden in ghebellicht hadde die joost die bastaert mit zijnen rebellen dienaeren ondersaten ende warscippen van scager cogge mit cracht ende ghewellick vanden voorscreven droogen dijk buijten dijc ter neder gheworpen hebben

Eijsch gedaen bij jan van scaghen heer van borchorn op joost die bastaert van borsselen als nu here van scaghen verwerer angaende dat hij dat huijs vanden eddijck mit fortse ende cracht vanden ouden eddijck gheworpen heeft mit sijnen rebellen dienaeren ondersaten ingesetenen ende warscippen van scagen Ende was int jaer xv^c neghen xij dagen in Decembri ende jan van scagen heeft zijnen eijsch gedaen bij cristiaen cruijf procureur opte xvj^{en} dach in januario anno xv^c neghen *(12 december 1509 en 16 januari 1509 (=1510))*
int 57 blat int 58 blat

Eijsch hier of gedaen voordien heren vande raide in hollant bij christiaen cruijf als procureur van jan van scagen heer van burchorn eijsscher jegens Joost die bastaert van bredam opten xvj^{en} dach in januario anno xv^c neghen secundum cursum curie *(16 januari 1509 (=1510))*
int 58 blat

Item ende joost die bastaert verwerer heeft eerst gheantwoort opten eijsch voorscreven opten xvj^{en} dach van Octobri anno xv^c thien *(16 oktober 1510)* Item ende hij eijsscher heeft die acte eerst ontfanghen angaende den verwerer voorscreven opten xvj^{en} dach

fol. 55v

van Februario anno xv^c elff secundum cursum curie *(16 februari 1511 (= 1512))* vuyjten greffiers handen bij orber woutersz
int 60 blat in 65 blat

in de marge: den xxvj^{en} Septembri *(26^{en} september)*
Item int jaer ons heren duijsent vijfhondert ende negen op sinte cipriaendach omtrent seven ende acht uren inde nacht doe brack die zeedijck van borchorn doer ende daer geschiede alte grote jammerlicke scade soe dat die kerck van burchorn mit jan van scagen huijs ende alle andere huijsen braken ende te nijet stroomde ende alle die beesten koeijen paerden varcken scapen verdroncken ende dat noch jammerlicker is daer verdroncken xxviiij personen ghenoeft ,, ,, ,, mit haerluijder kijnderen daer noch vier onghевonden sijn diemen nijet en weet waer die gebleven sijn god wil haer aller sielen ontfermen *(1509 op sinte ciprianusdag = 14 september 1509)*

Item en was warscip van scagen int voorscreven siasker luftes ende louwers aels

30-07-1508 tot 16-10-1510

1. Int jaer xv^c acht xxx dagen in Julio doe *30 juli 1508*
2. claeche die heer van burchorn jan van scagen
3. mit zijn ghemeen ingelanden van burchorn over

4. die waerscippen van scagen te weeten albet
5. albetsz willem ockersz saef olfertsz heem-
6. raden voorscreven inde cogge ende was dach beteyckent
7. inden hage te comen om eijsch te horen bij ellert
8. jansz deurwaerder opten xvij^{en} dach in *18 augustus 1508*
9. augusto anno xv^c acht Item christiaen cruijff

fol. 56r

10. onse procureur inden hage van tghemeen lant van burc-
11. horn dede zijnen eijsch opten waerscippen van
12. scager cogge voornoemt opten xijij^{en} dach in September *18 september 1508*
13. anno xv^c acht Item die van scager cogge hebben
14. eerst gheantwoort voer die waerscippen van
15. scager cogge opten lesten dach van Februario anno *28 februari 1508 (=1509)*
16. xv^c acht secundum cursum curie Item ende int jaer
17. voorscreven doe brack die zeeburch ende liep doe eerst
18. over den souten zeedijck van burchorn mitten
19. souten zee water maer jan van scagen cum socijs
20. ende bueren van sinte maerten ende burchorn stopten
21. die gaten inden zeedijck gebroken waren op
22. dat passe ende die van scagen en wouden daer
23. nijet toe doen maer smachten ende stopten vuijt
24. hoer selfs auctoriteijt mit fortse die sluijse van
25. burchorn die daer bij den hove van hollant bij hoer
26. sententie in geleijt was
27. Int voorscreven Jare van acht Item ende die voornoemde joost
28. die bastaert ende sijnen raidt van scagen die kuer
29. die ghevesticht ende gemaict was bijden dijckgrave
30. heemraden ende warscippen van gheestmarambocht
31. ende die coggen van den ghemeen lande vuijt zijn
32. sijns selfs auctoriteijt ende in presentie vanden dijckgrave
33. ende warscippen van gheestmarambocht ende
34. scagen dijck voerden heere van burchorn mit sijn
35. ingeseten aldaer ende meer andere inden name dat
36. burchorn op dat passe overmits die laechte
37. vanden zeedijck op dat passe mitten souten water
38. overghelopen ware een deel al onder water
39. vanden zee ende dit al bij rade vanden selven joost

fol. 56v

40. mit sijnen raet ende ingeseten van dien om dat
41. zijluijden die huer verlanct hadde ende den zeedijck
42. die tijt nijet gemaict en worde
43. Item ende int jaer daer an volgende opten xxvj^{en} *26 september 1509*
44. dach inde maent van September anno xv^c
45. neghen doe brack die zeedijck van borchorn
46. mitten souten zeewater in ende het verdronck
47. al datter was kercken huijsen menschen beesten

48. omtrent sinte elijsabetten dach op sinte
49. gallen dach inden maent November int jaer
50. xv^c acht

*omtrent Sint Elizabethdag op Sint
Gallendag in november 1508 : 17 november en
16 oktober/23 november*

51. Item omte dupliceren jan van scagen here
52. van burchorn contra joost de bastaert roerende
53. dat joost voorscreven mit zijnen consorten dat bellic
54. huijs van den ouden hoghen droghen dijck off
55. gheworpen heeft opten voorscreven joost zijn ant-
56. woort ende is van date opten xvj^{en} dach in
57. Octobri anno xv^c thien.

16 oktober 1510

fol. 57r 16-12-1509

1. Copie
2. Anden stadthouder ende raide van hollandt etc.
3. thoont ende gheeft oetmoedelick te kennen jan van
4. scaghen heer tot burchorn middelste soen van
5. wijlen heer willem bastaert van hollandt in zijnen
6. tijden ridder ende here van scagher cogge natuer-
7. licke soen van wijlen hartoge aelbrecht van
8. beijeren grave van hollandt etc. hoe dat waer
9. is dat onlancx leden naeden inbreecken vant
10. landekijn van burchorn voorscreven den ghenoept
11. jooste die bastaert van bredam heeft vuijt zijn
12. selfs auctoriteijt doen een generael edict inden
13. kercken van scagher cogge voorscreven hoe dat ene
14. ijghelijcke mit alle zijn gereesschip comen ende
15. wesen souden op Sinte Victors dach lestleden (10 oktober)
16. tot ij (= 2) uren na middage opten ouden etdijck op
17. verbuernissen van huere lijve ende goederen omme
18. aldaer te beslaen die wael tot welcken dage
19. ende ure scout ende scepenen mitten sommighen onder-
20. saeten aldaer ghecomen sijn mitten voorscreven joost
21. sonder dat de dijckgrave ofte enijghe auctoriteijt
22. hadden van hem ende aldaer zijnde mit dat voorscreven
23. volck soe heeft hij wel wetende hoe dat die voornoemde
24. suppliant opten voorscreven ouden etdijcke opgeslagen heeft
25. een boede ofte bellichuijs mit een doer
26. aldaer hij suppliant veel zijn guetgijn inne
27. gebrocht ende andere heijlichdom te weten
28. een stucke van dat heijlich cruijce zijborie ende
29. anders mitsgaders alrehande misschewaide
30. tğundt dat hij wederomme hadden doen visschen
31. mit sijnen anderen goeden brieven boecken ende
32. andere dier gelijcken ende alsoe die selve boede

fol. 57v

33. nijemant te nae off in die weghe en stont
34. ende stont opt hoogste vanden ouden hoghe etdijck
35. toebehoerende den suppliant mit sijne mede dijckers
36. ende heeft die waele laeten staen ende ter stont
37. gheboeden alle die voornoemde schouten scepenen dienaeren
38. ende ondersaeten ende hij selver eerst mitter daet
39. fortselicken ende ghewedelicken die voorscreven bode ende
40. bellichuijs alsoe ter neder doen werpen mit al
41. dat goet dat daer inne was buijten sdijcx ende
42. dit al sonder ordine ende wegghen van rechte twelck
43. doe ter tijt wael waerdich was hondert pont
44. groten ende heeft alsoe onbedijct gelaeten die voorscreven

45. waele aldaer hij tvoorseijde volck op hadde
46. doen daghen openbaerlick in die kercken voorscreven
47. tot groter preiudicie ende achterdele van hem
48. suppliant Bidt ende versouct daeromme zere
49. ootmoedelicken die voornoemde suppliant dat u
50. mijn heeren believen wil te consenteren u appoinc-
51. terende op deze requeste vuijt machte vande welcke
52. die voorscreven joost ghedachvaert zij tegens den
53. voornoemde suppliant ter cause vant delict bij hem
54. gheparpetreert inde manieren voorscreven om an te commen
55. hoeren alsulcken eijsch ende conclusie als die
56. voornoemde suppliant op hem sal willen doen ende
57. nemen ende dat hij insghelijcx mede ghedachvaert
58. sal zijn tegens den procureur generael omme te verant-
59. woorden op tgundt dat voorscreven is Dit doende enz
60. ende stont op dese requeste gescreven al dusdanich
61. appointment als hem volght Bij pieter diricxsz
62. eerste deurwaerder zij gedachvaert joost van
63. borssele here tot scaghen etc te compareren voor
64. ons omme aen te comen horen alsulcken eijsch ende

fol. 58r

65. conclusie als jan van scaghen here tot burchorn
66. ter cause in deze requeste verclaert op hem doen
67. ende nemen sal willen Actum xij^{en} dach Decembris
68. anno xv^c ende neghen Ondergheteijckent p. de
69. waetselaer Ende inde marghe van dezer voorscreven
70. requeste was gehecht een relatie bij pieter
71. diricxsz deurwaerder ondergheteijckent inhoudende
72. als hier nae volght

12 december 1509

73. Navolgende U mijn heeren appointmente hier an
74. gehecht soe heb ick pieter diricxsz deurwaerder
75. opten xvj^{en} dach van december anno xv^c ende neghen
76. tot versoucke van jan van scaghen here tot burc-
77. horn middelste soen van wijlen here willem die
78. bastaert van hollandt in sijn leven here van scagher
79. cogge natuurlijcke soen van wijlen hartoch aelbrecht
80. van beijeren grave van hollandt etc verdachvaert
81. ende dach betiejckent joost van borssele here van
82. scaghen te comen voor U mijne heeren ten eersten
83. rechtdach naestcomende goets tijts voer middach
84. omme an te horen alsulcken eijsch ende conclusie
85. als jan van scaghen here van burchorn ter cause
86. in dese requeste verclaert op hem doen ende
87. nemen sal willen Des t'oorconde mijn hanteijckening
88. hier onder gestelt opten dach ende int jaer voorscreven
89. Ondergheteijckent p. diricxsz ondergescreven
90. Gecollationeert zijn dese voorscreven supplicatie
91. mitter voorscreven relatie daer an gehecht tegen hoeren
92. principalen ende accorderen de verbo ad verbum
93. bij mij ondergheteijckent J. Wijndrecht

16 december 1509

1. Copie
2. Opten dach van huijden soe compareerde
3. voordien hove van hollandt christiaen cruijff als procureur
4. van jan van scaghen ende dede bij monde van zijn
5. advocaet proponeren ende seggen hoe dat waer is
6. dat onlancx leden naden inbreken van 't landeken
7. van burchorn voorscreven een ghenoept joost de bastaert
8. van bredam heeft vuijt sijns selfs auctoriteijt doen
9. doen een generael edict inde kercken van scagher
10. cogge hoe dat ene ijghelijcke met alle zijn
11. ghereetscap commen ende wesen soude op sinte Victors
12. dach lestleden tot ij uren na middaghe opten
13. ouden etdijck op verbuernisse van huere lijven
14. ende goeden omme aldaer te beslaen die waele tot
15. welcken dage ende ure schout ende scepenen mitten
16. sommighen ondersaeten aldaer ghecomen sijn metten
17. voorscreven joost sonder dat de dijkgrave ofte
18. enijghe auctoriteijt hadden van hem ende aldaer zijnde
19. mit dat voorscreven volck Soe heeft hij wel wetende
20. hoe dat die voornoemde eijsscher opten voorscreven ouden
21. etdijck opgeslaghen heeft een boede ofte belich
22. huijs mit een doeren aldaer hij eijsscher heeft
23. sijn goetgen inne ghebercht ende andere heijlichdom
24. te weeten een stucke van dat heijlighe cruijs
25. siborie ende anders mitsgaeders alrehande mis-
26. ghewaeden tgundt dat hij wederomme hadde
27. doen visschen mit sijn andere goeden brieven
28. boecken ende andere diergelijcken ende alsoe die
29. selve boede nijemant te nae off in die wege
30. en stont ende stont op thoochste vanden ouden
31. hoghen etdijck toebehoerende den eijsscher mit
32. zijne mede dijkckers ende heeft die waele laeten
33. staen ende terstont gheboeden alle die voornoemde schout
34. scepenen dienaeren ende ondersaeten ende hij selven

fol. 59r

35. eerst mitter daet fortselicken ende gheweldelicken
36. die voorscreven boede ende bellichuijs alsoe ter neder doen
37. werpen mit al dat guet dat daer in was buijten
38. dijcx ende dit al sonder ordine ende wegghen van rechte
39. twelck doe ter tijt wael wardich was hondert
40. ponden groten ende heeft alsoe onbedijct gelaeten die
41. voorscreven waele aldaer hij tvoorscreven volck op hadde
42. doen daghen openbaerlick in die kercke voorscreven
43. tot grooten preiudicie ende achterdele waeromme
44. hij anden voorscreven hove clachtich ghecomen is ende
45. heeft vercreghen zekere appointement op zijne

46. requeste vuyt crachte vanden welcke joost de
47. bastaert van borsselen here van scaghen ghedachvaert
48. daervan den dach op huijden dienende is
49. Concludeerde daerom die voorscreven christiaen cruijff
50. inden naem als boven dat die ghedaechde ghecondicht
51. sal wesen thuijs te repareren mit alle datter inne
52. was ende behoert suclcx als te voeren was of in
53. hondert ponden groten daer voeren ende voor scade
54. ende interest oock inde somme van hondert ponden
55. groten behouden juste moderatie makende eijsch
56. van costen Omme op welcken eijsch tantwoorden
57. heeft mr heijnrick claeszn als procureur vanden
58. gedaechden dach ghenoomen tvijj^{ste} (ten 8sten) dage aldaer
59. gedaen inden hage opten xv^{en} dach in januario
60. anno xv^c ende neghen secundum cursum curie Bij
61. meesters Jacob ruijsch jan bouwensz florijs
62. oom van wijngaerden jansz gerijt vander mije
63. reijnier de jonghe ende Jacob boudinsz Raetsluijden
64. van hollant mij jegenwoordich Beauvoirs

16 januari 1509 (=1510)

1. Copie
2. Opten dach van huijden soe was inder sacke
3. hangende voordien hove van hollant tusschen die van
4. burchorn bersingherhorn eijsschers ter eender ende
5. die van scaghen verwerers ter andere zijde
6. bijden selven hove verclaert dat partijen compareren
7. sullen voor meesters abel van cousters ende jacob
8. boudinsz als commissarijssen daer toe geordonneert
9. die deselve partijen hoeren ende verenijghen sullende
10. indien zij komen ende indien nijet sullen hueren
11. rapport overbringhen ende tselve behoert sal thof
12. wijsen dat recht is Aldus gedaen inden hage
13. opten xij^{en} dach van Meije anno xv^c ende thien
14. Bij meesters jacob ruijsch florijs oom van wijn
15. gaerden jansz gerijt vander mije jan van duvenaer
16. abel van coustre ende jacob boudinsz raetsluyijden
17. van hollandt mij jegenwoordich ende was onder
18. gescreven m. h. chlaesz

12 mei 1510

fol. 59v 16-10-1510

1. Copie
2. Opten dach van huijden soe compareerde
3. voordien hove van hollandt cornelis sael als procureur
4. van mijn here van scaghen ende dede bij monde
5. van zijnen advocaet opten eijssch bij jan van
6. scaghen op him gedaen excipieren enden seggen dat
7. den dijck daer questie omme is toebehoert die
8. van scaghen ende scager cogge nijedorp
9. cogge ende hueren consorten daer sij hebben leggende

fol. 60r

10. enen ghemenen wech diemen rijden mach mit
11. wagen ende paerden alsoe van d'een plaetse
12. totter andere Soe dat dieselve wech is
13. 't ghemeen profijt ende gherijf die eijsscher
14. heeft hier op ghetimmert die huijsinghe daer
15. questie omme is ende daer mede belet datmen
16. den ghemenen wech nijet ghebruijcken en
17. mochte ghelijcken als men plach van oude har
18. comen waeromme die ingelanden van scager
19. ende nijedorp cogge clachtich gecomen zijn anden
20. heemraden ende warscappen die inspectie
21. ghenomen hebben vander plecken tvoorscreven huijs
22. of ghekuert hebbende ende alsoe die voorscreven
23. eijsschers tvoorscreven huijs nije en heeft willen
24. demoleren ende wech doen nae dat hem
25. tselve bijden voorscreven heemraden en de warscappen
26. bevolen hadde geweest Soe hebben die
27. selve heemraden ende warscappen tselve
28. gedaen demoleren ende wech doen vanden dijck
29. eerst ende al voeren daer vuyt gedaen ende ghe-
30. confirmeert wesende alle tgundt dat voer-
31. derlick was Soe dat die verwerer in dit
32. werck nijet en is te inculperen Ontkennende
33. die verwerers 't ander voorstel ende feijten
34. vanden eijsscher ende concludeerde mits desen die
35. voorscreven cornelis sael inden name als boven dat
36. den eijsscher verclaert sal wesen nijet ontancelick
37. makende eijssch van costen Omme op welcke
38. exceptie te repliceren heeft mr jan van alcaer
39. als procureur vanden voorscreven eijsschers dach genomen
40. te achte dagen Aldus gedaen inden hage opte
41. xv^{en} dach van Octobri anno xv^c ende thiene
42. Bij mijn here den president florijs van wijngaerden

16 oktober 1510

fol. 60v

43. reijnier de jonghe jan van duvenoorde abel
44. van colster ende jacob boudensz raetsluijden van
45. hollant mij tegenwoordich Ondergescreven
46. heijnric claesz ende noch gescreven gecollationeert
47. est pu_s copia cum suo originali et concordat de verbo
48. ad verbum cum es q.. protestor manu mea propria Onder-
49. gheteijckent J Alcmaria *(is een copie naar zijn origineel, dat overeenkomt van woord tot woord, zoals ik getuig, eigenhandig)*

fol. 61r 04-04-1511 (foto 779)

1. copie
2. Wij harke allertsz ende vrederick mathijsz als
3. heemraden van gheestmarambocht sasker luijftisz
4. ende simon heens als heemraden van die cogge
5. van scaghen van die cogge van nijdorp wij
6. certificeren voor die rechte waerheijt hoe dat
7. aldaer ghecomen zijn tat nijwesze ende volckert
8. ariaensz als ghemachticht van jan van scaghen
9. heer van borchorn ende hebben doen voerdaghen
10. opten zouten zeedijck dese personen hier nae gescreven
11. staen als warscappen van dat jaer van neghen
12. inde eersten van scaghen sasker luijftisz lourijs
13. aelsz van winckel coman claes ende arian
14. bourwertsz van nijeuwe nijedorp cornelis
15. claesz ende theus heijnesz van oude nijedorp hendrick
16. jan hendricsz dat sijluijden als warscappen
17. voorscreven kennen of ontkennen souden of sij jan van
18. scaghens huijs vanden ouden etdijck ghekuert
19. hadden doe ter tijt off over ende sijluijden zijn
20. aldaer mit recht toegebracht ende sijluijden hebben
21. gekent bijden eedt die zijluijden den here gedaen
22. hebben int jaer van neghen als gheswoeren
23. warscappen Ende wij kennen als warscappen voorscreven
24. dat jan van scaghen dat huijs opten zeedijck
25. gheset heeft tegens ons danck ende soe heeft mijn here
26. van scaghen dat huijs daer of smact bij consenterinc
27. van ons warscappen voorscreven doe ter tijt wesende
28. ende soe is hij ghenoech warscouwet dat hij dat huijs
29. daer nijet setten soude maer wij en hebben daer
30. nijet of ghekuert voert soe certificeren wij
31. heemraden voorscreven dat boijke simonsz ende reijer
32. pieter claesz als warscappen van barsingerhorn ende als warscappen van haringhehuijsen
33. van die jare van neghen ende sijluijden sijn aldaer
34. mit recht toeggebracht ende sijluijden hebben ghekent
35. bijden eedt die sijluijden den here int jaer van negen

fol. 61v

36. gedaen hadden dat zij luiden jan van scagens huijs
37. voorscreven nijet of ghekuert en hadden vanden dijck
38. in kennisse der waerheijt ende want men van alle
39. rechtvaerdighen saken sculdich sijn ghetuijghenisse
40. te geven des verscocht sijnde ende soe als wij drie
41. heemraden voorscreven selver gheen segel en hebben noch
42. ghebruijcken soe hebben wij ghebeden den eerbaren
43. vrederick mathijsz onse mede heemraet of hij
44. dese onse certificatie over ons wilde beseghelen
45. tweclck dat ick vrederick mathijsz voorscreven om bede
46. willen vanden drie heemraden voorscreven over mij

47. selven als mede heemraet gaerne gedaen hebbe ende
48. hebben mijnen segel hier beneden opt spatium des briefs
49. ghedruct int jaer ons heeren duijsent vijfhondert
50. ende elff opten vierden dach in April Ondergescreven
51. collationata est pns copia cum suo originali et
52. concordat cum ea de verbo ad ver bum quod protestor
53. manu mea propria Ondergheteijckent J. Alcmaria

4 april 1511

inv. nr. 18, fol. 61v 15-10-1509

1. Copia (26 september 1509, 15 oktober 1509)
2. Wij cornelis jansz frerick pietersz ende willem
3. jansz scepenen in borchorn doen condt een ijghelicken
4. als dat opten xxvj^{en} dach van September lestleden *26 september laatstleden (= 1509)*
5. in die groote storme ende onwedere ofgevloijt zijn
6. geweest in borchorn deze huijsen hiernaes gescreven
7. als te weeten ten eersten die kercke gefondeert
8. geweest bij jan van scaghen here van borchorn
9. noch sijn eijghen selfs huijs met sijn schuijere mit

fol. 62r

10. een huijs staende in zijn viercant mit een nuwen
11. boede noch een cleijn huijsken staende anden et-
12. dijck bij sijnen boochgaert noch een huijs staende
13. opt veer daermen vaert nae tooch ende noch
14. vijf huijsen als te weeten thuijs van jan jansz
15. thuijs van cornelis jansz thuijs van die weduwe
16. van thomas cornelisz thuijs van florijs claesz
17. ende thuijs van die weduwe van kopprant daer
18. die voorscreven scaghen jaerlicx ende te eeuwigen dagen
19. op staende hadde zijnen jaerlicxen pachte welcke
20. huijse voorscreven stonden hem tot een onderpandt
21. vuijt welcke vijf huijsen voorscreven dat meerdeel
22. van die menschen al voerdroncken sijn ende daer
23. die voerscreven scaghen nijet an een weet te voerhalen
24. voer zijnen jaerlicxen pachte dan al eintlijcke
25. dat hout ende riet Oeck soe heeft die
26. voorscreven scaghen aldaer gehadt xiiij koeijen hoije
27. mit tsestich voer koerns als te weeten tarwe
28. rogge gharste haver boonen erwijten raep-
29. saet ende mostersaet diergelijcken dat al
30. onghedorst was ende dat riet van die huijsen
31. toe behoeren den voorscreven scagen wael waerdich
32. was anderhalve hondert rijnsche guldens mit dat
33. riet van die voorscreven kercke welcke voorscreven hoije
34. koern scoven riet heeft die voorscreven scagen doen
35. brenghen ende berchgen tsijnen grooten coste anden
36. hooghen eedtdijck op een hooghe hofstede
37. ende elcx bisonder opt zijn gheleijt omme zijn
38. beesten daermede te onderhouden ende hem selven
39. mit zijnen huijsghesin ende mit dat riet te doen zijn
40. profijt Al twelcke voorscreven ende nijet vuijtgesondert
41. heeft belieft gehadt scager cogge ende nijedorp
42. cogge mitsgaders den here van scaghen hebbende
43. alle dese voorscreven goeden buijten consent ende oorloff

fol. 62v

44. ende boven tbeveel vanden voorscreven scaghen want

45. hemluiden van jan van scagen voorscreven bevolen
46. was dat goet voorscreven nijet an te vaerden op
47. huerer lijven ende goeden ende die cogge nijet
48. achtende dat gebot vande voorscreven scagen ende
49. hebbent gheweldelicken den voorscreven scagen
50. benomen ende ghebrocht inden ouden eetdijck ende
51. daermede gedaen hoer beliefte ende gemaict
52. den ouden eetdijck ende daer mede gedaen
53. hoer beliefte ende gemaict den ouden eetdijck
54. op welke dijck voorscreven gheene scouwe geweest
55. en heeft binnen den tijden van dartich off
56. veertich jaeren of daer omtrent Ende dat noch
57. meer ende arger es hebben doen roepen openbaerlick
58. tscaghen in die kercke dat nijemant op ver-
59. buernisse van drie ponden soe wie hij waere
60. koopen anvaerden noch vuyt borchorn enijge
61. goed brengghen noch voeren en mochten Alsoe
62. die voorscreven gheen hulp noch bistant en konde
63. ghecrijgen zijn goet t'oirberen ende te brengen
64. tsijnen beliefte ende boven desen Soe hebben
65. die voorscreven coggen ghenomen ende anghevaert een
66. deel riets dat welcke die voorscreven scaghen tzijn
67. coste ghevoert hadde tscaghen omme dat te oirberen
68. optie hofstede van oirber woutersz ende dat
69. gheweldelicken bijden dijckes van die coggen
70. voorscreven ghevoert inde voorscreven eetdijck ende hadde
71. oirber als ghemachticht van jan van scaghen
72. voorscreven daer ijte tegens willen seggen soe souden
73. die dijckers hem dootgeslagghen hebben Item
74. noch zijn aldaer of ghespoelt neghen huijsen ten
75. eersten die erfgenamen van dirick suvels die
76. erfgenamen van pieter diricxsz die erfgenamen van

fol. 63r

77. jan van berkentroede meester jacob pijns zoen
78. willem jansz vrederick pietersz jan pietersz
79. pieter jansz ende ariaen reijersz Item noch twee
80. huijsen daer tmeerdeel off staen ghebleven is welcke
81. bijnden inwoners voorscreven mitten voorscreven huijse voorscreven
82. omtrent tachtich koeije hoije ende omtrent anderhalf
83. hondert vour zaets mit al dat riet van den huijse
84. voorscreven al te samen ofghespoelt ende ghedreven is
85. aenden ouden etdijck voorscreven welke coern scoven
86. hoije riet voorscreven oock die voorscreven coggen nae hem
87. gedaen hebben ende tselve ghebrocht thoeren beliefte
88. inden ouden eetdijck voorscreven In oirconde der
89. waerheijt soe hebben wij scepenen voorscreven van
90. borchorn onsen segel hier an doen hangen opte xv^{en}
91. dach in Octobri anno xv^c ende negen Ondergescreven
92. gecollationeert jegens zijn originael ende
93. accordeert bij mij J Wijndrecht

15 oktober 1509

fol. 63v is blanco

fol. 64r 27-03-1510 (1509, paasstijl)

1. Copie
2. Die Grave van Egmont here tot Baer etc.
3. Stadthouder generael ende anders die raide ons
4. alder genaedigsten heere die keijser van rome ende des
5. eertshertogen van oostenrijck prince van spangen is
6. geccommitteert ten saken van hollant zeelant ende
7. vrieslant den eersten gezwoeren bode exploitier
8. vander camere vanden raide in hollant hier op
9. versocht saluijt Alsoe jan van scaghen mitten
10. ghemeen ingelanden van burchorn ons te kennen
11. gegeven hebben hoe dat waer is dat zij luijden supplianten
12. alhier zekere questie hebben hangende ongheterminiert
13. ter cause van inbreck van tnijeuwe landeken van
14. burchorn tegens die van schager cogge ende nijedorp
15. cogge ter cause van zekere landen die zij den
16. selven jan van scaghen ende den ingelanden weder-
17. omme van njeus bedijct hebben Achtervolgende
18. die kuere bijden dijckgrave van gheestmarambocht daer
19. op gemaict Nu is soe dat die voornoemde supplianten
20. van node is te hebben hoere oepeninghe van water-
21. ganck gelijck zij hadden voer tinbreck vanden voorscreven
22. landekijn daer van zij in possessie geweest zijn
23. over die xl jaeren ende is oock bij sententie van
24. desen hove hemluijden toeghewesen ende bijden
25. hooghen raide gheconfirmeert welcke sententie
26. verclaert dat die van burchorn ende tnijeulant mede
27. sullen contribueren in sluijs sluijstochten ende andere
28. daer toe behorende Ende indien die arme supplianten
29. die groote coste scade ende interesse gehat hebben
30. van tinbrecken en tmaken vanden dijck tselve
31. landekijn besaijen ende huere beesten daer op jaghen
32. souden omme weder te recouweren die voorscreven grote
33. scade ende interest tselve ware al verloren wercke
34. ten zij dat zij openinghe vanden sluijse hebben
35. omme twater daer doer te losen ende hoe wel
36. die voorscreven van scaghen ende nijedorper cogge wel

fol. 64v

37. sculdich zijn ende behoeren die sluijse te ghedooghen te
38. openen bijden supplianten omme daer doer te wateren
39. gelijck zij van outs gedaen hebben des nijet jegenstaende
40. soe belieft die van scaghen ende nijedorper cogge voorscreven
41. te beletten den supplianten dat zij int voorscreven
42. nijeu lant inden ouden eddijck gheen sluijsen en

43. mogen leggen aldaer gelegen heeft tot grooter
44. preiuditie ende achterdele vanden voorscreven supplianten
45. ende noch meer soude indien hemluiden bij ons daer
46. inne nijet voorsien en worde zoe zij seggen ons
47. oetmoedelijcken biddende omme behoorlicke provisie
48. Ende want wij enen ijgelijcken recht ende justicie
49. administreren willen Soe ist dat wij over gemerct
50. dat voorscreven is ende bijzonder hier op behoert trapport
51. van zeeckere commissarijssen bij ons daertoe gheordonneert
52. die op te plecke geweest visie inspectie ende
53. informacie ghenomen hebben u ontbieden ende bevelen
54. daer toe committerende mits desen oft van node zij dat
55. ghij tot versoucke vanden supplianten trect anden
56. personen vanden regeerders van scagen ende nijedorper
57. cogge ende allen anderen dient behoeren ende van node
58. wesen sal off tot huerluijder woensteden ende hemluiden
59. van wegghen ons voorscreven ghenadighen heren zeer scarpelicken
60. ende op zeeckere groote peijnen tegens hueren genadighen
61. te verbueren gebiet ende beveelt dat zij gehenghen ende
62. ghedooghen die sluijse bijden supplianten gheopent te
63. worden ende voort sulcke sluijse ende waterlosinghe
64. laeten hebben ende gebruijcken inden ouden eddijsck
65. aldaer gelegen heeft gelijck zij hadden ende pleghen
66. te hebben voer tinbreck vanden voorscreven landekijn
67. navolgende hoere oude possessie ende in cas van oppositie
68. die voorscreven peenen ende bevelen stadthoudende dachvaert
69. die opposanten refusanten off delaijanten te compareren

fol. 65r

70. voor ons alhier inden hage tot sulcken betamelijcken
71. dage als ghij hemluiden betelijcken sult omme
72. te seggen die redenen van hoerluijder oppositie off
73. weijgeringhe ende voort inde saken procederen als
74. nae rechte daer toe dienende ende behoeren sal ons
75. certificerende wes ghij hier inne gedaen sult
76. hebben ende u wedervaren sal wes Gegeven inden
77. haghe onder tsignet hier an gehanghen opten xxvij^{en}
78. dach in maerte int jaer ons heeren duijsent vijff
79. hondert ende neghen naden loop shoofs van hollandt
80. Ondergheteijckent Bij mijnen heeren den
81. stadthouder ende raide van hollant zeelant ende
82. vrieslant

27 maart 1509 (= 1510)

83. Dit exploit was gedaen opten v^{en} dach in Aprille
84. ende den dach sal dienen den x^{en} dach in April
85. die pene is hondert marck sulffer elck vuijt haer
86. eijgen goet te verbueren tegen mijn genadighen here
87. dat dit warachtich is Soe hebbe ick cornelis
88. andries duerwaerder vanden hove van hollant
89. mijn marck hier onder an gescreven opten dach
90. als boven Ondergeteijckent C A

fol. 65r 27-03-1510 (1509, paasstijl)

1. Copie
2. Opten dach van huijden Soe was bijden hove
3. van hollandt ghezien die requeste overgegeven bijden
4. ghemeen ingelanden van burchorn optie van

fol. 65v (foto 787)

5. scaghen ende nijedorper coggen roerende hoer openingen
6. van waterganck gelijck zij plaghen te hebben
7. ende gehoert trappoert vanden commissarijssen die opte
8. plecke geweest visie ende inspectie ghenomen ende
9. hemluijden gheinformeert hebben navolgende voorgaende
10. appointementen opten inhouden der selver requeste
11. gheconsenteert mandament penael omme te ghedogen
12. die sluijsen te openen ende is voert gelast ende
13. gheordonneert florijs van wijngaerden here van
14. ijselmonde die ghecommitteert is opten dijcken te
15. reijsen partijen in desen sake voer hem te ontbieden
16. ende vergaderen hemluijden te hoeren te onderwijsen
17. alle redelijcken middelen ende redenen daer toe
18. dienende Ende oock te appointeren indien hij mach
19. off indien hij tselve nijet doen en kan den hove te
20. over scriven ofte bij monde te rapporteren wes hij
21. gehoert gesien ende bevonden sal hebben mitgaders
22. zijn goetduncken ende advijs omme alsdan voert
23. inden sake ghedisponseert te wesen als men bevinden
24. sal daer toe behoeren Aldus gedaen inden
25. hage opten xxvij^{en} dach in Maerte anno xv^c
26. ende negen secundum cursum curie Bij mijn heren
27. den stadthouder generael meesters florijs oom
28. van wijngaerden jansz gerijt vander mije evert
29. den veer Jan van duvenvoorde Reijnier de jonge
30. Abel van coustre ende Jacob bouwensz raits-
31. luijden van hollant mij jegenwoordich Ende was
32. ondergeteijckent

27 maart 1509 (= 1510)

fol. 66r 27-03-1510 (1509, paasstijl)

1. copie
2. Die grave van egmont heer tot baer etc stadthouder
3. generael ende andere die raide ons alre genadichsten
4. heren den roomschen keijzers ende onse erfachtighen
5. heren den eertshertogen van oostenrijck prince
6. van spangen Gecommitteert ten saken van
7. hollant zeelant ende vrieslant den eersten
8. ghezwoeren bode exploictier vander camere
9. vanden rade in hollant hier op versocht saluijt
10. Alsoe jan van scagen mitten ghemeen ingelanden
11. van burchorn ons te kennen gegeven hebben
12. hoe dat waer is dat willem van scaghen vader
13. vanden voornoemde jan vercregen heeft zekere schone
14. privilegien hantvesten ende brieven van ghifte van
15. wijlen hartoghe philips als grave van hollant
16. omme te moghen bedijcken of doen bedijcken dat
17. nijeuwe lant streckende van burchorn tot sinte
18. maertens kercke comende buijter mase vanden zijpe
19. ende dien dijck te houden ende doen houden in
20. hoochte breete ende anders in alre manieren als
21. men onderhout den vriesen ende zeedijcken aen
22. beijden eenden streckende voer gheestmarambocht
23. ende scager cogge Ende soude geschouwet worden
24. vijf off ses werff als men den vriesen dijck van
25. gheestmarambocht scouwet die overmits desen
26. nijeuwen dijck van burchorn in menijghe lange
27. jaeren nijet gescouwet en is geweest ende
28. omtrent vijftich jaeren gelegen heeft tot een
29. etdijck mits dat den ouden dijck geheel ende
30. al beschermt is Ende hoe wel dat die dijck-
31. grave ende warscappen van gheestmarambocht ende
32. scager cogge wel sculdich waeren den nijeuwen
33. dijck van burchorn te kueren alsoe hooghe breed
34. middel ende andere gelijck den zeedijck streckende
35. an beijden enden overmits dat desen nijeuwen dijck

fol. 66v

36. van burchorn veel meerder lasten draghen moet
37. alsoe 't die sorghelijcxste hamme ende houck is van
38. allen den zeedijcke streckende tusschen medenblic
39. ende petten oft thontsbosch ende den ouden dijck
40. is beschermt dat die leijt voer een etdijck ende
41. die selven nijeuwen dijck is wel omtrent vijf
42. hondert roeden corter dan den ouden dijck was
43. ende is oock veel beeter ende gherijflicker te houden
44. overmits dat dagelijcx daer meer slijcx ende wier
45. an coomt ende daer bij is te gecrijghen dan plach

46. te sijn anden ouden dijck Des al nijet jegen
47. staende soe heeftet belieft den voorscreven dijckgrave
48. heemraden ende warscappen den voorscreven nijeuwen
49. dijck te kueren vijf of ses voet lagher ende ses of
50. seven voet smaelre dan den ouden dijck soe dat
51. zij supplianten inden jare xv^c ende acht hier *inden jare 1508*
52. omme clachtich gecomen sijn en desen hove vermo-
53. gende brieven van mandamente vuyjt machte
54. vanden welcken den voornoemde dijckgrave heemraden
55. ende warscappen scarpelicken bevolen is geweest
56. den voorscreven nijeuwen dijck alsoe hooch ende
57. breet te kueren ende te scouwen gelijk den
58. vriesen dijck maer overmits dat alhier oppo-
59. sitie gebuerde ende datmen den dijcken mit
60. gheen processen en mach onderhouden soe ist
61. god betert gebuert dat inden herfst lestleden *(is dus de herfst van 1509)*
62. den voorscreven nijeuwen dijck bij faulten van
63. kueren ende scouwen bij stormen tempeesten ende
64. opwater duer ghebrocken is in sulcker desolatie
65. ende miserie dat die kerck ende wel twintich
66. huijsen mit huijsraet koern hoij beesten ende
67. anders of geslaghen ende ofghespoelt sijn ende
68. wech ghedreven mit sonderlinge gratie van god
69. tot anden voorscreven ouden etdijck ende boven al

fol. 67r

70. desen groten jamer sijn noch wel xxvij menschen
71. verdrongen ende in die wilde zee ghedreven
72. die noch nijet ghevonden en sijn soe dat bij desen
73. ongevallye den supplianten van node is geweest
74. zekere huijskens ofte hutkens te maicken anden
75. voorscreven ouden etdijck alsoe hemluiden den selven
76. dijck oock gegeven is wolverstaende datmen
77. desen ouden etdijck sal gebruijcken moghen te
78. vaeren rijden of gaen gelijk huere ghebuijren
79. die over die vijftich jaren sekere huijsen daerop
80. gestelt hebben gemerct dat hier bij desen
81. dijck mere ghesterct is gelijk sekere commissarijssen
82. van desen hove cortelicken gesien hebben maer
83. want die supplianten verduchten of die voorscreven
84. dijckgrave ende warscappen noch sullen willen
85. continueren in huere oude onwillicheijt ende
86. dat die supplianten hier bij huere landekijn
87. tot hueren wille nijet gebruijcken en mogen
88. ende souden desen toecoemende jaeren moeten verwachten
89. die voergaende perijckel ende souden gescepen
90. wesen die plecke te moeten ruijmen ende bij con-
91. sequentie tgehele lant souden moghen bevloueyen ende
92. indien hier inne nijet voorsien en worde mit
93. starcke provisie van desen hove alsoe zij seggen
94. ons oetmoedelicken daeromme biddende ende

95. want wij sculdich hier inne te remedieren tot
96. preservatie vanden supplianten ende den ghemenen
97. lande Soe ist dat wij u ontbieden ende
98. bevelen daer toe committerende mits desen oft noot
99. zij dat indient blijkt vanden premisse alsdan
100. treect anden personen vanden voornoemde dijkgrave
101. heemraden ende warscappen van gheestmarambocht
102. scager cogge ende allen anderen dient behoert of
103. tot huere woenstede Ende hemluiden van wegen

fol. 67v

104. ons voorscreven benadighen heren Bij u roupende d'officier
105. vander plecke ist noot zeer scarpelicken ende op
106. zekere groote peijnen tegens huere genadighen te
107. verbueren gebiet ende beveelt datze binnen be-
108. hoorlijcken tijden den voorscreven nijeuwen dijk kueren
109. ende scouwen in sulcker hooghte ende breete
110. alsmen kuert scouwet ende onderhoud den vriesen
111. dijk ofte zeedijk streckende an beijden eenden
112. vanden selven nijeuwen dijk ende te ghedooghen
113. ende toelaeten der supplianten huijskens ofte
114. hutkens te staen anden ouden etdijck navolgende
115. haere giftbrieven behoudelijcken datmen den
116. selven ouden dijk ofte etdijck sal moghen ghe-
117. bruijcken mit wagens ende paerden rijden ende gaen
118. alsmen vanouts gewoenlicken es van doen ende
119. in cas van oppositie peijnen bevelen stadthoudende
120. dachvaert den opposanten te compareren off
121. ghemachticht te senden voor ons alhier inden hage
122. tot zeeckeren betamelicken dage omme te seggen
123. die redenen van huere weijgheringe ende voorts te
124. procederen alst behoeren sal ons certificerende
125. wes u wedervaren sal wesen Gegeven inden
126. hage onder tsignet hier an gehangen den xxvij^{en} *27 maart 1509 (= 1510)*
127. dach in Maerte int jaer ons heren duijsent vijff
128. hondert ende neghen naden loop shoofs van hollant
129. Bij mijn heren den stadthouder generael ende
130. raide van hollant zeelant ende vrieslant Ondergescreven
131. gecollationeert tegen dat principael mandamente
132. En daer dat den dach of dienen sal opten x^{en} dach
133. van Aprille en die pene is hondert marck soulffer
134. dat dit warachtich is soe hebbe ick cornelis andriesz
135. duerwaerder vanden hove van hollant mijn marck hier onder
136. gescreven opten dach jaer ende dach als boven gheteijckent

fol. 68r 18-04-1510, na Pasen

1. Copie
2. An u hoghe ende mogende heren mijn here die
3. grave van egmont heer tot baer etc. stadthouder
4. generael ende anders die raide mijns alder genadichsten
5. here die keijser van rome ende kaerl eersthertoge
6. van oostenrijck prince van spangen etc gecommitteert
7. ten saken hoeren genadighen landen van hollant zeelant
8. ende vrieslant uwe onderdanighe dienaer nanninck
9. bartouts van cranenbrouck duerwaerder vanden
10. camere vanden raide in hollant eere dienst ende
11. waerdicheijt mit alre onderdanicheijt hoghe ende
12. mogende heren u believe te weeten dat ick vuijt
13. machte van zekere uwe mijn heren openen brieven
14. van commissie andie marge vanden welcke dese
15. mijne relatie gehecht is mij ghepresenteert bij
16. jan van scagen ende die ghemeen ingelanden vande
17. borchorn ende tot huerluijder versoucke opten
18. xvij^{en} dach van Aprile anno xv^c ende thien nae Paesschen *18 april 1510 (na Pasen)*
19. ghetoghen ben anden personen van jan van scaghen
20. dijkgrave van gheestmerambocht pieter vre-
21. dricxsz van langhedick vrederick mathijsz als
22. heemraet herck mathijsz als warscip pieter
23. gerijt arijsz als waerscip van sinte martens harcke
24. oetgens van warmenhuijsen ende pouwels gerritsz
25. van koedijck alle heemraden ende warscippen Ende
26. naer dat mij wel ende duechdelick ghebleken
27. is vanden premissen breeder in uwe mijn heren
28. commissie verclaert soe hebbe ick van wegen
29. mijns voorscreven alder genadichsten heren die voorscreven
30. parsoenen elcx op een peijne van vijftich gouden
31. philips guldens tegens sijnre ghenadighen te verbueren
32. zeer scarpelicken geboden ende bevolen als dat zij
33. luijden binnen behoorlicken tijden den nijeuwen dijk
34. kueren ende scouwen in alsulcke hoochte ende brete

fol. 68v

35. alsmen kuert ende scout ende onderhout den ouden
36. dijk often zeedijck streckende anden beijden enden
37. vanden selven nijeuwen dijk ende ghedoghen den
38. supplianten huijskens te staen anden ouden etdijck
39. naevolgende hoor ghittebrieven behoudelijcken dat
40. men den selven ouden dijk ofte zeedijck sal
41. moghen ghebruijcken mit wagens paerden rijden
42. of gaen alsmen van outs ghewoenlicken is op ende
43. tegens welcke bevele die voorscreven dijkgrave
44. heemraden ende warscappen van gheestmerambocht
45. mijn ter antwoorde gheven als dat zijluijden

46. obedierden mits twelcker antwoorde ick mij
47. ghedifferteert hebbe hemluiden nijet ghedachvaert
48. te hebben Al twelcke hoghen ende vermogende
49. heeren ick u certificere Des toorconde mijn hant-
50. teijcken hier onder gestelt opten dach ende int
51. jaer voorscreven

fol. 68v 27-03-1510 (1509, paasstijl)

1. Copie
2. Die grave van egmont heer tot baer etc.
3. stadthouder generael ende andere die raide
4. ons alder ghenadichsten heren die keijser van rome
5. ende des eertshertoghen van oostenrijc prince
6. van spangen etc Gecommitteert ten saken van
7. hollandt zeelant ende vrieslant den eersten ghezwoenen
8. bode exploictier vander camere vanden rade in
9. hollant hier op versocht saluijt Alsoe jan van

fol. 69 r

10. scaghen mitten ghemeen ingelanden van burchorn
11. ons te kennen gegeven hebben hoe dat waer is
12. dat zijluiden supplianten alhier sekere questie
13. hebben hangende onghetermineert ter cause van
14. tinbreck van tnijeu landekijn van burchorn tegens
15. die van scager cogge ende nijedorper cogge ter cause
16. van zekere landen die sij denselven jan van scagen
17. ende den ingelanden wederomme van njeus bedijct
18. hebben achtervolgende die kuere bij dijckgrave van
19. gheestmarambocht daer op gemaict Nu es
20. soe dat den voornoemde supplianten van node is te hebben
21. hoeren openinghe van waterganck gelijk zij hadden
22. voer timbreck vande voorscreven landekijn daervan zij in
23. possessie geweest zijn over die xl jaeren ende is ooc
24. bij sententie van desen hove hemluiden toeghewesen
25. ende bijden Hoghen Rade gheconfirmeert welcke sententie
26. verclaert dat die van burchorn ende tnijeulant
27. mede sullen contribuieren in sluijsen sluijstochten ende
28. anders daer toe behoerende Ende indien die arme
29. supplianten die groote coste scade ende interesse
30. gehadt hebben van tinbreck ende tmaicken vanden
31. dijck tselve landekijn besaijen ende huere beesten
32. dair op jaghen souden omme weder te recouuereren
33. die voorscreven groote scade ende interest tselve waer
34. al verloeren wercke tensij dat zij openinghe
35. vanden sluijsen hebben omme twater daerdoer te
36. losen Ende hoewel die voorscrevenen van scaghen ende
37. nijedorp cogge wel sculdich zijn ende behoeren die
38. sluijse te ghedooghen te openen bijden supplianten
39. omme daerdoer te wateren gelijk sij van oudts
40. gedaen hebben Des nijet tegenstaende soe
41. belieft die van scaghen ende nijedorp cogge voorscreven
42. te beletten den supplianten dat zij int voorscreven

fol. 69v

43. nijeulant inden ouden etdijck gheen sluijse en
44. moghen leggen aldaer die gelegen heeft tot
45. grooter preiuditie ende achterdele vanden voorscreven
46. supplianten ende noch meer soude indien hemluijden
47. bij ons daer inne nijet voorsien en worde
48. soe zij seggen ons oetmoedelicken biddende
49. omme behoorlicke provisie Ende want wij een
50. ijghelijcken recht en justicie administreren
51. willen Soe ist dat wij overgemerct dat
52. voorscreven is ende bijsonder hier op gehoort trappoert
53. van zekere commissarijssen bij ons daer gheordonneert
54. die optie plecke gheweest visie inspectie
55. ende informacie ghenomen hebben u ontbieden
56. ende bevelen daer toe committeren mits desen oft
57. van node zij dat ghij tot versoucke vanden supplianten
58. trect anden personen vanden regeerders van scagen
59. ende nijedorp cogge ende allen anderen dient behoeren
60. ende van noode wesen sal of tot huerluijder woen-
61. steden ende hemluijden van weggen ons voorscreven
62. genadighen heren seer scarpelicken ende op zekere
63. groote peijnen tegens huere genadichen te verbueren
64. gebiet ende beveelt dat sij gehengen ende ghedogen
65. die sluijsen bijden supplianten gheopent te worden
66. ende voort sulcke sluijse ende waterlosinghe
67. laeten hebben ende ghebruijcken inden ouden eddijck
68. aldair die gelegen heeft gelijk zij hadden ende
69. pleghen te hebben voer tinbreck vanden voorscreven
70. landekijn navolgende hoere oude possessie ende
71. in cas van opposicie die voorscreven peijnen ende bevelen
72. stadthoudende dachvaert die opposanten
73. refusanten of delajanten te compareren voor
74. ons alhier inden hage tot sulcken betamelicken dage

fol. 70r

75. als ghij hemluijden betelijcken sult omme te
76. seggen die redenen van hoerluijder opposicie off
77. weijgheringhe ende voort inden saicken procederen als
78. nae rechte daer toe dienen ende behooren sal ons
79. certifierende wes ghij hier inne gedaen sult hebben
80. ende u wedervaren sal wesen Gegeven inden hage
81. onder tsignet hier an gehangen opten xxvij^{en} dach
82. in Maerte int jaer ons heeren duijsent vijff
83. hondert ende neghen naden loop shoofs van hollant
84. Bij mijnen heren den stadthouder ende raide van
85. hollant zeelant ende vrieslant

27 maart 1509 (= 1510)

fol. 70r 27-03-1510 (1509, paasstijl)

1. Copie
2. Opten dach van huijden soe was bijden hove
3. van hollandt gesien die requeste overgegeven bijden
4. ghemeen ingelanden van burchorn optie van
5. scaghen ende nijedorp coggen roerende hoede openinge
6. van waterganck gelijk sij plaghen te hebben
7. ende gehoort trappoert vanden commissarijssen
8. die opte plecke geweest visie ende inspectie
9. ghenomen ende hemluijden gheinformeert hebben
10. navolgende voorgaende appointementen opten inhoud
11. der selver requeste gheconsenteert mandament
12. penael omme te ghedooghen die sluijsen te
13. openen Ende is voort ghelast ende gheordonneert
14. florijs van wijngaerden heere van ijselmonde
15. die ghecommitteert is opten dijcken te reijsen
16. partijen in desen saicke voor hem te ontbieden ende
17. vergaderen hemluijden te hoeren te onderwijsen

fol. 70v

18. alle redelicke middelen ende redenen daer toe
19. dienende ende oock te appointeren indien hij mach
20. off indien hij tselve nijet doen en kan den hove
21. te overscriven ofte bij monde te rappoerteren wes
22. hij gehoert gesien ende bevonden sal hebben mit-
23. gaders sijn goetduncken ende advijs omme alsdan
24. voert inde sake ghedisponseert te wesen als men
25. bevinden sal daer toe te behoeren Aldus gedaen
26. inden hage opten xxvij^{en} dach in Maerte anno
27. xv^c ende neghen secundum cursum curie Bij mijne heeren
28. den stadthouder generael meesters florijs oom
29. van wijngaerden jansz gerijt vander mije evert
30. de veer Jan van duvenvoorde Renier de jonghe
31. Abel van coustre ende jacob bouwensz raitsluijden
32. van hollandt mij jegenwoordich

27 maart 1509 (= 1510)

fol. 70v 14-04-1510, na Pasen

1. Copie
2. Optie ghescille wesende voordien hove van
3. hollandt tusschen die van borchorn ter eenre zijde
4. en die van scaghen scager cogge nijerop ende niedorp
5. cogge mit hoeren consorten ter andere roerende
6. die openinghen vanden sluijs gestopt inden ouden
7. dijck van scaghen ende die reparatie
8. vanden dijck van borchorn mit dat daer an cleeft
9. tvoorscreven hoff gehoert hebbende dat rappoert vande
10. commissarissen die gheordonneert sijn ghewijst omme
11. partijen te hooren heeft die selve partijen bevonden
12. ende ghewijst bevijndt ende wijst ten principale

fol. 71r

13. in feijten contrarie te scriven ende van hoerluijder
14. scrifturen te dienen ten veertien dagen ende alsoe
15. dit roert 't faict vande dijckage daer datmen
16. sommierlick behoert te procederen Ordonneert
17. tselve hoff meesters abel van coustre ende jacob
18. boudinsz raitsluijden te reijzen ter plecken contenciose
19. ende die ghestopten sluijs voorscreven te openen ende dat
20. water staende opt lant van burchorn te laten
21. loesen duer die voorscreven sluijse int ouwelant voer
22. soe veel alst ouwe lant daer of sal moghen
23. verzwelghen ende draghen sonder verderflijcken
24. scade Ende twater blijven binnen den canten
25. vanden sloten vande lande van dat ouwe lant
26. Ende dit bij een twee drie ofte vier reijzen telcken
27. te stoppen ende te openen ter tijt toe dat tselve
28. lant van Bourchorn drooch sal sijn vande water
29. ende alsdan die sluijsen weder stoppen ende
30. ghestopt te laten tot anders bij den hove gheordon-
31. neert sal sijn Ordonnerende voort den dijckgrave
32. ende heemraden van gheestmarambocht of den genen
33. diet behoert den dijck van Bourchorn te kueren
34. dat sij ter stont den selven dijck kueren ende doen
35. maicken in sulcken hoochte breete ende dijcte alst
36. van node wert tot beschermenisse vanden lande
37. ende den dijck te scouwen tsint jansmisse
38. naestcomende of daer voeren soe cort als hemluijden
39. goetduncken sal Ende surcheert thof die producten
40. vanden arreste gedaen optie parsoenen die
41. gewrocht hebben anden dijck omme die sluijs
42. te openen tot dat anders oock bijden hove ghe-
43. appointeert sal sijn Ende dit al bij provisie ende
44. sonder prejuditie van ijemants recht Aldus
45. gedaen inden hage opten xiiij^{en} dach in Aprille

14 april 1510 na Pasen

fol. 71v

46. anno xv^c ende thien nae Paesschen Bij mrs
47. Jacob ruijsch florijs van wijngaerden florijszn
48. gerijt vander mijne Reijnier de jonge Abel van
49. coustre ende jacob bouwensz raitsluiden van
50. hollant mij jegenwoordich beaumont

fol. 71v 15-05-1510

1. copie
2. Optie ghescillen wesende voordien hove van hollant
3. tusschen die van scagen ende scager cogge mit hoeren
4. consorten ter eenre zijden ende jan van scaghen
5. heer van borchorn ende die ingelanden van borchorn
6. ter andere die voorscreven van scagen versouckende
7. openinghe te hebben van een zekere sluijse leggende
8. inde heerlicheijt van borchorn in die oude dijcke
9. navolgende sekere voorgaende appointementen daer
10. tegen die voorscrevenen van borchorn sustinerende waren
11. ter contrarie tvoorscreven hoff behoort trappoert
12. vanden commissarissen daer voeren partijen gecomen
13. hadden geweest heeft gheappointeert ende verclaert
14. appointeert ende verclaert mits desen dat die
15. voorscreven sluijsen ghestopt sullen worden totter tijt
16. ende wijlen toe dat die nijeuwen dijck gherepareert
17. sal zijn sulcx datse watervast is ende dat gedaen
18. salt voorscreven hoff alsdan ordonneren commissarissen
19. die trecken sullen in die plecke omme visie
20. ende inspectie aldaer te nemen ende indien zijt
21. alsoe bevinden soe sullen die voorscrevenen van borchorn
22. ter presentie vanden selven commissarissen moghen
23. stellen een sluijs inden ouden dijck daer door sij

fol. 72r

24. hoere wateren sullen moghen lossen opte voorscrevenen
25. van scagen naer ouder ghewoonten Ende sullen
26. die voorscrevenen van borchorn binnen middelen tijden
27. hoeren sluijsen ghereet moghen maicken van
28. goeden houte ende dit al bij provisie ende sonder
29. preiuditie van ijemants recht Aldus gedaen
30. inden hage opten xv^{en} dach van Meij anno xv^c
31. ende thien Bij mijnen heeren den stadthouder
32. generael meester jan boudinsz florijs oom van
33. wijngaerden jansz gerijt vander mije Jan van
34. duvenvoorde Reijnier de jonghe Abel van
35. colster ende Jacob bouwensz raitsluijden van
36. hollandt mij jegenwoordich

15 mei 1510

fol. 72r 27-03-1510 (1509, paasstijl)

1. Copie
2. Die grave van egmont heer tot baer stad-
3. houder generael ende anders die raide ons alre ghe-
4. nadichsten heren des roomschen keijzers ende onse
5. erfachtigen here des eertshertoghen van
6. oostenrijk prince van spangen Gecommitteert
7. ten saken van hollandt zeelant ende vrieslant
8. den eerste ghezwoeren bode exploictier
9. vanden camere vanden raide in hollandt hier op
10. versocht saluijt Alsoe jan van scaghen mitten
11. ghemeen ingelanden van Bourchorn ons te
12. kennen gegeven hebben hoe dat waer is dat
13. willem van scagen vader vanden voornoemde jan
14. vercregen heeft zekere schone privilegien hant-

fol. 72v

15. vesten ende brieven van ghifte van wijlen den
16. oude hartoge philips als grave van hollandt
17. om te moghen bedijcken of doen bedijcken dat
18. nijeuwe lant streckende van borchorn tot sinte
19. maertens kerck comende buijter mase vanden Sijpe
20. ende dien dijck te houden ende doen houden in hoochte
21. breete ende anders in alre manieren als men onder-
22. hout den vriesen ende zeedijck an beijde eijnden
23. streckende voer gheestmarambocht ende scager cogge
24. ende soude gescouwet worde vijf of ses werff
25. als men den vriesen dijck van gheestmarambocht
26. scouwet die overmits dese nijeuwen dijck van
27. burchorn in menijghe lange jaren nijet gescouwet
28. en is geweest ende omtrent vijftich jaeren
29. gelegen heeft tot een etdijck mits dat den ouden
30. dijck geheel en al bescermt is ende hoe wel
31. dat die dijckgrave ende warscappen van gheest-
32. marambocht ende scager cogge wel sculdich waeren
33. den nijeuwen dijck van burchorn te kueren
34. alsoe hooghe breet middel ende anders gelijk
35. den zeedijck streckende an beijden enden over
36. mits dat deze nijeuwen dijck van borchorn
37. veel meerder laste draghen moet als ooc die
38. sorchlijcxste hamme ende houck is van alle den
39. zeedijck streckende tusschen medenblick ende
40. petten oft thontsbosch ende den ouden dijck
41. alsoe bescermt dat die leijt voer een etdijck
42. ende die selve nijeuwen dijck is wel omtrent
43. vijf hondert roeden corter dan den ouden dijck
44. was ende oock veel beeter ende gherijflicker te
45. houden overmits dat dagelicx daer meer slijcx

46. ende wier an compt ende daer bij is te ghecrighen

fol. 73r

47. dan plach te sijn anden ouden dijck des al nijet
48. tegenstaende soe heeftet belieft den voorscreven dijckgrave
49. heemraden ende warscappen den voorscreven nijeuwen
50. dijck te kueren vijf of ses voet lagher ende ses
51. of vijf voeten smaeler dan den ouden dijck soe dat
52. zij supplianten inden jaere xv^c ende acht hieromme
53. clachtich ghecomen sijn an dezen hove vercrigende
54. brieven van mandamente vuyt crachte vanden
55. welcken den voorscreven dijckgrave heemraden ende
56. warscappen scarpelicken bevolen is geweest
57. den voorscreven nijeuwen dijck alsoe hooch ende breed
58. te kueren ende te scouwen gelijk den vriesen dijck
59. maer overmits dat al hier oppositie ghebuerde
60. ende datmen den dijck mit gheen processen mach
61. onderhouden soe is godbetert ghebuert dat inden
62. herfst lestleden den voorscreven nijeuwen dijck bij faulte
63. van kueren ende scouwen bij stormen tempeesten
64. ende opwater duergebrocken is in sulcker desolatie
65. ende miserie dat die kerck ende wel twintich
66. huijsen mit huijsraet koern hoij beesten ende anders
67. ofgheslagen die ofghespoelt sijn ende wech ghe-
68. dreven mit sonderlinge gracie van god tot anden
69. voorscreven ouden etdijck ende boven al dese grooten
70. jammer sijn noch wel xxvij menschen verdronc-
71. ken ende in die wilde zee gedreven die noch
72. nijet ghevonden en sijn soe dat bij dese ongevalle
73. den supplianten van noode is geweest zekere
74. huijskens of hutkens te maken anden voorscreven ouden
75. etdijck alsoe hemluiden den selven dijck die
76. gegeven is wel verstaende datmen desen ouden etdijck
77. sal ghebruijcken moghen te varen riden off gaen
78. gelijk huere gebueren die over die vijftich jaren
79. zekere huijsen daerop gestelt hebben gemerct

fol. 73v

80. dat hier bij desen dijck ghesterct is gelijk
81. sekere commissarissen van desen hove corteling gesien
82. hebben maer want die supplianten verduchten
83. of die voorscreven dijckgrave en warscappen noch
84. sullen willen continueren in huere oude onwil-
85. licheijt ende dat die supplianten hier bij huere
86. landeken tot huere wille nijet gebruijcken en
87. moghen ende sonder dese toecomende jaeren moeten
88. verwachten die vergaen periculen ende souden
89. ghescepen wesen die plecke te moeten ruijmen ende
90. bij consequentie tgehele lant soude mogen bevloijen
91. indien hier inne nijet voorsien en worde met

92. stercke provisie van desen hove alsoe zij seggen ons
93. oetmoedelicken daeromme bidden ende want wij
94. sculdich hier inne te remedieren tot preservatie
95. vanden supplianten ende den ghemene landen Soe
96. ist dat wij u ontbieden ende bevelen daer toe
97. committeren mits desen of noot zij dat indient blijkt
98. vanden premissen alsdan trecket anden personen vanden
99. voornoemde dijkgrave heemraden warscappen van
100. gheestmarambocht scager cogge ende in allen anderen
101. dient behoert off tot huere woensteden ende
102. hemluiden van wegen ons voorscreven genadichen heren
103. bij u roupende d'officier vander plecke ist noot
104. zeer scarpelick ende op zekere groote peijnen
105. tegens hueren genadichen te verbueren gebiet ende
106. beveelt datse binnen behoerlicken tijden den
107. voorscreven nijeuwen dijk kueren ende scouwen in
108. sulcker hoochte ende breete alsmen kuert scou-
109. wet ende onderhoud den vriesen dijk ofte zeedijc
110. ende te ghedooghen ende toelaten der supplianten

fol. 74r

111. huijskens ofte hutkens te staen anden ouden etdijck
112. navolgende huere ghiftbrieven behoudelick datmen
113. den zelve ouden dijk ofte etdijck sal moghen
114. ghebruijcken mit wagens ende paerden rijden ende gaen
115. alsmen van outs ghewoonlijcken is van doen Ende
116. in cas van oppositie peijne bevele stadthoudende
117. dachvaert den opposanten te compareren off
118. ghemachticht te zijnden voor ons alhier inden
119. haghe tot zekeren betamelicken dage omme te
120. seggen die redenen van huere weijgheringhe ende
121. voorts te procederen alst behooren sal Ons
122. certificerende wes u wedervaren sal wesen Gegeven
123. inden hage onder tsignet hier an gehangen den
124. xxvij^{en} dach in Maerte int jaer ons heren duijsent *27 maart 1509 (= 1510)*
125. vijf hondert ende neghen naden loop shoofs
126. van hollant Onderghescreven bij mijn heren den
127. stadthouder generael ende den raide van hollant zeelant
128. ende vrieslant

fol. 74r 05-03-1510

1. Copie
- 2.
3. An hoghe en moghende heren u gelieven te weeten dat
4. ick cornelis andries exploitier vander camere
5. vande voorscreven raide opten vijften dach van maerte
6. anno xv^c ende thien vuijt machte van u mijne heren
7. openen brieve van commissie daer dese mijne
8. relatie an gehecht is ende tot versoucke van jan
9. van scagen mit die ghemeen ingelanden van
10. borchorn anden parsoenen ende inder plecke ghenoomt
11. inder cedulle hier an gehecht den welcken ick

15 maart 1510

fol. 74v

12. elcx van hemluiden nae dien dat mijn doechdelick
13. ghebleken is geweest vanden premissen in uwe
14. brieven verclaert bin soevele des mijn genoech
15. heeft ghedocht ick van wegen mijn voorscreven genadichen
16. heeren zeer scarpelick ende op die peijnen van
17. hondert marck sulfer tegens hueren genadichen
18. te verbueren geboden ende bevolen hebbe dat
19. zij binnen behoerlijcken tijt den nijeuwen dijck
20. verclaert inden selven uwen brieve scouwen
21. ende keuren ende scouwen in sulcken de hoochte ende
22. breete als men hoeren scouwen ende onderhout
23. de vriesen dijck ofte zeedijck streckende an
24. beijden zijden vanden selven ende te ghedooghen
25. ende toelaten den supplianten huijskens hutkens
26. te slaen anden ouden etdijck achtervolgende
27. hueren ghiftbrieven behoudelick datmen den
28. selven ouden dijck of etdijck sal mogen ghe-
29. bruijcken mit wagenen paerden rijden ende gaen
30. als men van oudts ghewoenlijcken is van doen ende
31. in cas van oppositie peijnen ende bevelen stadthoudende
32. Soe hebbe ick den selven opposanten ghedachet
33. te compareren voor u mijn heeren alhier inden hage
34. den eersten rechedach nae Paesschen of ghemachticht
35. te zijnden omme te seggen die redenen van huer
36. luijden weijgheringen ende voorts te procederen
37. alst behoeren sal hooghe ende mogende heren al
38. tgundt dat voorscreven is certificeer ick u bij desen
39. aldus bij mijn gedaen te wesen in toorconde
40. van desen Soe heb ick mijn marck hier onder
41. gescreven opten dach jaer ende dach als boven

fol. 75r

42. Joost die bastaert van bredam

43. Jan jan gerits

44. Jan gerrits

45. Gerijt diricx

46. Cornelis luijtgen

47. Willem wilbrantsz

48. Gerijt diricx

49. Andries wouters

50. Garbrant ellis

51. Jan jacob pieters

52. Cornelis reijer maertsz

53. Pieter jansz

54. Pieter maertsz

55. Willem nannisz

56. Oude gerijt jansz

57. Jan reijer pietersz

58. Lambert matijsz

59. Hendrick jansz

60. Pieter luijtgen

61. Mathijs florijsz

62. Pieter garbrantsz

63. Comen pieter

64. Dirick danijs

65. Jan simonsz

66. Pieter claes heijn

Op mijn bevele gedaen an
jan van scagen die mijn
tot antwoordt ghaf dat
hij obedierde mijn bevele

fol. 75v 18-04-1510 na Pasen

1. Copie
2. An u hoghe ende mogende heren mijn here die
3. grave van egmont here tot baeren stadthouder
4. generael ende anders die raide mijn alder
5. ghenadichsten heeren die keijser van romen ende
6. kaerl eertshertogen van oostenrijck prince
7. van spangen etc Gecommitteert ten saken hoeren
8. ghenadichen lande van hollant zeelant ende vrieslant
9. uwe onderdanighe dienaer nanninck bartouts
10. van cranenbroeck duerwaerder vander camere
11. vanden raide in hollant eeredienst ende waer-
12. dicheijt mit alre onderdanicheijt hooghe ende mogende
13. heren u gelieve te weeten dat ick vuijt machte
14. van sekere uwer mijn heren openen brieve van
15. commissien andie marge vanden welcken dese mijne
16. relatie gehecht is mij ghepresenteert bij jan van
17. scaghen ende die ghemeene ingelanden van borchorn
18. ende tot hoerluijder versocht opten xvij^{en} dach
19. van Aprille anno xv^c ende thien nae Paesschen ghetogen
20. ben anden personen van jan van scagen dijckgrave
21. van gheestmarambocht pieter vredericxs van
22. langhedijck frerick mathijsz als heemraet
23. harck mathijsz als warscap pieter gerrit
24. arisz als warscap van sinte maerten harcke
25. oetgensz van warmenhuijsen ende pouwels
26. gerritsz van koedijck alle heemraden ende warscappen
27. Ende nae dat mij wel ende deuchdelijcken ghe-
28. bleken is vanden premissen breder in uwer
29. mijn heren commissien verclaert soe hebbe ick van
30. wegen mijne voorscreven alder genadichsten heren
31. die voorscreven personen elcx op een peijne van vijftich
32. gouden philips guldens tegens sijnre ghenaden te
33. verbueren zeer scarpelicken geboden ende bevolen

18 april 1510 na Pasen

fol. 76r

34. als dat sij luijden binnen behoerlijcken tijden den
35. nijeuwen dijck kueren ende scouwen in alsulcke
36. hoochte ende breete alst men kuert scout ende
37. onderhout den ouden dijck ofte zeedijck streckende
38. an beijden eijnden van den zelve nijeuwen dijck ende
39. ghedoghen den supplianten huijskens te staen anden
40. ouden etdijck navolgende hoere ghiftbrieven behoudelijck
41. datmen denselven ouden dijck ofte zeedijck sal
42. moghen ghebruijcken mit wagens paerden rijden
43. ende gaen als men van oudts ghewoonlick is op ende
44. tegens welcke bevelen die voorscreven dijckgrave heem-
45. raden ende warscappen mij ter antwoorde gaven

46. als dat zijlijden obedierden mits twelcker
47. antwoorde ick mij ghedifferteert hebbe hemlijden
48. nijet gedaecht te hebben Al twelcke hoghe
49. ende mogende heeren ick u certificere Dit aldus
50. bij mij gedaen ende warachtich te sijn Des toorconde
51. mijn hantteijken hier onder gestelt opten dach ende
52. int jaer voorscreven

fol. 76r 18-09-1510

1. copie
- 2.
3. Opten dach van huijden soe was bij den
4. hove van hollandt jan van scagen doende ende den
5. ghemeen ingelanden van burchorn op ende tegen
6. jan van scagen dijckgrave van gheestmarambocht
7. pieter vvericxsz van langhedijck vverick mathijsz
8. als heemraden harcke mathijsz als warscap
9. pieter gerritsz als warscip van sinte maertens
10. harcke oetgensz van warmenhuijsen ende pouwels

fol. 76v

11. gerritsz van Kkoedijck die de bevelen hemluijden
12. op peijnen gedaen nijet en obedierden mits dien
13. ghedachvaert zijnde tot zekeren overleden dage
14. nijet en compareerden toe ghewijst deffaults
15. tot alsulcke proffijte als hemluijden van rechts-
16. wegen sculdich was te volghen ende gheconsenteert
17. een andere daghinghe ende nijeuwe commissie op
18. meerder peijnen daer mede die voorscreven deffailanten
19. oock ghedachvaert sullen wesen tegens den
20. procureur generael inden name mijnen ghenadigen
21. heere omme hemluijden te sien condempneren
22. inde voorgaende peijnen Aldus gedaen inden
23. hage den xvij^{en} dach van September anno
24. xv^c ende thiene Bij mijne here die president
25. meester florijs van wijngaerden Jan van duvenvoorde
26. evert de veer heer Johannes van toelons Ridder
27. Abel van coulster ende jacob boudensz raitsluijden
28. van hollandt mij tegenwoordich

18 september 1510

fol. 76v 29-09-1510

1. Copie
2. Die grave van egmont here tot baer en stadhouder
3. generael die president ende andere die raide des
4. roomschen keijzers ende des ertshertogen van oosten-
5. rijcx prince van spangen etc gecommitteert
6. ten saken huerer landen van hollandt zeelant ende
7. vrieslant den eersten ghezwoeren boede

fol. 77r foto 808

8. exploitier vander camere vanden raide van hollandt
9. hier op versocht saluijt Al ist dat wij mit anderen
10. onse mandament penael ende om die redenen wille daer
11. in verclaert hebben onlancx tot versoucke van jan
12. van scaghen ende den ghemene ingelanden van borchorn
13. doen bevelen jan van scaghen dijckgrave van gheest-
14. marambocht pieter diricxsz (= Vrericxsz ? zie 75 v, r. 21) van langhedijck vreric
15. mathijsz als heemraet harcke mathijsz als warscip
16. pieter geritsz als warscip van sinte maertens
17. harcke outgensz van warmenhuijsen ende pouwels
18. gerritsz van koedijck op peijne van vijftich gouden
19. philips guldens tegens onsen voorscreven ghenadichen here te
20. verbueren dat zij den nijeuwen dijck kueren ende
21. scouwen in alsulcke hoochte ende breete als men kuert
22. schout ende onderhout den ouden dijck ofte zeedijck
23. ende te ghedoghen den voorscreven supplianten huijskens
24. ofte hutkens te staen onder den ouden dijck navolgende
25. huere ghiftbrieven Behoudelijcken datmen den
26. zelven ouden dijck ofte etdijck soude moghen
27. gebruijckens mit wagens paerden rijden ende gaen
28. als men van oudts ghewoenlijck is van doen die
29. welcke die voorscreven bevelen nijet en obedieren ende
30. mits dien ghedachvaert waeren tot zeeckeren
31. overleden dage ten welcken dage zij nijet ghe-
32. compareert en zijn noch nijemant van hueren
33. wegghen ghemachticht waeromme den voorscreven
34. jan van scaghen mitsgaders den ghemenen inghe-
35. landen van burchorn op ende tegens den voorscreven
36. deffailanten wij toeghewijst hebben deffault
37. tot alsulcken proffite als hemluijden nae rechte
38. sculdich was te volghen ende gheconsenteert een
39. anderde daghinghe ende nijeuwe commissie op meerder
40. peijnen daer mede die voorscreven deffailanten toe
41. ghedachvaert sullen wesen tegens den procureur

fol. 77v

42. generael omme hemluijden te sien condempneren

43. inden voorgaende peijnen gelijk dit breder
44. blijcken mach bijden acte hier an gehecht Soe
45. eijst dat wij u ontbieden ende committeren
46. mits desen dat ghij tot versoucke vanden
47. voorscreven jan van scaghen ende ghemeen ingelanden
48. van burchorn trect anden persoenen vanden voornoemde
49. deffailanten of tot heurluijder woenstede
50. ende hemluijden van wegghen ons ghenadigen
51. heren bij u roupende den officier vanden plecke
52. eijst noot anderwerff zeer scarpelick ende op
53. meerder peijnen toe verbueren als boven gebiet
54. ende beveelt dat zij den voorscreven nieuwen dijck
55. kueren ende scouwen in alsulcke hoochte ende
56. breete als men kuert ende scouwet den ouden
57. dijck ende ghedoghen huere hutgens te staen onder
58. den ouden dijck als voorscreven is Ende in cas
59. van oppositie refuijs off delaj dachvaert
60. dopposant of opposanten te comen ende compareren
61. voor ons alhier inden hage tenen zekeren ende
62. tamelijcken dage omme te zien wijsen tprofijt
63. vanden voorscreven deffaulte ende hemluijden voert
64. te zien condempneren tegens den procureur generael
65. inden voorgaende peijnen procederen ende sien
66. ordonneren alst behooren sal Ons ceritficerende
67. wes ghij hier inne gedaen sult hebben
68. Gegeven inden hage onder tsignet hier an
69. ghehanghen den xxvij^{en} dach van September
70. int jaer duijsent vijff hondert ende thien
71. Ondergescreven bij mijnen heren den stadthouder
72. generael den president ende raide van hollant zeelant
73. ende vrieslant

28 september 1510

1. Copie
2. Opten dach van huijden soe compareerde voordien
3. hove van hollandt christiaen cruijf als procureur van jan
4. van scagen mitten ghemeen ingelanden van burchorn
5. ende bij monde van zijnen advocaet proponeren ende
6. seggen hoe dat zij eijsschers alhier zekere questie
7. hebben hangende onghetermineert ter cause van tinbrec
8. van tnijeuwe landeken van burchorn tegen die van
9. scager cogge ende nijendorp cogge ter cause van zekeren
10. landen die zij den selven jan van scagen ende den
11. ingelanden wederomme van nijeue bedijct hebben
12. achtervolgende de kuer bij de dijckgrave van gheestmar-
13. ambocht daer op gemaict Nu eijst soe dat
14. den voornoemde eijsscher van node is geweest te hebben
15. huer openinghe van waterganck gelijk zij hadden
16. voer tinbreck van tvoorscreven landeken daer van zij in
17. possessie geweest zijn over die veertich jaeren ende
18. is oock bij sententie van desen hove hemluijden toe
19. gewesen ende bij den hoghen raide gheconfirmeert
20. welcke sententie verclaert dat die van burchorn ende
21. tnijeuwe lant mede sullen contribuieren in sluijsen
22. sluijstochten ende ander daer toe behoerende ende indien
23. die eijsschers die groote cost scade ende interest
24. gehadt hebben van tinbreken ende tmaken vanden dijck
25. tselve landeken te zaijen ende huer beesten daer
26. in jaghen souden omme weder te recouvreren die
27. voorscreven groote scade ende interesten tselve wair al
28. verloren werck ten zij dat zij openinghe vanden sluijse
29. hebben omme twater daer doer te losen Ende hoe
30. wel die voorscreven van scaghen ende nijendorper cogge
31. wel sculdich zijn ende behoeren die sluijsen te ghedoghen
32. te openen bijden eijsschers omme daer duer te
33. wateren gelijk zij van outs gedaen hebben des
34. nijet tegenstaende soe belieft die van scaghen ende

35. nijendorper cogge voorscreven te betalen den eijsschers
36. dat sij int voorscreven nijeulant inden ouden eddijck
37. gheen sluijse en moghen leggen aldaer die gelegen
38. heeft tot grooten preiuditie ende achterdele vanden
39. voorscreven eijsschers waeromme zij vanden voorscreven
40. hove verkregen hebben zekere openen brieven van
41. mandamente vuijt machte vanden welcke den
42. regierders van scagen ende nijendorp cogge ende anderen
43. hueren consorten bij namen joost die bastaert van
44. borsselen heer van scagen / jan jan gerritsz /
45. jan gherritsz / gerijt diricxsz / cornelis luijtsz /

46. willem wilbroirtsz / gerijt diricxsz / andries
47. woutersz / garbrant ellesz / jan jacob pietersz /
48. crnelis reijer maertsz / pieter jansz / pieter
49. maertsz / willem nansz / oude gerijt jansz /
50. jan reijer pietersz / louwerijs mathijsz / henrick
51. jansz / pieter luijtsz / mathijs florijsz / pieter
52. garbrantsz / comen pietersz / dirick dams /
53. pieter franz / jan eijffertsz ende pieter claes
54. hendricksz op een pijn van hondert marck sulfers
55. geboden ende bevolen is geweest dat zij gehengen
56. ende ghedoghen die sluijsen voorscreven bij den voorscreven
57. eijsschers gheopent te worden ende voort sulcke
58. sluijse ende waterlosinghe laeten hebben ende
59. gebruijcken inden ouden dijck aldaer die gelegen
60. heeft gelijcken sij hadden ende gheploghen te
61. hebben voor tinbreck van tvoorscreven landeken nae-
62. volgende huer oude possessen Ende overmits huer
63. oppositie soe sijn die voorscreven peijnen ende bevelen
64. stadthoudende gedachvaert op huijden Ende
65. concludeerde daeromme die voorscreven cruijf inden
66. naem als boven dat de voorscreven bevelen op peijnen
67. gedaen verclaert sullen sijn stadt te houden ende

fol. 79r

68. haere volcomen effect te sorteren condempnerende den
69. gedaechden voort in alle die scaden ende interesten die
70. zij gehadt ende geleden hebben ende noch lijden sullen
71. ten eijnde vander saicke dat zij huere openinghe ende
72. waterlosinghe duer den voorscreven eddijck nijet gehadt
73. en hebben duer tbelet vanden gedaechden Ende
74. dat mede alle huer attemptaten ende ghewelt nae
75. tbevel den ghedaechden gedaen costeloes ende scadeloes
76. af gedaen sullen zijn Ende die ghedaechden ghecondempneert
77. den eijsschers beteringhe daer off te doen nae
78. gelegentheijt vander sake ende estimatie vanden
79. voorscreven hove maickende eijsch van costen op
80. welcken eijsch meester heijnric claesz als
81. procureur van den heer van scagen dirick jansz
82. als substituut van kaerl grenier procureur van
83. die van scagen ende van scager cogge anthonis
84. jansz als procureur van die van nijerop ende nijendorp
85. cogge deden proponerenende seggen hoe dat alle
86. mandamenten op peijnen / peijnen ende bevelen stadt
87. houdende vercreghen mits die waerheijt verzwigende
88. sulcx dat die rechter soude moghen moveren
89. alsulcke mandamenten te weijgheren sijn nae rechte
90. te houden negheen ende van onwaerden Ende
91. omme te verthonen dat mandament vanden impetrant
92. sulcx es Soe is waer dat inden jaere lxiij lest- (= 1463)
93. leden den gedaechden zekere schone privilegien
94. gegeven is geweest inhoudende onder ander

95. wairt sacke datter een wal braicke inden
96. nijeuwen dijck leggende inde burchorn buijten den
97. ouden zeedijck off datter een overloop van water
98. alsoe groot quame dat tnjeulant van burchorn
99. voorscreven al geheel mitten souden water bedorven
100. ware dat indien gevalle die gedaechden souden

fol. 79v

101. enijghe verbuernissen die sluijs daer questie
102. off is souden moghen toedammen sonder tegen seggen
103. van ijemande verclarende voort die previlegie
104. dat die zelve sluijse dan nijet wederomme op-
105. gedaen en souden worden eer dattet voorscreven landt
106. van burchorn beghinnen soude drooch te blijcken
107. boven water ende die wal ofte overloop inden
108. nijeuwen dijck voorscreven al geheel ende wederomme
109. gemaict soude wesen bij goetduncken vanden
110. dijckgrave ende heemraeden van gheestmarambocht
111. ende die warscappen van scagen Nu eijst soe
112. dat den voorscreven nijeuwen dijck corts leden geheel
113. ende al ingebroken is geweest ende dattet lant vande
114. impetranten metten souden water bedorven leijt
115. waeromme die gedaechden nae vuytwijsen ende
116. vermoghen vanden voorscreven previlegie die voorscreven
117. sluijsen daer questie off es vuyjtgedaen ende
118. toeghedammet hebben gehadt ende houden die selve
119. al noch toeghedammet met goeder ende rechtvaerdiger
120. sake alsoe tvoorscreven lant van burchorn noch ter
121. tijt nijet droogh en blijct boven water noch den
122. dijcken es oock noch nijet wederomme gemaict
123. geheel ende alsoe dat behoert bij goetduncken
124. vanden voorscreven dijckgrave ende heemraden alle
125. twelck die impetranten int impetreren vanden
126. vanden voorscreven hueren mandament geheel ende al verzwegen
127. hebben ende twelcke saicke souden hebben geweest
128. hemluiden tselve mandament op peijnen te
129. weijgheren indien sij tselve te kennen gegeven
130. hadden gehadt / Voort soe verclaert die voorscreven
131. previlegie dat die voorscreven impetranten van doe
132. voort an gelden souden ter cause van hueren

fol. 80r

133. landen mitten gedaechden geers geersghelijc
134. Nu eijst soe dat die gedaechden zeer veel grote
135. ende merckelijcke oncosten hebben gehadt zich tot
136. den voorscreven jaer hem tot desen lesten inbrekene
137. toe bedragende wel hondert rijnguldens tsjaers
138. meer ende min nae vuytwijsen vanden leggers
139. daer off wesende daer inne die impetranten
140. noijt en hebben willen contribuieren geers geers

141. gelijk navolgende den voorscreven previlegie noch
142. al noch nijet en willen insgelijcx soe inhoud
143. dat voorscreven previlegie dat alle die ghene die
144. in dat voorscreven nijeuwe lant of opten dijck tusschen
145. sinte maertens kercke ende burchoern comen soude
146. mitter woene die zelve huere pondtscot ghelden
147. souden altijts mit die van scaghen al wairt oock
148. soe dat die voorscreven sluijse vuijt den voorscreven dijck
149. gebroken of toeghedammet het geschiede hoe
150. dattet geschiede Nu eijst soe dat die ghene
151. die aldaer hebben ghewoent sulck pont scot
152. nijet en hebben willen te betalen mit die van
153. scaghen ende oock mede soe en moghen die impetranten
154. navolgende die previlegien opten gedaechden geen
155. vreemde waeteren laten commen daer off zij die
156. contrarie oock doen tot grooten achterdele vanden
157. zelve gedaechden Ende omme nu noch breeder
158. t'excipieren tegen den impetranten hueren dijck
159. wederomme gemaict hebben soe dat behoert
160. nae vuijtwijzen vanden voorscreven previlegie ende in
161. sulcken schijne als hij daer te voeren gheweest
162. heeft ijmmers seggen ter contrarie dat die
163. voorscreven dijck noch alsoe laech es dat bij een
164. cleijn stormken dat soute water alte zeer

fol. 80v

165. lichtelijcken daer boven over zoude gaen strijcken
166. ende comen op ende inden landen vanden gedaechden
167. indien die voorscreven sluijse weder open gedaen
168. ware ende al waert bij alsoe dat die impetranten
169. den voorscreven hueren dijck in sulcken schijne
170. wederomme gemaict hadden als zij seggen of
171. alsoe hooghe als die selve geweest heeft twelc
172. neen soe en waeren die gedaechden nochtans
173. nijet sculdich die voorscreven sluijse wederomme
174. laeten stellen of open te doen anghesien dat
175. lant vanden impetranten noch nijet droogh en
176. blijkt boven den water / maer legget noch
177. wel daer voeren daer onder bedorven Ende
178. als vanden rechte dat die impetranten seggen
179. te hebben omme te wateren doer die sluijse
180. mitter sententie daer op ghevolght etc / daer
181. op seggen die gedaechden dat zulcken recht
182. den impetranten nijet en competeert in dit
183. cas ende contrarie tvoorscreven previlegie maer
184. mach wel wesen dat zij impetranten recht
185. hebben gehadt duer die sluijse te wateren eer
186. huer landt inne ghebroken was ende onder den
187. water lach ende welck recht nu ghesuspendeert
188. is totter tijt toe dat huer landen droech boven
189. water blijcken sullen ende huer dijcken gemaict zijn

190. in sulcken schijne als vuyt wijst dat voorscreven
191. privilegie ende hoe wel die impetranten nijet
192. sculdich en hadden geweest enichsins de facto
193. ende mitter daet te procederen omme die voorscreven
194. toeghedamde sluijse wederomme te openen
195. contrarie den inhoudene vanden voorscreven privilegie
196. Des nijet tegenstaende sij zijn gecomen mit seker

fol. 81r

197. menichte ghewapenderhant an ende opten ouden
198. dijck ter plaetsen aldaer den sluijse gelegen
199. hadde ende hebben mit graven spaden ende ander
200. ghereetscap die voorscreven toeghedamte sluijs ghewelt
201. gehadt mit crachte op breecken ende den selven ouden
202. dijck doorgraven twelck anmerckende die gedaechden
203. hebben tselfde weder staen cum moderame inculpate
204. tutele Ende nijettemin die heer van scaghen
205. alsoe hij daer jurisdictie heeft heeft enijghen
206. vanden selven aldaer ghearresteert gehadt alzo
207. hij nijet machtich genouch en was den selven te
208. vanghen ende heeft hemluijden enen dach van rechten
209. geleijt in meninge omme op hemluijden te procederen
210. soe dat van rechts wegen behoren sal Concludeerde
211. daeromme de voorscreven meester henrick claes
212. dirick jansz ende anthonis jansz elcx sulc
213. ende inden naem als boven dat bij sententie vanden voorscreven
214. hove die impetranten ghecondempneert sullen
215. wesen ter cause van hueren landen den gedaechden
216. te betalen geers geersgelijck alle die voorscreven oncosten
217. bedragende ter voorscreven somme toe van hondert rijns
218. guldens tsjaers meer ende min nae vuytwijsen den
219. voorscreven leggers ende voort tot eeuwigen dagen te
220. betaelen mitten selven gedaechden alle toecomende
221. oncosten geers geersgelijck Ende dat voort alle
222. die ghene die inden voorscreven nijeuwe lant ende
223. opten dijck tusschen sinte martens kercke ende
224. burchoern tot noch toe ghewoent hebben bijder
225. selver sententie ghecondempneert sullen wesen den
226. gedaechden op te leggen ende te betaelen hoer pont
227. schot dat tot noch toe ghevallen is verclarende
228. dat alle die ghene die in toecomenden tijden

fol. 81v

229. aldaer wonen sullen van nu voortan altijd
230. mitten voorscrevenen van scaghen huer pondtscot
231. betalen sullen Condempnerende den selven
232. daer inne ende daer en boven noch condempneert
233. den voorscreven impetranten ofte ijmmers ten minsten
234. den voorscrevenen van scaghen in allen den scaden ende
235. interesten die zij gedaechde an hueren landen

236. ende vruchten geleden hebben bij dien dat den
237. zelve impetranten ende jan van scagen voorscreven door
238. hoeren landen dagelicx ghenomen hebben ende
239. laeten loopen duer die voorscreven sluijse inden landen
240. van den zelve gedaechden veel vreemde wateren
241. bedragende die voorscreven scaden ende interesten totten
242. voorscreven inbreken toe wel totter somme van vijf
243. hondert rijnsche gulden Ende dat voort die
244. voorscreven mandament als subreptijs ende obreptijs
245. verclaert sal wesen nul negheen ende van
246. onwaarden ende die bevelen off gedaen verclarende
247. dat die voorscreven toedamminghe bliven sal tot dat
248. tlant vanden impetranten boven blijcken sal ende
249. dat die voorscreven dijck gemaict sal wesen achter-
250. volgende dat inhoud vanden voorscreven previlegie
251. Ende ten fijne van absolutie vanden eijsch ende
252. conclusie bijden voorscreven impetranten gedaen ende
253. ghenomen maickende eijsch van costen op
254. welcke exceptie die voorscreven chrispiaen cruijff als
255. procureur vanden voorscreven impetranten ofte eijsschers
256. dede repliceren houdende eerst over verhaelt
257. tgunndt dat inden eijsch geseijt etc Ontkennende
258. dat dit mandament subreptijs ende obreptijs es
259. ofte negheen Ende angaende tprevilegie ontkennende
260. die eijsschers dat die verwerers sulcke previlegie

fol. 82r

261. hebben als zij boitserende zijn Seggen voort
262. off sulcke previlegie gegeven mochte sijn dat
263. es naderhant ghenouch te nijete gedaen mit die
264. offscheijdinghe dat burchorn dat mijne ghenadige
265. heer opghedragen es ende ofgescheijden van scagen
266. ende den zelve lande gegeven zijn veele vrijheden
267. ende exemptie ofte progatien (*prorogation?*) Seggende mitsdien
268. dat zij vuijt crachte vanden previlegie die
269. sluijsen nijet en moghen ghestopt houden ende dattet
270. nijet drooch en leijt dat is bijden verwerers
271. toeghecomen want sijluijden sijn dijckgrave
272. heemraden ende dieghene die kueren mogen opt lant
273. omme den dijck te maicken twelck zij nijet gedaen
274. en hebben ende souden den impetranten dijck noch
275. al hoch ghenouch geweest hebben voer kersmisse
276. lestleden indien sij die gekuert ende doen maken
277. hadden als zij behoort hadden ende angaende dat
278. den dijcke ingebroken is tselve es geschiet bijden
279. verwerers ofte duer huer toedoen Ontkennende
280. insghelijcx dat zij eijsschers vordere gehouden sijn
281. toe gelden mitten verwerers dan huer offscheidinge
282. ofte sententie inhoud Ontkennende dat zij ver-
283. werers enijghe oncosten gehadt hebben zedert
284. den jaere lxij dair die impetranten sculdich

285. zijn inne te ghelden achtervolgende huere exceptie
286. ende sententie zeggende daeromme dat die verwerers
287. van dien nu te laet op sijn Seggende voort
288. dat sij nijet ontfancklick en sijn omme pontgelt
289. te eijsschen vanden eijsschers want int plaijdoije
290. nijet gheeijst en is geweest ten anderen want
291. zij zijn vrij ende onder een heer die nair mid-
292. delen ende laghe jurisdictie heeft mit allen

fol. 82v

293. nutsappen ende prouffijten ontkennende dat
294. zij impetranten gheen wateren moghen
295. laeten comen op de gedaechden Ende angaende
296. dat die verwerers ontkennen den dijck ghe-
297. maict te sijne seggende die impetranten dat die
298. gemaict is achtervolgende die kuer vanden
299. dijckgraeff ende heemraeden ende voorts mede
300. dat die gedaechden selve die sculdich zijn te
301. kueren ende te doen maken ende met die impetranten
302. ende mitsdien behoert die sluijse gheopent
303. te sijne Ontkennende dat zij nijet sculdich
304. en souden sijn den sluijs te openen eer tlant
305. van burchoern drooch bleecke vanden water
306. want tlant van burchoern nijet drooch worden
307. en mach dan dair die sluijse ende wateringe
308. op tlant van scaghen achtervolgende huere privilegie
309. ende sententie nemende tot hueren voirdele dat
310. die impetranten recht hebben gehad te wateren
311. duer die sluijsen eer dattet lant inbrack
312. mair ontkennen dattet recht te nijeten es
313. mitten inbrecken Ontkennende dat sij mitter
314. daet gheprocedeert hebben tot openinghe
315. seggende ter contrarie dat sij dat gedaen
316. hebben achtervolgende die bevelen desen hove
317. maer die verwerers hebben feijtelicken ghepre..cht (?)
318. comende met driehondert mannen opten dijck
319. willende den dijckers slaen ofte ande quade
320. manieren an doen ende oock die genen die de
321. sluijsen openen souden achtervolgende die bevelen
322. van dese hove te arresteren ende ghenouch
323. ghevangen te maicken soe dat die verwerers
324. nijet en hebben willen obtempereren tbegeren

fol. 83r

325. ende versouck vanden voorscreven hove maer cum facte
326. resisteren Ontkennende dat zijt gedaen hebben
327. moderame inculpate tutele want die impetranten
328. en deden niet feijtelicken maer met justicie
329. ergo soe en behoorden sij nijet fajtelick te doen
330. Ten anderen soe en waeren daer boven seven of

331. acht mannen nijet vanden impetranten daer die
332. verwerers waeren twee of drie hondert ende
333. mitsdien daer gheen deffentie en was vanden
334. verwerers sijde sed magna invasio ende juris re-
335. siteren nemende voorts tot sijnen voordele dat
336. die heer van scagen den arbeijders heeft willen
337. vanghen ende mits dien gedaen tegens die bevelen
338. bijden welcken hemluiden gheoorlooft was te
339. openen Concludeerde mits dien gelijk in zijnen
340. eijsch ende dat tmandament verclaert sal zijn
341. stadt te houden Ende voorts dat even verre
342. die nae conclusie roert die verwerers sullen
343. verclaert sijn nijet ontfancklick als nijet ghecon-
344. cludeert hebbende in huer exceptie ende oock
345. als nijet ghemeens hebbende met dese saicke
346. vander openinghe ende off zij enichsins ijert ghe-
347. meens hadden dat is bijder sententie vanden
348. impetranten ghenouch ghedecideert ende mits-
349. dien nijet en behoert te commen in actie absolverende
350. den eijsschers vandien ende vander instancie
351. ende condempnerende den gedaechden inden costen
352. ende voer duplijcke soe persevereerden die voorscreven
353. meester henrick caesz dirick janz ende
354. anthonis janz elcx inden naem als boven
355. bij huer exceptie ende die conclusie aldaer ghenomen
356. Ontkennende alle die feijten hemluiden

fol. 83v

357. prejuditiabel wesende Al gehoort heeft
358. tvoorscreven hof verclaert dat die voorscreven partijen
359. compareren sullen voor meesters florijs van
360. wijngaerden ende jacob boudensz als commissarissen
361. die deselve hoeren ende verenijghen sullen in-
362. dien sij komen ende indien nijet sullen huere
363. rapport den hove overbrengen ende dat
364. gehoort sal tselve hoff wijsen dat recht is
365. Aldus gedaen inden hage opten xij^{en}
366. dach in April anno xv^c ende thiene na Paesschen
367. Bij meesters Jacob ruijsch florijs van wijngaerden
368. florijsz Gerijt vander mije Reijnier de
369. Jonge Abel van coulster ende Jacob boudinsz
370. Raitsluiden in hollandt mij jegenwoordich
371. Onderghetijckent Chlaes G

12 april 1510

fol. 84r

(29 november 1510)

1. Item inden eersten een acte van den hove van hollandt
2. roerende meester frans diricxsz ende den eijsch gedaen
3. heeft bijden substituijt van henric de boure procureur
4. van nijedorp cogge ende scager cogge contra jan van
5. scaghen mitten orber woutersz sijnen voecht sijn schout
6. ende scepenen ende sijn tolnaren ende coman jan van
7. nijendorper cogge ende andere mede ghevangenene was
8. in burchorn ende is van date xv^c xxix dagen in *29 november 1510*
9. Novembri anno thien gheteijckent xvi
10. int 85 blat

(21 december 1510)

1. Item noch een acte vanden hove van hollandt
2. daer mede henrick de boure als procureur van die
3. van scager cogge ende nijendorper cogge mit hoeren
4. adherenten ende consorten contra jan van scagen
5. ende orber woutersz roerende sekere molestacien
6. ende vexatien ende is van date xxi dagen in December *21 december 1510*
7. anno xv^c thien int 88 blat

(22 december 1510)

1. Item een mandament roerende die van scager
2. cogge ende nijendorper cogge ende procureur generael
3. an deen sijde contra jan van scagen ende orber
4. woutersz ende is van date den xxij^{en} dach in *22 december 1510*
5. December anno xv^c thien int 90 blat

(7 januari 1511, paasstijl 1510)

1. Item noch een mandament roerende lubrant maertensz
2. ende jan sael als ghemachticht vanden ghemeen
3. ingelanden van burchorn contra jan van scagen
4. ende orber woutersz ende is van date den vij^{en} *7 januari 1510 (= 1511)*
5. dach in januario anno xv^c thien naden
6. loop shoofs van hollandt 95 blat

fol. 84v

(14 februari 1511, paasstijl 1510)

1. Item een acte vanden hove van hollandt tusschen
2. die van scagen ende scager cogge ende nijedorp cogge
3. mitsgaders die procureur generael mit hemluiden
4. ghenoucht impetranten ter eenre zijde contra
5. orber woutersz als schout van sinte martens
6. in wester brockant ende is van date xv^c thien *14 februari 1510 (= 1511)*
7. opten xiiij^{en} dach in Februario secundum cursum curie

1. Copie
2. Opten dach van huijden soe compareerde
3. voordien hove van hollant meester frans diricxsz
4. als substituijt van heijnrick de bouwer procureur van
5. nijedorp cogge ende scager cogge ende dede bij monde van
6. zijnen advocaet bij manieren van requeste seggen ende
7. proponeren hoe dat zij eijsschers zekeren eijsch
8. gedaen hebben gehadt voor dezen hove op ende tegens
9. jan van scagen als heer van burchorn voor die
10. somme van seven duijsent rijnsche guldens ter cause
11. van zekere scaden ende interesten die zij eijsschers
12. gehadt hebben bij toedoen vanden voorscreven jan van
13. scaghen angaende die sluijse die hij ghedolven
14. heeft doer den zeedijck alsoe datter een grote
15. wael inden selven zeedijck gebroken is geweest
16. als dat breeder inde eijsch geseijt ende verclaert is
17. op welcke eijsch die voorscreven jan van scaghen sijn
18. antwoorde gedaen heeft ende eerst al voeren enen
19. eijsch van reconventie te seggen dat hij veel meer
20. scade gehadt soude hebben bijden eijsschers toedoen
21. dan zij eijsschers hem eijsschende waeren daer of
22. al noch proces hanghet onghedecideert voer dezen
23. hove Is oock waer dat die selve jan van scaghen
24. bevolen is geweest vuijt crachte van zekeren
25. mandamente vanden selven hove dat hij soude
26. gehenghen ende ghedooghen dat die voornoemde eijsschers
27. die voorscreven wael weder souden moghen slaen over
28. zijn lant welverstaende dat alle ofghedolven
29. lant hem betaelt soude worden tot taxatie ende
30. moderatie vanden voorscreven hove Hier nae soe es bijden
31. selven hove voorscreven ofdolven lant getaxeert elck
32. gars elftalve nobel den nobel voer xl stuvers
33. welck zij eijsschers betaelt hebben gehadt en de
34. nijet tegenstaende den appointementen vanden voorscreven

35. hove heeft belieft gehadt den voorscreven jan van
36. scagen met een orber woutesz sijnen vooght
37. zijn scout ende scepen ende zijn talman die welcke
38. eijsch ende wijst te doen becommeren binnen
39. burchorn coman jan mit meer anderen van
40. nijedorper cogge ende mede in rechte te betrecken
41. die cogge van scagen ter cause dat sij luijden in
42. zijn lant gedolven hebben eijsschende enen ijgelingen
43. ghedolven hebbende in zijn lant vijftien 's heren
44. ponden ende dit al in contempte ende versmadenisse
45. van den voorscreven appointementen ende oick ende ooc

46. litispentie Ende den rechtdach dienende soe
47. heeft orber voorscreven als scout scepen ende talman
48. in burchorn beclaecht den voorscreven coman jan ende
49. desgelijcx den anderen van nijedorp cogge ende
50. scager cogge voorde voorscreven boeten ende die voorscreven
51. orber als scout scapene ende voerspraecke van
52. jan van scagen in burchorn heeft ter stont sine
53. intermissione als scapen tvonnisse ghewesen
54. tot zijnen eijghen proffijt ende voordele ende tot
55. achterdele vanden voorscreven eijsschers sulcx dat
56. hij den voorscreven coman jan ghenomen heeft ende
57. geleijt op een solder in besloten vangenisse
58. mit groote zware boeijen an zijn been in sulcken
59. schijne off hij een dieff verrader ofte moordenaer
60. ware soe dat te verduchten is dat hij crepel
61. off lam worden sal often minsten grooten gaten
62. in sijn beenen ghecreghen ende daer en boven heeft
63. die voorscreven orber hem vervordert ende vervordert

fol. 86r

64. noch dagelicx den voorscreven eijsschers ende coggen
65. te becommen sinte maertens ende elders daer hij
66. se ghecrighen kan sonder recht ofte redene seggen
67. mede indien die voorscreven eijsschers ontslagen worden
68. bij mandamente van desen hove soe weet hij raet
69. dat hij die selve eijsschers noch sal doen halen
70. elf mandamenten die gehaelt hebbende sal hij
71. hemluiden noch doen halen xx xxx xl l
72. mandamenten tot grooten lasten ende costen vanden
73. eijsschers twelck is tegens recht in groote ver-
74. smadenisse vanden voorscreven appointementen van desen
75. hove ende preiuditie vander litispentie han-
76. gende voordien voorscreven hove tusschen den voorscrevenen van
77. scagen eijsschers an deen zijde ende den voorscreven jan
78. van scagen ende orber woutesz an dandere In
79. welcken processe die voorscrevenen van scagen narrende
80. die voorscreven ende meer gelijcken proceduren op hemluiden
81. gehouden conclusie hebben ghenomen hebben gehat
82. als dat die voorscreven jan van scagen orber noch zijn
83. ondersaten in burchorn opten zelve van scagen
84. nijet procederen en soudien voordien gerechte aldair
85. maer indien sijluiden van burchorn ijert eijsschen
86. willen opten ingheseten van ijemants vanden
87. ingeseten van scagen zijluiden tselve doen soudien
88. voor desen hove aldaer men hemluiden presenteert
89. te recht te staen op welcken eijssch ende conclusie
90. die voorscreven jan van scagen ende orbaer zijn
91. voecht gheantwoort hebben ende de saicken vol-
92. dinget ende gheappointeert dat gemaect soude
93. wesen d'acte vanden plaijdoijen ende anders omme
94. al gesien alsdan te wijsen dat recht waer Soe

fol. 86v

95. dat de voorscreven jan van scaghen noch
96. orber noch nijemant van den ondersaten
97. aldaer nijet en begeren te procederen voordien
98. gerechte van burchorn noch opten selven
99. van scaghen die int proces staen noch tegen
100. den ondersaten niedorp cogge gemerct alle
101. tgunndt dat voorscreven ende oock dat scager
102. cogge ende nijedorp cogge ghenouch een cogge
103. zijn onder een wateringhe ende staende alle beijde
104. onder een dijkcgrave ende heemraden waren
105. daeromme die voorscreven eijsschers anden voorscreven
106. hove clachtich ghecomen versouckende provisie
107. ende hadden vercrighen op huere requeste
108. appointement daerbij verclaert was die
109. selve requeste te doen in judicio ende in presentie
110. van partijen achtervolgende ende mits welcken
111. die voorscreven meester Frans diricsz in die naeme
112. als boven Seijde ende concludeerde dat
113. hemluiden bijden hove gheconsenteert sal zijn
114. mandament vuyt crachte vanden welcken
115. die voorscreven jan van scaghen ende orber woutersz
116. mitsgaderen allen anderen des noots wesen
117. sal op sekere peijnen tegens mijn ghenaden
118. heeren te verbueren geboden ende bevolen zij indient
119. blijkt van tgunndt dat voorscreven is dat zij den
120. voorscreven coman jan costeloes ende scadeloes
121. ontslaen van den voorscreven vangenisse op souffissante
122. cautie dat hij ende zij stellen sullen alhier te
123. rechte te staen ende tgewijsde te voldoen ende

fol. 87r

124. hemluiden wachten ende verdraghen enijghen
125. meer ondersaeten vanden voorscreven coggen voerden
126. voorscrevenen van burchorn tot sinte martijns of elders
127. in andere plecken ende dorpen te causeren
128. apprehenderen ende arresteren ofte vanghen ende indien
129. zijluiden off enich vanden ondersaeten van burchorn
130. ijiet eijsschen willen tselve te doen voordien voorscreven
131. hove ende in gevalle van oppositie dat dopposant
132. off opposanten dachvaert sullen wesen peijnen ende
133. bevelen stadthoudende ende den ghevangen eerst
134. ende al voeren mitter overhant ontslegen sijn vuyjter
135. voorscreven vangenisse omme te seggen die redenen van
136. hueren oppositie ende voorts omme an te hoeren al
137. sulcken eijsch ende conclusie als die voorscreven eijsschers
138. ende oock die procureur generael indien hij hem partije
139. maken wilde op hemluiden doen ende nemen
140. sullen willen maickende eijsch van costen Omme
141. op welke requeste tantwoorden meester

142.   jan van alcmar hem seggende procureur van jan
143.   van scagen ende orber woutersz dede seggen dat
144.   den eijsschers sulcke mandament nijet gheconsenteert
145.   sal zijn gemerct dat tusschen hemluiden ende
146.   den voorscreven jan van scagen geen litispentie
147.   en es off hij op hemluiden procederen soude bij
148.   arreste off nijet Ende alsoe die voorscreven jan van
149.   scaghen aldaer die jurisdictie toebehoort daer
150.   off hij ende sijn voorsaeten van allen ouden tijden
151.   in possessie sijn Soe concludeerde mitsdien die
152.   voorscreven meester jan van alcmaer inden name
153.   als boven dat den voorscreven eijsschers ontseijt
154.   sal zijn tmandament even varre het angaet

fol. 87v

155.   sijn executie van den jurisdictie vanden
156.   voorscreven jan van scagen Ende angaende die
157.   ghevanghen te ontslaen es te vreden indient
158.   blijct dat hij om gheen ander saicken ghe-
159.   vanghen es dan dat hij ghedolven soude hebben
160.   int gheconsenteerde lant omme te wael te
161.   stoppen ende voer die boeten van xv ponden
162.   dat hemluiden gheconsenteert sij tmandament
163.   omme op cautie souffisant te ontslaghen te
164.   wesen maer indien hij omme criminele sake
165.   ghevangen es dat hij sal blijven in vange-
166.   nisse omme aldaer justicie te verwachten
167.   maickende eijsch van costen Omme op
168.   welcke antwoorde te repliceren seijde de
169.   voorscreven meester frans indien name als boven
170.   dat alhier ijmmers proces es tusschen die
171.   van scagercogge ende den voorscreven jan van scagen
172.   omme dat hij op hemluiden nijet en soude
173.   procederen bij arreste oft bij anderssins van
174.   saicken in die requeste verclaert ende zijn die
175.   van scagen ende nijerop leggende onder een cogge
176.   ende mitsdien van eender naturen mitten voorscrevenen
177.   van scagen ter cause van welcke saicken
178.   jan van scagen mitten voornoemde orber procedeert
179.   opten voorscreven coman jan ende andere ondersaten
180.   van scager cogge ende nijedorp cogge dair off
181.   zij hem als criem beclagen ende concludeerde
182.   die voorscreven meester frans gelijck boven inden

fol. 88r

183.   eijsch ende requeste ende dat hemluiden gheconsenteert
184.   sal sijn tmandament ofte bij provisie die ghe-
185.   vanghen ontslegghen sal sijn op souffisante cautie
186.   ende hem ende den voorscreven orber gheinterdiceert
187.   op hemluiden te procederen bij arreste off

188. anderssins navolgende die conclusie bij hemluiden
189. int principael proces ghenomen Ende omme
190. te dupliceren seijde die voorscreven meester jan van
191. alcmaer oock in de name als boven dat hij
192. persisteert bij zijne antwoorde ende conclusie aldair
193. ghenomen Al gehoort tvoorscreven hof beveelt
194. den voorscreven jan van scagen ende orber woutersz
195. den voorscreven coman jan ghevangen te ontslaen
196. vander vanghenisse op souffisante cautie die
197. hij ghehouden wort te doen omme tghewijsde
198. van desen hove te voldoen Ende interdiceert voorts
199. den selven jan van scagen ende orber woutersz
200. opten voorscrevenen van scager cogge ende nijedorp cogge
201. te procederen bij arreste anderssins vander
202. litispdentie van desen hove welverstaende
203. indien sij te dier cause ij et eijsschen willen dat
204. zij dat doen sullen voor desen hove ende injungeert
205. tselve hoff den procureur generael hem te informeren
206. op tinhouden vande voorscreven requeste ende die
207. selve informatie onder den voorscreven hove te brengen
208. omme die gesien voorder gedaen te worden alst
209. behoren sal Aldus gedaen inden hage opten
210. xxix^{en} dach van Novembri anno xv^c ende
211. thiene Bij mijnen heren die president meester
212. jan boudensz florijs van wijngaerden Reijnier
213. de Jonghe Jan van Duvenvoorde Ever de veer

29 november 1510

fol. 88v

214. ende Jacob boudens Raitsluiden van hollandt
215. mij tegenwoordich Jan heijnricxsz Onder-
216. gescreven Collacionata est hec copia ex una (is gecollationeerd deze copie van
217. alia copia collacionata cum suo originali per theoderic (een andere gecollationeerde copie op
grond van het origineel door Theoderik Wouda eigenhandig geschreven)
218. de wouda per sua propria manu sub scripta
219. ad protestor manu mea propria tanquam notarius (als getuigend met eigen hand als notaris)
220. Ondergheteijckent J Alcmaria

fol. 88v 20-12-1510

1. copie
2. Opten dach van huijden soe compareerde
3. voor den hove van hollandt henrick de boure
4. als procureur van die van scagen scager cogge ende
5. nijedorp cogge mit andere huere consorten ende
6. dede bij monde van sijnen advocaet bij manieren
7. van provisie seggen hoe dat alhier proces vuijt
8. staende ende hangende es tusschen die van scagen
9. ende huere consorten eijsschers ter eendere zijde ende
10. jan van scagen ende orber woutersz zijn voecht
11. verwerers ter andere Roerende sekere diversche
12. molestacien ende vexatien van arreste vangenisse
13. ende anders bijden verwerers den eijsschers in
14. diversche manieren ende frivole pretense actien
15. hemluiden opgeleijt in welcke processe is onder
16. anderen bijden voorscreven hove den voorscreven verwerers
17. gheinterdiceert opten voorscreven eijsschers vuijt saicke
18. daer alhier questie off es enichsins te procederen

fol. 89r

19. noch bij arreste noch anderssins ende oock enen
20. sekeren ghevangen ghenoept coman jan bevolen
21. tontslaen wel verstaende dat indien zij verwerers
22. den eijsschers daer of ijjet eijsschen wilden dat
23. zij tselve sculdich souden westen te doen voer desen hove
24. Ende hoe wel den voorscreven verwerers tselve soe bevolen
25. is geweest te doen des nijet tegenstaende theeft
26. den voorscreven jan van scagen ende orber boven ende in
27. contempte vanden voorscreven litispdentie appointementen
28. ende bevelen hemluiden gedaen den voorscreven coman jan
29. ghevangen soude hij ontsleggen worden ofte nemen
30. vijf ende dertich stovers ende noch diversche andere
31. personen vuijter jurisdictie vanden voorscreven eijsschers
32. te arresteren ende te condempneren ende ooc huere
33. koeijen paerden beesten ende andere goeden ofte
34. halen sprekende die voorscreven orber veel ende diversche
35. persommieuse woorden totter huijsvrouwe vanden
36. voorscreven ghevangen seggende sterft u man wij weeten
37. daer wel raet toe wij sullen hem enen bast anden
38. hals werpen ende hangen hem te veijnster vuijt ende
39. seggen dat hij hem selven verhangen heeft ende
40. dat meer ende argher is dat hij opten president
41. noch opten raedt nijet en past ende soude hemluiden
42. mit een cleijn briefken doen priveren enijge vanden
43. meesten hoofden vanden raidt van huere officien
44. ende worden hem noch die verwerers dagelicx anders (?)
45. te arresteren ende op huere borgen alle te proce-

46. deren ende hueren goeden ende beesten of halen in
47. grooter cleijnachticheijt vanden voorscreven hove ende
48. alsoe dit attemptaten zijn Soe concludeerde
49. die voorscreven boure inden naem als boven dat die
50. voorscreven procedueren als attemptaten of gedaen sullende
51. zijn ende dat den eijsschers gherestitueert sullen
52. zijn hueren beesten ende goeden hemluijden ofgehaelt

fol. 89v

53. mit alle die costen scaden ende interesten ende versocht
54. daer of appointement welck gehoort bij desen
55. hove heeft tselve hof ofgedaen ende doet off
56. mits desen alle tgunst dat in preiudicie vanden
57. voorscreven litispententie gedaen is ende injungeert den
58. procureur generael dat hij hem sal informeren dat
59. voorscreven is Ende doen dachvaerden den voorscreven jan van
60. van scagen te compareren simpelick ende den voorscreven
61. orber in personen op peijne van banna ende confiscatie
62. van goeden omme dat gedaen voorder geordonneert
63. te worden alst behoeren sal Aldus gedaen inden
64. hage opten xx^{en} dach van December anno xv^c
65. ende thien Bij mijnen heeren den stadthouder die
66. president meijster jacob ruijsch jan boudenz
67. florijs van wijngaerden Reijnier de Jonge jan
68. van Duvenvoorde Evert de veer abel van couster
69. Jacob boudenz ende albrecht van Loe Raitsluijden
70. van hollant mij tegenwoordich Aldus onder
71. gheteijckent heijnrick claesz Ondergescreven
72. Gecollationneert tegens dat principael bij mij
73. Dirick jansz van der woude duerwaerder
74. van den hove van hollandt ende hebbe tselve ter
75. executie gheleijt Noch stont ondergescreven
76. Concordat h^o transuper tl sue copie ut premiti
77. de verbo ab verbum quam protestor manu et signo meis
78. privatis Ondergheteijckent Ger / fl cornelis
79. notaris

20 december 1510

(gelijkluidende copie van het hier bovengeschrevene

(van woord tot woord als getuige eigenhandig met mijn eigen handtekening bekrachtigd

fol. 90r 22-12-1510, 20-01-1511 (paasstijl 1510)

1. Copie
2. Die grave van egmond here tot baer etc stad-
3. houder generael die president ende anders die
4. raide mijne alder genadichsten heeren des keijzers
5. van romen ende onsen erfachtigen heere des eert-
6. shertogen van oostenrijcks princen van spangen etc
7. Gecommitteert ten saicken van hollant zeelant ende
8. vrieslant den eerste gezwoeren bode exploitier
9. vander camere vanden raide in hollant hier op
10. versocht saluijt Alsoe die van scagen ende scager
11. cogge ende nijedorp cogge mitsgaders den procureur
12. generael ons te kennen gegeven hebben hoe dat
13. waer is dat zekeren proces voor desen hove
14. hangende heeft geweest ende noch is tusschen den supplianten
15. an deen sijde ende jan van scagen ende orber wou-
16. tersz als voocht an dandere ter cause van
17. zeeckere landen die sij supplianten vanden voorscreven
18. jan van scagen of ghedolven hadden omme te
19. repareren ende te stoppen hueren dijcken ende sekere
20. wael die daer inne gebroken waren in welcke
21. proces soe verre gheprocedeert is geweest dat
22. bij desen hove taux(atie) gemaect is geweest hoe
23. wel zij supplianten ter cause ende voor die voorscreven
24. of ghedolven landen betalen souden welck taux(atie)
25. zij supplianten den voorscreven jan van scagen betaelt
26. hebben ende overmits dat den taux(atie) den selven jan
27. van scagen nijet souffisant en dochte sijn ende dat
28. oock die voorscreven orber omme sekere mesusen die
29. hij int bedienen vanden scoutambocht van scagen
30. gheparpetreert hadde bij zekere scepenen verclaert
31. is inabel ende ghepriveert vanden voorscreven schout-
32. ambocht soe hebben die voorscreven jan ende orber tsamen
33. gheconspireert omme den supplianten te tribuleren

fol. 90v

34. ende diversche frivole quellagen ende heeft die voorscreven
35. jan ende orber die sijn voecht ende scout scepen ende
36. talman is die welcke eijst ende wijst gedaen
37. becommenen binnen burchorn enen coman claesz
38. ende andere arbeijders ende dijckers die inden dijck
39. ghewrocht hadden omme een zekere wael te
40. stoppen soe dat zij supplianten clachtich ghecome
41. zijn an desen hove ende hebben bij monde van hueren
42. advocaet in potentie vanden procureur des voorscreven jans
43. ende orber versocht onse brieven van mandamente
44. vuijt crachte vanden welcke die voorscreven jan

45. ende orber mitsgaders den gerechte van burchorn
46. op zekere groote peijnen tegens ons voorscreven ghenadichen
47. heeren te verbueren geboden ende bevolen soude
48. wesen den voorscreven coman claes costeloos ende
49. scadeloos te ontslaen ende oock nijet meer te pleghen
50. ende te hanteren sulcke proceduren als zij gedaen
51. hadden tegens den selven coman claes ende andere
52. dijckers ende in gevalle van oppositie die voornoemde
53. peijnen ende bevelen stadthoudende ende die voornoemde
54. coman claes ghevangen mitter daet den opposanten
55. dach beteyckent soude worden in personen te
56. compareren voor ons alhier inden hage omme
57. an te hoeren alsulcken eijsch ende conclusie als men
58. op hemluiden soude willen doen ter cause vanden
59. voorscreven procedueren ende die te sien verclaren nul
60. ofte retracteren nae oerdene van rechten ende die
61. voorscreven procureur generael anhoren dese requeste die
62. in judicio openbaerlicken gedaen worde Conclu-
63. deerde indient bleecke van die onduechdelijcke

fol. 91r

64. proceduren ende onbehoorlichkeiten verclaert in die
65. requeste vanden supplianten dat die voornoemde jan van
66. scaghen ende orber sijn voocht ende scout mitsgaders
67. die scepenen van borchorn arbitralicken ghecorrigeert
68. souden zijn hier nae hoe wel die supplianten
69. oorloff hadden van desen hove in hueren dijcken
70. die zeer gebroken waeren te moghen dijcken
71. alle stroo ende ruijchten int water drijvende ende
72. dat oock nijemant en behoort ghearresteert ende
73. belet te wesen in werck vanden dijckage des
74. nijet tegenstaende heeft belieft den voorscreven jan
75. van scagen ende orber woutersz zijnen voocht
76. enen wouter rensz ende anderen warscappen
77. van scagen die bijden dijckgrave opten dijck
78. waren omme enijghe kueren te maicken tot
79. profijt vanden landen aldaer te doen arresteren
80. hoewel die voornoemde jan ende orber sijn voocht
81. aldaer gheen jurisdictie en hadden ende dit
82. al ter cause van zeeckere stroo riet ende andere
83. materie die bijden dijck ghedreven ende daer inne
84. gheleijt was ende hebben die voorscreven jan ende orber
85. soe verre gheprocedeert dat zij den ghearresteerte
86. personen voornoemd verwonnen hebben bij vonnisse
87. van scepenen van borchorn sonder dat partijen
88. aldaer ghedefendeert hadden ende justiciabel
89. waeren welcke vonnisse zij supplianten be-
90. trocken hebben voor desen hove ende eijsch gedaen
91. opten xix^{en} dach van Julio lestleden conclusie
92. nemende tot nullite ende adnullatie vanden voorscreven
93. vonnisse ende anders blijckende bij acte daervan

19 juli laatstleden

94. wesende daer of proces noch hanghet onghede-
95. cideert soe dat die voornoemde jan van scaghen ende
96. orber wel wisten datse nijet een behoorden

fol. 91v

97. ijemant meer vanden supplianten te betrecken voordien
98. voorscrevenen van borchorn ofte elders ende hebben daeromme
99. toe ghemaict ghehadt enen vrederick pieters zoon
100. ondersaten van borchorn ende daer toe gheindiceert
101. dat die selve vrederick den supplianten voorscreven
102. voornoemde gerechte van borchorn an spreken soudien
103. ter cause vanden voorscreven ruijchte ende anders welcke
104. vrederick duer inductie als boven den voorscreven
105. supplianten voerden voorscreven gerechte van borchorn
106. verwonnen heeft soe dat zij supplianten dit
107. vonnisse insgelijcx in reformatie betrocken ende
108. hueren eijsch gedaen opten xvij^{en} dach in October *18 oktober laatstleden*
109. lestleden ende vercregen die supplianten
110. omtrent denzelven tijden zekere andere manda-
111. mente vuijt crachte vanden welcken den voorscreven
112. jan van scagen ende orber woutersz mitten anderen
113. scepenen van borchorn bevolen is geweest dat zij
114. den voorscreven procedueren of doen soudien ende hem
115. verdraghen van ghelijcken kennisse meer te nemen
116. opten supplianten maer indien ijemant vanden
117. ondersaten van borchorn ijjet eijsschen wilden
118. opten supplianten zij tselve doen soudien voor
119. dijkgrave ende heemraden van Gheestmar-
120. ambocht of voor desen hove ende worden insgelijcx
121. bevel gedaen alle den ondersaten alle welcke
122. ondersaten die voorscreven bevelen gheobediert hebben
123. vuijtgesondert den voorscreven jan ende orber zijn
124. voocht die hemluiden daer tegens opponeerden
125. hoe wel zij gheen interesten hadden gemerct
126. die voorscreven litispententie daer of insgelijcx
127. proces voor desen hove onghedecideert hangende
128. is ende den eijsch was gedaen den xvij^{en} dach *18 oktober*
129. van Octobri ende naderhant is dese sake voldinget

fol. 92r

130. ende op dat die voorscreven jan ende orber den supplianten
131. ijmmer mit calumiose ende frivole proceduren
132. ende andere meer soude moghen vexeren groten
133. costen ende moeijten andoen soude heeft die voorscreven
134. orber voer die gerechte van borchorn aldaer hij
135. selve scout scepen ende talman maender ende wijser
136. is den zelven van scagen ghecauseert anghe-
137. sprocken ende verwonnen als dat zijluiden rekeninge
138. doen soudien binnen borchorn van scot dat in scagen
139. omgheslegghen was dese leste vijftien jaren lanck

140. gheduerende ende hoe wel zij supplianten hem
141. bevoelden grootelick gegraveert soe hebben sij
142. verworven zekere openen brieven van mandamente
143. in reformatie dienende ende die te werck doen
144. leggen anden voorscreven orber die den exploteerder
145. te antwoord gaff alst exploot opten xvj^{en}
146. dach van Octobri lestleden an hem gedaen was
147. dat hij vanden selven dage enijghe buijeren van
148. scagen ende nijerop becommen soude sinte maertens
149. daer hij scout was ende hemluijden noch doen halen
150. enen vijftich mandamenten ende hemluijden jaerlicx
151. op groote costen brenghen souden van xl pont groten
152. mits hemluijden houdende lopende tusschen den
153. haghe ende scaghen twelck ijmmers wel een
154. onredelick werck es groote teijvertijt ende calumpnie
155. ende boven des soe hebben die voorscreven jan van scagen
156. ende orber die sijn schout scepen talman maender
157. ende voocht is hier nae binnen borchorn wederom
158. doen arresteren enen coman jan ende tot S^{te} maertens
159. daer die voorscreven orber oock schout is heeft die
160. selve orber oock ghearresteert gehadt meer
161. andere persoenen van nijedorp cogge mitsgaders

16 oktober laatstleden

fol. 92v

162. van scager cogge ende borghe of ghenomen ende hem-
163. luijden gheeijscht elcx die somme van vijftien
164. sheeren ponden daer innen zij luijden den voorscreven
165. coman jan ende andere gearresteerde personen
166. ghewonnen hebben gehadt vuijt crachte vanden
167. welcken die voorscreven orber den voorscreven coman jan
168. ghevangen ghenomen heeft ende hem geleijt op een
169. solder in besloten vanghenisse mit grote sware
170. boeijen an zijn been in sulcken schijne off hij een
171. dief verrader ofte moordenaer hadde geweest
172. soe dat te verduchten was croepel of lam
173. te worden often minsten groote gaten in sijn been
174. te krijghen alle in groote contempte ende versmade-
175. nisse van alle die voorscreven litispendentien
176. sententies ende anders ende in wederwrake van dien
177. waeromme zij supplianten wederomme clachtich
178. ghecoemen zijn ende nae zekere requeste bij
179. hem supplianten overgegeven ende die bij desen
180. hove gehoort ende volhoert is bevolen opten
181. xxix^{en} dach van Novembri lestleden den
182. voorscreven jan ende orber den voorscreven coman jan te
183. ontslaen vande voorscreven vanghenisse op souffisante
184. cautie omme tghewijsde van desen hove te voldoen
185. ende is voort gheinterdiceert den selven jan van
186. scaghen ende orber opten voorscreven supplianten nijet
187. te procederen bij arreste ofte anderssins in
188. preiuditie vande litispendentie van desen hove

29 november laatstleden

189. wel verstaende indien zij ter dier cause ijert
190. eijsschen willen zij tselve doen souden voor
191. desen hove ende is den procureur generael gheinjungeert
192. hem te informeren opten inhouden vanden
193. requeste vanden supplianten ende die zelve zijne

fol. 93r

194. informatie onder desen hove te brenghen omme
195. die gesien voorder gedaen te worden als behoeren
196. soude op welcke appointementen sij supplianten
197. gegeven hebben letteren van executorien ende
198. die te werck doen stellen anden personen van
199. jan van scagen ende orber woutersz Ende hoe
200. wel die selve jan ende orber behoort hadden
201. te obedieren die bevelen ende nijet tegenstaende qualicken te
202. spreken Des oock nijet tegenstaende soe en
203. hebben zij den voorscreven coman jan nijet willen
204. ontslaen maer hebben hem daer te voeren eerst
205. of ghenomen gehadt xxxv stuijvers ende indien hij
206. die selve nijet en hadde willen geven dreijgende
207. hem te leggen in zwaerder vanghenisse twelc
208. horende die huijsvrouw vanden voorscreven coman jan die
209. doe ter tijt bij hem was heeft geseijt tot die
210. voorscreven jan van scaghen ende orber dat coman jan
211. hueren man sterven soude indien hij in zwaerder
212. vanghenisse geleijt worde waerop die voorscreven
213. orber in presentie ende te adv...den (?) vanden voorscreven
214. jan van scaghen ten antwoorde gaff ende seijde
215. totter voorscreven huijsvrouw dese of dierghelijcke
216. woorden sterft u man wij weten daer wel
217. raet toe wij sullen hem een bast om den hals
218. werpen ende hanghen hem ten veijnster vuijt ende
219. seggen dat hij hem selven verhanghen heeft
220. Dit al tsamen nijet ghenoech zijnde ende nae dat
221. hem vermaent worden van ons stadthouder president
222. ende rRaide van hollandt seijde dat hij daer op
223. nijet en paste ende soude mit een cleijn briefken
224. doen priveren ende of stellen enijghe vanden
225. meesten hoofden vanden raide van hollandt ende

fol. 93v

226. boven dese ende nijet jegenstaende die voorscreven appoinc-
227. tementen ende bevelen soe heeft die voorscreven orber als
228. schout van sinte maertens attempterende gheproregeert
229. gehadt opten borge vanden voorscreven ghearresteerde
230. personen ende hemluiden of ghaelt zekere koeijen
231. ende beesten die hij noch hout in zijn ghewelt
232. sonder die te willen restitueren den voorscreven borgen
233. ende vervordert hem noch dagelijcx andere ar-
234. restacien te doen koeijen ende anderen paerden

235. den supplianten ofte halen tot hueren grote scade
236. ende interesse ende als enijghe den voorscreven orber voer-
237. manende waren ende hem seijde dat hij hem wachten
238. soude van alsulctanige fortsen ende quaden manieren
239. te houden op dat hij inde procureurs handen nijet
240. en quaem soe heeft die selve orber in cleijnachticheijt
241. ende contempte van onsen voorscreven ghenadichen heeren
242. ende hueren ghenadichen procureur generael tegens
243. der waarheijt geseijt gehadt ende hem beroemt
244. int openbaer als men vierschare hilt sinte
245. maertens voorscreven dese of gelijcke woorden ick
246. hebbe inden hage bijden procureur generael geweest ende
247. hem ghevraecht hebstu enighe actie op mij bistu
248. meer dan mijn boede ick segge ick segge mijn
249. boede daecht mijn dien man ende alsdan soe
250. doet hijt ende alsoe moestu meed ende anders nijet
251. Al twelcke saken sijn van quaden exempel
252. diemen van nijemant en behoert te ghedooghen
253. maer straffinghe ende correctie daer off te doen
254. als sij supplianten seggen Ende want wij hier
255. inne sculdich zijn te remedieren Soe ist dat
256. wij u daeromme ontbieden ende bevelen daer toe
257. committerende mits desen off van noot zij dat ghij

fol. 94r

258. trect ter plecken daert behoort ende op wel ende
259. deuchdelick informeert opten premissen ende tgunt
260. dat ghij daer van bevijnden sult bij goede verclaringe
261. in geschrifte redigeert ende ons toebesloten over-
262. brengt ofte oversent auctentijck als dat behoort
263. ende indien u blijkt omme te ghenoezene alsdan
264. trect anden personen vanden voorscreven oirber woutersz
265. oft tot sijnre woenstede ende hem van wegen ons
266. voorscreven ghenadichen heeren bij u roupende dofficier vanden
267. plecke ist noot dachvaert te compareren in
268. persone voor ons alhier inden hage tot enen zekeren
269. betamelicken dage op zekere groote peijnen tegens
270. hueren ghenadichen heren te verbueren omme an
271. te hooren alsulcken eijsch ende conclusie als die
272. voornoemde supplianten ende elcx besonder ter cause
273. mit datter an cleven op hem doen of nemen sullen
274. willen soe wel ter cause vanden ofgehaelden
275. beesten omme restitucie daer van te hebben van
276. scaden interesten ende anders daer tegens te seggen
277. ende partijen gehoert gheprocedeert te worden alst
278. van rechts wegen daer toe dienen ende behoeren sal
279. Ons rectificerende wes ghij hier inne gedaen
280. sult hebben ende u wedervaren sal wesen Gegeven
281. inden hage onder tsignet hier an gehangen den
282. xxij^{en} dach in Decembri int jaer ons heeren
283. duijsent vijf hondert ende thien Aldus staet

22 december 1510

284. ondergheteijckent bij mijnen heren den stadthouder
285. generael president ende raide van hollant zeelant ende
286. vrieslant Wij D'assendelft Ondergescreven
287. Gecollationeert tegens dat prinipael bij mij
288. Dircx jansz vander woude duerwaerder vanden
289. hove van hollandt ende den dach van dit exploit

fol. 94v

290. sal dienen den xx^{en} dach in januario anno
291. xv^c ende thien secundum cursum curie guets tijts voer
292. middage anno voorscreven

20 januari 1510 (= 1511)

fol. 94v 24-02-1511, paasstijl 1510

1. Copie
2. Inder saicken hangende voor den hoven van hollandt
3. tusschen die van scagen ende scager cogge ende
4. nijedorper cogge mitsgaders die procureur generael mit
5. hemluiden ghenoecht impetranten ter eenre
6. zijde ende orber woutersz schout van sinte
7. maertens in vrieslant verwerer ter andere
8. roerende zekere provisie bijden voorscreven impetranten
9. versocht omme gherestitueert te hebben sekere
10. beesten koeijen paerden ende andere bijden voorscreven
11. verwerer hueren borghen of gehaelt ende
12. oock roerende die slakinghe bijden verwerer
13. versocht tvoorscreven hof ghesien d'acten vander
14. plaijdoijen mitsgaders d'informacie precedente
15. ende d'exploicten in dese saicke gedaen ende
16. voort alle tgundt dat partijen hebben willen
17. exhiberen declareert ende verclaert eerst optie
18. voorscreven provisie dat die voorscreven verwerer den
19. voorscreven impetranten ofte hueren borgen restitueren
20. sal alle hoeren beesten paerden koeijen ende anders
21. hemluiden ofgehaelt indien die in weesen sijn ende
22. indien die wess nijet en sijn die rechte estimatie

fol. 95r

23. van dien ende dat op cautie die de voorscreven impetranten
24. gehouden worden te stellen omme tghewijsde van
25. desen hove te voldoen Ende alsoe den voorscreven hove
26. int visiteren van desen processe ghebleken es vander
27. groote abuijsen bij partijen op malcanderen bij multi-
28. plicatien van arresten ende proceduren gehouden Soe
29. interdiceert tselve hoff ex officio bijden partijen van
30. nu voortan enijghe proceduren op malcanderen bij
31. arreste van hueren persoenen ofte goeden te doene ofte
32. doen doen ende die verwerer daer over te staen
33. directelick ofte indirectelijck maer indien zij mal-
34. cander ijert eijsschen willen dat zij dat doen sullen
35. voor hueren dagelicxen ende competenten rechter of
36. voer desen hove ende dat op die peijne van arbitralen
37. ghecorrigeert te wesen Ende injungeert tselve
38. hoff den procureur generael hem te informeren optie
39. irreverentelijck bijden voorscreven verwerer gecommiteert ghe-
40. mencioneert inde relatie bij heijnrick van hueckelen
41. duerwaerder van desen hove gemaect bijden voorscreven
42. impetranten gheexhibeert ende dat gedaen sijn
43. conclusie te nemen tegen den voorscreven verwerer in
44. zijne defentie daer tegen gehoert vorder gedaen
45. te worden alsoe't behoren sal ende slaect tselve

46. hof den verwerer vanden personeel comparitie op
47. loftenisse die hij doen sal tot vermaninge van den-
48. selven hove weder in persone te commen optie peijne
49. ende verbuerte van drie hondert philips guldens
50. Aldus gedaen inden hage opten xiiij^{en} dach van
51. Februario anno xv^c ende thien secundum cursum curie
52. hollandt Bij mijnen heren die president meester jacob
53. ruijsch florijs van wijngaerden Jan van duvenvoorden

14 februari 1510 (= 1511)

fol. 95v

54. Evert de veer Jacob boudijnsz Aelbrecht vanden
55. Loo ende Jan bennijnck raitsluijden van hollandt
56. mij jegenwoordich Ondergheteijckent
57. heijnrick claesz

fol. 95v 09-01-1511, paasstijl 1510

1. Copie
2. De grave van egmonde here tot baer etc
3. stadthouder generael ende andere die raide
4. des alder ghenadichsten heren des keijzers van rome
5. en des eertshertoghen van oostenrijck prince van
6. spangen Gecommitteert ten saken hueren genadichsten
7. landen van hollandt zeelandt ende vrieslant den
8. eersten ghezwoeren bode exploitier vanden camere
9. vanden raide in hollandt hier op versoght saluijt
10. Alsoe lubbrant maertensz ende jan sael als ghe-
11. machticht van allen den ghemenen ingelanden van
12. borchorn ons te kennen gegeven hebben hoe dat
13. waer is dat sij supplianten ten sekeren tijt geleden
14. bijden zelve ingelanden naer oude ghewoente gestelt
15. ende ghecommitteert zijn geweest omme tontfanghen
16. scotgelt binnen borchorn voorscreven Ende al ist soe
17. dat diezelve supplianten nijet gehouden noch
18. sculdich sijn voer ijemant ter cause van hoer-
19. luijden ontfanck enijghe rekeninghe bewijs oft
20. reliqua te doen dan alleenlicken voer ende in
21. presentie vandien voorscreven ghemeene ingelanden te weten

fol. 96r

22. een werff tsjaers des nochtans nijet jegenstaende
23. het heeft onlancx geleden belieft gehadt jan van
24. scagen mit orber woutersz sijn vooght sijn scepen
25. ende sijn talman alleenlicke omme die voorscreven supplianten
26. te molesteren tribuleren ende tot coste ende processe
27. te brenghen denzelven supplianten mit recht
28. an te spreken voor sijn schout ende scepenen van
29. borchorn voorscreven conclusie nemende dat die voorscreven
30. supplianten gecondempneert souden wesen rekening
31. bewijs ende reliqua te doen in presentie van
32. hem ende van sijnen schout ende scepenen voorscreven van
33. huerluijder ontfanck van tvoorscreven scotgelt dair
34. tegens die voorscreven supplianten inden name als
35. boven voer huerluijder defentie deden proponeren
36. tgundt dat voorscreven is te weten dat sij supplianten
37. nijet sculdich en waeren nerghens rekening
38. te doen dan alleenlicken voordien voorscreven inge-
39. landen Ende hoewel die voorscreven scepenen
40. van borchorn wel sculdich hadden geweest
41. den voorscreven supplianten inden name als boven
42. gheabsolveert ende vrij gewijst te hebben vande
43. ansprake ende conclusie vanden voorscreven jan van
44. scaghende oerber sijnen voocht Soe hebben noch-
45. tans die voorscreven scepenen die welcke nijet

46. ghegoet of noch ghelant en zijn binnen borchorn
47. ende favoriserende den voorscreven jan van scaghen ende
48. orber mit hoerluijder abuselicke vonnisse ghewesen
49. diergelijcken tegens die voorscreven oude costume
50. ende usantie dat die voorscreven supplianten comen souden
51. op donredage naestcomende binnen borchorn
52. omme aldaer rekeninghe bewijs ende reliqua
53. te doen in presentie vanden voorscreven jan van scagen

fol. 96v

54. orber ende sijn scepenen voorscreven van tontfanck van
55. tvoorscreven scotgelt Off bij gebreke van dien is
56. die voorscreven jan van scaghen ende scepenen in
57. meninge te gaen procederen op vridach naest
58. comende bij pandinghe scatinghe ende anders optie
59. landen ende goeden vanden voorscreven ingelanden
60. Bij welcke vonnisse die voorscreven supplianten
61. inden name als boven hem bevelen grotelicken
62. bezwaert ende gegreveert die redenen noch
63. breeder te verclaeren in tijt ende wijlen des
64. noot sijnde Ons daeromme oetmoedelicken
65. biddende omme ons behoerlicken brieve van
66. commissie in cas van reformatie dienende Ende
67. want wij enen ijghelijcken recht ende justicie
68. administreren willen des versocht zijnde Soe
69. ist dat wij u daeromme ontbieden ende bevelen
70. daer toe committerende mits desen oft van node
71. zij dat ghij ter stont trecket tot versoucke
72. vanden voorscreven supplianten inden name als boven
73. anden personen vanden voorscreven jan van scaghen
74. ende orber woutersz zijnen voocht oft tot
75. hoerluijder woensteden ende hemluijden van wegen
76. ons voorscreven alder ghenadichsten heren dachvaert
77. te compareren voor ons alhier inden haghe
78. tot enen zekeren dage die ghij hemluijden be-
79. teijckenen sult omme tvoorscreven vonnisse als qualijcken
80. ende abuselicken ende tegens recht gegeven bij
81. ons te sien adnulleren ende te nijete te doen oft
82. ten minsten te corrigeren ende reformeren nae
83. rechte die selve te sustineren of daervan te
84. renunchieren soe hueren goeden raet ghedraghen
85. sal ende partijen gehoert voert inder saicke te

fol. 97r

86. procederen nae rechte inthimerende den voorscreven
87. scepenen van borchorn dat zij ten selven dage
88. mede comen indient hemluijden belieft ende dese
89. saicke enichsins angaet Ende dat gedaen indien
90. u blijct van tgunst dat voorscreven is ende besonder
91. dat die voorscreven supplianten noch haeren

92. voorsaten nijet sculdich noch gehouden en zijn
93. ter cause vant voorscreven scotgelt nerghens enich
94. rekeninge bewijs of reliqua te doen ende alleenlicken
95. een werff tsjaers ende dat in tegenwoordicheijt
96. vanden voorscreven ingelanden van borchorn ghe-
97. biet alsdan indien ghevalle den voorscreven jan van
98. scaghen ende orber woutersz mitsgaders den
99. voorscreven schout ende scepenen van borchorn ende allen
100. anderen des noot zijnde op zekere groote peijnen
101. tegens ons voorscreven alder ghenadichsten heren te verbueren
102. dat zij ter executie vanden voorscreven vonnisse
103. noch anderssins opten voorscreven supplianten noch
104. opte goeden ende landen vanden voorscreven ingelanden
105. nijet en procederen in gheenre manieren maer
106. daer mede surcheren ende houden den tijt van xiiij
107. dagen nae date van desen omme partijen gehoert
108. voert inden saicke te procederen nae rechte ende
109. in cas van opposicie die voorscreven peijnen ende
110. bevelen stadthoudende dachvaert die opposant
111. oft opposanten te compareren voor ons alhier
112. inden hage ten dage als boven omme te seggen
113. die redenen van hoerluijder opposicie ons
114. certificerende wes ghij hier inne gedaen sult
115. hebben ende u wedervaren sal wesen Gegeven
116. inden hage onder tsignet dat wij noch ter
117. tijt useren ende ghebruijcken hier an gehanghen

fol. 97v

118. opten vij^{en} dach in januario anno int jaer *7 januari 1510 (= 1511)*
119. ons heeren duijsent vijf hondert ende tien
120. naden loop sHoofs van hollandt Ondergescreven
121. aldus Bij mijnen heeren den Stadthouder
122. Generael ende Raide van hollandt zeelant ende vrieslant
123. claesz Ondergescreven Gecollationeert
124. tegens tprincipael twelck accordeert Ende
125. exploict gedaen opten ix^{en} dach in januario *9 januari 1510 (= 1511)*
126. anno xv^c ende tien naden loop shoofs van hollant
127. ende partijen dach beteijsent des vrijdaechs
128. den xvij^{en} dach selver maent goets tijts voor- *vrijdag 13 januari*
129. middage Ende partijen mit scout ende scepenen
130. van borchorn na recht (?) bevolen van wegen als voeren
131. op peijne van tachtich gouden elcx tegen mijnen
132. ghenadichen heren te verbueren ter executie vanden voorscreven
133. vonnisse nijet te procederen binnen xiiij dagen
134. nae date vanden selven commissie tot partijen
135. gehoert anders gheappointeert sal wesen
136. Des toorconde mijn naem ende hantteijcken hier
137. onder gestelt opten dach ende int jaer als voeren
138. Ondergheteijckent Gerrit woutersz

Copie

1. Maximiliaen ende marie bijder gratie
2. goids hartoghen van oostenrijck van bourgongen
3. van lothrijc van brabant van limburch van luxembuch
4. van stirie van karithe van karmole ende van gelre
5. grave van vlaenderen van artois van bourgongen
6. palatijn van henegouwen van hollandt van zeelant
7. van namen ende van zutphen marckgrave des
8. heijlighen rijcx heren van vrieslant van salijns ende
9. van mechelen Doen kondt allen luijden alsoe om 1469
10. te wederstaen den coninck van vrancrijck die
11. ons onse luijden ende ondersaten mit groten ende
12. scerpen oorloge bestaen heeft ende om die onder-
13. houdenisse vanden luijden van wapene die wij
14. dagelicx leggende hebben in grooter menichte om
15. der selver redene wille opten frontiere onser
16. voorscreven landen ons van sonderlinge node is bij alle
17. ghenoegelicken wegen ende tot onsen minsten quetse
18. te ghecrijghen grote sommen van penningen het zij mits
19. te vercopen ofte belasten onsen demeyjnen over-
20. al in onsen voorscreven landen ofte anderssins inde bester
21. manieren dat men ghenoeghelicxt vanden onsen
22. ghereedt gelt souden connen ghecrijghen ende sonder-
23. linghen binnen onse landen van hollant ende vrieslant
24. daer wij om te verstaen tguen dat voorscreven is
25. toe gheordonneert hebben onsen lieven ende ghetrou-
26. wen raiden pieter lanchals als ghecommitteert
27. opt stuck van onsen financien ende meester Jacop
28. crusijnck meester van onser rekeninghen in
29. hollandt dien wij bij instructie onder anderen
30. saken last gegeven hebben omme bij maniere
31. van cope van onser wegghen te overcomen mit
32. den ghenen die van ons ende onser graefelicheijt
33. enijghe cleijne leenen houden die manscop ende
34. andere heerlick rechten diemen ons vuijt redene

fol. 98v

35. van dien sculdich is daer ofte doene quijt te
36. schelden den ghenen diese tot hier toe bij
37. wittigen (?) tittle beseten ende gebruijct hebben omme
38. die voortan te houden ende te besitten voer
39. vrij eijgen goet Soe ist dat nae openbaeren ver-
40. cundigen die van onsen wegen hier op gedaen is
41. geweest over al binnen onsen voorscreven landen van
42. hollandt ende vrieslant bij onsen voorscreven commissarissen
43. opten xv^{en} dach van Julio int jaer xiiij^c
44. acht ende tseventich ghecomen is willem

15 juli 1478

45. van scaghen joncxste soen van wijlen heer willem
46. bastaert van hollandt in zijnen leven ridder
47. ende heer tot scagen die van ons ende van onsen voorscreven
48. graefscap van hollandt hout tot enen erf leen
49. die tienden van den nijeuwen bedijcten landen van
50. borchorn gelegen bij scagen voornoemt mit hondert ende
51. vijf geersen lants gelegen inden selven landen
52. van burchorn die jaerlicx mitter tijt te hueren
53. ghelden vrijs gelts te samen thien rijnsguldens
54. tot xl groten vlaems tstuck gerekent versoekende
55. die selve tiende ende geersen van lande voorscreven te
56. coopen tot enen vrijen eijghen Ende vanden hulde
57. ende manscip van dien verdraghen te wesen Soe ist
58. dat onse voorscreven commissarissen bij advijse ende goet-
59. duncken van onsen lieven ende ghetrouwen neve
60. den grave van grampre ende van bochum heer
61. vander veere onsen stedehouder generael van hollant
62. mit den voornoemde willem van scaghen in cope over
63. ghecomen zijn als dat wij voer ons ende onsen erven
64. graven ende gravinnen van hollandt den voorscreven willem
65. geven mit desen onsen brieve him oft sijnen erven
66. oft saken van him hebbende die voorscreven thienden

fol. 99r

67. mit hondert ende vijff geersen lants gelegen in
68. burchorn voorscreven ende gheldende jaerlicx nu
69. ter tijt als voorscreven is die welcke noch beter
70. worden ende meer ghelden mochten dan zij nu
71. ter tijt doen ende dat om sonderlinghe liefde ende
72. gunste die wij hebben ende draghen tot den
73. voornoemde willem van scaghen die van onsen bloede
74. ghecomen ende ghesproten is om die van nu voort
75. an te behouden ende te besitten tot enen vrijen eijghen
76. ende hebben him daer of verdraghen sulcke manscip
77. ende andere heerlicke rechten als men ons tot desen
78. dage toe daer off sculdich is geweest van doen
79. tot enijghen dagen Ende dit overmits die somme
80. van veertich ponden van xl groten vlaemscher munte
81. tpont die de voorscreven willem van scaghen gehouden
82. wort te betalen tot onser behoefte in handen
83. lucas van teijlinghen auditoer van onsen voorscreven
84. rekeninghe die gehouden wort ons voert goede
85. rekeninghe ende bewijs daer off te doene ende daer
86. of te gheven zijn brieven van ontfanghe midts
87. welcke brieve nemende wij daer of quijt scelden
88. den voornoemde willem van scaghen en allen anderen
89. dient behoert mit desen brieve Ende alsoe onse
90. lieve neve die here van der veer om zeker anleden
91. die is onsen landen van hollandt geweest is
92. nijet weder inden hage geweest en is voer dat wij
93. him onsen dienst van onsen stedehouder te wesen

94. verlaeten hebben soe is dese brief van cope on-
95. besegelt gebleven tot noch toe ende want wij
96. den voorscreven coop van waerden houden willen Soe
97. hebben wij in kennisse van een desen brief besegelt
98. mit onsen segele hier an gehangen Gegeven opten xv^{en}
99. dach van Augusto int jaer ons heren duijsent vier
100. hondert ende tachtich

15 augustus 1480

Copie foto 849

1. Ick luca van teijlinghen auditor inden camere
2. vander rekeninghe inden hage ende bij mijn ghenadichen
3. heer gecommiteert tontfangen die penningen comende
4. vander veranderinghe vanden cleijnen lenen in
5. hollandt ende vrieslant kenne ende lije ontfangen
6. hebbende van willem van scaghen bij handen jans
7. van scaghen zijnen broeder die somme van veertich
8. pont tot xl groten Vlaems tpont van dat hij van
9. mijn ghenadichen heere vercregen heeft tot enen
10. vrijen eijghen die thienden ende hondert ende vijf
11. geersen lants hem toebehoerende gelegen in burchorn
12. die hij vander graeflicheijt van hollandt ten
13. erf leene te houden plach na vuytwijzen die
14. brieven die hij van mijnen voorscreven ghenadichen heere
15. daer of heeft daer dese mijnen quitancie an gehecht
16. is van welcke somme van xl £ ten prijse
17. ende munten voorscreven Ick mij houde over vernuecht ende
18. wel betaelt Sceldende daer of quijt den voornoemde
19. willem ende jan van scaghen ende allen anderen
20. diens quijtancie behoeven Des toorconde mijn
21. hantteijcken hier onder gestelt opten vj^{en} dach
22. in Junio int jaer duijsent vier hondert acht
23. ende tseventich Ondergheteijckent Teijlingen

6 juni 1478

fol. 100r 1478?

Copie

1. Item dat soe waer sonder consent als boven duer
2. den ouden dijck voorscreven gehaect ghedolven ofte
3. gegraven wart het zij omme spoeijen in te leggen
4. ofte water te ontslaen ofte lossen datmen tselfde
5. binnen een maent naden publicatie van desen
6. vuijt doen wallen ende effenen sal tot hoechte
7. vanden anderen ouden dijck ende dat op die
8. peijne van tien ponden te verhalen opten ghenen
9. die contrarie gedaen sal hebben ende nijttemin
10. sal die dijckgrave tselfde mogen stoppen
11. te coste vanden onwillighen

Copie

1. An u hooghe ende moghende heren mijn
2. heere den grave van hoochstraten stadthouder
3. generael ende anders mijn heren vanden rade des
4. keijzers in hollant zeelant ende vrieslant uwe
5. onderdanighe dienaer Bartout van assendelft
6. scretaris Eeredienst ende waerdicheijt Groot-
7. moghende heeren u believe te weeten dat also
8. mij ghepresenteert zijn geweest sekere brieven
9. van commissie in cas van complaincte in date
10. den v^{en} dach van septembri lestleden ghe-
11. impetreert bij ijsbrant thou als ghemachticht
12. van die ingelanden van burchorn begripende

5 september laatstleden

fol. 100v

13. surrogatie op mij overmits die occupatien van mijn
14. here van assendelft bin gereijst vuijt der stede
15. van delft mit zekere missive vanden voornoemde ijsbrant
16. thou addresscherende aen meester Cornelis jansz
17. advocaet ende aen enijghe huijssitte meesters van
18. alckmaer ende hoorn ende comende tot alckmaer
19. hebbe aldaer ghevonden meester cornelis jansz
20. voornoemd ende sijn aldaer gecomen jan jacobszoon
21. huijssitte meester van hoorn ende meester pieter
22. diricxsz als ghedeputeerde mitten welcken
23. ick ghereijs bin tot Scaghen ende hebbe aldaer
24. doen vergaderen die scepenen bij namen philips
25. vrijesigher Garbrant elles Bouwen cor-
26. nelisz ende Claes willemsz alsoe die
27. anderen absent waeren ende tsamen vergadert
28. wesende ten huijse van den schout van scaghen
29. hebbe hemluijden ostensie gedaen van die voorscreven
30. complainte in meijninghe wesende voorts te
31. procederen naden inhouden van dien Soe is bij
32. tusschen spreken van partijen overeen ghedragen
33. dat ick suprederen soude op hope dat die
34. selve partijen verenicht mochten worden ende
35. dit onvermindert een ijghelijck sijn recht ende
36. datter gheen tijt lopen en sal noch vandie
37. sake van complainte noch van reformatie tot
38. behouff vanden voorscreven ingelanden gheimpetreert
39. die welcke sullen mogen voorts doen procederen
40. indien dat zij partijen nijet geaccordeert en
41. worden in alle schijn of die complainte voorscreven
42. nijet veriaert en ware Alle twelck ick u
43. mogende heeren certificere voor mij tot scagen

fol. 101r

44. geschiet te wesen des toorconde mijn hantteijken
45. hier onder gestelt opten xxij^{en} dach van au-
46. gusto anno xv^c achtentwintich ende onder stond
47. gescreven B dassendelft Ondergescreven
48. Gecollationeert tegens sijn originale acte ende
49. accordeert daer mede bij mij Peter de Jonge
50. klerck der stede van hoorn Ondergheteijckent
51. p jonge

22 augustus 1528

Copie

1. Wij Jan van berkenroed warende voor mij ende gerijt
2. van berkenroed mijnen broeder dirick jacobsz
3. Arent thou henricxsz ijsbrant thou hendricxsz
4. Claes cup warende warende voer mij ende
5. claes gerritsz ende pieter diricxsz huijsitten meester
6. van alcmaer ende gherijt jansz als ingelanden
7. van burchorn bekennen ende belijen voor ons ende
8. onse nacomelinghen dat wij alingendal over
9. een sijn ghedragen mit die ghemene buijeren
10. ende inwonenden van scagen van zekere twijsten
11. scelen ende plaijten hangende twisschen ons beijden
12. angaende zekere taxatie van lantscot of geerse-
13. scot dat die bueren of inwonenden van scaghen
14. van ons eischende sijn geweest als dat wij mit
15. hemluijden souden ghelden alle oncosten dat lant-
16. scot of geerse scot angaende nae advenant van onse
17. geersen van onsen landen binnen burchorn mit
18. hoerluijder geersen gars gars gelijk ende dat

fol. 101v

19. tot enen alinghe sceijden cavelinghe ende vuijtspraec
20. van heer ijsbrant priester ende pastoer van
21. scagen ende albert albertsz poorter binnen scagen
22. welcken vuijtspraeck bijden personen voorscreven eerlicke
23. duechdelijcke ende wel tot onser beijder partijen
24. voorscreven gedaan is in manieren hier nae gescreven
25. welcken vuijtspraeck wij alle toe samen boven
26. ghenoeemt voir ons allen ende voor onse nacome-
27. linghen als boven ghenoeemt vast stadich ende
28. van waerden willen houden ende gehouden heb-
29. ben tot eeuwigen dagen / dat is te weeten dat
30. wij voort an mit die ghemene bueren ende inwonenden
31. van scaghen sullen gelden gars gars gelijk alst
32. voorscreven staet nae advenant van ons ende hoerluijder
33. geersen tsij van viscarien van wateringen bruggen
34. sluijs ende sluijstochten warscappen ende heemraden
35. opten dijck ende voert alle alsulcke oncosten die
36. die bueren ende inwonenden van scagen ons rechtelicke
37. moghen bewijsen ende berekenen dat lantscot
38. angaende vuijtgheseijt hughendijck daer wij noch
39. int cleijn noch int groot tot ghenen dage sullen
40. mede ghelden off oncosten hebben op onse lande
41. van burchorn Item wanneer daer ene ghemene
42. maet gebuert over die beijde coggen van scagen
43. ende van nijerop soe sullen wij altijd daer twee
44. personen vuijt onse ingelanden mede setten ende

45. senden als medemeters Ende des gelijkx indien
46. die ghemene bueren ende inwonenenden van scagen
47. alleene ene gemene maet hilden soe sullen wij
48. daer twee mannen van onse ingelanden mede
49. senden ende setten om onser beijder landen te meten
50. ende te vouden als dat behoort nae duecht ende

fol. 102r

51. waerde vanden landen binnen scagen ende dat
52. bij hoeren eede Item indien die ghemene bueren
53. van scagen enijghe pleijte voer quamen te be-
54. ghinnen tegens die van nijerper cogge of anders
55. enichsins om noot orbaer ende profijte van onsen
56. beijder lande soe sullen wij van scagen hem des
57. te kennen geven off wij die pleijte mit hemluijden
58. staen willen off nijet Ende vinden wij dat
59. die pleijte is rechtelicke om onser beijder land-
60. profijte soe sullen wij daer mede in treden gelijk
61. hemluijden nae advenant van onse geersen ende
62. dunct ons die pleijte nijet rechtelicke te
63. wesen tot profijte van onser beijder landen soe
64. sullen wij alsdan daer stille toe mogen staen
65. sonder oncoste daer off te hebben op onsen landen
66. maer winnen zij dan enijghe profijten die bate
67. sullen zij selver houden Item indien daer tot
68. enijghe tijde twist of sceel geschiede van enijghe
69. punte boven gescreven dat sal alijt alingendal
70. gebleven wesen an dat gerechte vander stede
71. van medenblick alsdan wesende ende dat geen
72. datte selfde gerecht van medenblick alsdan
73. daer in dijcken ende seggen sal dickert ende seijt
74. wij vast stadich ende van waerden voor
75. ons ende voor onsen nacomelinghen an beijden sijden
76. eeuwelijck willen houden ende gehouden hebben
77. sonder des vorder te versoeken ofte beroepen
78. op ene pene van hondert engelsche nobels
79. soe dijcke ende menich werve als dat gebuert
80. verbuurt te wesen den enen derndel tegens
81. den grave van hollandt den anderen dern-
82. del tegens den here van scagen ende dat derde

fol. 102v

83. derndel tegens den ghenen daer dat seggen
84. vanden gerechte van medenblick voorscreven tegens
85. ghereformeert off mit recht vorder beroepen
86. wordt Item soe sullen alle die ghene die mit
87. ons inghelant sijn van burchorn ende hier boven
88. nijet gescreven staen mede in desen selfden
89. vuijtspraeck ende overdrachte mogen wesen
90. gehouden als wij luijden alle te samen boven

91. gheuoemt indient hemluijden belieft ende wie
92. dat belieft die sel sijn naem hier onder bij
93. hem selven scriven opten spatie ende kan hij
94. des nijet doen soe hij des laten scriven
95. van een ghebroeder dirick jacopsz aernt
96. thou henricxsz ijsbrant thou hendricxsz claes
97. cup warende voor mij ende claes gerritsz
98. pieter diricxsz huijsitten meesters van alcmaer
99. ende gerrijt jansz elcx bijzonder ghenen segel
100. en hebben Soe Hebben wij eendrachtel-
101. lijcke ghebeden den edelen welmogende
102. wouter van egmont here tot scaghen om desen
103. brieve over ons te willen besegelen dat
104. welcke ick wouter van egmont here tot
105. scaghen ter bede van den goeden mannen boven
106. gescreven gaerne gedaen hebbe ende hebse
107. besegelt met mijnen segel hier bijneden an
108. gehangen int jaer ons heeren duijsent vier
109. hondert acht ende tachtich opten dartiensten
110. dach in Augusto

13 augustus 1488

Copie

1. Die Grave van hoochstraten here van montiguij
2. van Culenburch van borselen stadthouder generael
3. die president ende raide des keijsers ghecommitteert
4. ten saken van hollandt zeelant ende vrieslant
5. onsen lieven ende ghetrouwen medebroeder in
6. raide heeren Gherrijt van assendelft ridder
7. heere tot assendelft saluijt ende dilectie Alsoe
8. ijsbrant thou vuyten namen ende als ghemachticht
9. van die ghemenen ingelanden van burchorn ons
10. te kennen heeft doen gheven hoe dat inden jaere
11. duijsent vierhondert drie ende tsestich dat
12. polderken van burchorn groot omtrent twee
13. hondert marghen bedijct zijnde ende nijet
14. wetende dat binnenwater van tselve pol-
15. derken waer duer te verlaten ende te losen soe
16. is bij heeren willem de bastaert van hollandt
17. ridder wesende op die tijt here van scagen
18. ende van burchorn gheordonneert geweest dat
19. het voorscreven polderken sijn waterlosinghe
20. hebben soude duer die van scaghens wateringhe
21. ende sluijstochte Achtervolgende welcke
22. ordonnantie die van burchorn altijt ghebruijct
23. hebben die waterlosinghe voorscreven over x, xx,
24. xxx, xl, l, lx jaeren ende van soe lange tijden
25. dat gheen memorie van mensche ter contrarie
26. en ghedenct wesende daer van in rustelijcke
27. ende vreedsamighe possessie bijsonder binnen
28. desen lesten jare Ende hoe wel nijemant
29. gheoorloft en es den voorscrevenen van burchorn ende
30. dingelanden van tvoorscreven polderken enijge hinder
31. crot letsel ende turbacie te doene van die voorscreven
32. waterlosinghe des nochtans nijet jegenstaende

fol. 103v

33. hebben hem vervordert die regeerders en warscappen
34. van scagen binnen ses oft acht weken herverts
35. den voorscrevenen van burchorn bijsunder dingelanden van
36. tvoorscreven polderken hinder letsel ende turbacie te
37. doene int ghebruijck van huere voorscreven waterlosinge
38. mits gestopt te hebben sekere sluijs daer duer
39. zijluiden ghewoenlick zijn huere water te losen
40. Ende dit buijten ordene van rechte tegens danck
41. ende wil vanden voorscreven ingelanden dat een groote
42. nijeuwicheijt es den selven mits dien grootelijck
43. perturberende in huere voorscreven duechdelike possessie
44. dat hemluiden compt tot groote coste schade ende

45. interest Ende noch meer wesen soude indien hier
46. inne voorsien en worde alsoe die suppliant
47. zeijt versouckende onse provisie Ende want wij
48. een iijgelijcken recht ende justicie administreren des
49. versocht zijnde Soe ist dat wij u ontbieden
50. lasten ende bevelen daer toe committerende mitsdesen
51. dat ghij trect ter plaetse contenciose ende aldaer
52. van wegghen des keijzers bij u roupende d'offcier
53. vander plecke ist noot voer u doet roepen allen
54. den ghenen die in dese saicke behoeren gheroupen
55. te wesen ende u aldaer wel ende duechdelijcken in-
56. formeert van die possessie ende turbacie boven
57. verclaert ende die selve informacie bij goeder ver-
58. claringe alle int langhe in geschrifte doet stellen
59. als dat behoert Ende indien u blijcke van die
60. voorscreven possessie ende turbacie van alsoe vele omme
61. te ghenuegen alsdan hout ende mainteneert den
62. suppliant alsoe hij procedeert in die possessie ende
63. gebruijck van die voorscreven waterlosinghe mits of
64. doende alsulck crot hinder ende turbacie als

fol. 104r

65. ingelanden voorscreven daer inne gedaen is geweest
66. den selven regeerders ende warscappen van scagen
67. bevelende den voornoemde ingelanden rustelijcken ende
68. vredelicken te laten gebruijcken die selve water-
69. losinghe Ende in cas van opposicie eerst ende
70. al voeren die voorscreven turbacie ende nijeuwigheden
71. af gedaen ende restablisement ende restuer gedaen
72. indient valt ende die sake contenciose ghenomen
73. ende gestelt wesende in handen des keijzers als
74. suffereijn dachvaert of doet dachvaerden d'op-
75. posanten te compareren door ons alhier inden
76. hage tot zekeren betamelicken dage tot welcken
77. dage ons over brengt die informatie bij u gedaen
78. toe besloeten onder uwen segel ofte hantteijken
79. omme die gesien voorts in die sake te procederen
80. alsoe wel in die voorscreven saicke van possessie
81. als van die ghebruijckenisse ende recreantie van
82. dier gelijcken als daer toe dienen ende behoeren
83. sal van twelck alsoe te doen wij u geven
84. volcomen macht auctoriteit ende spetiael bevel
85. Ontbieden daeromme allen officieren justicien
86. dienaren ende ondersaten des keijselijcken majesteijts dat zij u
87. in dit doende alle hulp assistencie ende bijstant
88. doen sonder des te laten in enijgher wijs
89. op al tgundt dat zij sijnder majesteijts toorn ende
90. indignatie duchtende zijn ende daer tegens ver-
91. bureen mogen ons certificerende wes ghij hier
92. inne gedaen sult hebben ende u wedervaren sal
93. wesen Gegeven inden hage onder tsegel van

94. justicie hier an gehangen den v^{en} dach in
95. septembri int jaer ons heren duijsent vijf hondert

5 september 1527

fol. 104v

96. seven ende twintich Ondergheteijckent bij
97. mijnen heren den stadhouder president ende Raide an
98. hollant zeelant ende vrieslant B dassendelft Ende
99. noch stonde onder gescreven overmits doccupatie
100. vanden here van assendelft Raidt soe surrogeert
101. thoff in sijn plaetse barthout van assendelft
102. secretarijs ordinarijs om te volcomen tinhouden
103. van dese commissie Actum den xxiiij^{en} Augusti
104. xv^c acht ende twintich in kennisse van mij O
105. malsen Noch stont ondergescreven Gecollaci-
106. oneert jegens doriginael gans gave ende besegelt
107. zijnde ende accordeert daer mede van woerde te
108. woerde bij mij everhard purmer secretaris
109. der stede van hoorn Oorconde mijn hanteijken
110. hier onder gestelt opten laesten novembris
111. anno xv^c dartich Ondergheteijckent E purmer

24 augustus 1528

30 november 1530

Copie foto 860

1. Cond ende kenlick zij een ijghelijck die desen brief
2. sullen sien of hoeren lesen die sullen weten ende wel
3. verstaen als blijcken sal inden eersten als dat
4. die bueren van scager cogge ende nijeropper cogge een
5. twist gehadt hebben ofte geschele tegen die van
6. burchorn angaende van een nijeuwe sluijse die
7. welcke die vanden coggen voorscreven geleijt hadden
8. inden hoghen seedijck ende begeerden daer of op
9. die van burchorn te hebben hondert gulden voer
10. vuijt voer een duecht ende dan te ghelden mit mal-
11. cander gers gers gelijcke twelck die van burc-
12. horn nijet en wilden doen ende hebben dit in wer
13. gehouden tegen malcander alsoe lange dattet mit
14. moed ende mit vruncscappen ghebleven is alinck
15. ende al van beijden sijden an vier heemraden ende
16. meester maerten als dijkgrave tot een over-
17. man segsluijden jan jansz Claes lou van burc-
18. horner sijde ende ariaen borits ende Jan jacopsz
19. vanden coggen wegghen ende wij segsluijden voorscreven
20. hebben dese eijssche ende dese biedinge gehoert
21. van beijde partijen ende wij segsluijden hebben mit
22. die questie bedraijt ofte benaut geweest ende
23. hebben ons beraden mit onsen overman voorseijt
24. dat die van burchorn souden gelden ende betalen
25. die vanden voorscreven ij coggen die summa van xl
26. rijnsguldens current op twee die naeste rekeningen
27. Des sullen zijluiden die cost half ende half betalen
28. te weeten voordien dijkgrave mit zijn clerck ende
29. adherenten Des soe sullen die van burchorn vrij zijn
30. van alle sluijsen die voer dese dach gheleijt sijn
31. tot desen dagen toe ende hoer beijder bescheijt sal
32. van waerden bliven In kennisse der waerheijt

fol. 105v

33. Soe hebben wij claes lourisz ende Jan jansz dit
34. voorscreven nae onsen besten wetenscap dit selven
35. onderteijckent anno domini duijsent vijfhondert ende
36. xxiiij opten tienden dach Martij Ondergheteijckent
37. Claes Lourijsz

10 maart 1523

Copie

1. Willem bastart te hollant ridder heer van scagen
2. doen cond allen luijden dat voor mij ende mijnen erven
3. ende nacomelingen ende voer allen den ghenen die mit
4. mij ghedict hebben inder nijeuwer dijckaedse
5. voer scagen geloeft hebben alsulcke lofnisse ende
6. voerwaarden te houden ende te voldoen alst die
7. bueren van scagen op mij begheren sullen als hier
8. nae gescreven staen Inden eersten alst alsoe
9. ghebuert dattie twee coggen van nijedorper
10. ende scager coggen een nijeuwen sluijse willen doen
11. leggen inden oude zeedijck om dat water te
12. bet te lossen tot des ghemeijnen lants orbaer daer
13. sal dat nijeuwelant voor vuijt toe ghelden hondert
14. rijnsche guldens Ende noch voort an ghelden mitter
15. tveen coggen gers gers gelijk Ende dat sullen die
16. coggen voorscreven wijnnen gelijk sij ander gheersenscot
17. sculdich zijn te winnen op dat nijeuwe lant voert

fol. 106r

18. soe sullen die inden nijeuwe landen gelandt zijn
19. geven die bueren van scagen vijf ende twintich
20. rinsche guldens te hulp tot enen nijeuwen over-
21. toem Ende dat salmen oock winnen nijeuwe
22. lant ghelijck ander gheersen scot voert soe
23. sullen die vanden nijeuwe landen voorscreven een graft
24. delven van die nijeuwe sluijs tot die Lutke-
25. werf tot ses voeten breed ende drie voeten diep
26. Ende daer of voort an sullen die van scagen
27. speten tottet Wad toe buijten dat nijeuwe
28. lants cost tien voet wijd ende dattet nijeuwe
29. lant speet daer tegens sullen die bueren vier
30. voeten wijder opnemen Ende dese graft sal
31. men speten tien voeten vanden ouden voet vanden
32. dijck ende dit te werpen anden ouden voet Ende
33. dit sal die dijckgraef schouwen mit sijn heem-
34. raeds viertien dagen nae dattet die warscappen
35. op gheroert hebben Ende als die dijckgraef
36. scouwet graft voorscreven mit sijn heemraeds soe
37. sullen zijse scouwen altijt bij die warscappen
38. van scaghen / Item waert sake dat Ick willem
39. ridder heer van scaghen etc of mijnen erven
40. mit mijnen mededijckers dese voorscreven lofnisse
41. ende voorwaarden den bueren van scaghen
42. nijet en hilden ende voldeden als zijt op mij
43. begheren sullen soe sullen die bueren van scagen
44. vrij macht hebben dese sluijse weder vuijt den

45. ouden dijck te breken ende die putte weder
46. te vollen ende den dijck vast maken sonder enijge
47. verbuernisse of tegen seggen van mij ende mijnen erven

fol. 106v

48. of van ijemants anders Des toorconde soe heb
49. ick mijnen segel an desen brieve gehangen voor
50. mij ende mijnen erven ende voer alle denghenen
51. die mit mij inden nijeuwe landen ghelant sijn
52. int jaer ons heeren duijsent vierhondert drie
53. ende tsestich opten tienden dach van April ghe-
54. copieert bij mij albert mathijsz ghezwoeren
55. clerck te scaghen

10 april 1463

fol. 106v   13-08-?? (1530?)

Copie

1. Beminde goede vrunden op huijden in date van
2. desen brief is bij mijn geweest inden hage
3. ijsbrant thou als gemachtich ende ghedeputeerde
4. van die ghemeen ingelanden van burrichoern
5. die mijn te kennen gaf van sekere koer gemaict
6. ende gepubliceert bij die warscippen van scagen
7. tot afterdeel van u luijden Nae dat ick die
8. saeck verstaen hebbe soe heeft mijn goet gheducht
9. ons te constitueren appellant van de sellijfde
10. koer ende heb alsulcx bij requeste versocht
11. gehadt een mandament in cas dappel dienende
12. mijn heren vanden raedt gesien hebbende die
13. requeste hebben op den zellijfde appointement

fol. 107r

14. gegeven fiat een besloeten brief an die war-
15. scippen van scaghen alsoet roert materie van
16. dijckaegij omme den sellijfde inden haghe te be-
17. scriven op saterdach naestcomende ende beij dese
18. partije te verenijghen voer een commissarijs van
19. desen hove indien hij kan ende indien hij nijet
20. en kan omme alsdan partije verliet te worden
21. alsulcke provisie alst behoeren sal Daer-
22. omme goede vrunden ghij en laet nijet ghij
23. sent twee van die ingelanden van burchorn
24. die dese materie best verstaen ende daer alde
25. best weeten of te spreecken alhier inden hage
26. op saterdach naestcomende ende laet zij passen bij
27. mijn te wesen saterdach savens omme sondaechs
28. daer an volgende voor commissarijssen in u
29. saeck te besongeren Hier van wilt in gheen
30. ghebreke wesen want die van scaghen hijer
31. dan mede sullen wesen Gescreven vuijt den
32. haghe den xiiij^{en} Augusti twelck is op Sinte
33. Ypolijtus daech bij mijn ondergescreven
34. Cornelis Jansz van Alckmaer

13 augustus op Sint Hypolitusdag

fol. 107v   13-08-??

Copie

1. Beminde broeder dese brief wilt verthonen
2. die heijlich gheestmeesters van alcmaer van stonden
3. an laet zij bij u comen ende leest hem den zellijfden
4. op dat zij den sellijfde gelesen hebbende voert
5. mogen bestellen zij anden heijlich gheestmeesters
6. van Hoorn ofte an ijemant anders vande inge-
7. landen van burchorn sij moeten passen bij mijn
8. te wesen inden hage op saterdachsavens ofte
9. sondach smorgens vroeg naestcomende dirric
10. die boe sal die besloten briefff draghen an
11. die warscippen van scagen die dan mede inden
12. hage sullen wesen / ijsbrant tou van delft heeft
13. u vandie materie ghesproeken ghij sultet oock
14. moghen verstaen vuijt den briefff die ick an
15. die heijlich gheestmeesters scrijff Gescreven
16. den xiiij^{en} Augusti bij mijn onderghescreven
17. Cornelis Jansz u broeder / opten rugghe
18. stont gescreven Eersamen wijsen augustijn
19. van teijlinghen Rentmeester van westvrieslant
20. mijn beminde broeder   ter stont

13 augustus 15??

10-02-1464 (paasstijl 10-02-1463), Burghorn

Burghorn, inventarisnummer 18 (Regionaal Archief Alkmaar)

fol. 108r

Copie

1. Willem Bastert te hollant ridder here van scagen
2. doen cond allen luijden dat ick voor mij ende mijnen
3. erven ende nacomelinghen ende voor alle die ghene die
4. met mij gedijct hebben inden nijeuwen dijckaedse
5. voor scaghen van sinte maertens kercke int nijeuwe
6. lant tot burchorn toe die van scager cogge mijnen
7. ondersaten gegonnen ende gegeven hebben gonnen
8. ende geven mits desen brieve alsulcke privilegien
9. vrijheden ende hantvesten als hier nae gescreven
10. staen roerende van een sluijse die ick heb doen
11. leggen inden ouden zeedijck bijden hale om dair
12. doer te wateren mit dit nijeuwe bedijcte lant
13. tusschen die mercken voornoemd op die cogge van
14. scagen mijn ondersaten voorscreven Inden eerste waert
15. saicke datter een wael brake inden nijeuwen dijck
16. of datter een overloop van water alsoe groot
17. quam dattet nijeuwe lant al heel mitten souten
18. water bedorven ware Soe soude scager cogge
19. voornoemd sonder enijghe verbuernisse die sluijse
20. moghen toedammen sonder tegen seggen van mij ende
21. mijnen erven of ijemant anders Ende dese en sal
22. dan ter tijt nijet weder op gedaen worden eer
23. dat nijeuwe bedijcte lant begint drooch te
24. blicken boven water ende die wael of overloop
25. inden nijeuwen dijck al geheel ende wel gemaict
26. sal wezen bij goet duncken vanden dijckgrave
27. heemraden van geestmarambocht ende die warscappen
28. van scaghen Item waert sake dat die van geest-
29. marambocht of ijemant anders enijghe vrijheden
30. hadde of toe seggen neven harcke sloet te wa-
31. teren of tot enijghe andere steden door dit nijeuwe

fol. 108v

32. lant voorscreven dat sal ick ende mijnen erven weder
33. staen nae onse vermoghen / Waert oock dat ick
34. ende mijnen erven dat nijet weerstaen noch keeren
35. en mochte soe sullen die van scager cogge voirnoemt
36. sonder verbuernisse den sluijse voorscreven al heel
37. vuijten dijcke moghen breken ende die putte weder
38. vollen ende den dijck vast maicken tot hoeren wille
39. sonder enijghe tegens seggen van mij ende mijnen erven
40. of van ijemant voort meer alle visscherije die vallen

41. of verschijnen moghen inden nijeuwen dijck off
42. binnen den nijeuwen dijck in dit nijeuwe lant
43. voorscreven die sal wesen ghemeen mit den visscherie
44. binnen den tween coggen voorscreven sonder enijghe
45. vermeerighen des pachts van visscharien van
46. die twee coggen voorscreven dan zij jaericxe daer
47. mit recht off sculdich zijn / Item alst alsoe ghe-
48. buert datmen enich ghemeen werck speten
49. sal binnen den tween coggen voorscreven totten
50. ghemene lants orbair Soe sullen alle die
51. gasten die in dit nijeuwe lant ghelant zijn totten
52. ghemenen werck setten op elcke thien geersen
53. een man off dat te besteden op hairen costen
54. Item soe sal dit nijeuwe lant voorscreven voort an
55. ghelden mitten tween coggen voornoemt alle oncosten
56. ende mit die van scaghen gers gers gelijck durende
57. also lange als dese sluijse voorscreven gelegen is
58. inden ouden zeedijck voorscreven mair wairt sake
59. dat dese sluijse voorscreven vuyten ouden zeedijck
60. ghebroken worde om enijghe punten voornoemt van
61. die bueren van scagercogge of datse die bueren
62. toedamden after den tijt en sal dit nijeuwe
63. lant voorscreven nijet meer oncosts ghelden mitten twee

fol. 109r

64. coggen voorscreven ende wairt sake dat die cogge voorscreven
65. enijghe sluijse woude leggen inden nijeuwen dijck
66. ende wateren duer dit nijeuwe lant voorscreven dat
67. souden zij doen sonder tegen seggen van mij ende van
68. mijnen erven of van der besitter des lants / Voort
69. alle die ghene die comen in dit nijeuwe lant
70. mitter wone of opten dijck tusschen die mercken
71. voorscreven die sullen huer pont scot gelden altijt met
72. die van scaghen durende alsoe lange als daer
73. volck op woent of inne woent off opten
74. dijck woenen Al waert oock dat die sluijse
75. voorscreven vuyten dijck worde gebroeken off toe
76. worde ghedammet het geschiede hoe dattet
77. geschiede Item soe en sullen die vanden nijeuwen
78. lande voorscreven geen watermollen setten noch
79. doen setten die enich water malen op scager
80. cogge tsij luttel of veel off groot off cleijn / Item
81. dese sluijse voorscreven sal open staen ende toe wesen
82. tot wille der geenre die int nijeuwe lant
83. voorscreven gelant sijn voort sullen die van scagen
84. hebben twee vrije jairmarcten tot elcken
85. jare Die eerste marct tot sinte pieter ende
86. sinte paulus acht dagen voire ende acht dagen
87. nae Ende die anderde sinte marien mag-
88. dalenen acht dagen voir ende acht dagen nae
89. Ende tot alre donredagen vrije weeckmarct

90. Behouden mij ende mijnen erven en de nacomelingen
91. onsen heerlicheijt Voort soe en sal ick
92. noch mijn erven noch nijemant anders van onsen
93. wegghen enijghe waeghe setten dan tscagen
94. anden kerck buert / Voort soe en sullen die

fol. 109v

95. van scager cogge gheen oncost hebben van dese
96. sluijse voorscreven noch van anderen sluijsen die ick
97. ende mijnen erven mit alle die inden nijeuwen
98. lande ghelant zijn off inden nijeuwen zeedijck
99. leggen moeghen noch enijge bruggen die zij in
100. dit lant voorscreven leggen moghen noch van enijge
101. ghemeen werck / Des toorconde soe heb
102. ick mijn segel hier an gehangen opten dach van
103. tiaer ons heeren duijsent vier hondert drie ende
104. tsestich opten thienden dach van februario
105. Ondergescreven Gecollationeert tegens die
106. principael brieve ende accordeert van woord
107. tot woorde bij mij harck jansz secretarijs van
108. scaghen Oorconde van desen mijn hantteijken
109. hier onder gescreven Ondergheteijckent har fl joa
110. secretarijs scaghen

10 februari 1463

Copie

1. Die Rade ons alre ghenadichsten heere den
2. roomschen coninck ende onse heer zijnen soon erts-
3. hertogen van oostenrijck hertogen van bourgongen
4. etc Gecommitteert ten saken hoere landen
5. van hollandt zeelant ende vrieslant den eersten
6. ghezwoeren bode exploitier vander camere
7. vanden raide in hollandt hier op versocht saluijt
8. Alsoe Claes cup ende ijsbrant thouwenz als
9. ambochtbewaerders ende molenmeesters van
10. burchorn ons te kennen gegeven hebben hoe
11. dat wair is dat tlandeken van burchoern
12. bij wijlen hartoghe philips vuytgegeven is
13. te bedijcken wijlen heer willem van scaghen
14. voor hem ende sijnen erven ende nacomelinghen mit
15. zekere conditien ende voorwairden onder andere
16. inhoudende dat den nijeuwen dijck vanden voorscreven
17. poldre ghekuert ghescouwet ende beheert wesen
18. souden tot allen tijden bijden dijckgrave ende
19. heemraden van gheestmanambocht ende die
20. warscippen van scagen gelijk den ouden dijck
21. als dit blijcken mach bijden octroije daer
22. van wesende Ende hoewel die warscippen
23. van scagen van gheestmanambocht ende oock dijck-
24. grave ende heemraden van gheestmanambocht
25. wel sculdich waeren den nijeuwen dijck van
26. tvoorscreven polderken van burchorn te kueren scou-
27. wen ende beheeren gelijk den ouden dijck op
28. dat die ondersaten ende ingelanden aldaer bij
29. nijet bescadicht en worden Des nochtans nijet
30. jegenstaende soe laten die voorscreven warscippen
31. ende dijckgrave ende heemraden van gheestman-
32. ambocht den voorscreven dijck van tlandeken van

fol. 110v

33. burchoern in sulcken schijn leggen dat den selven
34. dijck tot sommighen plaetsen bij twee voeten lagere
35. is dan den ouden dijck is mits twelcke indien
36. enijghe groote vlooden quamen dat god verhouden
37. moet tvoorscreven landeken van burchorn ghescepen
38. ware in te breken ende twelck nijet alleen re-
39. donderen en soude tot preiuditie vanden ondersaten
40. ende ingelanden van burchoern maar oock mede tot
41. achterdelen van allen den ghenen die onder den vriesen-
42. dijck ghelant ende beschudt sijn twelck alsoe
43. nijet en behoert ende hun supplianten inden name als
44. boven gescepen ware te comen ende te redonderen tot

45. grooten interesse schade ende achterdele Alsoe
46. sij seggen an ons daeromme oetmoedelijcken begerende
47. ende versoekende behoorlicke remedie ende provisie
48. van justicien Soe ist dat wij overgemerct
49. tgundt dat voorscreven is willende een ijgelijck die
50. des versocht guet recht ende justicie doen ende
51. administreren alst behoort U Ontbieden
52. ende bevelen dat indien u blijcke dat den voorscreven
53. nieuwen dijck lager is tot sommighe steden bij
54. twee voeten dan den ouden dijck off soe vele dats
55. ghenoech zij ghij in dat cas tot versoucke vanden
56. voorscreven supplianten trecket anden personen vanden
57. voorscreven waerscappen dijckgrave ende heemraden
58. van gheestmanambocht of tot huere woensteden
59. ende hemluiden van wegen ons voorscreven alder
60. ghenadichsten heeren zeer scarpelicken gebiet
61. ende beveelt dat zij voor dese reijse tot conservatie
62. vanden voorscreven lande kueren scouwen ende beheren
63. dat dardendeel vanden voorscreven nieuwen lande

fol. 111r

64. alsoe hoghe als den ouden dijck is ende die toecomende
65. jaeren die andere twee deelen op dat bij toe
66. doen ende negligentie van hemluiden die ondersaten
67. ende ingelanden aldaer mitsgaders alle die onder
68. den vriesendijck ghelegen sijn nijet bescadicht
69. en werden zoe ende als dat van rechts wegen
70. behoort Ende in cas van opposicie dachvaert
71. den opposant oft opposanten te comen ende te
72. compareren voor ons alhier inden hage teenen
73. zekeren ende betamelijcken daege omme
74. te seggen die redene van hoirer opposicie ende
75. voort inder sake te procederen alsoe nae rechte
76. daer toe behoren sal Ons certificerende wes
77. ghij hier inne gedaen sult hebben ende u weder-
78. varen sal wesen Gegeven inden hage onder
79. tsignet hier an gehanghen opten vierentwint-
80. tichsten dach van Septembri int jaer duijsent
81. vier hondert achte ende tachtich Ondergescreven
82. bij mijnen heeren vanden Raide van hollant zeelant
83. ende vrieslant Ondergheteijckent J Barrij

24 september 1488

Copie foto 873

1. Inder zaecke hanghende voirden hove van hollandt
2. tusschen Adriaen stalpaert vander Wijele Rentmeester
3. vanden hontbossche ende duijnen van petten eijscher
4. bij rauen actie an deen zijde ende die ingelanden
5. van burchoorn verweerders an dandere Proponerende
6. die voorscreven impetrant dat die landen leggende onder
7. burchoorn ghelegen ende mede ghecomprehendeert waeren
8. onder den rinck van landen contribuerende tot
9. onderhoudenisse ende fortificatie vande duijnen
10. van petten ende huere ghevolghe in sulcker
11. voughen dat die zelfde landen in burchoorn in
12. ghevalle van inbrexen vande voirscreven duijnen soe
13. wel beschadicht zouden werden als die voirscreven andere
14. landen dat die keij. ma^t. als grave van hollandt
15. gheinformeert zijnde de landen onder die voirscreven
16. contributie sorterende nijet egalicken inde voirscreven
17. lasten te participeren zoe hadde zijn ma^t. om daer
18. inne ordene ende gheregheltheijt te stellen gheor-
19. donneert gehadt alle die landen onder den voirscreven rinck
20. ghelegghen ende subiect die voirscreven lasten ghemeten
21. te werden omme ghemeten die groote ende quantitee
22. vanden morghentalen daer nae die ommeslaghen die dair
23. vallen souden bij egale portie ghesubdivideert ende morghen
24. morghens gelijk ghestelt ghestelt te worden
25. Ende alsoe doen ter tijt eenen johan van scaghen
26. heere vande voirscreven heerlicheijt van burchoorn ghe-
27. ordonneert was ontfangher vande voirscreven ommeslaegen
28. ende hem mits dien incumbeerde die voirscreven ordonnancie
29. ende metinge te doen volbrengghen / Zoe hadde de selfde
30. johan van scaghen volgende dien inden jaere seven
31. ende dertich bij enen meester sijmon meeusz die voirscreven
32. landen doen meten wtghesondert die landen leggende
33. in burchoorn voirscreven die welcke dieselfde lantmeter

fol. 112r

34. deur onthietende* lasten vanden voirscrevenen van scaghen *toegezegde, bevolen*
35. onghemeten ghelaten ende sulcx nijet te boucke ghe-
36. bracht en hadde Waer deur die ghecommitteerden
37. vanden voirscreven duijnen van petten voirscreven geccommitteerde
38. metinghe ghanselicken ignorende hadden die voirscreven
39. ghedaechden enige jaeren onder tdexel ende ter quader
40. trouwen als voeren vrij ghebleven inde voirscreven lasten
41. te contribueren Maer d'eijscher daer na ghesuc-
42. cedeert sijnde inden voirscreven ontfanck ende naer enijghe
43. inquisitien bevonden hebbende dat die voerscreven landen
44. van burchoorn daer inne nijet en waeren gheldende

45. ende dattet selfde toegecomen waer ter oirsaecke
46. voirscreven soe hadde hij tzelfde op sijne rekeninghe
47. den ingelanden ende contribuanten in presentie vanden
48. commissarisen ter auditie vande selfde rekeninghe
49. gecommitteert te kennen ghegeven die welcke hem
50. ghelast hadden die voirscreven landen onder burchoorn
51. ghelegen bijden voirscreven meester simon te doen meten
52. ende ter naister rekeninghe de selfde metinghe over
53. te brenghen welcken last d'eijsscher volcoemen
54. ende de selfde metinge overghebracht hebbende was
55. daer bij bevonden tvoirscreven landt groot te wesen twee
56. hondert tnegentich morghen / ijghelick morghen tot
57. acht hondert gheestmeertambachtsche roeden
58. gherekent / zulcx dat de voirscreven inghelanden ende
59. ghedeputeerden ter auditie van des eijsschers nae-
60. volgende rekeninge den selfden eijsscher ghelast
61. hadden mede ontfanck te maecken vande voirscreven
62. margentalen van burchhoorn Volgende welcken
63. hadde d'eijsscher den voirscreven verweerdens doen sommeren
64. om pro rata van huerluijder voirscreven landen zoe veel
65. op te brenghen als d'andere landen onder die voirscreven

fol. 112v

66. contributie waren betalende Maar die verweerdens daer
67. toe nijet willende verstaen hadde d'eijsscher hemluijden
68. tot twee reijssen successivelijck doen ghijselen in zekere
69. herberge alhier inden hage / sulcx dat die verweer-
70. ders ten laesten in ghijselinge comparerende hadden
71. op huerluijder requeste gheobtineert commissie op
72. zeeckere commissaris vanden voerscreven hove voerden welcken
73. partijen ghecompareert sijnde waren (*er staat*: watren) eintelick die
74. voirscreven verweerdens opt rapport vanden selven com-
75. missaris bij appointementen vanden hove wter voirscreven
76. ghijselinge ontslaghen gheweest mits dat die voirscreven
77. eijsscher zijnen eijssch in raen actie doen soude behouden
78. partije adverse haer defensie ter contrarie / volgende
79. welcken appointementen d'eijsscher bijde voirscreven ende
80. meer andere middelen Concludeerde dat de voirscreven
81. verweerdens zo sij procederen ende die landen van
82. burchoorn verclaert soudent werden contribuabel
83. inde lasten ende onderhout vande voirscreven duijnen
84. van petten ende dependenten vandijen ende voirts
85. ghecondemneert op te leggen huere portie nae groote
86. van huerlieder margentalen al navolgende ende
87. zedert die voirscreven laetste metinghe ghevallen ofte
88. ten minsten begherende recht bij ordine zedert die
89. litiscontestatie van deser zaicke ende die voirts
90. hanghende den processe ende ten ewijghen daeghen
91. vallen ende gheheven soudent werden maeckende
92. eijssch van costen schaden ende interesten Ofte tot
93. sulcken finen ende conclusien alst voirscreven hoff bevinden

94. soude den voirscreven eijsscher oirbaerlictse te wesen
95. waer teghens van wegghen den voirscreven verweerders
96. voer antwoorde ende defensie onder andere ghealle-
97. geert is geweest dat omwoenders inghesetenen

fol. 113r

98. ofte ingheerfden van burchhoorn van soe lange tijde
99. dat gheen memorie van menschen ter contrarie gedencken
100. en mochte Immers zedert van jaere xiiij^c lvj doen 1456
101. tselve land eerst bedijck werde altijt vrij ende exempt
102. waeren gheweest van alle contributien ende onghelden
103. die ommegheslagghen werden opte landen contribuerende
104. inder onderhoudenisse vanden hontsbossche in possessie
105. van welcke exemptie die voirscreven ingelanden tot noch
106. toe rustelijck ende vredelijck gheweest waeren zulcx
107. dat die selve immemorale possessie ende exemptie
108. nae dispositie van rechten cracht hadde van privilegie
109. sonder dat die verweerders overmist huerlieders pre-
110. scriptie vanden voirscreven vrijdom ghehouden waren van
111. enijghe tijtule te doceeren / Soe dat den eijsscher
112. noch den dijckgrave ende heemraden vanden hontsbossche
113. bijde voerscreven gheallegeerde ordinantie der keij. ma^t.
114. gheen autoriteijt ghegeven en werde omme den ver-
115. weerders huere voerscreven vrijdomme te benemen Te meer
116. dat die verweerders bijde onderhoudenisse vanden voirscreven
117. hondtsbossche nijet ghebaet ofte gheprofiteert noch
118. oock bijden inbrexem van dijen beschadicht en
119. mochten werden gelijk tselve bijder inundatie
120. vanden zelve hondtsbossche in voerleden tijden geschiet
121. bij experientie bevonden was gheweest Concluderende
122. daer omme die voerscreven verweerders bijde voerscrevenen ende
123. meer andere middelen ten fijne van nijet ontfanckelijc
124. ende dat den voirscreven eijsscher sijne voirscreven eijsch ende
125. conclusie ontseijt soude sijn maeckende mede eijsch
126. van costen / jegghens welcke antwoorde van wegghen
127. den voirscreven eijsscher gherepliceert ende voirts bijden
128. verweerders gheduplicateert sijnde waren die voirscreven

fol. 113v

129. partijen bij appointementen dispositief gheordonneert
130. gheweest van huerluijden voirscreven dingtalen acten te
131. maecken ende opt feijt ofte feijten daer inne begrepen
132. productie te doene volgende welcken appointementen
133. hadden sij luijden ten wederzijden ghedaen doen zeeckere
134. ordinarij encqueste gheproduceert diversche munimenten
135. gherenunchieert van meer te produceeren gereproceert
136. ghesalveert in rechte geconcludeert ende rechts
137. begheert Tvoirscreven hoff met rijpe delibe-
138. ratie van rade duergesien ende overghewegghen
139. hebbende alle tgundt datter materie dienende is

140. bevijndt datmen tproces termineren mach sonder
141. encqueste te doen opte feijten begrepen inde voirscreven
142. reprochen ende salvatien Ende doende recht inden
143. name ende van weggen des keijfers vanden romeijnen
144. coninck van germanien van castillien etc. als grave
145. van hollandt zeelandt ende vrieslant absolveert
146. den voirscreven verweeiders al hier op hem ghedaen ende
147. genomen ende compenseert die costen van desen pro-
148. cesse om redenen den selven hove daer toe porrende
149. Ghedaen inde haghe bij heeren Guillam Zegers
150. heere tot Wassenhoven etc. Ridder Meester Cornelis
151. suijs Guillaume snouckaert oick Ridder Meesters
152. Cornelis van Weldam Charles vander nijedtze
153. Christiaen de Waerdte ende dominicus boodt Raet-
154. sluiden van hollant Ende ghepronunchieert den xxij^{en}
155. december anno xv^c twee ende vijftich T'oirconde tzege-
156. van justicie hier an ghehangen in kennisse van mij

22 december 1552